LA VANGUARDIA .cat

FUNDADA EL 1881 PER DON CARLOS I DON BARTOLOMÉ GODÓ

DIUMENGE, 30 DE JUNY DEL 2024.
NÚMERO 51.307

Diumenge

WWW.LAVANGUARDIA.CAT
3 EUROS

Èxode de sanitaris

SOCIETAT / P. 34 I 35

Metges i infermeres emigren a la recerca de millores laborals

LV

ELECCIONS FRANCESES

La Unió Europea espera amb inquietud el vot de França

Brussel·les guarda un estricte silenci pel temor que la seva intervenció pugui ser contraproduent

INTERNACIONAL / P. 6

DESCONTENTAMENT

Viatge a la França que vota Le Pen

INTERNACIONAL / P. 3 I 4

ENTREVISTA

Jaume Collboni, alcalde de Barcelona

"ENS VEIEM AMB COR DE CONTINUAR GOVERNANT EN SOLITARI"

ÀLEX GARCIA

L'alcalde de Barcelona, Jaume Collboni, al balcó de l'Ajuntament. VIURE / P. 45 I 46

ERC juga amb la seva clau

Jordi Juan
Director

Junts ha fet un intent desesperat aquests últims dies per intentar convèncer el PSOE que han de deixar governar Carles Puigdemont a Catalunya. L'aposta els ha sortit malament. El missatge que ha transmès la direcció socialista és que Pedro Sánchez va a mort amb Salvador Illa i està disposat a jugar al tot o res la seva carta. I per això s'ha pres molt seriosament la negociació amb Esquerra. Hi ha quatre comissions dels dos partits que estan negociant aspectes clau de la governança a Catalunya.

I els republicans estan molt tranquils. No els importa que hi hagi una repetició electoral, tot i que això els costi un daltabaix encara més gran que el que van tenir a les últimes eleccions. Al que no estan disposats és a regalar la presidència de la Generalitat a Illa a canvi de vanes promeses. I els socialistes ho tenen clar i per això s'han pres molt seriosament aquesta negociació. Les dues parts volen arribar a un acord a finals de juliol. Hi ha voluntat d'arribar a aquest pacte, però com que ha de ser ratificat per la militància d'Esquerra, no pot ser una pura enganyifa. La direcció d'Esquerra, amb Marta Rovira i Josep Maria Jové com a grans protagonistes, saben que la seva decisió final té gran transcendència. Fer president Illa és un caixa o faixa, però també els sedueix la idea de deixar Junts en l'ostracisme amb un Puigdemont que s'ha compromès a no tenir acta de diputat si no és elegit president. El que pot passar a Junts si aquesta formació es queda en l'oposició és difícil de preveure, però no sembla que hagi de ser un trànsit tranquil amb tantes sensibilitats en el seu si.

La foto d'avui és aquesta: republicans i socialistes volen arribar a un acord i hi estan treballant a fons, però ningú no està en condicions d'assegurar que serà possible. Totes les opcions estan obertes. El que sembla clar és que, encara que pactin, ERC no entrarà al Govern d'Illa, a diferència del que passarà a Barcelona. El seu alcalde, Jaume Collboni, afirma avui en una entrevista a *La Vanguardia* que pot governar en solitari, però no dubtin que tard o d'hora tancarà un acord amb Esquerra. Els republicans són avui els nòvios més pretesos i han de jugar bé les seves cartes. En això treballen.

LA IMATGE

VINCENT THIAN / AP-LAPRESSE

'Bicing' pequinès. **Un operari d'una empresa de lloguer de bicicletes urbanes trasllada els vehicles a les estacions dels llocs més turístics de la capital xinesa per posar-les a disposició dels usuaris**

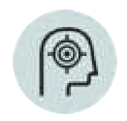

PEL FORAT DEL PANY

Barcelona al cor

Prop d'un miler de convidats van participar dimecres en la tradicional recepció que cada any organitza als seus jardins el consolat general dels Estats Units a Barcelona amb motiu de la festa nacional del 4 de Juliol. La cita tenia, en aquesta ocasió, altres focus d'interès. Per primera vegada, es presentava en públic el nou aspecte de l'edifici del consolat, un cop acabada la primera fase dels treballs de rehabilitació. L'immoble, del 1914 i estil noucentista, és obra de l'arquitecte Enric Sagnier i disposa d'imponents frescos de Darius Vilàs, del 1923. El Departament d'Estat dels EUA el va inscriure el 1922 en el seu registre de Béns d'Importància Cultural i ha invertit gairebé un milió de dòlars en la seva restauració.

Dimecres s'acomiadava també la cònsol general, Katie Stana, que haurà estat gairebé tres anys al càrrec. Stana va destacar l'estrenyiment dels vincles entre el seu país i la capital catalana, així com la seva afecció personal per la ciutat: "Trobaré a faltar Barcelona, que m'ha donat tant", va dir. La seva pròxima destinació és Mèxic.●

PENSEM QUE...

De l'haixix a les armes

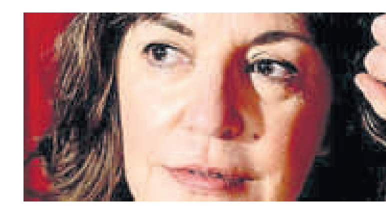
Les xifres no ho són tot però sí que defineixen tendències. I les xifres diuen que l'any passat la policia va intervenir a Catalunya 1.171 armes, cosa que es tradueix en un 28% més de pistoles, revòlvers fusells i metralletes que l'any anterior. No totes les armes confiscades estan vinculades a la delinqüència, però sí que són cada vegada més presents a les accions protagonitzades per un crim organitzat que ha incorporat armament de guerra en la seva dotació més habitual. Més xifres: les 13 víctimes mortals del 2023 per impacte de bala estan per sobre de la mitjana de nou de l'última dècada. Fa temps que els Mossos adverteixen i assenyalen la proliferació de plantacions de marihuana com a punt d'inflexió per a l'entrada en circulació d'una quantitat incalculable d'armes de foc. Com explica Mayka Navarro a les pàgines de Viure, les organitzacions criminals, autòctones o estrangeres, s'estan rearmant per defensar-se dels cada vegada més habituals robatoris entre bandes. Una tràgica realitat amb derivades com la de la nit de Sant Joan a Girona.●

ELS SEMÀFORS

Elke Weber
Catedràtica de Psicologia

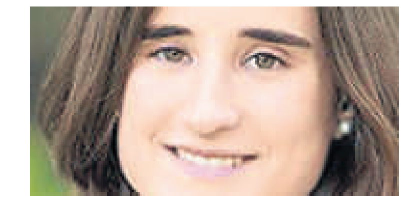
Elke Weber, catedràtica de Psicologia i Afers Públics de la Universitat de Princeton, ha estat guardonada amb el Premi BBVA Fronteres del Coneixement en Humanitats i Ciències Socials. / P. 36

Àgata Roca
Actriu, premi Margarida Xirgu

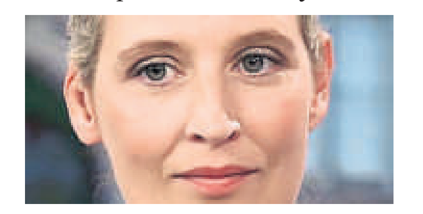
Reconeguda amb el premi Margarida Xirgu pel paper d'una precària professora universitària a *L'imperatiu categòric,* l'actriu defensa les possibilitats interpretatives de les dones madures. / P. 66

Mar Reguant
Premi de Recerca al Talent Jove

Doctora en Economia pel MIT i experta en anàlisi econòmica del sector elèctric i el seu impacte climàtic, Mar Reguant ha rebut el premi Nacional de Recerca al Talent Jove 2023. / P. 87

Alice Widel
Copresidenta de l'AfD

La líder de l'ultradreta Alternativa per Alemanya, que ha estat reelegida, advoca per un retrocés polític i social del que Europa ha aconseguit amb esforç i consens durant dècades. / P. 10

ÍNDEX

Internacional

Primera volta de les legislatives

La França que vota Le Pen

El missatge de l'extrema dreta conquereix àrees geogràfiques i capes socials

EUSEBIO VAL
Cuini. Corresponsal

MOHAMMED BADRA / EFE

Pòsters de l'RN al barri parisenc de Malakoff, on apareixen Marine Le Pen i el candidat a les legislatives, Jordan Bardella

La petita ciutat de Guise, a doscents quilòmetres al nord-est de París, està molt orgullosa d'haver acollit, al segle XIX, un dels experiments més reeixits del socialisme utòpic. El Familisteri, obra de l'industrial i humanista Jean-Baptiste André Godin, era una cooperativa de capital i treball centrada entorn d'una farga. Hi havia habitatges per als treballadors, una escola i fins i tot un teatre. Encara avui el complex d'edificis i el seu museu són el principal atractiu turístic.

Guise no arriba als 5.000 habitants, gairebé la meitat que el 1890. La bonica utopia socialista, inspirada en les idees de Saint-Simon i Charles Fourier, ha deixat pas a un vot massiu a l'extrema dreta. A les eleccions europees passades, el Reagrupament Nacional (RN), el partit de Marine Le Pen, es va acostar al 60% del suport.

Els jubilats eren un grup fidel a Macron i ara es decanten pel Reagrupament Nacional

La sensació de deixadesa de les zones rurals i el ressentiment cap a la capital influeixen en el vot

Aquesta població del departament de l'Aisne, tot i que hi ha centenars d'altres exemples a la resta del país, il·lustra la transformació profunda de la geografia electoral francesa, amb una extrema dreta que, des de fa anys, conquereix territoris cada vegada més amplis i capes socials, i que es disposa, segons els sondejos, a guanyar amb rotunditat la primera volta dels comicis legislatius de diumenge.

"Jo de jove era socialista militant i fins i tot anava a enganxar cartells a la nit –explica en Bernard, un mestre jubilat, de 79 anys–. Vaig votar François Mitterrand i fins i tot alguna vegada Mélenchon". "Ara he passat a votar l'RN –afegeix, amb un gest de resignació–. Ja veu la progressió". "No tenim cap altra opció", assegura la seva dona, la Catherine.

El suport majoritari dels jubilats a la formació de Le Pen és un fenomen bastant recent. Fins fa poc, era un col·lectiu fidel a Macron, però la percepció d'inseguretat ciutadana i d'allau migratòria, unida a l'alça del cost de la vida, els ha portat a l'extrema dreta, que ja no consideren un perill. Pensen, al contrari, que és l'esquerra, dominada per la seva ala radical, la formació que suposa una amenaça molt més gran per a les finances públiques, de què depenen les seves pensions, a més de ser còmplice de la islamització de molts barris.

–Per què creu que Macron va dissoldre l'Assemblea Nacional?

–Com diem a França, se li van fondre els ploms –contesta en Bernard–. Crec que, en el fons, ha volgut castigar els francesos. Es venja, perquè la seva idea és que França sigui només un simple component d'una Europa federal, però els francesos no ho volem. Ell voldria que França caigués per ser aixecada per la UE.

–La França rural se sent abandonada?

–Sí, es tanquen classes a les escoles, falten metges, dentistes.

Continua a la pàgina següent

Primera volta de les legislatives

La reticència al cotxe elèctric i les eòliques ajuden Le Pen al camp

GONZALO FUENTES / REUTERS

Expressió severa del candidat de la ultradreta, Jordan Bardella, de 28 anys, set menys que el jove primer ministre Gabriel Attal

Ve de la pàgina anterior

–Hi ha ressentiment cap a París, cap a la capital?

–París és París, però la província, el que ells anomenen la perifèria, és França. Nosaltres som França, no París. Ells no pensen com nosaltres, són l'elit. Ens ho imposen tot.

A Guise es venen cases d'uns cent metres quadrats, amb un petit jardí, per 120.000 euros, ideal per a famílies. Això no evita que la joventut marxi.

"L'RN és l'últim partit que pot defensar avui la ruralitat, la França en dificultats, en declivi, que ha patit la globalització, la política de Macron i dels governs anteriors, durant cinquanta anys, de socialistes i de la dreta", sosté Eddy Casterman, de 28 anys, que lluita per l'escó de la circumscripció. "L'alternativa no és l'esquerra, controlada ara per Mélenchon, que és un islamoesquerrà i un fanàtic de l'ecologisme punitiu", afegeix el candidat.

Un estanquer, que no vol donar el seu nom, malparla de tot i de tothom, incloent-hi la Unió Europea. "Fa quaranta anys que estem fotuts! –exclama–. Aquestes eleccions són un teatre de titelles. No canviarà res. El fonamental és que deixin d'asfixiar la gent", rebla el clau.

A Guise s'arriba per carreteres comarcals amb rectes interminables, flanquejades per camps. Hi abunda la remolatxa i el blat de moro. La gent aquí fa servir molt el vehicle particular, per necessitat, un altre factor que els enfronta a la política de Macron i de la UE. Van ser hostils a l'ecotaxa –desencadenant de la revolta dels *armilles grogues* el 2018– i ho són pels plans d'abolir el motor tèrmic i passar a l'elèctric. Els de Le Pen els donen la raó i els prometen rebaixar dràsticament, del 20% al 5,5%, l'IVA dels carburants. L'extrema dreta vol ser la campiona de les classes populars, dels que es desplacen amb vells cotxes de gasoil, res a veure amb els *pijos* de París que circulen en inassequibles vehicles elèctrics.

"París és París, però nosaltres som França, i ens ho imposen tot", assegura un mestre jubilat

"L'RN és l'últim partit que defensa avui la ruralitat", assenyala el candidat Eddy Casterman

Al mercat setmanal de Saint-Quentin, la ciutat més gran del departament, a mitja hora a l'oest de Guise, en Nicolas, de 30 anys, agricultor i ramader, admet que votarà l'RN perquè "cal provar, d'altres ja ho han intentat i no ha funcionat". És un argument molt habitual entre els nous votants de l'extrema dreta. "Per avançar a la vida cal intentar coses diferents", continua en Nicolas. Un dels motius de la seva elecció és el seu rebuig de les instal·lacions eòliques, molt abundants a la zona. "Soc caçador i m'adono que, al seu voltant, no hi ha animals –explica–. Per alguna cosa deu ser. Temo efectes per a la salut. Els molins foragiten els ocells migradors. Afecten la biodiversitat. Quan vius al costat, veus els inconvenients. Sí, al programa de l'RN hi ha coses que afavoreixen la gent del camp".

Cinquanta quilòmetres més al sud, a Laon, capital departamental, amb una esplèndida ciutadella medieval elevada sobre la plana, en Michel, lampista encara en actiu, de 72 anys, diu que votarà l'RN –ell parla encara de Front Nacional, el nom originari– per primera vegada a la vida. Està preocupat per la inseguretat i afirma que s'ha escapat de dos intents d'atracament. Una altra de les raons –i no és l'únic que l'esmentar– és la guerra d'Ucraïna i l'actitud d'Emmanuel Macron favorable a enviar tropes i caces bombarders. El partit de Le Pen connecta molt bé amb la por de molts francesos a veure's directament implicats en el conflicte. "Està bé ajudar Ucraïna, però no tinc ganes de veure el meu net de 28 anys anant a la guerra", subratlla en Michel.

–Què pensa de l'estratègia de la por que ha fet servir Macron, parlant fins i tot del perill d'una guerra civil?

–Crec que es girarà contra ell. Per què cal dir que hi haurà una guerra civil? Si ho diu tant, n'hi haurà una. Serà ell qui la declari, per dir tantes ximpleries.

La por que França s'impliqui en la guerra d'Ucraïna mobilitza contra el president

Una part de l'electorat s'abstindrà perquè no accepta el dilema entre els dos extrems

Tot i l'onada que pot convertir Jordan Bardella, el jove president de l'RN i delfí de Le Pen, en primer ministre, una proporció alta de ciutadans s'abstindrà perquè no ho veu clar. Elegir entre l'extrema dreta i l'esquerra radical és, per ells, una tortura, un dilema impossible. És el cas d'en Cédric, de 48 anys, propietari d'una formatgeria-bar al centre de Laon. "Sincerament, ara mateix no em veig capaç de votar ningú –raona–. És molt trist haver de triar quin mentider votar". A en Cédric l'afligeix la precipitació del president Macron a l'hora de convocar eleccions, sense temps per al debat, perquè la gent s'informi. Aquest abstencionista retreu a Macron haver estat "l'encarnació de la recentralització extrema" i haver debilitat França al món pel seu fiasco del Sahel, on les tropes franceses han estat expulsades de diversos països per ser substituïdes per mercenaris russos. En Cédric està inquiet pels plans de Le Pen de privatitzar la radiotelevisió pública, que veu com a garantia de qualitat i pluralisme.

Una altra ciutadana dubtosa sobre si anar a votar és la Marie, propietària d'una floristeria, de 53 anys. Reconeix que hi ha inseguretat i massa gent que s'aprofita dels ajuts públics, però Le Pen no la convenç: "Una victòria de l'RN em fa por. A mi em van educar amb altres valors, no els valors de l'odi".●

FRANÇA

França metropolitana

Territoris d'ultramar

EL PAÍS EN XIFRES

Extensió (amb territoris d'ultramar): **672.051 km²**

Habitants: **68,3 milions**

Renda per càpita: **38.775 euros**

Assemblea Nacional: **577 diputats** elegits, un en cada circumscripció, per sistema majoritari a dues voltes

LA VANGUARDIA

El futur d'Europa

La UE espera amb un silenci eixordador les eleccions franceses

La pugna electoral entre Macron i Le Pen plana sobre el Consell Europeu

OLIVIER HOSLET / AP-LAPRESSE

El president Emmanuel Macron passant davant de Volodímir Zelenski i Ursula von der Leyen a la recent cimera europea

BEATRIZ NAVARRO
Brussel·les. Corresponsal

Com altres líders de la ultradreta, Marine Le Pen va treure algunes lliçons polítiques del Brexit i, discretament, ha deixat enrere les idees poc populars i més radicals contra la integració europea. Electoralment, l'estratègia els dona resultats, com s'ha vist a Itàlia i als Països Baixos i avui podria passar a França.

A Brussel·les, malgrat el silenci eixordador amb què la Unió Europea i els seus dirigents observen aquestes eleccions, que recorda al que va precedir el Brexit, ningú no se sent enganyat sobre les posicions de Le Pen, que fa vuit anys va aclamar amb entusiasme el Brexit i va animar els francesos a seguir pel mateix camí, ni sobre els riscos que les idees ultranacionalistes de Reagrupament Nacional (RN) comporten per a la UE, un projecte que depèn en gran part del manteniment dels impulsos integradors i els seus valors des dels socis fundadors.

La UE se la juga en aquestes eleccions, però, com amb el referèndum de sortida del Regne Unit de la Unió, la conclusió a què s'ha arribat és que qualsevol intervenció, per benintencionada que sigui, seria contraproduent. En la consulta sobre el Brexit no hi havia segona volta, però en les legislatives franceses sí, hi pot haver un canvi d'estratègia? "La Comissió no interfereix mai en eleccions, i continuarà així", afirmen fonts comunitàries.

Sense arribar als extrems del Regne Unit, el terreny polític és complicat. França destaca regularment als sondejos de l'Eurobaròmetre com un dels països on la percepció dels beneficis de la UE per al seu país és més baixa, on hi ha més pessimisme sobre el seu futur i on menys es confia en les institucions comunitàries. És, al cap i a la fi, un dels dos països, juntament amb els Països Baixos, que va votar contra la Constitució europea.

Amb aquest caldo de cultiu, una de les grans promeses electorals d'RN, clarament inspirada en l'anomenat *xec britànic* que al seu dia va demanar Margaret Thatcher, consisteix a reclamar un descompte de 2.000 milions d'euros cada any en les contribucions anuals de França al pressupost de la UE. Diversos experts descarten que el país reuneixi els requisits per a la demanda, que, a més, per l'estructura multianual del pressupost comunitari és impossible d'aplicar a curt termini (una altra cosa seria que, quan es pacti el pròxim marc financer, RN s'assegui a l'Elisi). Brussel·les ha deixat parlar les xifres, més que els seus polítics, per desmuntar les "falses promeses" d'RN i explicar que, més enllà del retorn directe que rep dels programes europeus, França obté grans beneficis de l'existència d'un mercat únic fort per exportar. "Les xifres parlen per si mateixes", diuen.

La UE se la juga a les eleccions franceses, però qualsevol intervenció podria ser contraproduent

La por, a curt termini, d'una desestabilització de la UE és allà. "La cohabitació política a França no és impossible", i "no és una bona notícia per a Europa", afirma una alta font europea, que vaticina que la pugna pel repartiment de competències entre el president de la República i el primer ministre tindrà repercussions europees. "No excloc una instrumentalització dels debats europeus", afegeix. Les promeses de despesa dels diferents programes electorals anuncien tensions en l'aplicació de les noves regles fiscals de la UE, mentre que la reacció dels mercats a la convocatòria electoral revela, com a mínim, la por que l'economia francesa es converteixi en un factor desestabilitzador a escala europea, amb la prima de risc del seu deute públic a l'alça pel que fa a l'alemanya.

Von der Leyen, a la conquesta del Parlament Europeu

Després d'aconseguir l'aval del Consell Europeu per repetir com a presidenta de la Comissió, Ursula von der Leyen té al davant la prova més difícil: ser elegida per l'Eurocambra. El vot serà el 18 de juliol i necessita el suport d'almenys 361 dels 720 diputats. El seu pla és emparar-se amb la majoria clàssica proeuropea que dona suport a la seva designació (*populars*, socialistes i liberals, que avui sumen 399 escons). L'alemanya ha anunciat que parlarà amb "eurodiputats individuals" per obtenir més suports, ja que el vot és secret i s'espera *fugides* a la seva plataforma base. La condició de socialistes i liberals és que no tanqui cap pacte amb els grups d'ultradreta. Si obra amb habilitat, Von der Leyen podria ser elegida per més marge que el 2019, quan només li van sobrar 9 paperetes. Aquesta vegada, els Verds li volen donar suport i el seu mig centenar d'escons podria compensar que ara el PiS polonès ja no li dona suport.

Les eleccions franceses van planar amb força sobre la cimera que els Vint-i-set van celebrar dijous a Brussel·les. El tema no era a l'agenda, "però és clar que tothom parla d'això", va dir el primer ministre hongarès, Viktor Orbán, un dels aliats més ferms de Le Pen. "França és decisiva a Europa i poden passar grans coses diumenge", va afegir. Malgrat que la Constitució és clara sobre la representació exterior de la República Francesa i no hi ha dubte que la pròxima cimera serà Macron que la representi, la possibilitat d'una cohabitació política dona dubtes sobre qui expressarà la posició del país en certs temes. L'ajuda militar a Ucraïna, per exemple, es pot veure compromesa. Sobre aquesta qüestió, el president ucraïnès, Volodímir Zelenski, va dir que espera que el país sigui "al costat correcte de la història".

Meloni incrementa la seva posició d'aïllament a la UE votant contra Costa i Kallas i no dona suport a Von der Leyen

Fonts diplomàtiques europees atribueixen al clima electoral francès algunes de les maniobres polítiques que es van veure aquest Consell Europeu. Per exemple, l'extensa llista d'esmenes a la nova Agenda Estratègica presentada a última hora per Macron i el canceller alemany, Olaf Scholz. Segons fonts europees, semblava dissenyada per tensar i aïllar la primera ministra italiana, Giorgia Meloni. Van fracassar, expliquen, perquè els líders del PPE van fer pinya en defensa del text pactat, que recull un enduriment de les polítiques de les dues matèries que no és sinó un reflex, més enllà del cas italià, de la progressiva dretanització del Consell Europeu.

Se sospita el mateix pel que fa a l'afany de socialistes i liberals per evidenciar l'aïllament de Meloni en les negociacions sobre els alts càrrecs de la UE, que va tirar endavant sense unanimitat. Els intents del president del Consell Europeu, Charles Michel, i dels líders del PPE per sumar Meloni al pacte només van aconseguir que s'abstingués sobre Ursula von der Leyen com a candidata a presidir la Comissió.

La seva falta de pragmatisme va xocar molts diplomàtics. Mentre que els líders txec i eslovac es van afegir al pacte, la italiana va votar contra el socialista portuguès António Costa, futur president del Consell Europeu, i contra la liberal estoniana Kaja Kallas com a cap de la diplomàcia europea. "Hi havia una voluntat de demostrar que no era cap faedora de reis" o *kingmaker*, com va presentar Meloni la premsa anglosaxona abans del 9-J, apunta un alt càrrec europeu. Giorgia Meloni es va enrocar, i ni els socialistes ni Macron no volien participar d'una normalització de la ultradreta. És la decisió que avui té a les seves mans França.

Quina part de culpa hi té Macron?

Va irrompre el 2017 en la política francesa amb la voluntat expressa de superar la dicotomia esquerra-dreta i batre Marine Le Pen. Set anys després d'una gestió erràtica i distant, deixa un país polaritzat i entregat als ultres

Hi ha episodis en la història en què els seus protagonistes se singularitzen de la resta del paisatge. Absorbeixen tota la llum i releguen a un segon pla les circumstàncies del període. Sense ells, el món hauria estat diferent. Hi ha analistes que pensen, per exemple, que la personalitat de George W. Bush, les seves creences i el seu particular perfil psicològic ajuden a explicar la deriva que va agafar els Estats Units el 2003. Van ser les seves decisions les que van empènyer la primera potència a un aventura tan desastrosa com la guerra de l'Iraq, un signe de debilitat que anticipava grans canvis en la geopolítica mundial.

Altres vegades, la mateixa persona és vista com una figura providencial per uns, i com un traïdor pels altres. Segons els historiadors occidentals, sense Mikhaïl Gorbatxov, un home ben informat de la realitat de l'imperi que governava, la liquidació pacífica de la Unió Soviètica el 1991 no hauria estat possible. Des del costat rus, en canvi, se'l caracteritza com un pusil·lànime sense sentit d'Estat que va permetre la dissolució de l'URSS en unes condicions humiliants. Per als primers, Gorbatxov va ser una benedicció; per als segons, una calamitat.

Però la realitat no és mai tan nítida. Potser Bush i Gorbatxov només van accelerar uns canvis inevitables que haguessin arribat de tota manera. Per això és difícil saber si Emmanuel Macron va cometre un greu error quan va convocar eleccions anticipades a França la nit del 9 de juny, minuts després de saber que havia estat apallissat als comicis europeus pel Reagrupament Nacional de Marine Le Pen.

Els que han defensat la decisió presidencial, molt pocs en realitat, parlen d'un gest que havia d'actuar com un revulsiu per als francesos, la "clarificació". El resultat ha estat el contrari. Macron apareix avui com un personatge detestat de qui fugen fins i tot els seus partidaris. Un insensat que ha obert la porta a una assemblea nacional caòtica i ingovernable o, en el pitjor dels casos, a la seva cohabitació amb un govern d'extrema dreta, convertit en l'*ànec coix* de la política francesa.

L'ascens de l'extrema dreta és un fenomen europeu i mundial. En el cas de França, és la culminació d'un procés d'acceptació que l'ha portat de ser el partit dels reaccionaris i els racistes a ser també el dels desclassats, el dels que se senten abandonats per l'Estat. El partit dels que pensen que la immigració (en realitat volen dir musulmans) ha fet de França un país molt diferent del que van idealitzar.

SARAH MEYSSONNIER / REUTERS

Un grup de joves celebrant els resultats de la victòria de Le Pen a les europees

El president ha passat de ser un seductor irresistible a l'home més detestat de la política francesa

Tot això ja era perceptible el 2017, quan Macron va arribar a l'Elisi en un ascens fulgurant. De banquer d'inversió a cap d'estat als 39 anys després d'un breu pas per la política socialista. Es declarava ni de dretes ni d'esquerres ("en même temps" era la seva frase favorita). La seva proposta recordava vagament la tercera via del britànic Tony Blair. Amb aquesta va desencadenar una polarització del vot entre el seu partit i l'extrema dreta. Però al preu de debilitar el centre esquerra i el centre dreta tradicionals.

L'escriptor Emmanuel Carrère va escriure aquells dies un article superb per a *The Guardian*, "La meva setmana amb Macron". El jove president hi apareixia com un home d'encaixada irresistible i mirada d'un blau intens, que sovint feia l'ullet. "Seduiria una cadira" diu Carrère. Macron era conscient del seu carisma, capaç de parlar de Hegel i de Voltaire en un mateix discurs i amb una predilecció pels grans temes, Europa en particular. Amb alguna expansió gairebé mística, com en l'homenatge a Joana d'Arc, quan va acabar el seu discurs amb els braços en creu recorrent l'escenari i cridant "Us estimo!" a una assistència enfervorida.

Tecnòcrata, va portar empresaris i financers a seure allà on abans ho feien els polítics professionals. Anava envoltat d'ajudants d'uns trenta anys que la premsa va batejar com "els mormons". Manava molt i consultava poc. Alguns van qualificar el seu estil d'imperial. Carrère el va anomenar "jupiterí". Voluble i d'amors efímers. Quan el vent va bufar a favor de la dreta, va obligar la seva primera ministra, Élisabeth Borne, una dona procedent de l'esquerra, a fer aprovar una llei de migració que repudiava. Després la va rellevar. Va confiar al gener la direcció del país al jovenníssim Gabriel Attal, però va ser l'últim a qui va informar de la decisió la nit del 9 de juny.

La polarització que tant va beneficiar Macron als seus inicis ha portat França a una situació insostenible

Macron va redreçar l'economia i va governar a gust dels mercats. Va abaixar els impostos als rics. Va reformar el mercat laboral i, al preu d'una gran contestació, va modificar les pensions, pujant l'edat de jubilació. Però el seu encant es va anar esvaint. I el que va quedar va ser la sospita d'arrogància, d'un menyspreu de classe, el de l'home que parlava de "ganduls i dropos".

El 2018 va arribar el primer gran avís. Les protestes dels *armilles grogues*, una revolta contra la pujada del preu dels carburants que va acabar com un moviment en demanda de poder adquisitiu de les perifèries i les zones rurals. Va prometre prendre nota. Però no va fer res. Aquesta setmana, Olivier Blanchard, excap de l'FMI, que li va ser pròxim, lamentava que Macron s'hagués "resistit a fer servir la redistribució per reduir la desigualtat". Una afirmació sorprenent venint d'aquest economista.

Macron ha acabat convertit, en suma, en un símbol de l'home que ha treballat per a les elits, del polític que ha abandonat la majoria dels francesos. Va engrandir Macron les files de l'extrema dreta amb la seva política? És probable. Hauria estat diferent si hagués governat d'una altra manera? No ho sabrem mai.

L'AfD aspira a trencar a l'est el cordó sanitari a la ultradreta

El partit alemany confirma el seu pla de crear un grup parlamentari europeu

MARÍA-PAZ LÓPEZ
Berlín. Corresponsal

El partit d'extrema dreta Alternativa per a Alemanya (AfD), ben proveït després d'haver-se convertir-se en segona força del país a les recents eleccions europees, es rearma per a la pròxima cita amb les urnes a Alemanya –els comicis al setembre en tres lands de l'est, on lidera els sondejos– i confirma el seu pla d'intentar crear un grup parlamentari afí a l'Eurocambra. Al seu congrés federal aquest dissabte i avui diumenge a la ciutat renana d'Essen, 550 delegats de l'AfD van reelegir ahir l'actual cúpula bicèfala del partit, formada per Alice Weidel i Tino Chrupalla, per dos anys més.

"Volem governar primer a l'est, després a l'oest, i després a escala federal", va proclamar Chrupalla, convençut que els resultats als tres lands orientals que voten al setembre (Saxònia i Turíngia el dia 1, i Brandenburg el dia 22) propulsaran l'AfD i obligaran algun dels altres partits a pactar-hi, trencant així el cordó sanitari amb què els exclouen del poder des de la seva fundació el 2013. Als lands de l'antiga RDA comunista, l'AfD hi té el seu feu.

CHRISTIAN MANG / REUTERS
Manifestants amb el lema "Contra l'AfD" bloquegen l'accés a un hotel on creuen que s'allotgen ultres

La translació als carrers del cordó sanitari (*Brandmauer*, tallafocs, com s'anomena a Alemanya) es va plasmar ahir a Essen en marxes contra els ultres a què van assistir unes 50.000 persones, segons els organitzadors. La ciutat està fortament vigilada per un miler de policies, i al matí hi va haver violències esporàdiques quan alguns manifestants es van enfrontar als agents.

Alice Weidel, l'altra colíder, va confirmar que Alternativa per a Alemanya "va per bon camí per crear un grup parlamentari que es mantingui fermament al seu costat els pròxims cinc anys" al

Els sondejos atorguen als ultres la primera plaça a les eleccions del setembre en tres lands de l'ex RDA

Parlament Europeu. Dilluns, la revista *Der Spiegel* va revelar que l'AfD vol fundar un nou grup europeu que es diria Els Sobiranistes, amb partits d'extrema dreta de països de l'est i l'espanyol S'ha Acabat la Festa d'Alvise Pérez. Weidel no va esmentar noms de partits, i aquests dies ha afirmat que l'AfD no vol "enrenou residual amb partits obscurantistes", condensant així el descobriment per part dels ultres alemanys que alguns dels partits estudiats són tan antisemites i revisionistes de l'Holocaust que són insostenibles fins i tot per a l'AfD.

Weidel va dir que qui s'afegeixi al nou grup parlamentari europeu ha de concordar amb el rebuig de la mutualització del deute i oposar-se a l'ingrés d'Ucraïna a la Unió Europea. L'AfD reclama també l'aixecament de les sancions a Rússia, i ahir a Essen va assegurar que és un *Friedenspartei* (partit de la pau). "No volem una *melonització*, continuem sent el partit per la pau i per la sobirania", va afirmar Chrupalla amb referència a la primera ministra italiana, la ultradretana Giorgia Meloni, de qui l'AfD rebutja les concepcions atlantistes, proucraïneses, i liberals en el pla econòmic.

"No podem tolerar la interferència de França o Itàlia en les nostres qüestions", va afegir Chrupalla, sense esmentar pel nom la francesa Marine Le Pen. La líder d'extrema dreta va impulsar l'expulsió de l'AfD del grup parlamentari europeu Identitat i Democràcia (conegut com a ID) a causa d'unes declaracions del seu candidat a les europees, Maximilian Krah, que va blanquejar les SS nazis.

És aquesta expulsió la que mou l'AfD a voler fundar un altre grup, que hagués estat el tercer grup ultra a l'Eurocambra després d'ID i Conservadors i Reformistes Europeus (ECR) de Meloni. Però el pla de l'hongarès Viktor Orbán de crear grup propi amb socis de l'est indica que hi podria haver fins a quatre grups d'ideologia ultra al Parlament Europeu. ●

Mobile
WorldCapital
Barcelona
PALAU
ROBERT
Recorda
el futur
Viatge per l'evolució de la
industrialització a Catalunya.
PALAU ROBERT
Passeig de Gràcia, 107
08008 Barcelona
Tel. 932 388 091
palaurobert.gencat.cat
Segueix-nos a:
Entrada lliure /
Free entry
Sala 2
#RecordaElFutur
Generalitat
de Catalunya
sempre
endavant

Biden admet que no és el d'abans, però que encara pot "fer la feina"

El president, més vigorós, no dona senyal de deixar la cursa per la reelecció

REDACCIÓ Washington

Si algú esperava que Joe Biden –que va sortir derrotat del cara a cara amb Donald Trump donant una imatge fràgil i desorientada– es donés per vençut i renunciés a optar per la reelecció estava, de moment, està, equivocat. Amb aire molt més vigorós, però admetent que el pas del temps li fa efecte, va dir que pot "fer la feina".

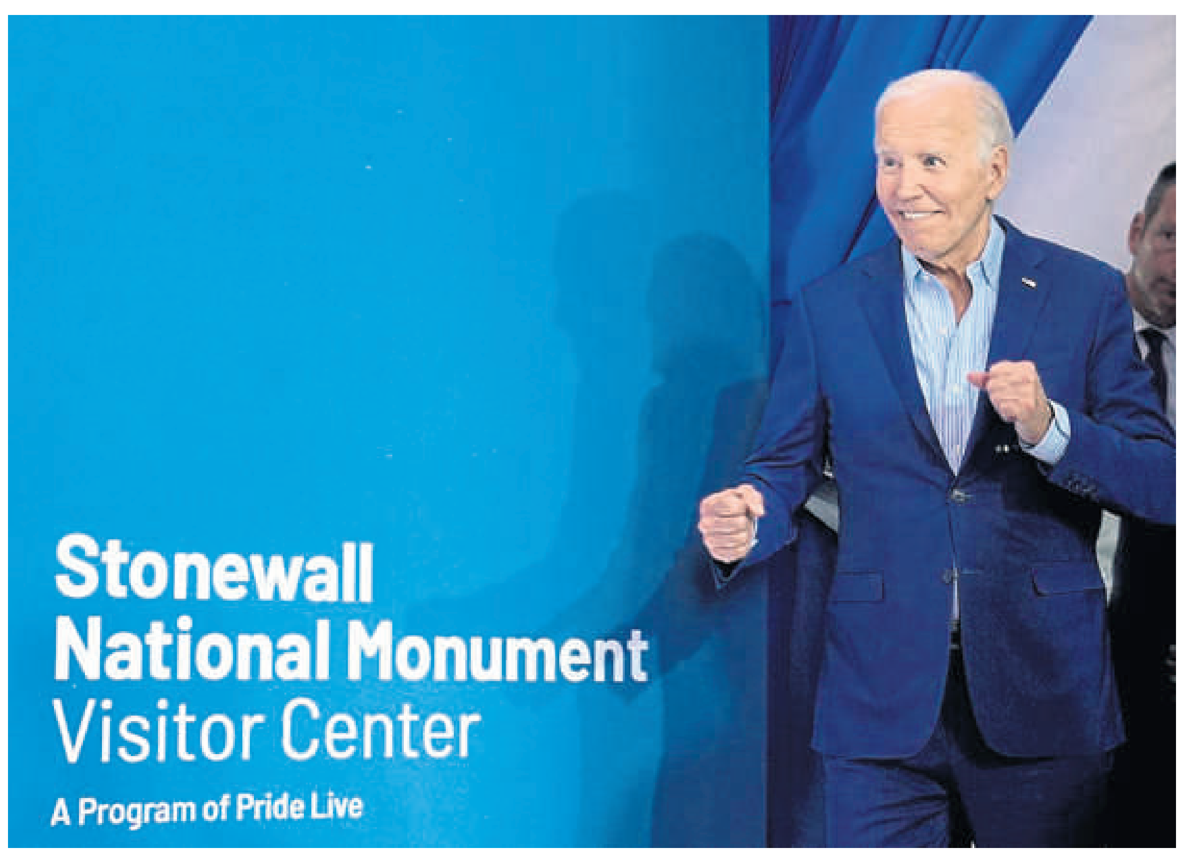
Després del debat a la CNN es va escampar el pànic en bona part de les files demòcrates, entre les quals es va començar a reclamar un relleu d'urgència a la candidatura a la Casa Blanca, però amb el pas de les hores, més enllà de demandes concretes i del posicionament editorial de certs mitjans –com, per exemple, *The New York Times*– no hi ha hagut moviments decisius dins el partit.

En canvi, Biden ha mantingut l'agenda amb viatges a Carolina del Nord i Nova York on ha llançat missatges que no fan presagiar de cap manera que faci un pas al costat i propiciï el seu relleu com a candidat.

"Sé que no soc un home jove, és evident", va dir Biden entre aplaudiments. Amb 81 anys, és el mandatari de més edat de la història del país.

"No camino amb tanta facilitat com solia caminar. No parlo amb tanta fluïdesa. No debato tan bé com abans. Però això és el que sé. Sé dir la veritat. Distingeixo el bé del mal. Sé com fer la feina", va afirmar amb veu enèrgica a Carolina del Nord davant d'un auditori que no va deixar d'interrompre el discurs amb esclats d'aplaudiments.

Biden va parlar amb un to més ferm i constant que l'emprat durant el debat amb Trump, en què la seva veu sonava ronca a causa d'una grip. Avalat per un *teleprompter*, va exposar arguments més concisos contra el candidat republicà, descrivint-lo com un perill per a la democràcia dels Estats Units.

EVAN VUCCI / AP-LAPRESSE

Joe Biden arribant divendres a un acte a Nova York en què va fer un discurs

Obama defensa Biden dient que, a diferència de Trump, sap distingir el bé del mal i diu la veritat

Si hi havia una persona de qui s'esperava que donés la seva opinió després del fiasco de Biden al cara a cara de la CNN amb el magnat novaiorquès, aquesta era Barack Obama. L'expresident dels Estats Units no es va precipitar a l'hora de posicionar-se i va ser a través del seu compte d'X, antic Twitter. "Hi ha males nits de debat. Creieu-me, ho sé. Però aquesta elecció encara és una elecció entre algú que ha lluitat per la gent corrent tota la vida i algú que només es preocupa per si mateix", va proclamar Obama en el que es converteix en un dels suports més significatius que Biden hagi pogut rebre, atès el gran predicament que té l'expresident entre les files demòcrates.

L'equip de campanya de Biden va dir que havia obtingut més de 27 milions de dòlars dijous i divendres, després del cara a cara a la CNN, incloent-hi tres milions de dòlars en la recaptació de fons a la ciutat de Nova York centrada en la comunitat LGBTQ+.

Jill Biden, dona del president, va dir als seguidors que després del debat li va dir: "Mira, Jill, no sé què va passar. No em vaig sentir gaire bé". La primera dama aleshores li va respondre: "Mira, Joe, no deixarem que 90 minuts defineixin els quatre anys en què has estat president".●

Un reformista i un ultraconservador es disputaran la presidència de l'Iran

Pezeixkian ha de mobilitzar el vot dels més joves, tradicionals abstencionistes

CATALINA GÓMEZ ÀNGEL
Teheran. Servei especial

Les eleccions presidencials a l'Iran es decidiran el 5 de juliol en una inesperada lluita entre els candidats reformista Massud Pezeixkian i l'ultraconservador Said Jalili. Tots dos han estat els més votats a la primera volta dels comicis amb la participació més baixa des de la fundació de la República Islàmica el 1979.

Pràcticament desconegut quan va entrar en lliça, el diputat Massud Pezeixkian va obtenir divendres el 42,5% dels sufragis. Per la seva banda, Said Jalili, un home conegut per haver negociat el programa nuclear de l'Iran, va obtenir el 38,6% dels vots. Les presidencials s'han dut a terme anticipadament per cobrir la presidència després de la mort en un accident d'aviació d'Ebrahim Raisi al maig.

Com que cap dels dos candidats no ha obtingut un suport de més del 50%, s'hauran de presentar a una segona volta, un escenari que ha tingut lloc només dues vegades en les ca-

La participació ha rondat el 40%, la més baixa des de la formació de la República Islàmica el 1979

torze eleccions presidencials iranianes des del 1979.

En un missatge de vídeo, Pezeixkian, que es declara lleial a la República Islàmica, va cridar els partidaris a tornar a les urnes la setmana que ve "per salvar el país de la pobresa, de les mentides, de la discriminació i de la injustícia". L'elecció sembla nítida entre un candidat propens a l'obertura internacional del règim i un candidat ultraconservador que defensa la continuïtat d'una política antioccidental i de fermesa en qüestions socials com ara el vel de les dones.

Said Jalili va rebre ahir el suport del president conservador del Parlament, Baquer Galiba, que es va situar en tercera posició, amb el 13,8% dels vots. "Demano a totes les forces revolucionàries i als meus partidaris que elegeixin el candidat del front revolucionari", va declarar. Dos candidats conservadors més que van abandonar la contesa abans de la primera volta també han demanat el vot per Jalili. De fet, Jalili i Galiba ja es van presentar com a candidats a les eleccions el 2013 (llavors el primer va obtenir menys vots que el segon), en què finalment va vèncer el clergue moderat Hassan Rohani, que va obtenir més del 50% dels vots.

Per poder guanyar, Pezeixkian haurà de disposar de la mobilització dels abstencionistes, disposats a barrar-li el pas al candidat ultraconservador. La tasca és molt difícil si es considera que la participació ha estat d'un 40%, segons les autoritats, la més baixa des del començament de la revolució islàmica.

Pezeixkian haurà de mobilitzar els antics electors reformistes, que durant dècades van creure que les reformes i canvis al país es podien impulsar des de les urnes. Tot i això, com van constatar, les polítiques del president de torn s'estavellaven contra el mur del règim. El desencant definitiu va arribar amb el segon mandat del moderat Rohani, el 2019, quan va començar a posar en marxa polítiques com ara l'augment del preu dels carburants i es va posar finalment al capdavant de la repressió contra les protestes que aquestes mesures van suscitar.

Des d'aleshores, l'abstenció ha augmentat en cada convo-

La popularitat del candidat reformista és lluny de ser la que van tenir altres figures moderades

catòria electoral. En aquest àmbit, la popularitat de Pezeixkian està lluny de comparar-se amb la d'altres candidats en el passat.

La incògnita de la setmana que ve és saber quina posició prendrà aquest sector de la societat i, en particular, els més joves, totalment allunyats del sistema. Saber si decidiran votar per tancar-li les portes a un home ideològicament radical com Jalili. En joc hi ha la il·lusió que es puguin aixecar les sancions econòmiques i s'obri un període de més llibertats socials i posar fi a l'aïllament. Una possibilitat que estaria completament vetada en el cas de la victòria de l'ultraconservador.

La participació serà la clau de les eleccions del 5 de juliol. Cal considerar que a les crides de les autoritats del règim per anar a votar es contraposen, segons les agències d'informació, als manifestos de l'oposició a l'exterior per fer boicot als comicis.

La segona volta se seguirà amb atenció a l'estranger en la mesura que l'Iran, un pes pesant a l'Orient Mitjà, aliat de Rússia i de la Xina, està imbricat en diferents crisis geopolítiques, de la guerra de Gaza al conflicte que manté amb Occident pel desenvolupament del seu programa nuclear. ●

MAJID ASGARIPOUR / REUTERS

Publicitat electoral de Massud Pezeixkian en un carrer de Teheran

Al-Sissi i Von der Leyen advoquen per dos estats en la qüestió palestina

EL CAIRE Agències

El president d'Egipte, Abdul Fattah al-Sissi, es va reunir ahir al Caire amb la presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, i tots dos van considerar que la solució dels dos estats, un d'israelià i un de palestí, és la "via òptima" per donar estabilitat a l'Orient Mitjà, segons fonts oficials egípcies.

En una trobada al marge de la Conferència d'Inversió Egipte-UE, van coincidir que "aconseguir una solució global i justa a la qüestió palestina basada en la solució dels dos estats i conforme a les resolucions de legitimitat internacional continua sent la via òptima per garantir una estabilitat sostenible a la regió".

El president egipci va posar èmfasi en la necessitat d'esforços internacionals per aconseguir un alto el foc i permetre l'accés a l'ajuda humanitària a Gaza.

Precisament ahir, l'oenagé palestina Xarxa del Sector de Rehabilitació va advertir que pel cap baix 10.000 persones han adquirit diverses discapacitats a

Un sondeig a Israel diu que dues terceres parts dels ciutadans creuen que Netanyahu hauria de deixar la política

Gaza a causa dels incessants atacs israelians. A més, va denunciar que l'ofensiva israeliana, que va camí de fer nou mesos, ha matat centenars de persones amb discapacitat i milers més han resultat ferides.

Dins d'Israel, on el suport a la manera en què s'està duent l'ofensiva a Gaza no és gens ni mica unànime, una enquesta televisiva ha posat en evidència que al voltant de dues terceres parts dels israelians creuen que el primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, hauria d'abandonar la política i no buscar la reelecció.

Les dades d'aquest sondeig mostren que el 66% dels entrevistats no volen que el mandatari israelià competeixi en unes futures eleccions, davant un 27% que sí que ho aprova i el 7% restant que no ho sap. ●

R

EL REPORTATGE

Turquia va ocupar una tercera part de l'illa el juliol del 1974 i, des d'aleshores, tots els intents de reunificació han fracassat

Barrera física i mental. La frontera entre la part turca i la grega de Xipre està separada per bidons, filferro espinós i vigilada per mil cascos blaus de l'ONU

RAFAEL RAMOS

Xipre, cinquanta anys després

RAFAEL RAMOS
Nicòsia. Corresponsal

Al principi es triga a reaccionar. Què fan aquests sacs de sorra i aquests bidons pintats de blau i blanc a sobre de la tanca? I el Jeep que serveix de parapet? Per què hi ha filferro espinós entre les branques de la buguenvíl·lea? Tan greu és el problema de la inseguretat ciutadana? Fins que un se n'adona, veu una garita abandonada, i és conscient que es tracta de la Línia Verda o Zona d'Amortiment, vigilada per un miler de soldats de les Nacions Unides, que divideix la Ciutat Antiga (Old Town) de Nicòsia.

Cinquanta anys després de l'ocupació turca de la part nord de Xipre (un terç del territori de l'illa), tots els intents de reunificació han fracassat, i el conflicte és considerat una tomba per als diplomàtics que miren d'arribar a una solució pactada. El 2003 i el 2017 va arribar a semblar que un acord era possible, però la desconfiança mútua i els interessos internacionals d'uns quants països (des dels Estats Units fins a la Gran Bretanya, Rússia i, òbviament, Turquia, Grècia...) van matar qualsevol esperança.

Avui les posicions s'han radicalitzat més si pot ser. Els grecoxipriotes s'han acostumat a l'statu quo, viuen bé dins de la Unió Europea (els seus ingressos són un 40% superiors), i la majoria de joves ni han trepitjat mai la República Turca del Nord de Xipre (que només reconeix Turquia) ni hi tenen cap interès. De l'altra banda, els turcoxipriotes ja no volen la reunificació, amb un govern federal dins del qual estarien representats, sinó la independència amb una fórmula de dos estats separats.

Nicòsia és l'única capital dividida que queda a Europa, continuant una línia que va traçar el funcionari britànic Michael Parrett-Young el 1963 per contenir els enfrontaments entre les dues comunitats poc després de la independència, i que eventualment es va estendre al llarg de 180 quilòmetres després de la invasió turca del 1974. El pas fronterer per als vianants del carrer Ledra, ple de cafès, gelateries, boutiques i restaurants, es va obrir fa només vint anys. D'una banda, una ciutat europea qualsevol. De l'altra, una ciutat turca amb els minarets de les mesquites, encantadores llibreries antigues i les crides periòdiques a l'oració.

Xipre ha canviat molt l'últim mig segle. Més d'un deu per cent del seu milió i quart d'habitants són russos, propietaris d'apartaments a Limassol i xalets amb piscina a Pafos que costen milions de dòlars (els matrimonis entre grecoxipriotes i russes estan a l'ordre del dia). El país és una espècie de semiparadís fiscal dins de la Unió Europea, que també atreu israelians (Tel-Aviv és a menys d'una hora), iranians, britànics i xinesos. L'auge immobiliari sembla el de l'Espanya de la bombolla, amb grues i obres pertot arreu, i queixes locals perquè els nòmades digitals han multiplicat en poc temps per quatre el preu dels lloguers.

Els obstacles per a la reunificació són múltiples, i el principal és la falta de confiança. Els turcoxipriotes no es fien que els grecoxipriotes respectin els termes d'un eventual compromís un cop marxessin els cascos blaus de l'ONU. I els grecoxipriotes acusen el president turc Recep Tayyip Erdogan de voler perpetuar el conflicte, i d'estar "colonitzant" el terç de territori sota el seu control amb islamistes procedents del continent.

Si s'hi afegeixen les reclamacions pendents dels qui van perdre les seves propietats el 74 (hi va haver 200.000 desplaçats), l'interès britànic a mantenir les seves dues grans bases militars a l'illa, el de Rússia de conservar el monopoli de l'exportacions de gas a Turquia, i el dels Estats Units a controlar un punt estratègic a l'Orient Mitjà, desfer l'embull sembla gairebé impossible (Hizbul·lah ha amenaçat de considerar Xipre un enemic i blanc legítim si el seu territori és utilitzat per llançar eventuals atacs al Líban).

Hizbul·lah amenaça d'atacar l'illa si les dues bases britàniques són utilitzades per a operacions al Líban

Les sancions internacionals han complicat la vida als més de cent mil russos residents al país, destinació preferida dels oligarques, anul·lant els vols directes i obligant-los així a desplaçar-se via Bucarest, Atenes o Belgrad. Però tot i així se les empesquen per rentar diners a través dels seus bancs i el seu mercat immobiliari, i hi ha partits polítics i grups mediàtics que defensen els seus interessos. La religió ortodoxa és un fort nexe d'unió, i els grecoxipriotes tendeixen a veure Moscou com una força protectora.

Un hipotètic acord contribuiria a resoldre la disputa entre Grècia i Turquia, tots dos membres de l'OTAN (Rússia i l'Iran no volen que Xipre s'alineï completament amb l'organització militar occidental), i permetria l'explotació de les reserves de gas natural a la Mediterrània oriental. Però això seria un contratemps per a l'empresa russa *Gazprom*, a qui Ankara compra més de la meitat de l'hidrocarbur. Mentre la disputa territorial perduri, el seu monopoli estarà garantit. Interessos polítics i estratègics es barregen amb els econòmics.

El nivell de vida al costat turcoxipriota és molt inferior al del costat grec. La reunificació tancaria aquesta bretxa, però la qüestió identitària pesa molt més que la butxaca.●

RAFAEL RAMOS

Dos mons El nivell de vida al costat turc és molt inferior al del grec. La reunificació tancaria les bretxes, però la qüestió identitària pesa més que la butxaca

El moment polític

Eleccions a França, incògnita a Espanya sobre una relació vital

França és la gran interfície per a la connexió de la península Ibèrica amb Europa

LA CRÒNICA

ENRIC JULIANA
Madrid

Si **Jordan Bardella** (28 anys) aconseguís ser el nou primer ministre de la República Francesa, un membre del seu gabinet tindrà dret a participar cada tres mesos en una reunió del Consell de Ministres d'Espanya. I viceversa.

Fa unes setmanes, l'Executiu espanyol va anunciar una modificació de la llei que regula el funcionament del Govern i tot seguit la *buloesfera* va posar en circulació que ***Perro Sánchez*** vol facilitar la infiltració de potències estrangeres en el Consell de Ministres. En realitat s'està intentat posar a punt una de les novetats més significatives del renovat tractat d'amistat entre Espanya i França, firmat el 19 de gener del 2023 a Barcelona. Ministres francesos i espanyols podran participar cada tres mesos en les reunions ministerials del país veí. Enfocament **Emmanuel Macron**. Enfocament **Pedro Sánchez**. Veurem si aquest serà l'enfocament del nou gabinet francès.

Ministres francesos podrien participar en els consells de ministres espanyols; i viceversa

Les relacions Espanya-França es troben en un bon moment, tret de la carpeta de connexions

Formalment la relació entre els dos països és molt bona. El ministre espanyol d'Afers Exteriors, **José Manuel Albares**, va ser ambaixador a París i coneix molt bé França. L'ambaixador de França a Espanya, **Jean-Michel Casa**, ha demostrat ser un excel·lent professional, molt actiu en la preparació del nou tractat d'amistat entre els dos països. Formalment, la relació és molt bona, però la geografia mana. La geografia, la història i l'economia.

França és l'imprescindible interfície per a la connexió d'Espanya amb el mercat europeu. Alerta, aquí cal fer una correcció. França és la principal interfície d'Espanya i de Portugal per a la connexió de tota la península Ibèrica amb Europa. Aquesta precisió pren una especial importància per la nova correlació de forces a la Unió Europea. I en aquesta nova correlació de forces cal anotar el nom del polític portuguès **António Costa**, futur president del Consell Europeu.

Trens, transport per carretera, exportacions agropecuàries, producció i exportació d'energia (electricitat, gas i en un futur proper, hidrogen), inversions industrials, política migratòria. L'interfície francesa és vital en gairebé tots els àmbits estratègics. I per sobre de l'amistat, França defensa els seus interessos amb la clau del Pirineu a la butxaca.

Energia. Connexions elèctriques. Punt vital per a una península Ibèrica que aspira a ser una potència en la producció d'energies renovables. La Unió Europea va aconsellar el 2002 que tots els països membres tinguessin una interconnexió d'almenys el 10% de la seva capacitat instal·lada de producció elèctrica. Aquest objectiu es va revisar el 2014 i es va elevar fins a un 15% per al 2030. Espanya s'acosta ara com ara al 3% i pot pujar al 5% quan entri en funcionament el cable submarí que s'està estenent al golf de Biscaia. Les actuals autoritats franceses ja han anunciat que no hi ha pressa per a noves connexions a través del Pirineu.

Dossiers crítics: connexions energètiques i connexions ferroviàries

El panorama polític francès pot empènyer Espanya i Portugal a estrènyer més els seus llaços

La *illa ibèrica* existeix i aviat pot tenir al davant un govern francès més nacionalista. A París no sedueix la idea que Espanya i Portugal configurin una plataforma energètica capaç de competir amb la potent indústria nuclear francesa en un moment de dificultat per a la indústria alemanya.

Macron es va oposar fa més d'un any a la prolongació del gasoducte Midcat per territori francès per proveir Alemanya i tota l'Europa central des de les vuit plantes de regasificació de GNL (gas natural liquat) que operen al litoral ibèric. Una infraestructura única a Europa per la seva capacitat d'emmagatzematge. A canvi, el president francès va posar sobre la taula el projecte H2Med, la construcció d'una conducció submarina entre els ports de Barcelona i Marsella per al transport d'hidrogen. El projecte ja té el suport de la Unió Europea i es troba en fase d'estudi tècnic. De França en dependrà la maduració.

Imatge de la cimera entre Espanya i França celebrada el gener del 2023 al Palau Nacional de Barcelona

Trens. El corredor mediterrani necessita millores a la xarxa ferroviària entre Perpinyà i Montpeller per evitar futurs colls d'ampolla. A França no hi ha pressa. Tampoc no n'hi ha per accelerar la connexió ferroviària atlàntica entre l'Aquitània i el País Basc. La Société National de Chemins de Fer Français (SNFC) vol consolidar-se com el principal operador ferroviari de viatgers a Europa i ha entrat amb força al mercat espanyol de l'alta velocitat tot rebentant preus amb la seva filial Ouigo. El Govern espanyol els acusa de "competència deslleial". La companyia Renfe no ha pogut homologar els seus nous trens a temps per poder operar aquest estiu entre Barcelona i París i aprofitar així l'oportunitat dels jocs olímpics francesos. I podríem continuar. Política migratòria, el Magrib, el Sahel, Llatinoamèrica. I els mitjans de comunicació: el grup Vivendi, capitanejat per **Vincent Bolloré**, és un dels grans punts de suport del Reagrupament Nacional. Cada dossier pesa molt.

Les eleccions franceses són fonamentals. Espanya i Portugal aviat tindran nous incentius per estrènyer llaços i enfortir els seus interessos comuns.●

XAVIER CERVERA

SENSE PERMÍS

Lola García

Les temptacions d'ERC

Volem acollir!". Així de contundent era la pancarta que obria a Barcelona la manifestació europea més gran a favor dels refugiats fa set anys, amb el suport i implicació de bona part de l'espectre polític català. Més de 160.000 persones van cridar el lema, es van sentir discursos solidaris, no només sobre els desplaçats per la guerra, sinó també envers els immigrants per motius econòmics. Sens dubte han canviat molt les coses. Com a Europa, una manifestació com aquesta seria avui improbable i molts dirigents pensarien ara que no se'ls ha perdut res al concert previ al Palau Sant Jordi, on van assistir entusiasmats.

Entre els que llavors van donar suport a la manifestació hi ha Junts i ERC (dirigents republicans fins i tot es van involucrar en l'organització). L'independentisme se sentia en aquella manifestació com a punta de llança d'uns valors més solidaris que no pas els imperants a la resta d'Espanya. Aquesta setmana, les dues forces s'han mostrat contràries a acollir menors immigrants arribats a les Canàries. L'argument contra el repartiment que vol aprovar el Govern central és competencial, però fa set anys aquesta posició hauria tingut un cost polític que ara no és així. Junts ha fet un gir nítid cap a la dreta des del 2017. Els anys del procés es va presentar a les eleccions amb Esquerra, es va aliar amb la CUP i fins i tot va flirtejar amb els comuns. És cert que l'objectiu era obtenir suports per a un referèndum d'independència, però també va aprovar mesures econòmiques en línia amb els programes de l'esquerra. Veterans convergents se'n lamentaven i se'ls menyspreava per no estar d'acord amb els nous temps.

Junts ha reorientat la seva ideologia i ha fet de la immigració una qüestió nuclear. Sol adduir-se que és millor parlar dels efectes d'aquest fenomen obertament per evitar que els electors s'allunyin de la política, però el cert és que, si s'al·ludeix a la immigració, sol ser per fer creure que es fa alguna cosa per reduir-la o per cribrar la procedència, mentre se situa al centre de l'agenda pública una qüestió en què l'extrema dreta es mou com un peix a l'aigua. Junts mira de reüll el creixement d'Aliança Catalana, igual que el PP mira el de Vox. Si alguna cosa pregona **Sílvia Orriols** és la independència per controlar les pròpies fronteres i frenar "l'entrada massiva" de "malfactors" i la "islamització" de Catalunya. ERC, al Govern, ha caigut en la temptació de seguir Junts, apuntant-se al discurs competencial per sobre del solidari, tot i que més matisat.

És un exemple de la dicotomia en la qual es mou Esquerra, que bascula entre l'eix social i el nacional segons cada moment. En línies generals, quan venen mal dades, s'acostuma a abraçar al pot de les essències pàtries. Per aquest motiu, investir **Salvador Illa** li és més difícil a l'actual direcció d'ERC que pactar amb Junts, tot i les seves males relacions. Quan els republicans van apostar pel tripartit d'esquerres, els seus líders van teoritzar sobre la necessitat de prioritzar l'eix social per atreure's la confiança d'una majoria de catalans. Van investir **José Montilla**, exponent del PSC del Baix Llobregat, dels anomenats "capitans".

Quan venen mal dades, ERC sol abraçar-se a l'eix nacional més que al social. Per investir Salvador Illa haurà de resistir els cants de sirena d'un 'pacte nacional' amb Junts, sigui amb llistes conjuntes o separades

ÀLEX RECOLONS / ACN

Marta Rovira en un acte de campanya a Suïssa

El PSC és optimista, però per garantir-se el sí de les bases d'ERC, Rovira hauria d'implicar-s'hi a favor

Josep-Lluís Carod Rovira va defensar sense complexos que ERC s'alineava amb el "patriotisme social" i el "catalanisme de la quotidianitat" que va propugnar Montilla al seu discurs d'investidura. Carod va convèncer els recelosos del seu partit que tocava practicar un "catalanisme de pluja fina". Després vindria **Oriol Junqueras** i el seu "front ampli" per atreure suports més enllà de l'independentisme.

Però no som en el context del tripartit, de què a més ERC va sortir escaldada, sinó a la ressaca d'una patacada electoral. **Carles Puigdemont**, que sap bé les reaccions dels republicans, no els posarà fàcil decantar-se pel PSC. Els cants de sirena d'una repetició electoral amb una sola candidatura independentista negociada amb generositat cap a ERC (tret del primer lloc, reservat a l'expresident) ja han començat a circular sota el radar. Com també algunes veus d'ERC que apunten a llistes separades però amb un programa conjunt en matèria nacional.

L'actual direcció, encapçalada per **Marta Rovira**, sent la temptació de decantar-se per l'eix nacional, però és conscient (les enquestes internes així ho corroboren) que unes altres eleccions els deixarien encara pitjor. Això sense comptar amb la tornada de Puigdemont si el jutge **Pablo Llarena** aixeca els pròxims dies l'ordre de detenció i d'un més que probable ascens d'Aliança Catalana. Tot per desembocar, potser, en una aritmètica com l'actual.

La negociació sobre un finançament singular, entre altres condicions, és l'argument d'ERC per convèncer les seves bases de votar la investidura d'Illa. Els socialistes són optimistes. L'anunci que va fer ahir l'encara secretària general d'Esquerra en què insta a tancar un principi de pacte abans de final de juliol no és tant un ultimàtum com l'expressió de la voluntat d'arribar a un acord per després explicar-ho a la militància. Si fructifica, la direcció d'ERC s'haurà d'implicar a fons a obtenir el suport de les bases. Illa insisteix en el pacte progressista, però Rovira no és Junqueras. Fins ara, ha posat més l'accent en l'eix nacional. Veurem.●

El TC defensa que les subvencions van ser avalades pel poder legislatiu i discrepa de les sentències del Suprem

"Immunitat" per als ERO

DANIEL PÉREZ / EFE

Magdalena Álvarez, José Antonio Griñán i Manuel Chaves van presentar recursos al TC contra la pena imposada

"DESQUALIFICACIONS" ENTRE TRIBUNALS

A FAVOR	EN CONTRA
Separació de poders. El TC retreu al Suprem i a l'Audiència de Sevilla el seu desconeixement del sistema constitucional.	**"Innecessàries desqualificacions".** Per als magistrats contraris l'argument de la sentència del TC demostra la seva "feblesa".
Prevaricació. El TC indica que una decisió de Govern (la Junta d'Andalusia) avalada per una llei no pot ser delicte.	**Arbitrarietat.** El Tribunal Suprem identifica l'arbitrarietat de la Junta com una "il·legalitat patent, grollera, clara i clamorosa".
Immunitat parlamentària. El Tribunal de Garanties defensa que un acte prelegislatiu no és administratiu, així no perseguible penalment	**Mesa del Parlament.** El magistrat del TC César Tolosa creu que l'òrgan ha canviat de criteri respecte a la càmera catalana en el procés.
Llei de Pressupostos. El TC avisa que quan les subvencions es van registrar per llei el 2002 només podria dubtar de la seva constitucionalitat.	**Procés complex.** Pel TS, la llei es va basar en informes i documents falsejats per aprovar unes subvencions "il·legals de manera palmària".
Democràcia constitucional. La sentència assenyala que la potestat legislativa de l'Estat no té més límits que la Constitució.	**Desviació de poder.** La condemna ara corregida es basa en el fet que la desviació de poder és "incompatible" amb un estat democràtic.

CARLOTA GUINDAL
Madrid

El Tribunal Constitucional acaba d'obrir una esquerda de grans dimensions amb el Tribunal Suprem després de deixar en paper mullat una de les sentències més emblemàtiques de la corrupció política. El cas dels ERO d'Andalusia s'havia convertit en l'exemple de desviació de poder, el caciquisme i l'abús dels socialistes després de quaranta anys al poder a Andalusia. L'any 2011, la jutgessa Mercedes Alaya, juntament amb la Unitat Central Operativa (UCO) de la Guàrdia Civil i la Fiscalia Anticorrupció, es van embarcar en la gran macrocausa per posar fi a un sistema introduït a Andalusia durant una dècada per pagar subvencions sense control legal per ajudar els ciutadans en plena crisi econòmica. Prop de 200 peces separades, una causa incontrolable, per frenar el que en el seu moment es va assenyalar com a corrupció integrada en la profunditat de la societat andalusa.

Tretze anys després el Tribunal Constitucional certifica que els famosos ERO van ser legals, coberts per la llei i, per tant, perseguir això penalment va ser saltar-se la separació de poders. Segons el tribunal, no es poden perseguir els processos prelegislatius del Govern andalús –en què es van definir les subvencions– perquè no és un acte administratiu i no és penalment imputable.

Fonts del Suprem veuen "molt perillós" el que ha fet el Constitucional per "reinterpretar" la llei

Fonts del Suprem veuen "molt perillós" el que ha fet el TC, ja que consideren que interpreta la llei i es fica en el terreny de l'Alt Tribunal, envaint les seves competències. De fet, un dels magistrats del Tribunal de Garanties que ha emès un vot particular, César Tolosa, adverteix que en aquesta sentència "el TC substitueix el Suprem –i ho fa per primera vegada en la seva història– en la interpretació i aplicació de la part objectiva d'un delicte, en aquest cas del de prevaricació, i s'erigeix en intèrpret suprem dels conceptes de "resolució" i "tema administratiu", soscavant els límits de la jurisdicció constitucional i el respecte institucional a la funció del TS".

El Constitucional ha començat a resoldre alguns dels recursos. Les seves sentències eren fonamentals per saber què passarà amb José Antonio Griñán, expresident de la Junta. Ara per ara s'ha salvat d'ingressar a la presó després de ser condemnat a sis anys de presó pel delicte de malversació, al·legant una malaltia. Tot i això, està pendent que el TC confirmi si li rebaixa la pena. Tot indica que quedarà absolt. Amb l'exconsellera Magdalena Álvarez –després ministra de Foment–, el tribunal ja ha ordenat que es rebaixi la condemna de prevaricació.

L'argument és que les subvencions en qüestió –i que van ascendir a 700 milions d'euros–, van ser aprovades per la llei de pressupostos a partir del 2002 i, per tant, eren legals. L'excepció que existeix és el 2000, quan van començar a concedir-se, i el 2002, perquè es va fer a través de modificacions pressupostàries. Álvarez ja era a la Junta durant aquells dos anys i haurà de pagar per aquests –amb una pena d'inhabilitació ostensiblement inferior a la imposada de nou anys–.

Els discrepants d'aquest argument consideren que el TC pretén donar una mena d'"immunitat" total al parlamentari. Amb aquest mateix argument, el tribunal interpretarà el delicte de malversació. Si no va ser delicte donar l'ordre d'afavorir amb aquestes subvencions, tampoc no ho és qui va ordenar la desviació de fons per pagar-los. En aquest cas, Griñán ho té millor perquè va entrar al Govern regional el 2004. El cas de Manuel Chaves, president de la Junta durant 19 anys, va ser condemnat a 9 anys d'inhabilitació. El seu cas és semblant al d'Álvarez, per això tot indica que el seu futur judicial serà el mateix.

El TC considera que els actes legislatius no poden ser perseguits de manera penal

El que argumenta el TC per desacreditar el Suprem –que va confirmar en els principals conceptes la sentència de l'Audiència Provincial de Sevilla– és que "la nostra és una democràcia constitucional i parlamentària" i, per tant, la llei queda subjecta a la Constitució i la seva validesa pot ser controlada pel TC. En virtut del segon punt, la Constitució atribueix a les Corts Generals, que representen el poble espanyol, la potestat legislativa de l'Estat, l'aprovació dels seus pressupostos i el control de l'acció del Govern "sense més límits" que la Carta Magna.

Els vots particulars a la sentència d'Álvarez acusen els seus companys de reinterpretar la mateixa doctrina del TC, que no ho va veure així quan va haver d'advertir els membres de la Mesa del Parlament el 2017 per desobeir el TC. Tant per al Suprem com per als magistrats discrepants, la prevaricació que es va dur a terme a la Junta és més "complexa" que el que ha analitzat el TC. Entenen que no han tingut en compte que es van elaborar informes fraudulents i hi va haver irregularitats, advertides per la Intervenció General de la Junta: "En això rau la desviació de poder i la rellevància penal de la conducta jutjada. Tots ells van adoptar, en el seu àmbit administratiu de decisió, resolucions necessàries perquè l'efecte pretès es pogués produir".

Sánchez veu més aclarit l'horitzó electoral, amb la incògnita de Catalunya

L'Executiu assumeix que la disjuntiva entre investidura o eleccions enroca ERC

JUAN CARLOS MERINO
Madrid

"Jo no me'n fio, amb el Partit Popular no me'n fio fins a l'últim minut", reconeixien en altes instàncies del Govern i del PSOE dimarts, tot just un parell d'hores abans que Félix Bolaños i Esteban González Pons segellessin a Brussel·les, sota l'atenta supervisió de la vicepresidenta europea, Věra Jourová, el desbloqueig del Consell General del Poder Judicial (CGPJ). La desconfiança era, i encara és, mútua.

Tot i això, després de cinc anys i mig d'intents frustrats de renovació de l'òrgan de govern dels jutges –2.030 dies, en concret–, el mateix Pedro Sánchez va celebrar com un triomf el pacte a què va arribar amb Alberto Núñez Feijóo. El segon gran acord entre el PSOE i el PP d'aquests tot just set mesos de legislatura, després de la reforma de la Constitució per blindar els drets de les persones amb discapacitat.

L'acord del CGPJ, a parer de la Moncloa, "confereix profunditat a la legislatura, li dona llums llargs". "La legislatura agafa tracció", corroboren al PSOE. En primer lloc, perquè, remarquen, "l'horitzó electoral es queda molt aclarit". "L'acord posa de manifest que el PP sap que no convocarem eleccions. Si ho hagués sospitat, s'hauria esperat", asseguren a l'Executiu. El pla de Sánchez, tret de gir de guió, és esgotar mandat el 2027.

El pacte per desencallar el CGPJ i registrar al Congrés ja dimecres una proposició conjunta de reforma de la llei orgànica del Poder Judicial –la interpretació del qual va generar discrepàncies entre el PP i el PSOE amb prou feines 48 hores després– no resol, però, la resta de les incògnites que continuen pendents d'aclarir per consolidar la "nova fase" de la legislatura.

Al Govern reconeixen que es manté la incògnita de la governabilitat de Catalunya, sense que es desembarassi un escenari de repetició electoral si Salvador Illa no aconsegueix la investidura. Aquesta incertesa, al seu torn, considеren que impedeix ara per ara qualsevol avenç en una negociació amb ERC per dissenyar un "finançament singular" per a Catalunya. I, alhora, la proposta de reformar el sistema de finançament autonòmic encara està encallada, ja que el Govern no veu el PP en disposició d'emprendre la "negociació discreta" que li reclama.

Mentrestant, encara és igual de complicada la pretensió d'aprovar uns pressupostos generals de l'Estat per a l'any que ve, cosa que blindaria l'estabilitat política i econòmica de la legislatura. "No som a la tesi de prorrogar els pressupostos", insisteixen, però, a l'Executiu.

El PSOE sí que vol aprofitar l'impuls del pacte judicial per acordar altres renovacions amb el PP: la del Banc d'Espanya, si és possible abans del parèntesi d'agost, i després als òrgans reguladors i RTVE. "Espero que marqui el pas per a altres acords", va confiar la vicepresidenta primera, María Jesús Montero. Tot i això, a l'Executiu assumeixen que el pacte del CGPJ "no tindrà cap repercussió en la legislatura".

Per començar, ja van comprovar que Feijóo no abaixa el ritme de la confrontació. L'acord sobre el CGPJ, va admetre el ministre Óscar Puente, "probablement serà una excepció o un oasi enmig del desert". A la Moncloa remarquen que el pacte causa problemes al líder del PP, que l'ha de justificar –"Vox està enfadadíssim, treu foc pels queixals", adverteixen–, mentre al·leguen que la coalició de Govern entre el PSOE i Sumar està "com una pinya".

Aconseguit el pla A de Sánchez, el pla B –amb l'ultimàtum d'impulsar una reforma judicial sense la concurrència del PP– es va guardar en un calaix, cosa que al seu torn va incomodar la majoria dels socis d'investidura, que comptaven que es beneficiarien del projecte alternatiu i van clamar contra la "gran coalició" a parer seu subscrita finalment entre el PSOE i el PP.

"Aquí no hi ha una gran coalició", va dir el ministre Félix Bolaños. Al Govern assumeixen que les formacions minoritàries, que són les que els sostenen, rebutgen els acords entre els dos grans partits perquè perden poder d'influència. Tot i això, remarquen que el soci minoritari de l'Executiu, Sumar, va donar suport a l'acord sobre el CGPJ, i, malgrat que ERC o el PNB també el van criticar, remarquen que només Podem "es va passar de revolucions".

El curs de la legislatura, en tot cas, encara depèn del suport de l'heterogènia majoria de la investidura. Així i tot, l'últim ple del Congrés d'aquest període ordinari de sessions dijous va culminar amb l'aprovació de dues noves lleis, la de Paritat i la de l'Autoritat per a la Investigació d'Accidents. Segons el secretari d'Estat de Relacions amb les Corts, Rafael Simancas, es desmenteix, aleshores, que el Congrés estigui paralitzat. Només aquests set mesos de legislatura, al·leguen al PSOE, ja s'han tramitat 111 iniciatives.

Tot i això, encara no s'assenta la presumpta clau de volta de la legislatura, que és Catalunya, malgrat la recent aprovació i entrada en vigor de l'amnistia. La investidura d'Illa continua en l'aire i, per tant, l'amenaça d'una repetició electoral encara hi és, assumeixen al Govern. I aquesta incertesa repercuteix, a parer seu, que ERC no s'avingui a "explorar altres vies que no siguin el concert econòmic", per dotar de "finançament singular" Catalunya.

La vicepresidenta Montero ja els va traslladar –"en públic i en privat", segons fonts governamentals– la negativa absoluta a un concert català. Tot i això, ERC, adverteixen a l'Executiu, es veu "condicionat" per la posició de Junts, que "aposta fort" pel concert, i no cedeix. "Sense sobirania fiscal, nosaltres no facilitarem cap investidura", va advertir el republicà Francesc-Marc Álvaro dimecres al Congrés.

"Esperem que ERC deixi córrer aquella posició, perquè allà no hi ha aigua", conclouen a l'Executiu, però admeten que els "gestos de complicitat" que els llança la vicepresidenta cauen en sac foradat. Almenys, mentre no s'aclareixi la disjuntiva entre investidura o eleccions a Catalunya.●

DANI DUCH

Pedro Sánchez arribant dimecres a la sessió de control al Congrés

La Moncloa remarca que l'acord del CGPJ confereix "llums llargs i profunditat" a la legislatura

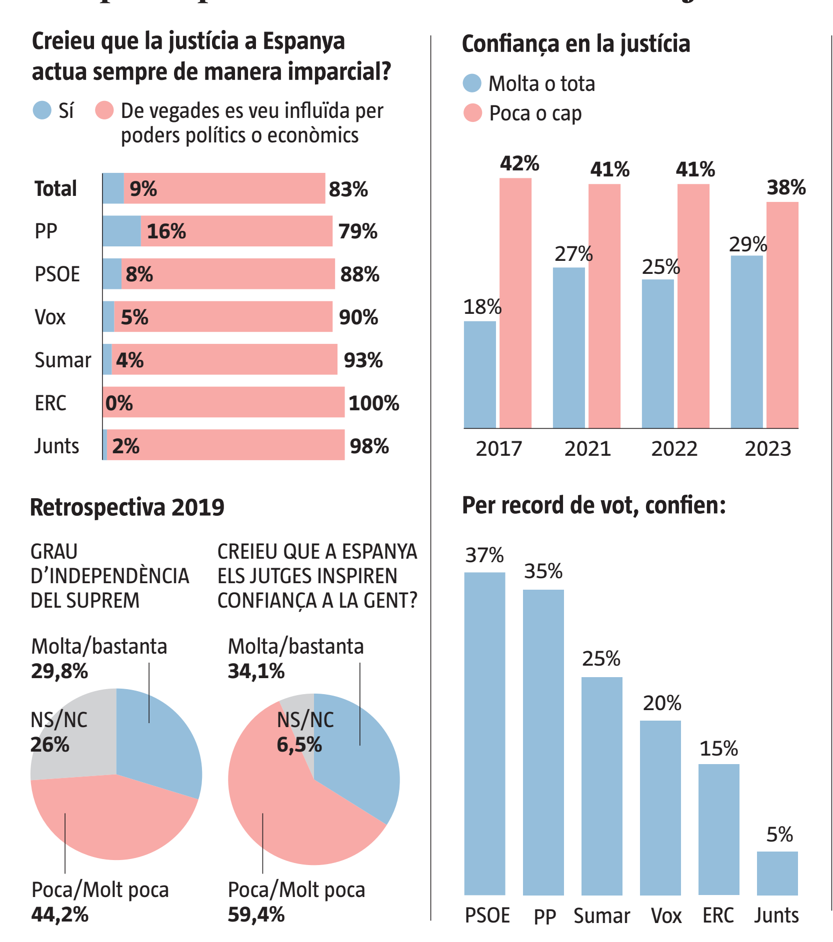
El PSOE no troba en el PP disposició a la "negociació discreta" sobre el finançament autonòmic que li demana

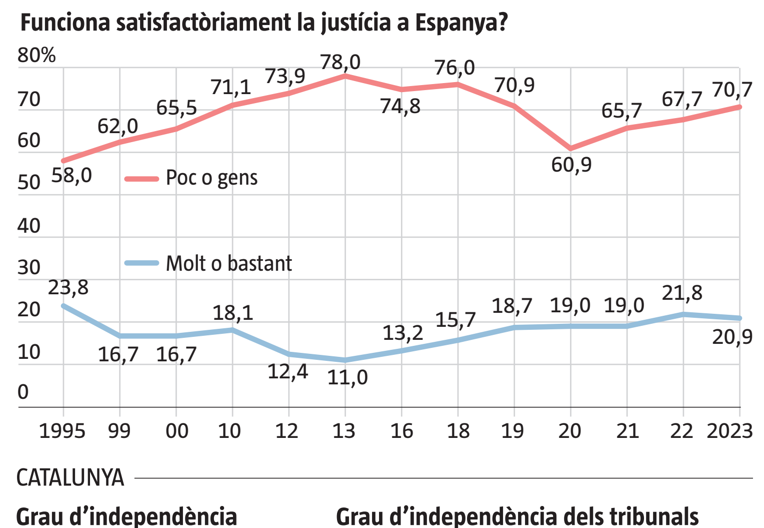
"Esperem que Esquerra deixi córrer el concert, perquè allà no hi ha aigua", repliquen a l'Executiu

Només un 9% dels espanyols creuen que els tribunals actuen sempre de manera imparcial i un 40% en desconfien

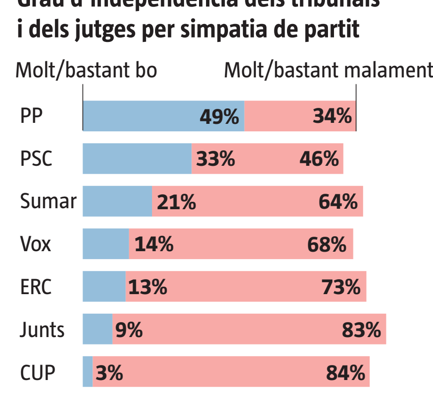
Qui confia en la justícia a Espanya?

Les percepcions sobre l'administració judicial

CATALUNYA

Grau d'independència dels tribunals i dels jutges per simpatia de partit

	Molt/bastant bo	Molt/bastant malament
PP	49%	34%
PSC	33%	46%
Sumar	21%	64%
Vox	14%	68%
ERC	13%	73%
Junts	9%	83%
CUP	3%	84%

FONTS: CIS, CEO i elaboració pròpia

LA VANGUARDIA

CARLES CASTRO
Barcelona

El repte del nou Poder Judicial és majúscul: casos que es reobren després d'anys d'investigació sense trobar-ne un sol indici; d'altres que persisteixen contra vent i marea en una perversa inversió de la presumpció d'innocència; instruccions que s'eternitzen i que de sobte es reactiven per mitjà d'acusacions distòpiques; ordres d'ingrés a la presó enmig de campanyes electorals; atribució de delictes inimputables o inexistents... I aquesta meticulositat obsessiva contrasta amb la inacció que facilita la fugida d'un perillós criminal o que manté diversos anys a la presó un innocent. Naturalment, la feina rigorosa de milers de jutges i magistrats no sol ser notícia i la imatge de la justícia s'alimenta de les actuacions insòlites, protegides per la independència judicial. Per això l'opinió dels espanyols sobre l'Administració de justícia no és gaire positiva. Les enquestes ho reflecteixen molta clarament.

El CIS va preguntar sobre la imparcialitat de jutges i tribunals a l'abril i la resposta va ser demolidora: menys d'un 10% considerava que la justícia, a Espanya, actua sempre de manera imparcial. Al contrari, més del 80% sospitava que no era així. Esclar que aquest sondeig es va fer enmig de les cinc tenses jornades de reflexió que es va agafar el president del Govern central davant el que va considerar una guerra bruta contra ell i la seva família. Tot i això, les dades reflecteixen una tendència de fons, transversal i que ve de lluny.

Per començar, i encara que els motius poguessin ser oposats, més del 80% dels votants de tots els partits (el 79% en el cas dels seguidors del PP) consideraven en aquell sondeig d'abril que l'actuació de la justícia es veu "influïda per poders polítics o econòmics". Els electors més recelosos de la imparcialitat de la justícia eren els de l'esquerra alternativa (93%), l'extrema dreta (90%) o els nacionalistes catalans (entre el 98% i el 100%). Només el 16% dels votants populars –el grup més nombrós– defensaven que els tribunals sempre actuen de manera imparcial.

Ara bé, per si amb això no n'hi hagués prou, les sèries històriques del CIS reflecteixen un deteriorament de la imatge de la justícia que, tot i que va tocar sostre entre el 2013 i el 2018, ha repuntat els últims tres anys i ara registra més d'un 70% d'opinions negatives sobre el funcionament de l'Administració judicial. I altre cop es tracta d'una percepció transversal: més del 70% dels votants del PP o de Sumar; el 67% dels del PSOE; el 81% dels de Vox, i entre el 80% i el 95% dels d'ERC i Junts coincideixen que la justícia no funciona satisfactòriament.

Així mateix, i respecte a la confiança que inspira la justícia, les bones notícies són enganyoses. Entre el 2017 i el 2021, aquesta confiança (molta o total) va créixer 9 punts (del 18% al 27%), però després amb prou feines ha millorat. I la desconfiança (en taxes de molt poca o cap confiança) s'ha mantingut en nivells semblants: del 42%, fa set anys, al 38% el 2023. La confiança és més gran entre els votants dels dos grans partits (PP i PSOE, amb un 35%), però cau a l'esquerra radical (25%), entre els seguidors de Vox (20%) i entre els independentistes catalans (del 15 al 5%). I queda per veure l'impacte de les turbulències que està oferint aquest 2024.

En qualsevol cas, una visió retrospectiva confirma les percepcions negatives. El 2019, a començaments de l'anterior legislatura –

Gairebé el 60% dels catalans no tenen confiança en jutges i tribunals, per només un 22% que sí

i ja amb el CGPJ caducat–, menys d'un 30% creia en la independència del Tribunal Suprem, davant gairebé el 45% que en desconfiava. I quant a la confiança que inspiraven els jutges, només una tercera part dels consultats responien positivament, davant el 60% que desconfiaven obertament dels membres de la judicatura.

En darrer lloc, però no menys rellevant, la crisi de credibilitat de la justícia és més aguda a Catalunya. Només un 22% dels consultats al maig pel Centre d'Estudis d'Opinió van valorar positivament la independència de jutges i tribunals. En canvi, prop del 60% emetien una opinió negativa. I tot i que es repetien les pautes espanyoles, el deteriorament d'imatge era a Catalunya més accentuat: fins a un 34% dels votants del PP qüestionaven la independència dels jutges, una taxa que s'acostava al 50% entre els electors socialistes, que superava de llarg el 60% entre els seguidors de l'esquerra alternativa (Comuns) o de la ultradreta (Vox), i que arribava al 80% entre els votants de Junts i la CUP, en un grau de coincidència propi de partits antisistema.●

El PP carrega contra el PSOE per tractar els immigrants com a "objectes"

Crítiques a Albares per no anar als països d'origen dels migrants irregulars

BARCELONA Agències

El Govern de Pedro Sánchez està impulsant la reforma de la llei d'Estrangeria juntament amb el Govern canari de Coalició Canària i PP perquè hi hagi derivacions de menors migrants a altres comunitats autònomes quan els recursos d'una comunitat estiguin per sobre del 150 % de la seva capacitat. Aquesta proposta, ja traslladada als grups parlamentaris del Congrés i que serà presentada a la Conferència Sectorial d'Infantesa i Adolescència que tindrà lloc durant les pròximes setmanes a les Canàries, ja ha estat rebutjada per Junts, el Govern de Catalunya i Vox.

El PP previsiblement donarà suport a la proposta del Govern central, però la vicesecretària de Sanitat i Educació del PP, Ester Muñoz, va aprofitar ahir per criticar el PSOE per no tenir una proposta global d'immigració per a Espanya i per tractar els immigrants irregulars com a "mers objectes". "En el que hauríem de centrar-nos fonamentalment és en per què està passant aquest estiu el que està passant i és que això s'hauria d'haver solucionat a l'hivern. El PSOE no té una proposta en immigració per a Espanya", va assenyalar.

GELMERT FINOL / EFE

Un menor rescatat d'un *cayuco* fa uns dies a les Canàries

Muñoz va criticar que el ministre d'Afers Exteriors, José Manuel Albares, no hagi anat a cap dels països d'on procedeixen els immigrants irregulars ni que estigui treballant juntament amb la Unió Europea, ja que considera que aquest problema no és només d'Espanya. "És un problema dins de la Unió Europea que Espanya, com que és al sud, és el que l'està rebent inicialment, però aquest és un problema molt greu i molt seriós", va continuar.

Per això, va denunciar la forma en què el PSOE està abordant aquesta qüestió perquè "tracta els immigrants com si fossin mers objectes". "No pot ser que una comunitat autònoma rebi immigrants i menors no acompanyats i que les comunitats autònomes no ho sàpiguen", va assenyalar, abans de ressaltar que el PP vol una política "seriosa i rigorosa" en immigració, que estigui treballada juntament amb la UE i durant tot l'any, així com amb els països d'origen.

Els populars demanen a Sánchez una política migratòria "seriosa" que estigui treballada juntament amb la UE

Aquestes declaracions tenen lloc després que el líder de Vox, Santiago Abascal, avisés que el repartiment de menors migrants "amenaça" els pactes autonòmics amb el PP, partit al qual ha demanat "lleialtat".

Com a resposta, el líder del PP, Alberto Núñez Feijóo, va garantir la "solidaritat de les comunitats autònomes governades pel PP" amb els menors migrants després de l'amenaça de Vox, però va exigir al Govern de Pedro Sánchez "un lideratge" en aquest tema, posant a disposició de les autonomies "recursos i mitjans" perquè els seus centres de menors són "plens".●

Illa proposa un pacte d'esquerres per evitar anar a eleccions

REDACCIÓ Barcelona

El líder del PSC, Salvador Illa, va fer ahir una crida a un pacte progressista per evitar anar a eleccions que uneixi les forces d'esquerra, com s'ha fet a França, per combatre l'"auge" de l'extrema dreta. Segons ell, la principal diferència amb el país veí és que al Parlament hi ha dues formacions d'extrema dreta "radical": Vox i Aliança Catalana. "I com combaten allà la ultradreta? Ajuntant-se les formacions d'esquerra i progrés. És una fórmula que cal tenir present", va assenyalar durant el Congrés del PSC celebrat a Mataró.

Per Illa, un "pacte de progrés" entre els socialistes, ERC i comuns és l'única opció per evitar noves eleccions, tot i que això no vol dir, va indicar, que Junts i PP siguin exclosos i els ofereix participar en acords "amples i transversals". "Les altres aritmètiques no són viables políticament, algunes perquè les han descartat les formacions polítiques que les haurien de fer, i d'altres perquè les hem descartat nosaltres: amb PP i Vox no tenim res a pactar", va subratllar.●

ERC dona al PSC fins a finals de juliol per arribar a un preacord d'investidura

Rovira insta els socialistes a avançar en el finançament "o triaran anar a eleccions"

GERARD GUERRERO
Barcelona

"No volem arribar a una negociació al límit del temps". Amb aquesta advertència, Marta Rovira, secretària general d'Esquerra Republicana i qui pilota des de Suïssa les negociacions per a la investidura, anunciava que el seu partit es dona "fins a finals de juliol" per arribar a un preacord sobre una eventual investidura de Salvador Illa o Carles Puigdemont, i, en cas que no s'hi arribi, instava els dos candidats a buscar-se altres aliats. "La tendència de negociar fins a l'últim minut no ens agrada, per això els hem avisat a tots que volem arribar a un preacord a finals del mes vinent", deia Rovira, fent públic un avís en què apel·lava tant al PSC com a Junts, tot i que insistia als socialistes a avançar en matèria de finançament o "estaran triant anar a eleccions".

Rovira va llançar l'advertència ahir durant el discurs previ al consell nacional d'ERC en què es va aprovar el reglament del procés d'eleccions internes que culminarà el 30 de novembre. La data límit per arribar a un acord i evitar noves eleccions és el 26 d'agost, però "els pactes d'última hora no són bons" i, si en un mes no hi ha cap preacord, els republicans preveuen retirar-se de les negociacions: "A finals de juliol s'acaba el temps per negociar amb ERC i potser en comença un altre perquè altres acords puguin néixer".

El termini fixat també donaria marge al partit per consultar a la militància si avala l'acord o no o, en cas que no prosperi, perquè PSC i Junts tinguessin marge per buscar altres aliances. "Hi ha altres sumes al Parlament", que segons Rovira passen per un pacte entre socialistes i postconvergents o un del PSC amb el PP i Vox. "En cap cas no assumirem la responsabilitat d'unes noves eleccions si els que diuen que opten a la presidència de la Generalitat no s'asseuen a negociar amb el mateix nivell de compromís".

La republicana retreia així al PSC i a Junts "no aclarir quin programa tenen per governar" i, davant la "falta de propostes polítiques" per part de "qui han guanyat les eleccions", des d'ERC es marquen quatre condicions per facilitar els seus vots per a una possible investidura: finançament, conflicte polític, defensa del català i polítiques progressistes. El partit ha designat un equip de negociació per a cada una d'aquestes quatre carpetes, ja conegudes, però que es van recuperar ahir després de setmanes en què les seves demandes s'han centrat únicament en l'obtenció d'un model de finançament singular per a Catalunya.

Aquesta continua sent la "carpeta prioritària" per a ERC, en què no va aprofundir ahir, tot i haver estat la principal condició per a una investidura de Salvador Illa des de finals de la campanya de les europees. Rovira va advertir que no investiran cap candidat si no hi ha un acord que inclogui el finançament propi. "O tenim resultats o estaran triant anar a eleccions anticipades", avisava el PSC, i el PSOE. Els republicans volen un nou model que se situï fora del règim comú, a l'altura del concert basc o navarrès, mentre que al Govern central, tot i que estan a favor de revisar el model, no es mostren disposats a permetre que la Generalitat recapti el 100% dels impostos.

En l'àmbit del conflicte polític, Rovira va assenyalar que s'han aconseguit "nombrosos" avenços amb el PSOE en el reconeixement del conflicte i que "han donat fruits", com ara la llei d'Amnistia, que aquesta setmana s'ha començat a aplicar a algunes causes. També va esmentar, breument, l'autodeterminació per indicar que ERC "té ganes" de concretar què és l'acord de claredat, i va assenyalar els avenços del PSC en aquest terreny, amb pactes com el que es va aconseguir divendres entre socialistes, Junts, ERC, Comuns i la CUP per modificar el reglament del Parlament i permetre el vot telemàtic dels diputats expatriats, com Puigdemont i Lluís Puig.

MARC PUIG / ACN

Marta Rovira va intervenir ahir per videoconferència en la reunió del consell nacional d'ERC

Els republicans tornen a situar la defensa del català i les polítiques progressistes com a condicions

La tercera carpeta posa el focus en la protecció de la llengua catalana, i l'últim dels objectius d'ERC passa per mantenir i impulsar "polítiques republicanes", és a dir, polítiques públiques progressistes en matèria d'economia, educació, sanitat i, sobretot, habitatge, "el gran repte que tenim davant" i en què "PSC i Junts hauran de canviar el model que tenen de país" si volen arribar a entendre's amb els republicans.●

Uns 8.700 militants elegiran el nou president del partit

■ Esquerra va aprovar ahir el reglament del procés d'eleccions internes que culminarà amb la votació el 30 de novembre d'uns 8.700 militants per elegir la nova direcció del partit. Oriol Junqueras té la data marcada en vermell, ja que pretén tornar a liderar la formació després de la seva dimissió el 10 de juny. L'expresident d'ERC està en espera de si es presenta alguna altra candidatura, tot i que els partidaris de rellevar-lo i d'una renovació general de la cúpula directiva, amb Marta Rovira i Pere Aragonès al capdavant, no han format cap llista. Tots dos ja van anunciar que no formarien part de la nova executiva nacional. El calendari està fixat. El 7 d'octubre es convocarà formalment el congrés nacional i el termini màxim perquè es presentin candidatures és el 15 d'octubre. Les llistes, d'un màxim de vint-i-nou persones, han de ser paritàries i han d'especificar qui opta a la presidència i a les secretaries general, d'organització, finances, política municipal, feminismes, ciutadania i transició ecològica. A més, és obligatori presentar un programa. Les candidatures tenen fins al 15 de novembre per reunir l'aval del 5% de la militància (entre 430 i 440 signatures) com a mínim si volen presentar-se a les eleccions internes. Una vegada validats els suports començaria la campanya electoral interna, fins al 29 de novembre. No hi ha un mínim de participació, però si cap de les candidatures no aconsegueix més del 50% dels vots emesos, les votacions es repetirien el 15 de desembre. La votació serà electrònica oberta a la militància de ple dret. / Àlex Tort

Junts avisa Sánchez que el finançament no pot ser "un xantatge" ni un "mercadeig"

REDACCIÓ Barcelona

El secretari general de Junts, Jordi Turull, va carregar ahir contra el primer secretari del PSC, Salvador Illa, i va avisar que la negociació sobre el finançament de Catalunya no pot ser "moneda de canvi" per aconseguir la presidència de la Generalitat. "Que Pedro Sánchez intenti vendre ara aquesta mena de dos per un, la seva presidència i la de Salvador Illa, pel finançament, és inadmissible", va criticar al consell nacional del partit celebrat a Bolvir.

A parer seu, Catalunya es mereix un finançament just, alhora que un president que respecti i faci respectar les institucions i "no un que participi en un xantatge i un mercadeig del poder pel poder". "El finançament propi de Catalunya ha d'anar vinculat a qui vulgui ser i continuar sent president del Govern d'Espanya o vulgui tenir pressupostos generals de l'Estat, no ha de ser moneda de canvi per tenir qualsevol presidència de la Generalitat", va alertar Jordi Turull.

Així mateix, va criticar que s'està jugant "amb el futur i el benestar dels ciutadans catalans com a moneda de canvi per a beneficis de partit", una cosa que va qualificar d'immoralitat. També va instar Illa a "defensar més els catalans i menys el Partit Socialista, quan els interessos són contraposats", en matèria d'immersió lingüística, infraestructures i el dret d'autodeterminació.

Va receptar als socialistes que duguin a terme "menys maniobres estranyes per arribar al poder a qualsevol preu", després d'arremetre contra, al seu judici, la falta d'acció d'Illa sobre Rodalies, el corredor mediterrani i l'ampliació de l'aeroport del Prat.

Turull va assegurar que des de Junts seran generosos, humils i generaran totes les complicitats del món, com tampoc no es rendiran: "Acumularem complicitats i no acumularem retrets. És un moment i una oportunitat, no per a Junts, és un moment i una gran oportunitat per a Catalunya i per a l'independentisme català".●

J.CASARES / EFE

Pancarta instal·lada a l'antic Consistori en què se sol·licita "Lexit Autonomía Leonesa" a l'abril

La moció lleonesa per recobrar l'autonomia i deixar Castella escandalitza el districte federal

Madrid maleeix el 'Lexit'

PEDRO VALLÍN
Madrid

La premsa de la Villa y Corte, sempre presta als escarafalls, va recobrar aquesta setmana el seu imperible superèxit: "Espanya es trenca". Ara per Lleó. Per descomptat, l'epicentre de l'escàndol davant el suport dels socialistes a l'autonomisme lleonès es va registrar a Valladolid –del jou i capitalitat del qual pretenen desfer-se els lleonesos– i les hipèrboles de la premsa local van saltar amb gran escàndol als titulars. Però amb el nacionalisme basc instal·lat en l'assossec i el separatisme català convalescent de les seves recents romeries, no van trigar a aparèixer a les capçaleres madrilenyes les paraules gruixudes i els signes d'exclamació. A aquestes hores, ningú no ha escrit encara en Times New Roman la paraula maleïda, "ETA", però de primeres ja se sent proferir el nom d'Arnaldo Otegi com a anatema tòxic i fantasiós autor intel·lectual de l'enèsim atac a la integritat territorial de la nació.

L'oposició de la població lleonesa a l'arter disseny de la comunitat autònoma de Castella i Lleó, sotmetent les tres províncies de l'antiga regió de Lleó (Lleó, Zamora i Salamanca) al govern val·lisoletà i integrant bona part de les províncies de Castella La Vella a la nova baluerna, va ser molt intensa durant la transició, i es va consolidar en un partit, UPL, que, amb alts i baixos, sempre ha comptat amb representació a les institucions de la província. Des de llavors, la incomoditat amb la cotilla castellana és patent al territori de Lleó, incloent-hi l'aspiració d'unir-se al Principat d'Astúries per refundar l'espai històric de l'antic regne asturlleonès. L'adhesió és menys intensa a Zamora i Salamanca, però no és extravagant ni residual.

En l'últim mig segle no han deixat de reaparèixer mai a les carreteres i poblacions les pintades de "Lleó només" o "Chaciana ye asturiana" –les comarques i consells del pendent sud de la serralada cantàbrica sempre han estat unides al vessant nord per la tradició cultural i gastronòmica, la llengua i la mineria del carbó– i, amb la crisi del bipartidisme i l'aparició de l'Espanya Buidada, ha cobrat més pes. Fins al punt que aquesta setmana el PSOE lleonès (com va fer l'asturià fa temps amb la cooficialitat de la *llingua*) ha corregit la seva posició històrica i ha donat suport a UPL a la Diputació amb una moció que exigeix corregir l'arbitrarietat de l'inventat subjecte territorial de conveniència electoral: el record de la revolta asturiana del 1934 va espantar els pares fundadors i van optar per anul·lar el Lleó dinamiter, separant-lo d'Astúries i dissolent-lo al mateix territori que les beatífiques i pietoses Burgos, Àvila i Segòvia. La ironia és que el "bressol d'Espanya" –el regne asturlleonès– sempre ha estat un embalum sospitós per a l'Espanya madriditzada. Per això, a diferència d'altres estratègies d'integració territorial –com posar a Mèrida la capitalitat institucional d'Extremadura o que els òrgans de govern bascos siguin a Vitòria–, l'antiga regió de Lleó va ser esquivada i obliterada perquè el seu potencial desestabilitzador havia de ser anul·lat. De manera que el greuge inicial només ha anat eixamplant-se amb el curs de les dècades.

Superats els nervis provincials, sobretot a Valladolid, Ferraz i al Govern han reaccionat al gir de la posició dels socialistes lleonesos amb serenitat. És eloqüent la posició del ministre de Transports, Óscar Puente, exalcalde de Valladolid i històric antagonista de l'alcalde de Lleó, José Antonio Diez Díaz. Puente no va donar un suport exprés a la pretensió de cisma autonòmic, però va assenyalar un fet més important: que l'experiment de Castella i Lleó és un patent fracàs perquè no ha passat mai de ser un evident embolic que ni ha aconseguit la simpatia ciutadana. El ministre de Política Territorial, Ángel Victor Torres, va expressar els seus respectes per les reivindicacions lleoneses, que considera legítimes, de manera que mentre la premsa cortesana començava a donar brams (com si Lleó volgués ser portuguès) el debat a la ciutat del Bernesga, on encara no és clar que aquesta aspiració sigui majoritària, ha passat a una nova fase: esqueixats de Castella, què convé més? Una comunitat uniprovincial? Provar d'integrar les altres províncies de la regió, Zamora i Salamanca? Recuperar el pla de l'autonomia asturlleonesa? I una altra pregunta: mereix el Bierzo província pròpia? Exploten caps a Madrid, mentre a Lleó la gent s'entreté somiant una pàtria emocional. O sigui, a Lleó es discuteix el *Lexit*, però qui es continua allunyant de la realitat del país al voltant és Madrid.●

Torna l'"Espanya es trenca" mentre ja es discuteix a Lleó si sols o amb Astúries, i si El Bierzo serà província

Fons Next Generation

Catalunya concedeix ajuts europeus per a la rehabilitació energètica de 8.800 habitatges

DEPARTAMENT DE TERRITORI

Els fons Next Generation permeten la rehabilitació energètica d'habitatges, edificis i barris

Les convocatòries encara estan obertes i es poden presentar noves sol·licituds. Les ajudes varien en funció de l'estalvi energètic i poden anar entre el 40 i el 80 per cent de la inversió amb topalls

Actualment, bona part del parc d'edificis de Catalunya té un aïllament energètic deficient, el que es tradueix en un augment del cost de la factura de llum i gas que paguen les famílies. Intervencions en la façana, coberta i tancaments dels habitatges permeten aconseguir una millora significativa de l'eficiència energètica d'un immoble. En aquest sentit, la Generalitat de Catalunya ja ha concedit més de 87 milions d'euros en ajudes dels fons europeus Next Generation per a la rehabilitació energètica de més de 8.800 habitatges.

El Govern també ha atorgat subvencions per valor de 4,5 milions més per elaborar el Llibre de l'edifici i projectes, que dona informació sobre les característiques tècniques dels edificis i pautes per a un correcte manteniment. Les ajudes varien en funció de l'estalvi energètic i poden anar entre el 40 i el 80 per cent de la inversió amb topalls. Les convocatòries encara estan obertes i es poden presentar noves sol·licituds.

480 M€ per a la rehabilitació d'habitatges

Els fons Next Generation de la Unió Europea suposen la injecció econòmica més gran de la història per a la rehabilitació energètica d'edificis per tal de millorar l'eficiència energètica de les llars i lluitar contra el canvi climàtic. A Catalunya li toquen 480 milions d'euros del fons i se'n podrien beneficiar uns 50.000 habitatges fins a l'any 2026.

Els objectius principals d'aquests ajuts són reduir el consum d'energia primària no renovable, com són el gas natural, el carbó o el petroli; disminuir la demanda d'energia per a calefacció, aigua calenta sanitària i refrigeració; i eliminar l'amiant dels edificis. Per fer-ho, hi ha principalment tres programes:

Modalitats d'ajuts	Peticions	Sol·licituds concedides	
	Habitatges	Habitatges	Import subvenció
Ajuts a la rehabilitació als barris	6.268	4.467	49.983.664 €
Ajuts a la rehabilitació energètica d'edificis	4.037	2.165	31.586.189 €
Ajuts a l'eficiència energètica en habitatges	3.935	2.232	6.324.778 €
Ajuts al Llibre de l'edifici i projectes			4.597.277 €
TOTAL	14.240	8.864	92.491.908

Generalitat de Catalunya

Rehabilitació de l'edifici

Les persones beneficiàries són les comunitats de propietaris, persones propietàries o usufructuàries dels habitatges, les administracions públiques (en el cas d'habitatge públic), les societats cooperatives, i les empreses arrendatàries o concessionàries dels edificis residencials. Actuacions de rehabilitació de l'edifici en què s'obtingui una millora acreditada de l'eficiència energètica. A més, aquest programa ofereix la possibilitat de sol·licitar una bestreta, un cop es té concedida la subvenció, que suposa cobrar un 50% de l'import de la subvenció a l'inici de l'obra, un 30% més quan l'obra estigui al 80% de l'execució i el 20% de la subvenció restant al final de l'obra.

On adreçar-se? Al tècnic o a l'administrador de finques de l'edifici. Si la comunitat no en té, cal adreçar-se directament al col·legi d'administradors de finques que pertoqui segons la zona.

Rehabilitació de l'habitatge

Aquesta línia de subvenció s'adreça a les persones propietàries que volen adoptar mesures per millorar l'eficiència energètica del seu domicili habitual, com ara la modificació de tancaments, el canvi de finestres o el canvi de sistemes de climatització que substitueixin les energies fòssils per energies renovables.

On adreçar-se? A Barcelona, al Consorci de l'Habitatge de Barcelona; a l'àrea metropolitana de Barcelona, al Consorci Metropolità de l'Habitatge, i a la resta del país, a les oficines locals de rehabilitació de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya.

Rehabilitació dels barris

Els beneficiaris de les subvencions destinades a la rehabilitació d'edificis d'habitatges amb criteris d'eficiència energètica són els propietaris d'edificis que es trobin dins els àmbits definits com a Entorns Residencials de Rehabilitació Programada (ERRPs) per part dels ajuntaments.

On adreçar-se? A Barcelona, al Consorci de l'Habitatge de Barcelona; als municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona, al Consorci Metropolità de l'Habitatge, i a la resta del país a les oficines locals de rehabilitació de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya.

Llibre de l'edifici i projectes

A més de les ajudes anteriors, les comunitats de propietaris d'edificis d'habitatges, societats cooperatives i les empreses arrendatàries o concessionàries dels edificis residencials, unifamiliars o plurifamiliars, poden acollir-se a ajudes per elaborar el Llibre de l'edifici i projectes. Aquest ajut és complementari i es pot sumar amb qualsevol de les altres tres subvencions.

El Llibre de l'edifici és l'estudi tècnic que dona informació sobre les característiques de l'edifici, unifamiliar o plurifamiliar i dota la propietat de les instruccions d'ús i manteniment necessàries per allargar la vida útil de l'edifici i evitar-ne la degradació.

L'estudi també detalla les actuacions que cal fer per assolir les millores necessàries en eficiència energètica. Fins ara, s'han concedit 4.597.277 euros en subvencions per a un total de 9.325 habitatges.

MÉS INFORMACIÓ

Web
agenciahabitatge.gencat.cat

LA VANGUARDIA

PRESIDENT-EDITOR
JAVIER GODÓ, COMTE DE GODÓ

DIRECTOR
Jordi Juan

DIRECTORS ADJUNTS
Lola García
Miquel Molina
Enric Sierra

ADJUNTS AL DIRECTOR
Enric Juliana
Álex Rodríguez
Manel Pérez

SUBDIRECTORS
Isabel Garcia Pagan
Lluís Uría
Joel Albarrán
Lucía González

França vota, la ultradreta observa

La V República Francesa va ser dissenyada el 1958 pel general De Gaulle per posar fi a la fragmentació i els radicalismes mitjançant una arquitectura presidencialista que tenia per objectiu l'estabilitat, amb un sistema electoral a doble volta i la lògica que el president i el primer ministre fossin del mateix partit malgrat elegir-los separadament. L'esquema es va alterar per primera vegada el 1986, sota el mandat presidencial del socialista François Mitterrand, quan els francesos van votar els neogaullistes per a l'Assemblea Nacional i Jacques Chirac va ser elegit primer ministre, fet que va originar la primera cohabitació. La solidesa de les institucions, una manera de fer política respectuosa amb les formes i el sentit profund de la raó d'Estat van permetre que la cohabitació no es convertís en sinònim de paràlisi de França o de la Unió Europea. Posteriorment, el 1993 i el 1997, hi va haver dues cohabitacions més, sempre com una mena de càstig al president de la República.

En aquesta ocasió, els francesos van a les urnes en la primera volta, avui, amb un favorit –el Reagrupament Nacional (RN), hereu del Front Nacional fundat per Jean-Marie Le Pen el 1972– que tantes vegades s'havia marginat a l'Assemblea Nacional gràcies al sistema de doble volta i als pactes entre socialistes i conservadors per frenar els candidats de la ultradreta a còpia de demanar el vot a favor de qualsevol candidat que s'enfrontés, en segona volta, a un ultradretà. La magnitud de l'avanç que les enquestes atribueixen a l'RN complica l'eficàcia d'aquests pactes i els converteix en favorits, amb el consegüent risc d'una cohabitació inèdita per l'afiliació ideològica dels seus protagonistes: un president de la República centrista i desautoritzat a les urnes i un primer ministre ultradretà, crescut i al capdavant d'un partit reforçat per l'èxit i caracteritzat fins ara per prometre solucions ràpides i contundents als complexos problemes de la societat i l'economia francesa, entre els quals la desigualtat territorial i la fractura creixent entre les grans ciutats i les regions rurals o aquelles que van perdre grans indústries, planter de nostàlgics d'un passat que va ser per a ells, certament, millor. Els riscos d'una cohabitació crispada i paralitzant són més grans que mai, d'aquí alguns indicadors econòmics negatius. La Borsa de París va acabar la sessió de divendres amb el pitjor registre mensual des del 2022.

La cohabitació entre un president de centre i un primer ministre ultradretà es veu possible

Més polaritzades que mai, la principal incògnita d'aquestes eleccions –excepte que les enquestes s'equivoquin clamorosament– és si l'extrema dreta obté o no la majoria absoluta, una dada que no s'acabarà d'aclarir fins a la segona volta, diumenge vinent, 7 de juliol. La nova Assemblea Nacional conviurà amb el mandat restant del president Macron que expira el 2027. La seva figura ha quedat tocada per la desfeta centrista en les recents eleccions europees i més ho pot quedar ara si obtenen bons resultats els dos pols emergents als dos flancs del president, l'esmentat Reagrupament Nacional de Marine Le Pen i el flamant Nou Front Popular –una amalgama de partits i moviments d'esquerra units per l'objectiu de bloquejar l'ascens ultradretà–. La decisió de dissoldre l'Assemblea Nacional i convocar eleccions ha estat molt criticada des de la pròpia òrbita política de l'inquilí de l'Elisi, que l'equipara a un suïcidi polític.

Hi ha símptomes de desbandada a les seves files, circumstància que augura –en cas de confirmar-se els pronòstics– una figura devaluada pel que fa al lideratge de França dins la Unió Europea. Per això aquestes eleccions transcendeixen l'Hexàgon. La inquietud és gran. I està justificada.●

Més impostos sobre el turisme

L'Ajuntament de Barcelona ha aprovat aquesta setmana elevar la fiscalitat sobre el turisme que visita la ciutat fins al màxim permès per la regulació catalana. Això comporta situar el recàrrec que aplica a l'impost sobre estades en establiments turístics (IEET), que fins ara estava en 3,25 euros, fins als quatre euros per persona i nit. El ple municipal celebrat aquesta setmana ha donat suport a la mesura, que va ser proposada per ERC, per una àmplia majoria, amb els vots favorables del PSC, Junts i BComú. PP i Vox s'hi van oposar.

Aquesta pujada dels impostos sobre el turisme augmentarà els ingressos per poder finançar els serveis municipals que requereix l'atenció dels turistes i, així mateix, la promoció de fires i congressos, que aporten el tipus de visitants amb més valor afegit.

L'increment de l'esmentada taxa, que ara ja pagaran totes les modalitats d'allotjament turístic, podria proporcionar una recaptació addicional d'entre 20 i 25 milions a l'any i arribar així fins als cent milions d'euros. Amb això la fiscalitat del turisme es pot consolidar com la tercera figura impositiva en volum de la Casa Gran, darrere de l'IBI i la plusvàlua.

El sector hoteler ha protestat per aquest augment de la fiscalitat perquè considera que ja paga molts impostos. En concret, els hotels de la ciutat aporten anualment més de 400 milions d'euros en concepte d'IVA, impost sobre societats, IAE i IBI. La protesta dels hotelers, tot i això, s'ha fet amb la boca petita, a través tan sols d'un comunicat. El sector hoteler espera veure's beneficiat, en un futur, de la supressió de la seva principal competència: els pisos turístics. En aquest sentit confia que l'alcalde Collboni sigui capaç de dur a terme la seva promesa d'eliminar 10.000 pisos turístics des d'ara fins al 2028, ja que aquest tipus d'allotjament provoca nombroses queixes entre el veïnat i genera més inconvenients que beneficis a la ciutat. Però de moment hi ha molts problemes legals a causa dels recursos judicials que s'han presentat contra l'esmentada iniciativa municipal.

L'augment d'ingressos fiscals s'ha d'acompanyar d'una gestió turística millor

L'activitat econòmica generada pel turisme és el 14,5% del producte interior brut (PIB) de Barcelona, que suposa 15.000 milions d'euros a l'any. És, per tant, el principal sector generador de riquesa i d'ocupació per als barcelonins. Millorar la fiscalitat, en aquest sentit, s'ha de traduir en alguna cosa més que augmentar merament la recaptació. Ha de ser un instrument per ajudar a governar millor el turisme i fer-lo compatible amb la vida de la gent, com han afirmat els promotors de l'esmentada pujada fiscal. Això exigeix continuar amb el diàleg i el consens entre tots els sectors implicats, sobre la base de la col·laboració publicoprivada que tan bons resultats ha donat sempre a Barcelona i als barcelonins.●

FUTURS IMPERFECTES

Màrius Carol

Tintín inspira la política

En una de les prestatgeries del despatx del president de la Generalitat, Pere Aragonès, figura una reproducció de la portada de *L'estrella misteriosa*, el desè àlbum de la sèrie *Les aventures de Tintín*. Hergé narra en aquestes pàgines la caiguda d'un meteorit a l'oceà Àrtic advertida pel jove periodista, per la qual competiran dues expedicions (en una viatja Tintín) per aconseguir la glòria de la troballa, que està fet d'un material revolucionari.

ERC se sent aquests dies com el meteorit, que en aquest cas intenten conquerir socialistes i postconvergents a qualsevol preu. No ho tenen fàcil els republicans per resistir-se a les pressions dels uns i els altres. Però unes noves eleccions serien com el sisme submarí de l'aventura, que sacseja l'aeròlit fins al seu nucli i l'enfonsa al fons del mar.

ERC se sent com el meteorit de 'L'estrella misteriosa' del despatx d'Aragonès

JxCat té una imaginació desbordant, molt per sobre del sentit de la realitat. Jordi Turull ha declarat aquesta setmana que els urgeix tancar un acord amb ERC perquè sigui Salvador Illa qui decideixi si es va al col·lapse o no. Perquè pogués ser president Carles Puigdemont, els socialistes haurien de votar en contra d'ells mateixos, una pirueta que no se li hagués ocorregut ni a Hergé un dia poc inspirat per resoldre les situacions al límit dels seus àlbums.

ERC, més enllà de les seves tensions internes, entén que el pacte possible és amb els socialistes, però sempre que aquests posin sobre la taula una proposta de finançament a la qual no puguin renunciar. Són conscients que són davant d'una finestra d'oportunitat per millorar l'autogovern. Això sí, necessiten que es concreti com més aviat millor, per poder construir un relat per a les seves bases, que són les qui finalment decidiran si val la pena fer president Salvador Illa. Un acord d'última hora –el termini acaba el 25 d'agost– complicaria l'assumpció del pacte, sobretot en uns moments de divisió interna dels republicans, amb un congrés el novembre per definir no només estratègies de futur, sinó lideratges de present.

L'estrella misteriosa acaba bé. Tintín no salva l'illa, però arriscant-se rescata, a la desesperada, una mostra de meteorit. Mai no és tard (ni res no és poc) si la joia és bona.●

Nits d'estiu

Daniel Fernández

El juliol, encara que toqui treballar, és el mes de la canícula i l'estiu. Els dies comencen lentament a ser més curts. A primers de juliol, un pas de cargol. I quan ja acabi el mes i entrem a l'agost, ja serà evident que el dia és més breu: A darrers de juliol, una hora menys de sol.

Mes de mandra i calor, esclar, però també mes per collir el gra i entossudir-se en tot un repertori de feines agrícoles que decideixen, entre el que es planta i el que es cull, la sort de tot l'any per a més d'un. Al juliol també és quan una mala pluja pot arruïnar la promesa de la verema, que fa anys que s'avança als temps tradicionals. Que no hi hagi escoles ni facultats actives ens confon i ens porta a pensar que és un mes de vacances, quan sempre ha estat un mes molt atrafegat. Una prova més que fa temps que hem perdut el ritme de les collites i de les tasques del camp i ara vivim en un calendari escolar permanent. Però potser aquest juliol no, perquè aquest juliol toquen eleccions a França, amb la qual cosa el tòpic de la *rentrée* i la tornada a l'escola sembla que pot arribar a ser la *sortie,* no se sap si de Macron o de qui. Ja es veurà, perquè pot passar de tot, des del fracàs del jove Bardella fins a una aclaparadora victòria, de la cohabitació amb el president a la seva dimissió i abandonament del poder...

Mentrestant, a Espanya hem inaugurat l'estiu amb un pacte, per fi!, per renovar el Consell General del Poder Judicial. Un empat tècnic en el qual els populars s'entossudeixen a aparèixer com a vencedors i proclamen sense rubor que han comptat amb l'ajuda de l'àrbitre, és a dir, de les autoritats

Què estan negociant PSC i ERC? Un govern de coalició o només la investidura d'Illa?

de la Unió Europea. No tinc gens clar si aquest pacte, que era més que necessari, consolida o deteriora la continuïtat de la legislatura, que segueix pendent del que passi a Catalunya. I què pot passar a Catalunya? Què estan negociant PSC i ERC? Un govern de coalició o només la investidura de Salvador Illa per evitar la repetició electoral? I què diran les bases d'ERC si són consultades? Perquè l'espectacle dels militants rebel·lant-se contra l'entrada al govern municipal de Barcelona no anima a esperar una altra cosa diferent d'aquest tradicional a l'enemic, ni aigua.

Mentre uns negocien –esperem que ho estiguin fent–, Junts segueix a la fresca i amb el càntir a la vora, ventant-se abans de deixar anar alguna sentència que li allegui la calor i li permeti el que desitja: tornar a eleccions. S'han convertit en la tieta que treu la cadira de boga a la porta de casa. I les perles de Puigdemont li surten cada vegada més rodones i perfectes per als seus propòsits.

Les nits de juliol són les millors nits de l'estiu. Festivals de música i de teatre, el gaudi o l'avançament de les vacances, la platja en el seu moment ideal, la muntanya gairebé també, els sopars amb els amics, amb els cossos alleugerits de roba i encomanats d'aquella vitalitat que és fruita del temps. Arribaran també, potser, les nits xafogoses i tropicals, quan, no ja dormir, només estar-se al llit es faci gairebé impossible. Però fins i tot aquella calor humida i aclaparadora tan nostra troba alleujament i excusa sortint al carrer. O anant a algun d'aquells refugis climàtics que ara habiliten els ajuntaments.

El que no tinc clar és si serà bo que els negociadors posin els peus en remull per tenir-los freds encara que el cap estigui calent o si és millor al revés. Perquè la nit serà llarga.●

L'ombra de Perón roman

Llàtzer Moix

Juan Domingo Perón va deixar aquest món fa mig segle –es complex de mà–, però la seva ombra segueix present a l'Argentina. Ja ho va estar, òbviament, en les seves dues presidències (1946-1955 i 1973-1974). També en les deu victòries electorals peronistes. I ho va estar fins i tot sota les dictadures militars. O des del triomf el novembre passat de Milei, ultraliberal oposat a l'Estat providencial peronista.

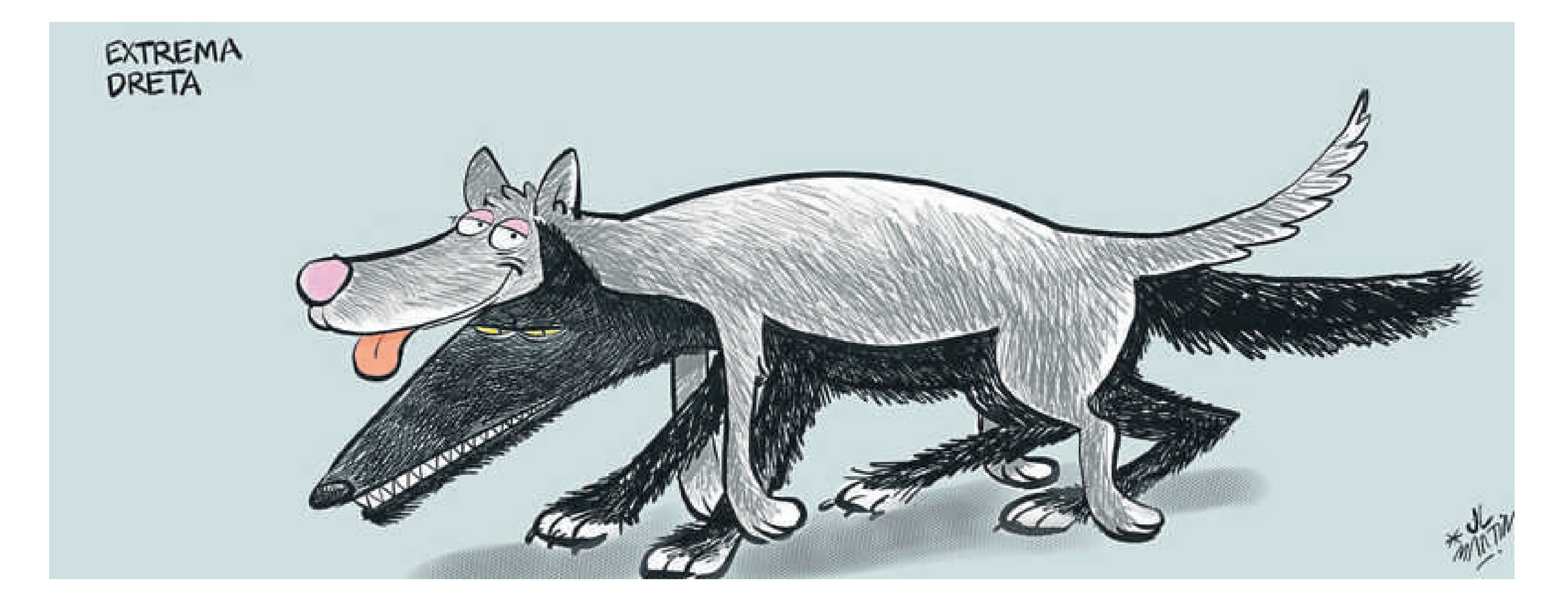
El secret d'aquesta longevitat té dos motius. Primer: les polítiques socials (amb llibertats restringides) d'inspiració mussoliniana que va implantar Perón, propiciant la conversió dels sindicats en fidels aliats, facultats per a la coerció i la violència. Segon: una gran flexibilitat ideològica, que li va anar bé per sintonitzar amb corrents diversos: es van reivindicar com a peronistes els Montoneros, la guerrilla esquerrana, i part de la Triple A, l'aliança anticomunista responsable de centenars de desaparicions; o liberals com Menem, teòrics centreesquerrans com els Kirchner, etcètera. "De peronistes ho són tots", deia Perón, amb un punt d'orgull i un altre de cinisme.

Perón va morir fa mig segle, però l'Argentina en pateix encara les polítiques

A gairebé tots complaïa el peronisme, tan caritatiu amb els pobres. Evita, la seva musa, deia que on hi havia una necessitat sorgia un dret; i que ella estava tan ocupada repartint diners als pàries que no podia aturar-se a controlar la despesa.

Tanta generositat va acabar sent cara. L'Argentina, que als anys trenta era una potència econòmica, té avui el 40% de la població en la pobresa i una inflació interanual del 289%. El peronisme va repartir engrunes entre els necessitats (i va fer rics no pocs dirigents), però va descuidar la gestió, l'esforç col·lectiu i la modernització del país. Són coses del populisme, que Perón va practicar des de mitjan segle XX a l'Argentina. I que avui, més agressiu i trampós, ja és un risc global.●

APUNTS DEL NATURAL – JL MARTÍN

Cosir un ou, fer un botó ferrat

Mariángel Alcázar

Explicava fa uns dies el meu company i tanmateix amic i, sobretot, el meu referent en relacions en l'edat madura, Joaquín Luna, en una de les seves columnes antropològiques, que no sap cosir un botó. No deixa de ser una de les seves *boutades,* perquè estic convençuda que un home de recursos com ell, i tants d'altres que conec, pot subjectar, si ho intenta, el botó caigut de la camisa.

Una altra cosa és fer filigranes com cosir un botó i subjectar-lo a un altre d'interior en un abric o una americana, que això ja és per a nota, o una cosa una mica més complicada com fer una vora, per no parlar de cosir una cremallera. Tranquils, jo tampoc no me'n surto gaire amb l'agulla i el fil; és més, no recordo on guardo el cosidor, aquell estoig de fusta o cartró folrat amb robes estampades on reposen rodets de fils de diferents colors, agulles de cosir, agulles de cap, imperdibles, gafets, didals, botons de recanvi i fins i tot una cinta mètrica d'aquelles grogues amb els seus números i marques en negre. Quines eines tan boniques per a mans més hàbils i disposades.

La incapacitat per al que antigament es deia *labores del hogar* va ser, durant segles, una cosa inherent al gènere masculí. Se suposava que elles (nosaltres) sabíem cosir i ells s'apanyaven amb les tasques bàsiques de lampisteria, electricitat i fusteria, però va arribar un moment en què no podies recórrer a un home ni per canviar una bombeta, ja no parlem d'un focus led i, per descomptat, molt pocs saben arreglar una aixeta o obrir el colze del desguàs per recuperar un anell que s'ha escapat pel lavabo. I ja no diguem penjar unes cortines o, el més bàsic, un quadre.

A poc a poc ens hem anat espavilant els uns i les altres per aprendre les tasques bàsiques casolanes, que ja no tenen gènere, però em fa l'efecte que ja ningú no sap fer gairebé res i cal recórrer, previ pagament, a un taller de costura per als arranjaments de la roba o a un lampista competent perquè et posi un endoll. Així només cal discutir qui paga la feina de l'especialista.●

John Carlin

La banalitat és el preu de la pau?

Acostumo a ser feliç quan torno de viatge a Barcelona. Quina sort viure en un lloc tan bonic, plàcid i especial, penso. Aquesta vegada no. Dijous a la nit vaig arribar a casa trist. Després de deu dies a Ucraïna, vaig sentir un buit. Volia tornar-hi.

OK. No us espanteu. Això no serà una sessió d'autoanàlisi. Si en el fons es tracta de la meva relació amb la meva mare o amb una nòvia que em va abandonar, no ho sé, ni ho vull saber. M'estimo més quedar-me a la superfície, en la política.

Enyoro Ucraïna, crec, per dues raons. Primer, perquè Ucraïna és una nació heroica i m'enriqueix, encara que sigui de manera passatgera, sentir-me part del que veig com una causa neta, sense ambigüitats. Segon, pel contrast amb la brutícia banal que defineix la vida pública als nostres països civilitzats d'Occident.

No n'hi ha cap que la defineixi millor que els Estats Units, la nació més influent de la Terra, la que contamina els altres amb el virus contra el qual encara no hi ha vacuna, Donald Trump. No dubto que aquella tristesa que em va inundar al tornar a casa va tenir alguna cosa a veure amb el fet que sis hores després s'iniciava el debat entre Trump i Joseph Biden, els dos arguments més potents que conec a favor de l'eutanàsia.

Vaig pensar de quedar-me despert fins a la matinada per veure el sòrdid espectacle, però estava massa cansat i, a més, tenia por de sucumbir a l'impuls de tornar corrents a Ucraïna.

Gairebé sucumbeixo al llegir sobre el debat quan em vaig llevar. Més anti Trump que *The New York Times* impossible, però tots els seus columnistes estaven d'acord que Trump havia atropellat Biden, un conill ancià paralitzat pels llums de la locomotora taronja. Bill Clinton va dir una vegada que els seus compatriotes prefereixen un candidat "fort però equivocat" que no pas un de "feble però correcte", i així és, i així serà en les eleccions presidencials del novembre si Biden no se'n va. Com veiem, la mateixa lògica de l'idiota fort es va imposant a la resta del que encara anomenem el món lliure.

Ironia que aquest és el món al qual Ucraïna lluita per pertànyer. Ironia que si s'escapa de les grapes d'aquell món pitjor que representa Rússia haurà d'abandonar la puresa de sentiments que tant m'atreu. Sí. No hi ha remei. Malgrat el romanticisme dels ucraïnesos, malgrat la convicció compartida per tants que expulsaran les tropes de Putin de les seves terres, la terrible veritat és que la solució a la guerra no serà ni romàntica, ni heroica, ni tan sols noble. Serà complicada. Serà bruta.

En vaig parlar amb un parell de senyors a Kíiv que entenen que aquesta és una guerra que ningú no la guanyarà amb victòria absoluta. Homes freds i sagaços, em van demanar que no revelés les seves identitats. Creieu-me que un ocupava fins fa molt poc un alt càrrec al Govern i l'altre és el representant a Ucraïna d'un important organisme internacional. Des del començament de la invasió del febrer del 2022 tots dos han negociat directament amb generals russos, per exemple, sobre l'evacuació de civils de les zones de guerra del salvatge est del país. Coneixen l'enemic.

L'escenari que em van pintar per separat per acabar la guerra és el següent. U, caldrà esperar el moment en què els dos bàndols reconeguin que no poden avançar més. Això depèn abans que res que els aliats d'Ucraïna els continuïn proporcionant armes. En moriran molts més, però així funciona la guerra i la pau, avui i sempre.

Dos, un acord començaria per acceptar que els russos continuessin ocupant durant uns 15 o 20 anys la major part dels territoris ucraïnesos conquerits des de l'annexió de Crimea el 2014. Però la comunitat internacional no reconeixeria la sobirania russa sobre aquests territoris, l'estatus oficial dels quals es mantindria als llimbs, pendent d'una resolució final.

Tres, garanties de seguretat per a Ucraïna. El principal argument en contra de firmar acords amb els russos és que la història demostra que no els respecten. Cap ucraïnès no oblida que Rússia va ser un dels signants del Memoràndum de Budapest el 1994, segons el qual Ucraïna va cedir a Rússia la totalitat del seu arsenal nuclear, el tercer més gran del món, a canvi de, precisament, "garanties de seguretat". O sigui (parlant d'ironies), que Rússia acudiria a defensar-la en cas d'invasió.

ORIOL MALET

> **Trump va atropellar Biden, un conill ancià paralitzat pels llums de la locomotora taronja**

> **Amb sort i temps, potser s'acaba la guerra, Ucraïna ingressa a la UE i participa de la sòrdida política d'Occident**

Com es pot resoldre aquest dilema? Amb l'ingrés d'Ucraïna a l'OTAN? No. Això no ho admetria la paranoia russa. El que sí que podria funcionar, segons les dues persones amb qui vaig parlar, seria una altra garantia, aquesta vegada firmada no només per les potències d'Occident sinó també per la Xina, el nou papa dels russos, el país que manté dempeus la seva economia tercermundista. Addicionalment un país de l'OTAN podria col·locar una base militar a Ucraïna, amb un paper estrictament defensiu.

Aquest és el pla que em van proposar els dos savis de Kíiv. En línies generals, és el més factible que he sentit, però em temo que seria menys difícil d'empassar per a Rússia que per a Ucraïna. Si Putin hagués sabut el febrer del 2022 el que sap avui, que s'ha ficat en un embolic d'un cost altíssim en tresor i sang, és probable que no s'hagués llançat a l'aventura ucraïnesa. Almenys si un parteix de la premissa que el seu pensament és mínimament lògic, la qual cosa podria ser un error.

El problema més gros segurament el tindria el president d'Ucraïna, Volodímir Zelenski. Putin li pot vendre al seu poble qualsevol cosa. Bona part del de Zelenski, la que continua creient que derrotar els russos no només és desitjable sinó possible, l'acusaria de traïdor. Al seu favor per vendre un acord d'aquestes característiques seria que es complís l'altre gran somni ucraïnès: que el seu país emergeixi una vegada per totes de l'òrbita russa i accedeixi a la Unió Europea, tema que s'ha posat formalment sobre la taula de negociació aquesta setmana a Brussel·les.

Amb la qual cosa, amb sort i amb temps, potser s'acaba la guerra, Ucraïna ingressa a la UE i pot participar de la sòrdida, bruta i banal política de què gaudim els països pacífics d'Occident. És el que desitgen els ucraïnesos, que avui miren les nostres ximpleries –m'ho van dir uns quants– amb enveja. Pel que fa a mi, una ironia final: quan arribi el feliç dia, no arribaré d'Ucraïna amb ganes terribles de tornar-hi. Però val més així.●

El sol i la pastanaga

Glòria Serra

Ves per on, li haurem d'agrair a Milei que s'hagi acabat per fi el culebrot de la renovació del CGPJ, dos mil dies després de quan tocava. L'espectacle de l'estrafolari anarcoliberal president argentí a Madrid, guardonat per la presidència de la comunitat, passarà a la història recent com un dels errors polítics més clars comesos pel faedor de reis Miguel Ángel Rodríguez. Tot i que les estratègies de *mira la boleta* per atreure l'atenció i desviar-la, per exemple, de germans i parelles compromesos, o encendre focus per marcar agenda i engrandir la figura que vols promocionar formen part del manual dels estrategs polítics, cal anar amb compte amb els botons vermells i les fronteres armades. Hi ha un diari de capital italià a Madrid que exerceix de far i guia per al Partit Popular i els seus líders des que el seu primer director i el llavors president Aznar van compartir un balcó una Setmana Santa de fa trenta anys. Quan t'escriu un editorial contra la foto Milei-Díaz Ayuso és que t'ha patinat l'embragatge.

> **Feijóo per fi va poder marcar perfil en un partit on els lideratges es guanyen a sang i foc**

I aquesta va ser la finestra d'oportunitat que es va obrir per a Núñez Feijóo, a qui la presidenta madrilenya i Aznar li estrenyen sovint la cotilla de les essències populars. El president del PP per fi va poder marcar perfil i autoritat en un partit on els lideratges es guanyen a sang i foc. Poca cosa més canviarà a la política espanyola, on els crits acostumen a sentir-se més que la lectura serena d'una realitat més temperada. Però no és poc, a banda de permetre al líder popular tirar-li a la cara aquest acord a Pedro Sánchez quan torni a intentar menystenir-lo o pintar-lo com un extremista atrapat entre Vox i els ultres de casa.

Tinc la impressió que Milei trigarà a deixar-se veure de nou per Europa. Vox ja el té amortitzat de moment, a la presidenta madrilenya se li han passat les ganes de seguir-lo convidant, i la resta de col·legues il·liberals del continent ja no estan en període electoral. El sol argentí de la seva bandera pot quedar ben aviat eclipsat pel focus taronja de més al nord si Donald Trump (amb ell va començar tot) torna a la presidència. Ara com ara no sembla gaire difícil: mentir continua sent-li molt rendible.●

Joe Biden i l’estafa demòcrata

Josep Martí Blanch

L’única sorpresa del debat Biden-Trump a la CNN ha estat la incomprensible sorpresa de tanta gent. L’onada d’estupefacció –hauríem d’entendre que sincera– és gairebé risible. I produeix la mateixa sensació que veure algú passejant amb ulleres de sol enmig de la negra nit. Aquest algú no està cec. Únicament ha decidit no veure-hi. Serietat, senyors. De debò calia esperar a un debat per convèncer-se que són reals els símptomes de precarietat mental i física del líder demòcrata que aspira a continuar regint el destí polític de la nació encara avui més poderosa del món?

Llegir ara a *The New York Times* un editorial sobre la necessitat que Biden s’aparti de la cursa presidencial, com si la gran capçalera del periodisme nord-americà s’acabés tot just d’assabentar gràcies a la televisió de l’estat de forma del president, és entendridor.

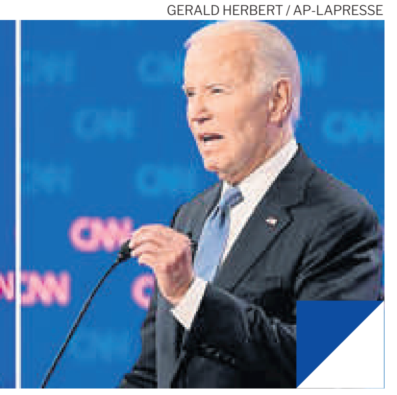
Aquest editorial, que aconsella als demòcrates canviar de cavall i nominar un altre candidat per salvar els mobles, hauria de començar d’una manera molt més honesta: “Ara que tots els americans saben el que nosaltres ja coneixíem, potser resulta impossible dissimular com fins ara i continuar mirant cap a una altra banda...”.

Han descobert que la Terra és rodona? Perquè l’estat de forma de Biden no era cap secret. L’únic que sí que resulta difícil d’entendre és la complaença i la deixadesa amb què els demòcrates i els seus entorns s’han comportat l’últim any. Si dius que la democràcia està en perill i que només pot salvar-se evitant que els republicans recuperin la Casa Blanca, costa de comprendre que et limitis a deixar passar el temps i acceptar –resignadament en privat, amb entusiasme en públic– que un home amb lapsus mentals recurrents, una rigidesa física cada vegada més acusada i serioses dificultats per embastar discursos intel·ligibles aspiri a la reelecció.

I no per una simple qüestió electoral. Perquè vèncer el candidat republicà només és la primera estació d’un recorregut més transcendent. Al cap i a la fi, la meta és continuar sent el comandant en cap dels EUA quatre anys més.

I és en aquest objectiu final on resideix el veritable frau dels demòcrates. Confiar en Biden per vèncer Trump pot ser un error –això ho determinarà el resultat de les eleccions–. Però assegurar que el candidat demòcrata està en condicions de liderar el govern dels EUA és sens dubte un frau. Una estafa.

GERALD HERBERT / AP-LAPRESSE

Assegurar que el candidat demòcrata està en condicions de liderar el govern dels EUA és un frau

A Europa l’amenaça trumpista se sent amb tanta intensitat que tot el que ens vengui amb segell demòcrata ens sembla formidable. Si en un costat hi ha el dimoni, ens diem, ens hem de posar forçosament al costat del seu antídot. És un raonament impecable. Moralment encertat. Només que deixa de banda qüestions essencials per a la comprensió precisa del que està passant.

Perquè Trump no és només causa. És també, i sobretot, conseqüència. Com també ho és Biden. Conseqüència de què? Doncs d’un procés llarg, intens i cada vegada més acusat de deteriorament democràtic dels Estats Units.

Els europeus d’avui vam créixer sota l’encanteri d’aquell país. Vèiem –i veiem– en aquell món l’epicentre de l’estil de vida que finalment va conquerir la pràctica totalitat de les nostres societats. L’antiamericanisme europeu no ha estat més que un posat. En realitat, no hem fet cap altra cosa que emmirallar-nos-hi i provar d’imitar-los en gairebé tot.

Potser per això ens costa tant admetre que la decadència d’aquell país va molt més enllà de Donald Trump i rendir-nos a la certesa que és la totalitat del seu cos polític el que pateix osteoporosi severa. I en aquest tot estan inclosos els demòcrates.

Això és el que es va veure en el debat de l’altre dia, més enllà de la crònica pugilística centrada a analitzar únicament l’hora i mitja de combat dialèctic. El que és substancial no ho vam veure a la pantalla perquè no és en el desigual intercanvi de cops entre un mentider compulsiu i un home sense energia per aguantar una campanya electoral i menys encara per dirigir un país.

El que va deixar ben a la vista el xou televisiu de la CNN va ser la fragilitat i el mal estat de salut de la que durant tota la nostra vida hem cregut la millor democràcia del món. I Biden, guanyi, perdi o renunciï a ser candidat –encara que des del seu entorn ja s’hagi desestimat aquesta possibilitat–, és la demostració que els demòcrates no queden al marge d’aquest diagnòstic. Un diagnòstic que, malauradament, no és gens engrescador.●

La maledicció de ‘La Gioconda’

Sílvia Colomé

Figura amb el número de catàleg 779, encara que en realitat sigui el número 1 del Louvre. Les dades del museu assenyalen que el 80% dels seus més de 9 milions anuals de visitants tenen com a missió contemplar la famosa *Gioconda* de Leonardo Da Vinci. Com a conseqüència, la gran Salle des États on s’exhibeix es converteix en un embut que arriba a congregar 20.000 persones al dia. Tothom intenta que la seva mirada es creui amb la de la *Mona Lisa*. Pocs ho aconsegueixen.

El Louvre és conscient de la decepció que genera l’experiència. I ella, amb aquest mig somriure, sembla que es burli dels seus admiradors a través del vidre blindat que la protegeix. Les mesures de seguretat i les aglomeracions, així com les poses per a les selfies, provoquen que la pintura, de mida modesta, s’apreciï molt millor en fotografia que al natural. Fa unes setmanes la directora del museu, Laurence des Cars, sorprenia amb la idea de buscar una solució al problema que consistiria a habilitar un nou espai al soterrani només per a ella. Fins i tot, podria tenir entrada pròpia. Va estimar que el projecte costaria uns 500 milions d’euros. El Ministeri de Cultura francès, immers en retallades pressupostàries, sembla que no estaria per la feina de construir per a la jove florentina un xalet a mida.

El Louvre és conscient de la decepció que genera l’experiència d’admirar la pintura

La Gioconda està morint d’èxit. És el preu de la fama no desitjada que va adquirir quan va protagonitzar un robatori el 1911 molt seguit per la premsa. Fins aleshores, es tractava d’un quadre més de la col·lecció renaixentista del Louvre. En aquella època, l’obra que captava l’atenció de la majoria dels visitants era l’immens oli de *Les noces de Canà* del Veronese. El lladre, Vincenzo Peruggia, pretenia fer justícia i tornar a Itàlia una obra espoliada per Napoleó. Però es va equivocar. La *Mona Lisa* no va formar mai part del botí de guerra de Le Petit Caporal; en canvi, sí que ho era la seva companya de sala, aquella espectacular escena religiosa que va ser partida en set trossos perquè pogués viatjar a París. Malgrat la seva mida, molts visitants ni la veuen, pendents d’aquesta *Gioconda* que es va convertir de la nit al dia en la gran obra d’art de tots els temps. Encara reivindicada per Itàlia, *Les noces de Canà* esperen el seu propi miracle, tornar a Venècia i desprendre’s de la llarga ombra de la petita *Mona Lisa*.●

Xivarri de nens

Joan-Pere Viladecans

Un estrèpit de crits, xiscles i veus tendres. I de jocs a l’aire lliure, al poble, la platja o al barri. L’antic estiu infantil. Xivarri de nens. La banda sonora estival. Vacacional. Ja l’estiu, groc de llum i assolellat, treu la seva agenda de revetlla. Bales, xarranca, cavall fort, penyores, bicicleta... Fang, sorra, sol, asfalt, aigua... depèn. Les sargantanes i les seves cues, en estat d’alerta. Una edat i un temps en què els nens i les nenes encara no parlaven de si mateixos. I no sé si eren més feliços, però somreien molt. Somrèiem més. Potser per l’exquisida complaença de saber-nos nens. Això era abans que la vida es convertís en alguna cosa seriosa, encara sense passat. Tot futur. I l’horitzó, una corrua d’interrogants. Les pàgines encara per obrir esperant-nos.

Nens i nenes juguen a ser homes i dones i ja de grans obliden que ho van ser. Alguns es van quedar penjats d’aquelles velles fotos de grup, formals i estàtiques, virades en sípia, d’altres en rigorós blanc i negre, i poques, il·luminades a mà, que llavors era un senyal de distinció. Per darrere, el cap d’un graciós infantil que feia ganyotes a la càmera. Aquella foto: la imatge congelada d’un estiu, serà la culpable que per sempre tinguem deu anys. En la memòria.

Avui els nens són més llestos, més sagaços, per descomptat més sobreinformats i enganxats al TikTok. Són millors? Són més feliços? Seran bons ciutadans? En tot cas, hi ha una part de la vida que ignoren. El vertigen tecnològic si en fan mal ús els pot modelar el cervell, la salut mental, i alterar el tracte i el comportament més humà: el de l’empatia, la sociabilitat i sobretot el coneixement de l’entorn natural i l’ètica personal, de la qual donen tan mal exemple personatges públics.

Entre la infantesa ingènua d’ahir, més instintiva, més primària, potser més eixerida... i la d’avui hi ha l’abisme de les pantalles i el seu aïllament malaltís. L’onanisme autista de les noves tecnologies transforma la societat infantil en éssers passius, d’alguna manera indefensos. Insociables.

Examinar el passat i comparar-lo és imprescindible, però entenent-lo únicament a partir de la nostra realitat actual pot portar-nos a un sentiment de nostàlgia poc recomanable. O a mi m’ho sembla.●

CARTES DELS LECTORS

Podeu enviar les vostres cartes a **cartes@lavanguardia.cat**. *La Vanguardia* agraeix les aportacions dels lectors i tria per publicar aquells textos que no superin els mil caràcters. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i hi ha de constar el DNI o el passaport, l'adreça i el telèfon. No es publicaran escrits firmats amb pseudònim o inicials. *La Vanguardia* es reserva el dret de resumir-ne o extractar-ne el contingut i de publicar els que consideri oportuns. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades sobre originals no publicats.

Que voten los políticos

En estos días, Junts y Esquerra están diseñando sus estrategias para la constitución del nuevo gobierno de Catalunya. Todo lo que leemos gira sobre hundir al contrario y ver qué es lo que más les beneficia a ellos. ¿Alguien cree que piensan en Catalunya y sus ciudadanos? Solo piensan en ellos, sus cargos y su sueldo, que por cierto pagamos nosotros. Si vamos a nuevas elecciones, probablemente solo votarán ellos.

Josep Maria Tortosa Vidal
Sant Feliu de Guíxols

La data electoral

En el supòsit que no s'arribi a un acord parlamentari i s'haguessin de fer nous comicis a l'octubre, el millor dia seria diumenge 6 ja que el dia 13, que tant es comenta, és doble festiu per als comerciants. Una data molt valorada pel sector. Tinguin-ho en compte, senyories.

Jordi García Valdés
Barcelona

Ni cafès ni tertúlies

Desapareix el cafè Versalles de Sant Andreu com va desaparèixer, fa anys, l'Habana de la Rambla –passeig Fabra i Puig–. "¡Bares, qué lugares, tan gratos para conversar!". No fa tants anys els bars eren llocs per debatre –com les àgores per als grecs–. Fins i tot George Steiner, filòsof de la cultura, diu que "mentre hi hagi cafès, *La idea d'Europa* –títol del llibre on apareix la citació– tindrà contingut". Malauradament, això s'ha acabat. Els únics debats possibles són de futbol o polítics, i això pot succeir si no és que la televisió del local no està engegada amb el volum a tota pastilla mentre ningú li fa cas i els possibles clients s'estan a casa mirant tertúlies on pots aprendre a interrompre l'interlocutor o, simplement, a no deixar-lo parlar. I si mai aquests clients s'atreveixen a debatre, també ho faran interrompent o monopolitzant la paraula o, com un servidor ha experimentat, podran sentir un: "No em convenceràs" quan els arguments s'esgoten. Una llàstima, la pèrdua dels cafès i les tertúlies.

Joan Marín Martos
***Subscriptor** Molins de Rei*

LA FOTO DEL LECTOR

"L'esport és un mitjà per educar i ajudar"

Àngel Sastre retrata i entrevista al web el biòleg i exatleta Ignasi Taló, director de la Fundació Brafa de Barcelona, una entitat que du a terme una tasca social a través de l'esport, "un mitjà per educar i ajudar, especialment, els joves". "L'activitat esportiva permet desenvolupar tant les qualitats físiques com les humanes", afirma.

FOTODOCS

Història del Dolmen del Camell

Escanegeu el QR i visualitzeu el vídeo FotoDocs d'aquesta setmana, en el qual el lector Narcís Serrat mostra i explica la història del Dolmen del Camell, al Pla de Bronze de Folgueroles

No es pot deixar passar

El calendari romà dels capellans guapos del 2025, que el fotògraf aficionat Pietro Pazzi va publicar per primera vegada fa 20 anys, s'ha convertit en un supervendes en arribar als 75.000 exemplars. Segons les seves pròpies declaracions, el Vaticà no li ha prohibit mai la difusió d'aquest almanac. A l'interior, a part de les fotografies de capellans ben atractius, hi ha notes històriques per il·lustrar els turistes, "cada vegada més incultes", segons paraules del mateix autor. Doncs bé, una d'aquestes notes històriques fa referència a un recordatori d'un tal Francisco Franco y Bahamonde per celebrar els 50 anys de la seva mort. La nota està traduïda al català, així que us la reprodueixo a continuació: "50 anys després de la seva mort, recordem la figura exemplar d'un governant recte que, de les cendres d'una sagnant guerra civil iniciada pels seguidors de l'ideologia socialista rapaç, criminal i sacrílega, va poder reconstruir la nació espanyola amb el treball i l'esforç comú. Volia anul·lar tota diferència enterrant junts les víctimes dels dos bàndols de la guerra, com a filles de la mateixa pàtria (...) Després d'ell, va néixer i créixer la delinqüència política i la corrupció, sota falses disfresses democràtiques, emmascarant no només el frau electoral, i va intentar falsejar la història elogiant els delinqüents fent-los semblar víctimes". M'ha semblat que una cosa així no es podia deixar passar.

Laia Martinell
Barcelona

Repareu Rodalies

La impuntualitat pot comportar conseqüències no desitjades. Quantes persones deuen haver perdut la feina a causa dels retards dels trens de Rodalies? Aquesta realitat és dramàtica. Rodalies condemna els usuaris a un neguit constant per la por de no arribar a l'hora a la feina. És de justícia que disposem d'uns mitjans de transport eficaços. Tant dir que fem servir els transports públics per minimitzar els efectes de la petjada de carboni a l'atmosfera, i fer-ho és com jugar a la ruleta russa. Vostès, polítics, que poden, esmercin esforços a reparar Rodalies.

Glòria Barrachina Ferrús
Sant Cugat del Vallès

Reñida con la modernidad

Nací en Madrid, y llevo más de 40 años paseando por sus calles. Soy geógrafo, interesado en el urbanismo, y en todo este tiempo apenas he visto cambiar un adoquín, ni una farola, ni que las aceras crezcan ni un milímetro. La acera de los pares del paseo del Prado es de vergüenza, al igual que la de Alcalá bordeando el Retiro. Paseando por ellas es fácil percibir que sería factible, sencillo y de escasa incidencia privar de un carril al tráfico rodado, mejorando con ello el paisaje urbano de una zona tan visible como degradada. Y qué decir de la plaza de Cibeles, con sus grotescas farolas de autopista que llevan décadas iluminando con su luz naranja y mortecina. Madrid necesita con urgencia reinventarse y ponerse en el mapa del siglo XXI. Adolece de una total falta de ambición y buen gusto. Sus gobernantes nunca han entendido que juega en una liga global de ciudades en la que la imagen lo es todo. Carente de iconos reconocibles de los que sigue sin querer dotarse, tiene abandonados enormes espacios urbanos e intenta salir del paso con remaches ridículos, mucha farola fernandina desubicada y parterres que nadie cuida.

¿De verdad no hay nadie con sentido común que intente mejorar una ciudad que cada día está más reñida con la modernidad y la belleza?

Jaime Tello García
Arganda del Rey

No malmetin el parc

Soc una ciutadana de l'Esquerra de l'Eixample molt enfadada i molt preocupada per la gestió que s'està fent de les obres d'allargament de la línia 8 dels Ferrocarrils de la Generalitat. Tot i que crec que aquest allargament és necessari i en celebro la construcció, les solucions que s'han trobat per portar-la a terme em semblen del tot desproporcionades. S'ha escollit el parc Joan Miró com a centre logístic de les obres que duraran uns cinc anys. Les tones de terra que s'extreguin del túnel de quatre quilòmetres que es construeix s'emmagatzemaran també al parc, on les recolliran cada dia 200 o 300 camions de gran tonatge. El resultat serà la tala de 118 arbres de més de 40 anys i la pràctica inutilització de l'espai. Passaran molts anys abans que els nous arbres que hi plantin tornin a fer ombra!

En aquest parc ens hi trobem bé. Jo hi vaig sovint i em distrec veient com gaudeixen els nens que hi juguen. És el nostre lloc d'esbarjo i una de les poques zones verdes que tenim a l'Esquerra de l'Eixample. De solucions n'hi ha, i prego que es tinguin en compte i que no malmetin el nostre parc.

Maria Soledad Gómez
Barcelona

grupoGodó

JAVIER GODÓ, COMTE DE GODÓ *President*

Carlos Godó Valls — Conseller Delegat
Màrius Carol — Conseller Editorial
Ramon Rovira — Director General de Presidència
Ana Godó — Directora de Libros de Vanguardia i V. Dossier
Jaume Gurt — Director General Corporatiu
Pere G. Guardiola — Director General Comercial i d'Expansió
Xavier de Pol — Director General de Negoci Media
Jorge Planes — Director d'Estratègia i Desenvolupament Corporatiu

LA VANGUARDIA

JAVIER GODÓ, COMTE DE GODÓ *President-Editor*

Óscar Rodríguez — Director General
Javier Martínez — Director Digital i Subscripcions
Xavier Martín — Director Econòmic Financer
Juan Carlos Ruedas — Director de Màrqueting i Desenvolupament de Negoci

Edita LA VANGUARDIA EDICIONES SL
Av. Diagonal, 477. 08036 Barcelona
Tel.: 93 481 22 00 / 93 481 25 00
Fax: 93 481 24 55
Internet www.lavanguardia.com
Dipòsit legal B-18078-2011
ISSN 2014-1718 (edició impresa)
ISSN 2462-3415 (edició en línia en pdf)
Imprimeix CRE-A IMPRESIONES DE CATALUNYA SL
Polígon Zona Franca, carrer 5, sector C. 08040 Barcelona
ROTOMADRID, SL. C/ Meridiano, 19. 28850 Torrejón de Ardoz, Madrid
Distribueix MARINA BCN DISTRIBUCIONS SL
Carrer E, 1 (cant. c/6). Pol. Industrial Zona Franca. 08040 Barcelona
Tel.: 93 361 36 00

Difusió controlada per OJD

ANUNCIS I ESQUELES
GODÓ STRATEGIES SLU
Per telèfon 902 178 585
Barcelona Av. Diagonal, 477. 08036
Tel.: 93 344 30 00. Fax: 93 344 31 88
Madrid María de Molina, 54, 4.º. 28006
Tel.: 91 515 91 00. Fax: 91 515 91 09
ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR
Tel.: 933 481 482
ATENCIÓ AL LECTOR
Tel.: 93 481 22 00. Fax: 902 185 587
Cartes dels lectors
cartas@lavanguardia.es
Defensor del lector
defensor@lavanguardia.es

L'ENQUESTA

Aproveu l'eliminació de tots els pisos turístics de Barcelona?

SÍ **39%**
NO **61%**

Han votat 1.177 persones

Festivals

Més de 3.500 persones van gaudir de la primera edició de TEULES XL a Palafrugell

SERGI ESPINOSA

Més de 3.500 persones es van aplegar per celebrar el solstici d'estiu

La primera edició de l'esdeveniment, que es va saldar amb un rotund 'sold out', va servir per donar la benvinguda a l'estiu amb magnificència, ballant sense parar al ritme de Juanpa Claret i DJ Sandwich

ENRIC ROS

La nit de Sant Joan és un moment màgic, en el qual ens preparem per donar la benvinguda al solstici d'estiu i renovem les energies i els bons desitjos per al que queda d'any. El 23 de juny, tots vam poder gaudir, una vegada més, del retrobament amb els amics i els éssers estimats a les nostres platges, de la bellesa de les fogueres i també de la millor música, amb una inoblidable festa a l'aire lliure que ja s'ha fet convertit en un referent indispensable en tot el Baix Empordà.

El nom de la mítica discoteca Les Teules, de Pals, forma una part essencial de la història de les nits més recordades de la Costa Brava. Durant més de deu anys, la Masia Mas Gelabert ha allotjat la celebració que s'encarrega d'anunciar l'arribada de l'estiu. Ara, la festa s'ha traslladat a Palafrugell, convertida en una nova experiència que es diu TEULES XL, que va reunir més de 3.500 persones durant nou hores (des de les 20 h fins a les 4.30 h de la matinada), desitjoses de gaudir de les propostes dels millors DJ.

L'èxit de la proposta es deu, en gran mesura, a la iniciativa valenta de l'Ajuntament de Palafrugell d'apostar per l'oci de qualitat. Des de l'organització subratllen que el suport decidit del consistori ha estat clau perquè, aquesta edició tan especial, en una nova ubicació, s'hagi aconseguit oferir al públic una nit rodona per recordar.

L'èxit d'aquesta proposta es deu, en gran mesura, a l'aposta que hi ha fet l'Ajuntament de Palafrugell

La millor música de ball

TEULES XL va condensar tota l'energia vibrant i la passió per la millor música de ball d'un públic entregat, que va gaudir com mai amb les sessions d'artistes reconeguts, com ara Juanpa Claret, Adrián Lozano, Bab Klover, DJ Sandwich, Kupula, Marc Carmona i Monne.

La qualitat de la producció del grup Comerbailando, amb més de 200 treballadors que van participar en l'organització de l'esdeveniment perquè fos un èxit, i l'atractiu de l'oferta musical van permetre que la festa se saldés amb un rotund *sold out* de les 3.700 entrades que s'havien posat a la venda. El suport de l'Ajuntament de Palafrugell va permetre que TEULES XL es consolidés, ja des de la primera edició, com una proposta d'oci atractiva a la Costa Brava, adreçada especialment als joves d'entre 20 i 35 anys.

L'organització de l'acte es va estructurar al voltant de tres grans principis: la qualitat, la sostenibilitat i el compromís social. Pel que fa al primer aspecte, es va comptar amb un ampli dispositiu de seguretat i agents cívics, en coordinació amb la Policia Local de Palafrugell, format per més de 45 persones encarregades d'assegurar la tranquil·litat i la convivència a l'interior del recinte, així com també serveis mèdics i de neteja.

A més, tant el personal de seguretat com el de barres tenien una sòlida formació en protocol contra les violències sexuals en els entorns d'oci. La mobilitat es va coordinar conjuntament amb la Policia Local per tal de minimitzar l'impacte en el trànsit del municipi.

Pel que fa a la sostenibilitat, es va apostar pel producte de proximitat a l'hora de seleccionar els proveïdors i es va desenvolupar un pla d'estalvi energètic basat en generadors de baix consum. També es va optar per prohibir els envasos d'un sol ús i es va disposar d'equips de so d'última generació, preparats per reduir al màxim l'impacte acústic a l'exterior. Juntament amb l'Ajuntament, es va treballar en campanyes de conscienciació viària per tal d'evitar l'associació de l'alcohol amb la conducció.

En definitiva, després de l'èxit clamorós d'aquesta primera edició, TEULES XL ja es postula com la trobada de referència per a tothom qui vulgui començar a gaudir de les nits d'estiu a la Costa Brava amb una proposta que uneix la millor música, la gastronomia, els serveis de qualitat i una producció basada en el compromís social i mediambiental.

Els millors DJ de l'escena contemporània es van encarregar de proporcionar la banda sonora a una nit inoblidable

SERGI ESPINOSA

Societat

Crisi de professionals a la sanitat espanyola

Degoteig de sanitaris que marxen a l'estranger per les millors condicions

Salaris molt més competitius empenyen metges i infermeres a emigrar

JOAN MARTÍNEZ
Metge de família a Irlanda

"El grup de WhatsApp ha passat de 70 metges a 112 en tres anys"

LV

Joan Martínez exerceix de metge de família a Irlanda des de fa tres anys. Ha pres la decisió, amb la seva dona, irlandesa, de tornar a Espanya... però no abans de la jubilació. A l'altra banda de la connexió telefònica, desprèn entusiasme per la seva situació professional i es mostra convençut que emigrar va ser una decisió encertada. Ha trobat respecte, consideració, una bona remuneració i excel·lents condicions laborals: "És com et tracten, les facilitats que et donen. Vaig a la feina en bici i el Govern et subvenciona la compra de la bicicleta amb 1.500 euros".

Una de les primeres coses que va fer el doctor després d'arribar a Dublín va ser introduir-se al grup de WhatsApp d'especialistes espanyols en medicina familiar a Irlanda. "Catalans, valencians, madrilenys, andalusos... cada setmana s'afegeix algú al grup. Tenim 112 membres i quan vaig arribar [fa tres anys]érem 70. Són gent jove, generalment de menys de 40 anys". Mentrestant, a Espanya el dèficit de facultatius es va agreujant, entre altres motius, per la incapacitat de les administracions per retenir el talent.

D'origen dominicà, Martínez va cursar la carrera al seu país i el 2013 va començar l'especialitat a Lorca (Múrcia). Després d'acabar (2017) va decidir exercir a Catalunya. De fet, parla català perfectament. Va estar-se un any a l'hospital Joan XXIII de Tarragona i tres més (2018 al 2021) a les urgències del Parc Taulí, a Sabadell. Dues setmanes d'ingrés per covid en estat bastant greu li van fer replantejar-se la vida. "No em veia seguint el ritme de feina els caps de setmana, amb guàrdies de 24 hores, anar a adormir les nou del matí per tornar a treballar a les vuit del vespre. Has de fer-ho perquè el teu salari base és molt baix".

Va estudiar opcions a la Gran Bretanya, França i Suècia. "Buscava qualsevol excusa per no emigrar i plantejava moltes exigències a les entrevistes perquè em diguessin que no, però trobaves ofertes amb les condicions que posaves i sempre una mica millors", explica. Finalment, va optar per Irlanda per influència d'un col·lega del MIR. Allà se sent absolutament respectat, pels pacients i pel sistema. "No ets un número, tens quinze minuts per pacient i temps per a la feina administrativa". "Estic guanyant quatre o cinc vegades més que a Catalunya i treballo menys. Trobo a faltar la seva gent, el clima, la platja... però he guanyat molta qualitat de vida. Com a molt tard, a les sis soc a casa i no solc treballar caps de setmana. És opcional, no una necessitat. Avui he rebut un correu en què m'oferien de treballar divendres de les sis de la tarda a les dotze de la nit a 120 euros l'hora".●

MONSE ANDÚJAR
Infermera a Noruega

"L'experiència? Molt bona, estic vivint l'aventura de la meva vida"

LV

Monse Andújar (53 anys, Alacant) fa dos anys i mig que és a Noruega. "Doblo en edat la majoria d'infermeres espanyoles que hi ha per aquí", explica a *La Vanguardia*. Va aterrar al país escandinau el febrer del 2022. Explica que sempre havia tingut la idea de treballar algun dia a l'estranger, però les seves circumstàncies personals no l'hi permetien (fills, marit, casa, feina estable...). Fins que poc abans dels 50 anys es va separar i, més tard, va conèixer una infermera en pràctiques que feia la beca al seu hospital i li va explicar que a Noruega buscaven infermeres. "Quan em va dir les condicions, vaig pensar: 'Si no te'n vas ara, no te n'aniràs mai'", argüeix la Monse (a la imatge, a l'esquerra).

Va entrar en contacte amb una empresa que prepara aquestes professionals per treballar al país nòrdic, però la van desestimar per edat. Tot i això, no es va donar per vençuda. Va aplicar a una segona, Global Working, i aquesta sí que la va admetre. Afirma que va estar estudiant noruec uns deu mesos i que, just després, va posar rumb cap a Escandinàvia. "L'experiència? Molt bona. Estic vivint l'aventura de la meva vida".

És treballadora d'una ETT que ofereix serveis sanitaris a la sanitat noruega i que treballa per assignacions, és a dir, per places que sorgeixen i cal cobrir. "He estat al nord, al sud... Fa una mica més de dos anys que hi soc i ja he treballat en quatre o cinc llocs". Ara és en una ciutat propera a Oslo.

L'empresa li paga l'allotjament. També uns 900 euros a l'any per fer viatges, que ella fa servir per venir a Espanya i visitar la família i amics. Això fa que, descomptant els impostos, "que no són pocs", pugui estalviar de manera gairebé íntegra el sou. "He arribat a guanyar 7.000 euros bruts en un mes", afirma.

A Noruega, en cada torn, té menys pacients al seu càrrec –entre quatre o cinc–, mentre que a Espanya podia portar-ne quinze o més. Però no és menys cert, assevera, que al país escandinau les infermeres "fan de tot". "Si un pacient té una prova, el portes tu [allà no hi ha la figura del zelador]. Quan deixa l'habitació, la neteges tu. Els pacients acaben tenint molta dependència de tu. Quan comences un torn i aquell dia et diuen que en tens vuit al teu càrrec, penses: 'Avui no arribo'".

Troba a faltar la vida social. Lamenta que a la societat noruega "cadascú va a la seva". Un altre hàndicap és el clima. "Si no t'agrada el fred...". Però ella no té intencions de tornar Espanya a curt termini. "La vida tranquil·la que porten enganxa". Sap que a Alacant hi té la seva plaça fixa de feina i que sempre té la possibilitat de tornar.

NATALIA GÓMEZ
Infermera al Regne Unit

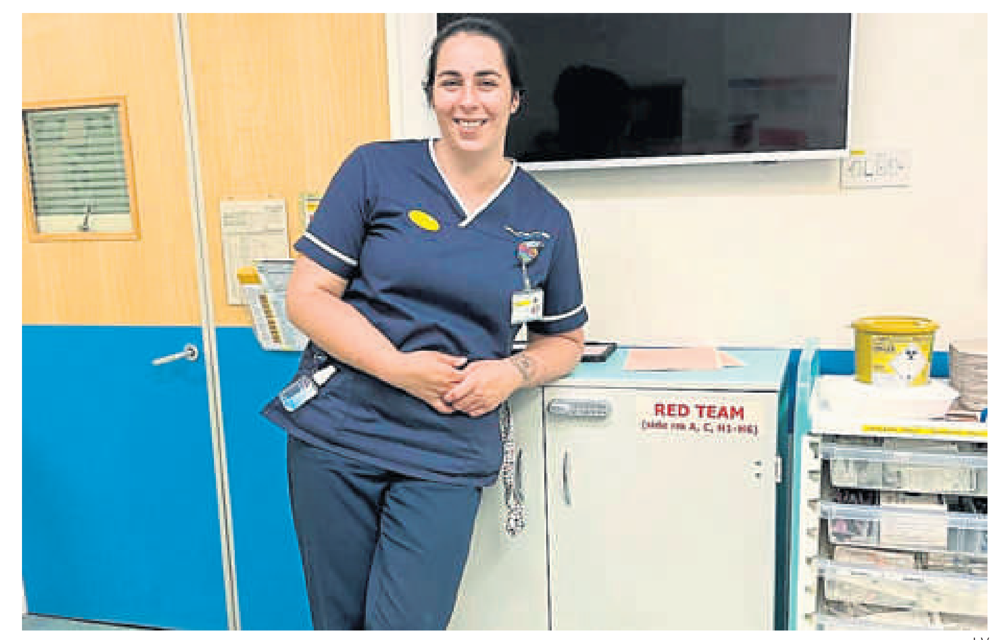
"Estic enfadada amb el meu país: Espanya m'ha obligat a emigrar"

Natalia Gómez, 34 anys i natural de Huelva, fa gairebé 9 anys que viu i treballa a Torquay (Anglaterra) i té poques ganes de tornar. Ni tan sols va arribar a treballar a Espanya. Conscient que fora tindria opcions professionals millors, va acudir a la crida del sistema nacional de salut d'Anglaterra, que buscava infermeres a Espanya. Va ser una de les 42 escollides entre més de 400 candidates.

Va arribar a Torquay el desembre del 2015. Reconeix que no parlava ni una paraula d'anglès, però això no va ser un inconvenient: els primers sis mesos li van pagar per rebre classes. "Tenia una professora només per a mi de dilluns a divendres. T'ho pots creure?".

Diu que està "totalment agraïda a Anglaterra" per l'oportunitat que li ha donat. Explica que durant els gairebé nou anys que fa que hi és l'han ascendit dues vegades, li han pagat el màster de la universitat i, ben aviat, començarà a treballar com a cap d'unitat. "A Espanya és inconcebible que una persona amb 34 anys accedeixi a aquest càrrec".

Subratlla que el sistema sanitari anglès cuida moltíssim el seu personal –"Jo tinc gairebé dos mesos i una setmana de vacances a l'any, un any de maternitat..."– i els dispensa un bon tracte. "A Espanya, per exemple, si tu comets un error (tots cometem errors a les nostres professions), intentes encobrir-lo perquè t'espanten les conseqüències. A Anglaterra és al revés. El primer que et diuen és: 'Com et podem ajudar? En què hem fallat perquè tu hagis comès un error? Quina formació ens ha faltat donar-te?'. Et demanen perdó per haver comès tu un error. Aquesta cultura de no clavar l'esbronc m'apassiona, i de fet, treballaràs feliç".

LV

També està satisfeta amb les condicions laborals. Les infermeres de base, les que no tenen cap càrrec, guanyen durant el primer any al voltant de 1.800 lliures netes al mes (uns 2.100 euros). La quantitat augmenta si treballes en algun torn de nit, el cap de setmana o dies festius, que es paga a part. Després dels cinc anys, aquestes 1.800 lliures mensuals passen a ser una mica més de 2.100 (uns 2.400 euros).

Ella ara és infermera encarregada de torn i guanya una mica més que les seves companyes sense càrrec: uns 2.800 euros nets cada mes.

Explica que els col·legues anglesos de l'hospital on treballa li diuen que no entenen per què els països europeus deixen escapar professionals tan preparats com ells. "Jo, en cert sentit, estic enfadada amb el meu país. Espanya m'ha obligat a emigrar sent una persona universitària, amb carrera, per poder viure amb dignitat".

ANTONI LÓPEZ TOVAR
JOSEP FITA
Barcelona

L'emigració de sanitaris encara no és un problema greu per al nostre sistema de salut, afirma el president del Col·legi de Metges de Barcelona, Jaume Padrós, que cita com a prioritat agilitar el procés d'homologació de les especialitats dels metges estrangers, que ja són el principal grup de nous col·legiats a Barcelona. Mentre importem sanitaris, el fenomen invers es va desenvolupant de manera lenta però constant. Facultatius i professionals de la infermeria espanyols o formats a Espanya s'aventuren a altres països a la recerca de millors condicions laborals i retributives quan el dèficit a Espanya, especialment en medicina de família i infermeria, condiciona cada vegada més la qualitat del sistema. Sobre un cens de 32.000 metges col·legiats en actiu a Barcelona, l'any passat van emigrar 203 (132 estrangers, 35 catalans i 36 de la resta d'Espanya). Entre els consultats, cap no expressa la intenció de tornar. El mateix passa amb les infermeres. A escala nacional, més de 8.000 es van traslladar el 2023 per motius de feina. D'aquestes, 6.646 es van traslladar a una altra província o comunitat autònoma. La resta (1.473) van emigrar a altres països. El 2022 van ser 1.100, mentre que el 2021, en plena pandèmia de la covid, es van traslladar 572. Noruega és la seva principal destinació. Allà se'n van anar l'any passat 336 professionals. Al país escandinau, el segueixen els Estats Units (226), el Regne Unit (92), Irlanda (60)... "Invertim a formar professionals altament qualificats que se n'acaben anant a altres països a la recerca de millors condicions, per la qual cosa tota la inversió en formació que s'ha fet es perd", lamenta Florentino Pérez Raya, president del Consell General de Col·legis Oficials d'Infermeria d'Espanya. "És intolerable que les infermeres es vegin obligades a anar a un altre país o a una altra comunitat a la recerca de millors condicions".

GUILLERMO FERREIRA PADILLA
Cardiòleg a Suècia

"Es cobra bé, tens bastants dies lliures, però es treballa moltíssim"

Coordinador a Suècia de l'associació Metges Espanyols a Europa, Guillermo Ferreira Padilla (Tenerife, 1987) va arribar fa gairebé una dècada al país nòrdic. Parla amb *La Vanguardia* des de casa seva. Avui (el dijous 27 de juny) no ha anat a l'hospital perquè es manté a cura del més petit dels seus dos nens, de poc més d'un any, que està pioc. "Si el teu fill es posa malalt, simplement has de trucar al teu cap i dir que no hi vas. Res més. Es respecta molt la conciliació familiar". És un dels atractius de treballar a Suècia, juntament amb el salari o les guàrdies, que no són de 24 sinó de 16 hores com a màxim. "Es cobra bé, tens bastants dies lliures, però es treballa moltíssim per la falta de sanitaris; els col·legues que han treballat a Espanya veuen que aquí la càrrega assistencial és molt forta", precisa.

Aquest cardiòleg no ha exercit a Espanya. Va estudiar Medicina a València i el segon curs va començar a sortir amb una companya de classe, la Teresa, d'Elx, ara la seva dona. Pensant que el MIR podia separar-los, van decidir emigrar plegats per fer l'especialitat a Suècia. Ell, cardiologia; ella, pediatria i després dermatologia. Allà es va valorar la seva experiència vital: els articles publicats, el grup d'investigació que havien creat, un llibre per a estudiants i residents que tots dos van coordinar, els seus interessos extralaborals... No és una vàlvula d'escapament habitual. El normal en anys precedents eren els equips de recrutadors que durant dècades s'han emportat a Suècia paquets d'especialistes, molts andalusos, "fugint de les condicions laborals que tenien a Espanya". "Quan Suècia et recluta, et paga el trasllat, et dona un salari mentre estudies el suec, et posa una catifa vermella que et facilita les coses", explica el cardiòleg, que no va gaudir de tots aquests privilegis, però eren bons temps per al país.

LV

Aquests privilegis s'han esfumat. Abans de la pandèmia, Suècia va començar a caure econòmicament, la covid va fer que molts sanitaris deixessin hospitals i urgències per passar-se a un altre tipus de centres i les vacants no s'han cobert. "Ara no estan reclutant com abans, no hi ha diners, hi ha moltes mesures d'estalvi, paralització de nous contractes, tancament d'hospitals... En gairebé deu anys, és la primera vegada que sento a col·legues suecs de naixement queixar-se del seu sistema sanitari. Els veig preocupats. No s'havien vist mai pacients en llits als passadissos, ni tan sols en pandèmia", explica el doctor. "En l'àmbit social, es respira un cert ambient d'inseguretat, especialment a les ciutats grans. Hi ha molta incertesa, i així i tot no pensem tornar, aquí som molt feliços", conclou.●

“La gent ha de sentir-se orgullosa d’actuar contra la crisi climàtica, no culpable”

Elke Weber

Catedràtica de Psicologia i Afers Públics a Princeton i premi Fronteres

ENTREVISTA

ANTONIO CERRILLO
Bilbao

Weber fa uns dies a Bilbao abans de rebre el premi Fronteres del Coneixement

LV

“Estaria bé que les decisions sobre el canvi climàtic fossin més racionals. Els agricultors es mostren afectats de manera molt significativa pel canvi climàtic, i alhora estan expressant visions polítiques que no estan alineades amb mesures que resolguin els seus problemes”. Qui així s’expressa és un dona riallera, Elke Weber (Gelsenkirchen, Alemanya, 1957), catedràtica de Psicologia i Afers Públics de la Universitat de Princeton (EUA), guanyadora del premi Fronteres del Coneixement en Humanitats i Ciències Socials de la Fundació BBVA. És la primera psicòloga que ha participat en el Grup Intergovernamental d’Experts sobre el Canvi Climàtic de l’ONU (IPCC).

Els ciutadans perceben la crisi climàtica com una cosa propera, real, o com una cosa llunyana i que afectarà només en el futur?
La percepció ha canviat, tant a Espanya com als EUA. El 2006 es veia com una cosa molt distant, només estadística, però 18 anys després la realitat és ben diferent perquè els esdeveniments climàtics extrems s’atribueixen sobretot al canvi climàtic. Si fas aquesta associació, comprens que el canvi climàtic és aquí. La gent està responent amb més inquietud a aquest fenomen.

L’experiència personal aquí és determinant, no?
Quan veus que això passa al teu pati del darrere i que els huracans es tornen molt més intensos i arriben cada dues setmanes en lloc de dos per temporada... Crec que l’experiència personal és un mestre molt poderós.

Què diuen les enquestes sobre el que convindria fer?
La gran majoria de persones, entre un 60 i un 80%, vol que els seus governs i el sector privat actuïn, perquè és un problema real.

Tot i això, l’acció climàtica es percep de vegades com una cosa que comporta renúncies, sacrificis personals.
Sí. Però si els ciutadans fessin una anàlisi racional del cost i del benefici d’actuar, la resposta seria molt diferent. Psicològicament sembla que els costos inicials són tan alts perquè no comptem els beneficis futurs. Tot i això, certament no podem fer recaure la responsabilitat i la culpa sobre la gent que té pocs recursos econòmics. Hem de formular polítiques que no necessàriament comportin sacrificis personals.

Però l’acció depèn moltes vegades de factors psicològics i polítics.
Les persones són complexes. Perseguim objectius diferents. Volem la nostra part del pastís i alhora volem la de l’altre. Però la vida és plena de renúncies i compromisos, tot i que no sembla que no estiguem disposats a certes renúncies. I per això és molt més fàcil negar-se a algunes polítiques, queixar-se; i si es planteja suprimir els ajuts als combustibles fòssils, els agricultors van a les manifestacions en protesta. Però la gent ha de comprendre que és contradictori no actuar, no fer res, i alhora voler que s’actuï contra el canvi climàtic, fenomen que ja està tenint grans impactes, com grans inundacions.

Alguna manera de motivar l’acció col·lectiva?
Alguns governs han constituït assemblees ciutadanes a favor del clima; per exemple, França i Alemanya ho han fet. I són els mateixos ciutadans els que, mitjançant un procés de deliberació, plantegen solucions. I, per cert, les recomanacions que es fan són més radicals que les que els polítics estan disposats a adoptar. En aquests processos de participació s’entenen les accions col·lectives que s’han de fer.

Què més diuen les enquestes?
Els ciutadans volen que els polítics electes s’encarreguin de les decisions de planificació a llarg termini. I els nostres polítics no estan fent el que haurien de fer per millorar el bé comú, el benestar comú. Estan pensant només en la seva reelecció, en els seus interessos o en enderrocar el següent govern. I hi ha molts interessos ocults per part de la indústria dels combustibles fòssils.

> **Acció ciutadana**
> **El 60% i el 80% de la població vol que els governs i les empreses actuïn contra la crisi”**
>
> **La resposta**
> **Hem d’exigir a les empreses que redueixin l’empremta de carboni**

Hi ha qui pateix pensant que és un consumidor insostenible i davant la gravetat dels problemes, cau en l’ecoansietat.
Estem donant al consumidor individual excessiva responsabilitat, recau massa pes sobre ell; però el consumidor no pot resoldre sol aquest problema, aquest tema requereix ser abordat amb mitjans socials i amb implicació i participació dels governs i de les forces del mercat. Tenim una petjada de carboni, i la gent se sent culpable per això. I qui ha llançat aquesta idea al món? Ha estat British Petroleum, per no assumir la seva responsabilitat en les emissions de CO_2. Així que les armes són allà i serveixen per desviar l’atenció.

Què es requereix per motivar més a l’hora actuar en l’acció climàtica?
La majoria de la gent ja entén bé què és la crisi climàtica. Però hi ha falta d’informació sobre com solucionar-la de manera col·lectiva. Les persones haurien d’exigir responsabilitats als polítics i a les empreses. Però el problema és que ja gairebé no vivim en democràcies, pels lobbies, les aportacions de les empreses a les campanyes electorals i els interessos ocults. Els polítics han de tenir mandats més llargs, però sense reelecció; que governin vuit anys, facin el correcte i no es tornin a presentar.

Quines accions són les més positives en el pla individual, a casa i a la feina?
Potser hem de viatjar menys, viure en comunitats amb serveis més propers per no haver de desplaçar-nos o viure més a prop d’on treballem. Això faria que la nostra vida fos millor i més saludable. Hem d’exigir a les empreses que redueixin la seva petjada de carboni i que tinguin polítiques més responsables.

Creu que el relat pessimista que s’ha superat el punt de no retorn en l’acció climàtica és contraproduent?
El que motiva la gent i fa passar a l’acció són les emocions positives. Cal que el ciutadà se senti orgullós de ser part de les solucions que es donen, en lloc de sentir-se culpable per propiciar el problema.●

Resultats prometedors contra el càncer de pàncrees metastàtic en un assaig clínic

REDACCIÓ Barcelona

Un assaig clínic impulsat pel Vall d’Hebron Institut d’Oncologia (VHIO) de Barcelona en què s’ha combinat la immunoteràpia i la quimioteràpia ha mostrat resultats prometedors en pacients amb càncer de pàncrees metastàtic. El projecte, anomenat Optimize-1, avalua la seguretat i l’eficàcia de combinar un agonista de CD40 amb quimioteràpia en pacients amb adenocarcinoma ductal pancreàtic avançat, una de les neoplàsies (creixement descontrolat de cèl·lules) amb pitjor pronòstic. Els anticossos agonistes de CD40 són fàrmacs capaços d’estimular diferents cèl·lules immunitàries contra les cèl·lules tumorals, de manera que es passa d’un microambient tumoral immunosuprimit, que impedeix l’adequada penetració de les molècules terapèutiques i de cèl·lules immunitàries, a un de capaç d’activar una resposta immune potent contra el tumor.

“És com prémer l’accelerador del sistema immunitari del pacient. Aquesta activitat antitumoral, juntament amb la quimioteràpia, és la que hem avaluat a l’estudi”, explica la doctora Teresa Macarulla, oncòloga mèdica de l’hospital Vall d’Hebron.

Els resultats de l’estudi revelen que l’assaig ha tingut una taxa de resposta objectiva del 40%, juntament amb una mitjana de durada de la resposta de 12,5 mesos i una mitjana de supervivència general de 14,3 mesos. “Són resultats realment prometedors si tenim en compte que actualment no disposem d’estratègies terapèutiques eficaces per a aquests pacients, de manera que és crucial continuar investigant noves oportunitats”, afirma Macarulla.

La immunoteràpia ha revolucionat l’oncologia les últimes dècades activant el sistema immunitari contra les cèl·lules tumorals, tot i que encara no funciona en tots els malalts ni en totes les classes de tumors, en part, per les dificultats que representa el seu microambient tumoral immunosupressor. A l’assaig Optimize-1 han participat 77 pacients amb adenocarcinoma ductal pancreàtic metastàtic que no havien estat tractats abans amb quimioteràpia o acabats de diagnosticar.●

Jornada tràgica de crims masclistes, amb quatre dones i dos nens assassinats

La ministra d'Igualtat convoca un comitè d'urgència per estudiar mesures

PEPE TORRES / EFE

Veïns de Zafarraya (Granada) ahir a prop del domicili on van ser assassinades dues dones

MADRID Agències

La ministra d'Igualtat, Ana Redondo, va convocar ahir un comitè especial que dijous 4 de juliol estudiarà la situació de la violència de gènere perquè "és una violència estructural que pateix la societat espanyola i que fa molts anys que pateix aquest tema del masclisme estructural". El detonant de la convocatòria governamental havien estat els casos a Zafarraya (Granada) i Fuengirola (Màlaga), on havien estat assassinades tres dones. Poques hores després es descobria un nou crim a Las Pedroñeras (Conca), amb una dona i dos menors els cossos dels quals van aparèixer esquarterats.

Redondo, que es va declarar molt preocupada pels fets, va explicar que el negacionisme de la violència de gènere com a violència estructural, en una al·lusió a Vox, és "molt perillós" i cal condemnar-lo "sempre" perquè "perjudica que s'avanci amb més agilitat".

El primer dels crims descobert va tenir lloc a última hora de divendres a Fuengirola (Màlaga), on una dona de 76 anys va morir escanyada presumptament per la seva parella, un home de 75 anys que va ser detingut per la Policia Nacional i que es va intentar suïcidar mitjançant la ingestió de pastilles, malgrat que no ho va aconseguir i ahir era fora de perill.

El Servei d'Emergències 112 d'Andalusia va rebre una trucada d'alerta a les 23.15 hores de divendres per atendre una dona d'avançada edat. Quan van arribar els efectius sanitaris no van poder fer res per salvar-li la vida. La policia va detenir la seva parella, sobre el qual no constaven denúncies per violència de gènere i que hauria confessat als agents l'autoria del crim, segons el delegat del Govern a Andalusia, Pedro Fernández, que va explicar que el detingut havia deixat una carta escrita, "atès que després es va intentar suïcidar".

JORGE ZAPATA / EFE

Bloc on residia la dona de 76 anys assassinada a Fuengirola

El segon cas conegut va passar a la localitat granadina de Zafarraya, on una dona de 49 anys i la seva filla de 20 van ser assassinades de matinada en un domicili per trets d'arma de foc. Al lloc, hi van trobar el cadàver d'un home de 34 anys amb indicis d'haver-se llevat la vida d'un tret al cap.

El subdelegat del Govern a Granada, José Antonio Montilla, va explicar que la dona més jove era parella o exparella de l'home mort, de manera que, "sense perjudici que ho determini finalment la Delegació del Govern contra la violència de gènere, tot apunta al fet que estem davant un cas de violència contra la dona". L'home que presumptament es va suïcidar no tenia antecedents al sistema VioGén, ni hi havia denúncies prèvies per violència, segons va ratificar la Guàrdia Civil.

A Las Pedroñeras es van trobar els cossos esquarterats d'una dona i els seus fills de 5 i 7 anys en un bagul

El tercer cas va ser descobert per la Guàrdia Civil en un habitatge de Las Pedroñeras (Conca), on va trobar els cossos esquarterats d'una dona i els seus dos fills de 5 i 7 anys, a mans, presumptament, de l'exparella i pare dels menors, que va ser detingut.

Una amiga de la dona va denunciar divendres a la tarda la seva desaparició, de manera que els agents en van activar la recerca. Els agents van trobar els tres cossos esquarterats a dins d'un bagul en un habitatge adjacent a on vivia la dona, que figurava al sistema policial VioGén i tenia una ordre d'allunyament del seu agressor, un home de 44 anys.

A dins de l'habitatge on va ser detingut, els agents van trobar un ganivet ensangonat i diverses peces de roba amb restes de sang.

La ministra d'Igualtat va manifestar que la jornada d'ahir era un "dia terrible per a la societat espanyola en general" i va reclamar mecanismes per "erradicar l'enorme problema que té la societat espanyola". Els presidents d'Andalusia, Juan Manuel Moreno Bonilla, i de Castella-la Manxa, Emiliano García-Page, a més d'altres líders polítics, va expressar la seva pena pels crims.●

JON NAZCA / REUTERS

Una massiva manifestació va recórrer al migdia d'ahir la ciutat al crit de "Màlaga no es ven"

La protesta per la massificació turística sacseja també Màlaga

Clam de 5.500 persones contra una "situació insostenible"

MÀLAGA Agències

Unes 5.500 persones, segons la Policia Nacional, es van manifestar ahir a Màlaga per denunciar la "insostenible" situació de l'habitatge i els lloguers a la ciutat i reclamar un canvi de model turístic que permeti que "torni a ser una ciutat digna de ser habitada", al crit de "Màlaga no es ven" i "Volem viure, no sobreviure". La marxa la va convocar el Sindicat de Llogateres i Llogaters, que eleva a 25.000 el nombre d'assistents a aquesta mobilització, que va tenir el suport de gairebé mig centenar de col·lectius de diferents àmbits, entre aquests Málaga Acoge, Greenpeace, el sindicat CC.OO., Facua o la Germandat Obrera d'Acció Catòlica(GOAC).

La protesta va néixer d'un "malestar àmpliament compartit: l'accés impossible a un habitatge", l'"expulsió" dels veïns dels seus barris i el tancament de comerços locals. Els assistents portaven pancartes amb lemes com "El turisme o la vida. Per un habitatge sense abusos ni especulació", "Màlaga, parc temàtic", una altra en anglès que convida els turistes a allotjar-se en un hotel, o una amb la cara del president de la Junta, Juanma Moreno, amb un pegat a l'ull amb el símbol de l'euro.

També hi va haver missatges dirigits a l'alcalde de Màlaga, Francisco de la Torre (PP), com el que van corejar a prop de l'Alameda Principal: "On és Paquito, Paquito on és? Paquito està venent el que queda de ciutat" o "Tinc feina, no tinc casa", en al·lusió a unes paraules recents del regidor. En la manifestació, que va recórrer el centre de la capital malaguenya, hi va participar la diputada i secretària general de Podem, Ione Belarra, que va reclamar mesures "contundents i valentes" contra el fenomen de la turistificació com una moratòria d'habitatges turístics i que es redueixin els existents. "La gent està dient alt i clar que les ciutats són per viure-hi, no són per als turistes", perquè en el cas de Màlaga "ja no aguanta més", va manifestar als periodistes Belarra, qui va criticar el president andalús per actuar "com un autèntic comercial de la patronal immobiliària: treballa per als grans propietaris i no per als veïns".

Els manifestants reclamen un canvi de model perquè la ciutat "torni a ser digna de ser habitada"

També va participar en la marxa el secretari general del PSOE de Màlaga, Daniel Pérez, que va instar el president de la Junta i l'alcalde de la ciutat a "prendre nota" d'aquesta mobilització i a "moure fitxa". I va recordar les mesures ja preses per altres ajuntaments com els de Madrid, Barcelona o Bilbao.

L'Ajuntament va anunciar recentment que els nous pisos turístics hauran de tenir una entrada independent, una mesura temporal per "calmar" el mercat de l'habitatge mentre es treballa en un marc definitiu que regularà les condicions d'implantació de l'ús turístic.

Segons el Sindicat de Llogateres, fins al 12 de juny hi havia inscrits en el Registre de Turisme d'Andalusia 12.196 habitatges d'ús turístic a Màlaga. En algunes zones, com l'entorn de la plaça de la Merced, un 68,9% dels habitatges estan dedicats al turisme.●

MARÍA ALONSO / EFE

Pancartes amb lemes que reivindiquen la vida de barri de sempre

TOTS SOLIDARIS

De multinacionals a pimes, pilars en la tasca de la Creu Roja

Més de 500 empreses i entitats aporten diners, donacions materials i voluntaris

REDACCIÓ Barcelona

Donacions econòmiques però també d'aliments i la imprescindible col·laboració de voluntaris. Tot això ajuda a assumir el dia a dia de la tasca de la Creu Roja, que ha volgut dedicar un gest d'agraïment a les més de 500 empreses, fundacions i entitats que hi han col·laborat aquest any.

El conjunt d'empreses que ajuden a tirar endavant la important tasca de la Creu Roja és d'allò més coral: de grans multinacionals passant per pimes catalanes, cooperatives i també entitats. La Creu Roja ha volgut aquesta setmana agrair la contribució a un món millor per part d'aquestes empreses en un acte en què el president de la Creu Roja a Catalunya, Josep Quitet, va voler recalcar que sense l'ajuda de totes "se'ns faria impossible arribar a les 500.000 persones que ajudem a Catalunya". L'acte va comptar dimecres amb el conseller d'Empresa i Treball de la Generalitat en funcions, Roger Torrent.

L'ajuda de les empreses col·laboradores ha arribat en forma de contribucions econòmiques, materials però també via talent o inserció laboral. Per la qual cosa la Creu Roja estima que, si aquestes aportacions es traduïssin en diners, es podrien xifrar en 4 milions d'euros.

Set de les empreses col·laboradores han destacat per la seva implicació els últims mesos i han rebut un reconeixement de Quitet: Amazon, el Col·legi d'Òptics i Optometristes, Cotecnica, Essity, la Fundación Visión, el Grup Costa Brava Mediterranean Foods, Unilever i Valero Forn Tradicional. A més, Chiesi ha estat distingida per la seva llarga trajectòria d'implicació.

I tot i que l'impacte més gran es dona en l'ajuda i és aquesta la finalitat, també les empreses aconsegueixen amb la seva aportació un benefici intern aconseguint un ambient de feina més motivador i cohesionat, a més d'obtenir una valoració millor dels clients. Un dels exemples és el de Valero Forn Tradicional, que es va implicar en la venda de pastissos solidaris, cosa que, en paraules del director general, Esteve Corsellas, va generar una "màgia especial". Es van abocar a la venda d'un pa de pessic de iogurt cobert de xocolata vermella coincidint amb el dia mundial de la Creu Roja amb una implicació total de tots els departaments. La recaptació total del mig miler de pastissos va anar directa al projecte educatiu de la Creu Roja. De la mateixa manera, ha estat destacable la col·laboració de la Fundación Visión i el Col·legi d'Òptics i Optometristes de Catalunya, que cada any permeten que persones sense recursos puguin estrenar ulleres. I també han estat rellevants les donacions d'embotit per part del Grup Costa Brava Mediterranean Foods o les de productes d'higiene mental per part d'Essity, que també fa voluntariat corporatiu.

L'ajuda material, econòmica i de voluntariat rebuda ascendeix a 4 milions d'euros

Totes les empreses van rebre durant la cerimònia una còpia de l'obra que la dibuixant i caricaturista Pilarín Bayés va donar a la Creu Roja fa uns mesos. El següent repte és ampliar el nombre d'empreses implicades.●

LV

Diverses empreses van rebre una obra de Pilarín Bayés

R

EL REPORTATGE

El gegant aeronàutic dels EUA, ple de problemes en el servei comercial, també s'encalla en els viatges espacials

Tripulació Els astronautes que formen la tripulació de la nau espacial Starliner en un retrat que es va fer el 13 de juny

AP-LAPRESSE

"Boeing, tenim un problema"

FRANCESC PEIRÓN
Nova York. Corresponsal

La història arriba en ocasions amb safata de plata perquè se li apliqui una reescriptura.

Ja s'han complert 54 anys de la missió de l'Apol·lo 13 i que s'atribueixi a l'astronauta Jack Swigert, pilot del mòdul de comandament, aquella frase llegendària de "Houston, tenim un problema". Com en totes les llegendes, hi ha una mica de fantasia.

En veritat va dir "Houston, hem tingut un problema", després d'una explosió en ruta, però aquest altre temps verbal treu tensió al tema. L'Apol·lo 13 era la tercera operació de la NASA, agència espacial dels Estats Units, que havia d'allunar. Les deficiències operatives van obligar a la seva cancel·lació. Va tornar a la Terra després de fer un volt al voltant del satèl·lit.

La frase incorrecta atribuïda a Swigert, que va guanyar popularitat a la pel·lícula estrenada el 1995, va quedar com a sinònim informal de l'aparició d'un problema imprevist.

Hi ha una versió contemporània: "Boeing, tenim un problema". En present en aquesta ocasió, no només per donar-li càrrega emocional, sinó perquè està passant avui dia, si bé això no és del tot un imprevist. Les contrarietats del gegant aeroespacial dels Estats Units no són imprevistes en vista dels seus registres a l'espai i a l'aviació comercial. I el mal cartell que deixa aquesta empresa capdavantera al país líder dels avenços tecnològics contrasta encara més quan, aquesta mateixa setmana, una nau robòtica xinesa va tornar des de la cara oculta de la Lluna portant pedres i pols, l'estudi de les quals pot aportar molta llum.

Això és una altra cosa. Barry *Butch* Wilmore i Sunnita *Suni* Williams, els dos viatgers de l'Starliner, la nau experimental de Boeing, van enlairar-se el 6 de juny des de la base de Cap Canaveral (Florida) amb rumb a l'Estació Espacial Internacional (EEI). Es van acomiadar de la seva famílies amb un "fins a d'aquí deu dies".

Però allà continuen, atrapats i sense bitllet de tornada per les deficiències detectades a l'Starliner. Així que la pròxima vegada que en un d'aquests dies algú es trobi encallat en algun lloc a causa de problema de viatges, que pensi que hi ha dues persones que són en una situació encara pitjor.

Wilmore, de 61 anys, i Williams, de 58, són allà flotant. Els han anat canviant el programa de viatge. Degut a les deficiències, es va fixar el 26 de juny com a data per a la tornada. Després s'ha posposat indefinidament en algun moment del juliol.

Mentre el mòdul de servei continua ancorat, tots dos han d'obtenir el màxim d'informació possible sobre el mateix. Els experts de la NASA asseguren que, com qualsevol astronauta, el que desitgen és ser en òrbita el màxim de temps possible. Wilmore i Williams són feliços a l'EEI, sobretot perquè ell no era a l'espai des del 2015 i ella, des del 2012.

L'Starliner continua acoblada a l'estació en espera de resoldre una sèrie de problemes en el sistema de propulsió de la càpsula, com ara fugues d'heli i propulsors que van deixar de funcionar en un moment crític del vol.

"No hi ha pressa per fer-los tornar a casa", van assenyalar fonts de l'empresa. La nau pot estar acoblada a l'EEI durant 45 dies, segons Steve Stich, cap de l'equip comercial de la NASA. Tot i això, i si és absolutament necessari, aquest període es pot allargar a 72 dies.

En tant que la prioritat principal és la seguretat de Wilmore i Williams –encara és present la tragèdia del transbordador Colúmbia, que el 2003 es va desintegrar amb els seus set tripulants–, els retards tècnics, i si Boeing pot superar-los, reflecteixen tot el que és en joc per al programa Starliner, així com per a la mateixa companyia a l'espai.

De manera desesperada, i després d'una sèrie d'incidents en l'aviació comercial, amb dos accidents mortals en què van morir diversos centenars de passatgers, Boeing necessita demostrar que els seus astronautes poden volar i tornar a casa i, al seu torn, deixar enrere tots els desafiaments tècnics que han estat farcint la seva nau espacial.

L'enlairament va ser el 6 de juny, després de dos intents infructuosos. Els seus experiments inclouen un vol fallit sense tripulants el 2019.

Una vegada acabada aquesta missió, la NASA i Boeing faran una rigorosa anàlisi per certificar, o no, que Starliner entra en la rotació de missions amb un contingent complet de quatre astronautes per a una estada habitual de sis mesos a l'EEI.

Només llavors aquesta nau podrà unir-se a la Dragon de Space X, l'empresa d'Elon Musk que vola per a la NASA des de la seva primera missió el 2020.

L'aprovació de l'Starliner suposaria garantir que Boeing compleix el contracte que puja a 4.200 milions de dòlars atorgat fa una dècada. Però aquesta vegada és en joc molt més que diners: el prestigi i la supervivència.●

Els dos astronautes de la Starliner es van acomiadar per deu dies, però estan atrapats a l'espai

AP-LAPRESSE

13 de juny Imatge de l'Starliner acoblada al mòdul Harmony de l'Estació Espacial Internacional, en òrbita a 262 milles sobre la costa mediterrània d'Egipte

MÉS INFORMACIÓ SOBRE L'ACTUALITAT RELIGIOSA A http://www.catalunyareligio.cat

La titularitat de l'edifici enfronta les monges jerònimes amb l'arquebisbat de Mallorca

Un altre convent en discussió

NEKANE D. HERMOSO
Palma

Les monges del convent de Sant Jeroni de Palma acaben de guanyar una important batalla judicial contra el bisbat de Mallorca per la titularitat del seu convent a Palma, una joia arquitectònica del segle XV, situada al centre de Palma on fins i tot es conserva una part de la tela de l'antiga muralla àrab. El monestir és una autèntica temptació immobiliària en una zona on alguns habitatges es cotitzen a milions d'euros. L'orde de Sant Jeroni està assentat en aquest convent des de l'any 1485. L'edifici està abandonat des que les monges que hi quedaven es van traslladar a un altre edifici de l'orde. El litigi va començar el 2014, quan el llavors bisbe de Mallorca, Javier Salinas, va immatricular l'edifici a nom del bisbat.

Les monges van començar a partir de llavors un llarg procés judicial que, de moment, els ha donat la raó. L'Audiència Provincial de Palma va confirmar fa uns dies una sentència d'un jutjat d'instrucció que confirma que el bisbat no tenia dret a posar l'edifici al seu nom, ja que no era de la seva propietat. El nou bisbe de Mallorca, Sebastià Taltavull, encara té a les mans recórrer al Suprem.

Ángeles Sanz Rodríguez, priora del convent, va assegurar en una roda de premsa, després de la victòria judicial, que el procés havia estat molt dolorós pel xoc mantingut amb els bisbes de Mallorca. "Han costat molts diners i patiment", va dir. "Els monestirs són llocs de reconciliació, d'amor i de pau", va detallar. "Demano al bisbe que s'ho pensi", va afegir.

Les monges jerònimes van arribar al convent el 1485, però es té constància que el recinte estava ocupat ja el 1317 per una comunitat masculina de beguins. Del patrimoni artístic tardogòtic conserva la imatge de Nostra Senyora de la Consolació, de l'escultor Gabriel Mòger (1507), i el retaule de Sant Jeroni, obra del pintor Pere Terrencs, de què avui només queda la taula central (1508). També té un important arxiu amb documentació que arrenca al segle XV.

NEKANE D. HERMOSO

Dues de les religioses del convent de Sant Jeroni i la seva advocada en roda de premsa

Un tribunal sentencia que aquesta joia de l'arquitectura, en ple centre de Palma, pertany a les religioses

El bisbe de Mallorca ha demanat moltes vegades les claus del monestir i el mateix bisbe va arribar a anar a Roma a denunciar davant el Papa que s'hi negaven. Les monges han arribat a demanar la mediació del nunci perquè exigeixi al bisbat que no continuï amb el seu litigi. Les claus del monestir les ha demanat repetides vegades el bisbat i fins i tot el bisbe se'n va anar a Roma a dir que les monges es negaven a donar les claus. "Demano que imperi el seny", assegura Pilar Roselló, lletrada de l'orde de Sant Jeroni.

En espera de saber si finalment hi ha recurs o no davant el Suprem, les monges miren amb optimisme el futur del recinte. La crisi de vocacions descarta la possibilitat que el monestir torni a habitar-se, però creuen que seria positiu que es restableixi el culte a l'església i que es pugui musicalitzar la part més antiga del convent. Esperen que la resta de l'edifici pugui destinar-se a finalitats socials o educatives.

El que està descartat és vendre o llogar el recinte a una gran cadena hotelera perquè hi construeixi un hotel de luxe. La priora reconeix que han rebut ofertes suculentes perquè el monestir, un edifici declarat Bé d'Interès Cultural, es converteixi en un establiment hoteler. "Això és més per a rics, no per a gent pobra i el que diu l'Evangeli és que s'ajudi els pobres", assenyala Ángeles Sanz Rodríguez.●

Premi per la seva tasca a la Institució Bíblica Evangèlica

■ La Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat ha atorgat l'onzena edició del Memorial Cassià Just a la Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya (IBEC), presidida per la pastora de l'església evangèlica de Gràcia, Noemí Cortés. El guardó reconeix la tasca de la institució a favor de la llibertat religiosa i de pensament, la seva participació en el camp humanístic i la defensa i promoció de la llengua catalana. També valora el lideratge femení de Cortés i el seu impuls per la igualtat de gènere al món protestant. L'IBEC s'ocupa des de la seva creació d'editar les escriptures i divulgar reflexions sobre l'evangeli des de la perspectiva protestant en català. / Redacció

Un alberg per a pelegrins a Montblanc

■ La torre del Castlà de Montblanc es convertirà en un alberg per als pelegrins del camí de Sant Jaume. Promogut per l'Ajuntament i l'Associació Amics del Camí de Sant Jaume de Montblanc i la Conca de Barberà, la previsió és que el nou equipament, amb capacitat per a vuit persones, pugui obrir al setembre. La torre del Castlà és una de la trentena que vesteixen la muralla de Montblanc. Consta de quatre plantes i un soterrani, que s'habilitaran amb lliteres. Els seus impulsors consideren que la creació del nou alberg promocionarà les dues rutes del camí que passen per aquesta comarca i que són poc conegudes. / ACN

DES DE LA DIÒCESI

Joan Josep Omella
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Dret a l'habitatge

En la segona als cristians de Corint que Pau els escriu –i que avui hem escoltat en la segona lectura de la Missa–, l'apòstol els anima a col·laborar en la col·lecta que està fent a favor de la comunitat cristiana de Jerusalem, que està patint una greu situació de fam i d'escassetat. Els diu: "Vosaltres teniu de tot en abundància: fe, paraules, coneixement, sol·licitud plena i l'amor que de nosaltres heu rebut. També tingueu vosaltres ara una generositat abundosa" (2*Co* 8,7).

Els corintis van col·laborar en aquella col·lecta que va alleujar la situació dels cristians de Jerusalem. Podem dir que van contribuir a anar creant en l'Església la consciència de la necessitat de compartir allò que posseïm i que entenem que hem rebut com una gràcia de Déu.

De la mateixa manera, els cristians hem anat madurant en la reflexió sobre els drets i els deures de les persones per anar construint un món que estigui més d'acord amb els designis de Déu. Uns drets que, en la recerca del bé comú, no són només individuals, sinó també socials. Són aquells drets necessaris per mantenir una vida veramente humana: l'alimentació, l'habitatge, el treball, l'educació i l'accés a la cultura, la salut, els transports, la lliure circulació de les informacions, la tutela de la llibertat religiosa...

En relació amb el dret a l'habitatge, cal dir que està universalment reconegut i en el nostre país promulgat constitucionalment, però això no impedeix que moltes persones, especialment els joves, no hi puguin tenir accés, perquè els preus dels lloguers assoleixen uns nivells excessius per a molts, i encara més l'accés a un habitatge en propietat. Això fa també que els desnonaments, de vegades amb conseqüències tràgiques, es donin cada dia.

Tenir una llar és fonamental per a una vida digna. Cal una acció coordinada de totes les administracions públiques, les entitats i la ciutadania perquè l'accés a l'habitatge no sigui un malson. Segons l'Observatori de la Realitat Social de Càritas Diocesana de Barcelona, 3 de cada 4 llars acompanyades per Càritas no disposen d'un habitatge digne, tal com es va manifestar a la presentació de la memòria 2023 durant la darrera festa de Corpus. En el mateix informe s'assenyala que 2 de cada 5 persones de la diòcesi de Barcelona pateixen algun tipus de dificultat relacionada amb l'exclusió residencial. Davant aquesta situació, caldria que, entre tots, féssim efectiu el dret a l'habitatge amb mesures pràctiques.

Cal una acció coordinada perquè l'accés a l'habitatge no sigui un malson

Benvolguts germans i germanes, caldria fer una reflexió per part de tots els estaments socials implicats que dugués a actuacions efectives en favor d'aquest dret humà fonamental, tal com el papa Francesc va demanar ja fa anys: "Cap família sense habitatge! Cap pagès sense terra! Cap treballador sense drets! [...] Terra, sostre i treball són drets sagrats!".●

A resar pel futbol

FE EN EL MÓN

MARÍA-PAZ LÓPEZ

La religió no perd de vista el futbol, un fenomen de masses en què l'esport mostra valors d'equip i esforç en un espectacle que mou milions en televisió i publicitat, amb implicació emocional de l'afició i excessos etílics de no pocs seguidors.

A Alemanya, país amfitrió de l'Eurocopa 2024, els bisbes catòlics i evangèlics han traçat un pla d'acollida, que va començar amb un servei religiós ecumènic a l'església de Sant Miquel a Múnic el 14 de juny, dia del principi d'un torneig que continua fins al 14 de juliol.

Els cristians veuen en l'Eurocopa una festa esportiva que els encaixa en valors

Sota el lema "United" (així, en anglès), el van oficiar el bisbe encarregat d'esports de la Conferència Episcopal Alemanya (DBK), Stefan Oster i el seu homòleg a l'Església Evangèlica a Alemanya (EKD), el pastor Thorsten Latzel.

"*United*, junts i amb esportivitat; el campionat europeu de futbol és un esdeveniment que aplega persones de molts països, és un moment bonic per posar un esdeveniment esportiu tan important sota la benedicció de Déu", van dir Latzel i Oster.

Segons tots dos, la fe i el futbol tenen moltes coses en comú, ja que s'han d'entendre com a esports d'equip. La cerimònia ecumènica, amb joves portant les banderes de les 24 nacions a competició –ara que ja som a vuitens de final, el nombre s'ha reduït–, va ser per pregar per la protecció i benedicció de Déu per als equips, els organitzadors, les forces de seguretat, voluntaris, seguidors i visitants.

L'evangèlic Thorsten Latzel proposa un paral·lelisme trencador. "Si mires la vida de Jesús des d'una perspectiva futbolística, cal dir que Jesús jugava sempre fora de casa. Després del seu *camp d'entrenament* de quaranta dies al desert, va estar sempre en moviment: sempre a fora, en algun lloc [...]. El seu únic partit a casa, a Natzaret, no va obtenir gaire bona resposta". En efecte, l'evangelista Lluc posa en boca de Jesús el resum palmari de la visita com a adult a la població on es va criar: "En realitat, us dic que cap profeta no és ben rebut al seu poble".

En el símil de Latzel, "Jesús era un futbolista de carrer, un que entrenava, jugava, parlava i menjava amb qui es trobava. La vida de Jesús va ser un gran partit *fora de casa*: una expressió del seu amor incondicional pel proïsme i pels que són lluny".

PICTURE ALLIANCE / GETTY

Latzel, Neundorf i Oster en una església de Múnic

A l'acte religiós, hi van anar els presidents de les federacions de futbol alemanya i escocesa, Bernd Neuendorf i Mike Mulraney, les seleccions dels quals s'enfrontarien el mateix dia al partit inaugural. Alemanya va golejar Escòcia (5-0) i, després, conclosa la fase de grups, els escocesos van desaparèixer de la competició. Els aficionats de les seleccions perdedores també haurien de poder tornar a casa agraïts, va afirmar el bisbe Stefan Oster, "perquè experimenten que una derrota al futbol no és el final, ni li treu al futbol la bellesa, la potència i l'alegria que es desprèn d'aquest joc".

En altres ciutats d'Alemanya amb estadis que acullen partits de l'Eurocopa, com per exemple Berlín, Gelsenkirchen, Hamburg, Colònia, Düsseldorf, Dortmund o Frankfurt, també hi ha serveis religiosos ecumènics perquè el torneig vagi bé.

Alguns catòlics i evangèlics alemanys han creat la pàgina web *fussball-begeistert.de* amb la reivindicació que les esglésies i molts cristians senten entusiasme pel futbol.

Hi detallen horaris dels partits i on veure'ls en pantalles a l'aire lliure, de misses i pregàries, d'exposicions i xerrades, i defensen una cultura del seguidor respectuós i del joc net.

Sara Roy, al festival de música cristiana Canòlich

■ El festival de música cristiana Canòlich Music, que se celebrarà entre el 20 i el 23 de novembre a Sant Julià de Lòria (Andorra), comptarà aquest any amb la cantant Sara Roy, el cantautor Cesc Sansalvadó, Estenez Music i el grup marista barceloní Ubuntu, que serà el protagonista de la missa que se celebrarà l'últim dia. El certamen va néixer fa 12 anys amb la intenció de ser un espai de trobada i comunicació entre joves a partir de la música i l'experiència de fe cristiana. / Redacció

Olot recuperarà tres sants que la guerra va destruir

■ Olot vol recuperar les figures dels tres sants que van presidir la façana de l'església de Sant Esteve fins que van ser destruïdes a la Guerra Civil. L'associació cultural Amics de Sant Esteve i del santuari del Tura han impulsat una iniciativa que ha permès culminar la rèplica de l'estàtua de sant Esteve. L'escultura, obra del taller d'imatgeria religiosa d'Art Cristià d'Olot, serà la primera que s'instal·larà. Les entitats han obert una campanya per recaptar donatius per fer les figures de santa Sabina i sant Valentí. / ACN

In Memoriam

María Ángeles Canivell Casanova

Hija de María del Sagrado Corazón

Ha fallecido cristianamente en Barcelona, el dia 28 de junio del 2024, a la edad de 82 años. Su esposo, Jorge Miquel Altés (✝); sus hijos, Jorge y Susana, Fernando y Clara, Carlos e Irene (✝); sus nietos, Jorge y Leyre, Cristina, Blanca, Sofía, Clarita, Inés, Natalia y Víctor; su hermano, Fernando (✝), hermanos políticos y demás familia, lo comunican a sus amigos y conocidos y les ruegan un recuerdo en sus oraciones. El velatorio se abrirá hoy, 30 de junio, a partir de las 16.30 horas, y la ceremonia se celebrará, el lunes 1 de julio del 2024, a las 10 horas, en el Tanatori Les Corts.

Martín Barot Ribalta

Falleció cristianamente el día 28 de junio del 2024, a la edad de 84 años. Tu esposa, Carmen; tus hijos, Martín, Nacho, Sergio y María; tus hijos políticos, Beatriz, Cristina, Amaya y Javi, y tus nietos, Bea, Daniela, María, Leo, Luna, Diego, Gonzalo, Sergio, Lucas, Pablo, Nico y Lucía, te tendremos siempre presente en nuestras oraciones. La ceremonia tendrá lugar el lunes, 1 de julio, a las 13.30 horas, en el oratorio del Tanatori Ronda de Dalt d'Àltima.

Narciso Casas Mestres

Ha fallecido cristianamente en Barcelona, a la edad de 80 años, el día 28 de junio del 2024, confortado con los Santos Sacramentos y la Bendición Apostólica. (E.P.D.) Su esposa, Nuria; hijos, Narcís y Esther, Eduard y demás familia, lo comunican a sus amigos y conocidos, y les ruegan un recuerdo en sus oraciones. La ceremonia tendrá lugar mañana, día 1 de julio del 2024, a las 11.30 horas, en el Tanatori Les Corts.

✝

Enric Morral Rubiralta

Ens ha deixat el 25 de juny del 2024, a l'edat de 87 anys. La seva esposa, Olga; els seus fills, Xus i Pep, Maurici i Pati, Carlota i Cesc; i els seus nets, Paula i Miguel, Alex, Carlota, Liam, Miles, Ava i tota la família, us comuniquem que la cerimònia tindrà lloc demà dilluns, 1 de juliol, a les 12 hores, al Tanatori Les Corts.

T'estimarem ara i com sempre

CARMEN HERRERA RUIZ

✝ Ha fallecido en Barcelona, a la edad de 59 años, el día 28 de junio del 2024. (E.P.D.) Su esposo, hija, madre, hermanas y demás familia, lo comunican a sus amigos y conocidos, y les ruegan un recuerdo en sus oraciones. La ceremonia tendrá lugar hoy, día 30 de junio del 2024, a las 12.05 horas, en el Tanatori Sancho de Ávila.

ANIVERSARIS

In memoriam

Frederic Mompou Dencausse

(16-4-1893/30-6-1987)

Carme Bravo Roy

(24-10-1919/29-4-2007)

Avui fa un any

Miguel Pardo Gómez	Amparo Hueso Martínez
Francisco Javier Enciso López	Maria Francisca Bustos Egea
Maria Del Carmen Martínez Tobed	Ayzal Butt Fazal
Javier Esteban Manzanera	María Martínez Montesinos
Ramon Serra Badia	Santiago Ruíz Puntonet
Juan Olaya Bellod	Aurora De La Fuente Bombín
Epifania Espuelas Fernández	Maria Angels Puerta Sampere
Maria Rosa Sánchez Jiménez	Antonio Peig Peiro

Listat publicat per cortesia de Serveis Funeraris de Barcelona.

GENT

Les noves cares de l'Ozempic: d'Oprah Winfrey a Elon Musk

"Ens veiem amb cor de continuar governant en solitari si és necessari"

Jaume Collboni

Alcalde de Barcelona

ÀLEX GARCIA

Jaume Collboni en un dels balcons de l'Ajuntament de Barcelona que donen a la plaça Sant Jaume

ENTREVISTA

ENRIC SIERRA / RAMON SUÑÉ
Barcelona

El 17 de juny va fer un any de la investidura de Jaume Collboni. L'alcalde de Barcelona fa balanç d'aquest període, en què ha governat amb només 10 dels 41 regidors del Consistori, i apunta sense gaire inquietud cap a un futur en què l'ampliació del govern municipal no està en absolut garantida.

Al setembre, en una entrevista a *La Vanguardia*, valorava els seus cent primers dies al càrrec. Els canvis encara no eren gaire perceptibles. Transcorregut un any de la seva investidura, què ha canviat a Barcelona?

Per començar, hi ha un canvi en el clima polític. Governem per a tothom i contra ningú. Hem fet de la cura de l'espai públic una prioritat i això es nota, ens ho reconeix la gent, i hem començat a abordar el problema de l'habitatge. Hem accelerat projectes estratègics, com el de la Rambla o el de la cobertura de la ronda de Dalt. Ho hem fet en minoria, però amb un pressupost efectiu i en execució. Tenint en compte el complicat context polític, estem raonablement satisfets

En aquella entrevista anterior, la seva aposta era per un govern amb BComú i ERC. La manté?

No ha canviat. Estem governant amb un programa progressista, arribant a acords progressistes, com en el cas dels pressupostos amb ERC. Aquesta setmana hem presentat el pla de Barris i la meva voluntat continua sent la mateixa. Però no només depèn de mi. Hem de respectar escrupolosament els procediments interns dels partits, però una vegada passat el cicle electoral hem començat a llançar les nostres propostes: el pla Endreça; el pla Viure, amb l'eliminació el 2028 dels pisos turístics; el pla de Barris. Aquest és un govern que governa, que pren decisions, en què cada regidor treballa per dos. Soc molt conscient de l'aritmètica que tenim a l'Ajuntament, però també del poder i la capacitat d'iniciativa política que tenen el govern i l'alcalde.

ERC va estar a dos segons d'entrar al govern, però va ajornar la seva decisió fins que s'aclareixi el panorama polític català. Hi haurà una intercanvi de governs a Barcelona i a Catalunya?

No hi haurà un intercanvi en cap cas.

La seva relació amb ERC és bona. No pot dir-se el mateix de BComú. Per què?

Els altres partits han de decidir a què volen jugar. Nosaltres els allarguem la mà. El perímetre dels acords està bastant definit, hi ha una majoria possible amb Junts i una altra d'esquerres. En la mesura que anem prenent decisions, comptarem amb aquesta doble variable. Però hem d'esperar. Els partits han de llegir els resultats d'aquest cicle electoral i prendre les seves decisions.

BComú ha optat per una oposició dura a l'Ajuntament i al carrer, fins i tot mobilitzant-se con-

> **El tripartit**
> Mantenim l'aposta per un pacte amb BComú i ERC, però depèn d'ells"

> **Aritmètica municipal**
> "Hi ha una majoria possible d'esquerres i una amb Junts; comptarem amb la doble variable"

> **La nova era municipal**
> Hi ha un canvi: aquest govern està governant per a tothom i contra ningú"

> **Turisme**
> "Tot té un límit, cal restringir o eliminar l'oferta que no és de qualitat"

Continua a la pàgina següent

“Destinarem el doble de recursos a inspeccionar pisos turístics il·legals”

Ve de la pàgina anterior

tra l’espectacle de l’F-1 al passeig de Gràcia o la desfilada de Louis Vuitton al Park Güell. Tem que acabin manifestant-se contra la Copa de l’Amèrica?
Barcelona necessita rellançar la seva projecció internacional i així ho fem amb esdeveniments culturals i esportius. Hi ha moltes Barcelones i totes han de disposar d’un espai per expressar-se. La ciutat ha de projectar-se internacionalment i això és compatible amb preservar la seva escala humana. Estic convençut que els comuns no s’oposaran a la Copa de l’Amèrica perquè la senyora Colau va firmar el protocol de pròpia mà i sap que positiva que és per a Barcelona. No m’imagino que pugui oposar-s’hi.

La relació amb ERC és més fluida des que se’n va anar Ernest Maragall. La sortida d’Ada Colau facilitaria les coses amb BComú?
No m’atreveixo a fer una predicció així. Crec que totes les polítiques que estem aplicant s’emmarquen en un àmbit progressista i transformador de la ciutat.

Si no es donen les circumstàncies per ampliar el govern, es veu capaç de governar en solitari tot el mandat?
Sí. L’important és tenir les idees clares, un pressupost, projectes, una administració musculada, preparada, amb bons directius i directives. I els tenim. L’òptim seria tenir un govern més ampli, però sense perdre la coherència. Ens veiem amb cor per continuar governant en solitari, estem a punt per fer-ho si és necessari.

Veu la ciutat il·lusionada amb la Copa de l’Amèrica?
És un esdeveniment que ha de viure’s i veure’s perquè il·lusioni. Té un programa cultural i està democratitzant la navegació a vela. Quan la ciutadania vegi el llegat que deixarà s’hi il·lusionarà.

L’eliminació dels pisos turístics a finals del 2028 ajudarà a resoldre el problema de l’habitatge?
Per descomptat. Estem parlant de 10.000 pisos, l’equivalent a deu o dotze illes de l’Eixample. Aquesta és només la primera de les mesures. Tenim capacitat per construir 50.000 habitatges, la meitat de protegides, a la Sagrera, el Bon Pastor, la Marina de la Zona Franca... I és clar que hem de canviar la norma del 30% per desbloquejar la inversió privada.

L’eliminació dels pisos turístics desencadenarà una nova batalla judicial. Últimament l’Ajuntament està patint molts revessos als tribunals.
La norma tindrà la màxima solidesa jurídica. Ja comptem amb el paraigua del decret de la Generalitat i eliminarem la figura de l’habitatge d’ús turístic del Pla Especial Urbanístic d’Allotjaments Turístics (Peuat). A més, intensificarem les inspeccions per combatre la il·legalitat. Serà una de les nostres banderes. Els recursos que destinarem a les inspeccions contra els pisos il·legals es duplicaran de cara a l’any que ve i aquesta línia es mantindrà perquè és de preveure que hi hagi un augment de la il·legalitat. Als qui posen en dubte que puguem ferho els recordo algunes actuacions que hem desenvolupat contra les externalitats negatives de determinat tipus de turisme: els bicitaxis han desaparegut, el comerç il·legal és molt inferior al que hi havia el 2019... Hem demostrat que és possible guanyar batalles a favor de la convivència a l’espai públic.

Cap un turista més a Barcelona?
Tenim un 6% més de turistes que abans de la pandèmia. No m’atreviria a posar una xifra però tot té un límit. Valoro que el propi sector turístic tingui clar que la nostra ha de ser una aposta per la qualitat. Cal controlar l’oferta, restringir o eliminar alguna d’aquelles ofertes que no són precisament de qualitat. Els turistes que van a museus i restaurants solen allotjar-se als hotels. Aquesta és la mena de turista que ens interessa.

Això vol dir modificar el Peuat per permetre l’obertura de més hotels?
Encara queda un potencial de 5.000 places per obrir a la ciutat i unes 15.000 més a l’àrea metropolitana. Quan vegin que desapareix la figura del pis turístic, molts faran una reflexió per aprofitar el marge que encara queda per impulsar noves inversions hoteleres.

No és contradictori fer aquest discurs i continuar promocionant la ciutat amb la Fórmula 1 o la Copa de l’Amèrica?
No. L’objectiu no és incrementar el nombre de visitants. Més del 90% de les persones que van anar a veure l’F-1 al passeig de Gràcia són gent de la ciutat que no pot permetre’s anar a Montmeló i que van poder veure un gran espectacle a la seva ciutat. Igual com passa amb la Copa de l’Amèrica. Volem reposicionar Barcelona internacionalment, reforçar-ne la capitalitat esportiva i cultural, i això vol dir projectar una imatge positiva que ens ajuda a tots.

I en aquest dibuix, on queda l’ampliació de l’aeroport?
Jo defenso l’ampliació perquè no vull anar a Madrid, París, Frankfurt o Londres quan torno dels Estats Units o d’Àsia. És fonamental per a l’economia de la ciutat i del país tenir vols directes transcontinentals.

Els contraris a l’ampliació diuen que provocaria l’arribada de més turistes.
Si venen més turistes seran els que ens interessen. L’ampliació de l’aeroport té a veure amb decisions de caràcter econòmic, acadèmic, d’investigació. És el que va fer Boston, que per a mi és l’exemple a seguir

Ja són tres les sentències contràries als eixos verds de l’Eixample i aquesta setmana s’ha fet pública la de la Via Laietana. Realment creu que l’actuació de l’Ajuntament de Barcelona va ser impecable?
Compartim el sentit d’aquestes reformes. L’error va ser no dialogar quan calia. Això ha de servirnos de lliçó. Quan es fan actuacions d’aquestes característiques ha de ser amb el màxim diàleg i consens. Dit això, defensarem als tribunals la posició de l’Ajuntament per una qüestió de continuïtat institucional.

Revertir unes obres ja fetes sembla inviable. La solució arribarà per la via de les compensacions als demandants?
Ells són conscients de la responsabilitat que tindrien si es revertissin aquests projectes i tenen una posició molt raonable. La solució passa per fer alguns canvis de molt de sentit comú. Hi ha unes sentències que acatem i unes altres que recorrem.

Barcelona està regulant molts aspectes des d’una òptica local. No està faltant una visió més àmplia, metropolitana?
S’està plantejant el Pla de Desenvolupament Urbà Metropolità (Pdum), que és embrió d’un nou PGM. Com a president de l’Àrea Metropolitana, espero culminar en aquests quatre anys les bases d’un nou planejament metropolità. Jo penso en termes, no ja d’àrea, sinó de regió metropolitana. L’actual instrument està envellit, caducat.

El carril bici de Via Augusta té un ús escassíssim, com demostra un estudi del RACC, però vostè ha decidit mantenir-lo.
Les conclusions dels nostres estudis difereixen de les d’aquest informe. Però sobretot hi ha un condicionant que potser al seu dia no vam explicar bé. Aquest carril està finançat amb Next Generation i no podem revertir unes obres finançades amb aquests fons europeus perquè hi hauria una penalització i, el més important, la sanció podria afectar el conjunt de projectes que han estat possibles gràcies a aquests fons, que han aportat més de 350 milions a Barcelona. Per tant, no podem revertir-lo i no el revertirem. Sí que podem prendre mesures per millorar-ne la situació. Per exemple, millorar la coordinació semafòrica per intentar que la mobilitat sigui més fluida.

A l’entrevista dels 100 dies li vam demanar que es posés nota.
Quina nota em vaig posar?

Un notable. I aquest primer any com a alcalde?
Un notable alt.●

ÀLEX GARCIA

L’alcalde de Barcelona manté la porta oberta a ERC i BComú però se sent amb forces per governar sense ells

Eixos verds i Via Laietana
“L’error va ser no dialogar quan tocava, això ha de servir-nos de lliçó”

Carril bici de Via Augusta
“No el revertirem, està finançat amb fons Next Generation i ens penalitzarien”

Autoavaluació
“Aquest primer any de mandat com a alcalde em posaria un notable alt”

La narcoviolència estén la presència d'armes de guerra a Catalunya

Els Mossos intervenen un 28% més de pistoles, revòlvers, fusells i metralletes

Un kalàixnikov, fusell d'assalt, semblant al que va fer servir l'assassí de Girona la nit de Sant Joan LV

MAYKA NAVARRO
Barcelona

Pistoles, revòlvers, fusells, subfusells, metralletes... Barcelona no és Marsella, però la criminalitat evoluciona perillosament a Catalunya gràcies a uns delinqüents que empunyen armes de foc cada vegada més letals.

La nit de la revetlla de Sant Joan, Guillermo Campos Heredia va recollir de la seva casa del barri de Vila-roja un fusell d'assalt i va conduir uns deu minuts fins al carrer Acàcia de la Font de la Pólvora, on la seva dona havia protagonitzat una baralla amb una altra senyora del veïnat. Ni va preguntar. Una primera ràfega de trets en vertical va destrossar Yolanda Heredia, una cuinera municipal de 44 anys, va ferir mortalment el seu cunyat, Juan Heredia, un paleta de 48, i va deixar greument ferits dos dels fills de l'home, un menor de 15 anys i una jove de 23.

Aquests dies s'ha debatut molt sobre la presència d'aquell kalàixnikov, que l'agressor va abandonar mentre fugia a prop de casa seva i ja és als laboratoris de la policia científica dels Mossos d'Esquadra per a l'anàlisi.

Les armes de foc són cada vegada més presents a Catalunya. L'any passat la policia va intervenir 1.171 unitats, cosa que suposa un 28% més que l'any anterior. No totes aquestes armes confiscades estan vinculades a la delinqüència, però sí que són cada vegada més presents a les accions protagonitzades per un crim organitzat que ha incorporat armament de guerra com són els fusells i subfusells en la seva dotació més habitual.

Les estadístiques policials són una part de la fotografia completa d'una problemàtica. Les xifres confirmen aquest increment en les confiscacions i també als homicidis i assassinats registrats l'any passat i en què es va fer servir una arma de foc. Les tretze víctimes mortals del 2023 per impacte de bala tornen a estar per sobre de la mitjana de l'última dècada.

Les dues últimes víctimes mortals van ser assassinades amb un fusell vinculat al tràfic de drogues

Es tracta d'una realitat inqüestionable de què fa temps que els Mossos d'Esquadra adverteixen. El comissari en cap de la comissaria general d'investigació criminal, Ramón Chacón, assenyala la proliferació de plantacions de marihuana com el punt d'inflexió per a l'entrada en circulació d'una quantitat incalculable d'armes de foc. Organitzacions criminals, autòctones o estrangeres, que es rearmen per defensar-se dels cada vegada més habituals *vuelcos*, robatoris especialment violents entre criminals en què s'assalta per emportar-se diners o droga. "Hem arribat a provar narcoassalts en què han participat més de quinze persones i totes amb armes de foc", assegura el comissari Chacón.

La policia adquireix eines noves per millorar les investigacions i anàlisis forenses

No tots els narcoassalts es denuncien. Això és evident. Per això, els Mossos estan convençuts que els noranta-tres *vuelcos* que van investigar l'any passat només són la punta de l'iceberg dels que van tenir lloc en realitat. I encara així representen el doble que els de l'any anterior, el 2022.

L'armament està entrant a Catalunya principalment per carretera i des dels països de l'Est. Els conflictes armats dels Balcans van propiciar un arsenal de guerra que avui dia continua alimentant bona part del crim organitzat europeu, tot i que cada vegada és més gran l'entrada de metralletes que provenen de l'Àfrica.

La màfia sèrbia ha aconseguit una gran presència al negoci de la marihuana a Catalunya. És seu el capital de moltes de les plantacions que protegeixen amb vigilants, d'aquell país o autòctons, que armen amb fusells de guerra portats directament dels Balcans.

Els preus al mercat negre són dispars. Es tracta d'una arma vella i especialment pesada per al seu control, però impressiona i atemoreix només la seva presència. Neta, sense que hagi participat en cap incident anterior i amb els números de sèrie esborrats, es pot comprar per a partir de 500 euros.

Tota aquesta proliferació d'armes ha obligat els Mossos ha adquirir noves eines que ajudin a millorar les investigacions i les anàlisis forenses de la policia científica. Microscopis, càmeres d'alta velocitat i escàners que permeten, analitzant casquets i bales, establir connexions entre diferents fets i estrènyer el setge fins a arribar als sospitosos.

L'Evofinder és un escàner que detecta micromarques de casquets i bales i els contrasta amb d'altres per comprovar si l'arma ja es va fer servir en altres delictes. L'iForenLibs rastreja un objecte i detecta i quantifica els elements químics que conté; i així determina, per exemple, la distància a què es va disparar el tret.

Per la seva banda, l'escàner 3D Faro fa reconstruccions a l'escena del crim i mostra les trajectòries dels trets i les ubicacions de l'atacant, les víctimes i els testimonis. També han adquirit una càmera d'alta velocitat que fa enregistraments de trets amb un milió d'imatges al segon i un microscopi electrònic capaç de detectar la composició dels químics implicats en un tret.

Tecnologia contra una narcoviolència en creixement.●

La cultura de la navalla

▪ L'increment de la circulació d'armes blanques fa temps que amoïna molt els organismes policials i les institucions. La primera que va actuar va ser la Guàrdia Urbana de Barcelona, que va incorporar pales detectores de metalls als vehicles de les patrulles. Per justificar l'adquisició, el tinent d'alcalde de Seguretat, Albert Batlle, es va referir a la "cultura de la navalla", gent que surt de casa amb un ganivet a la butxaca per si de cas. Els Mossos van dissenyar el dispositiu DAGA pensat en la retirada de la circulació d'aquesta mena d'armes. El 2023 els policies van intervenir un 10% més d'armes blanques (9.180) que l'any anterior (8.340). El delicte que es comet més amb aquestes armes és l'amenaça (42%), seguit de les lesions (25%) i el robatori amb violència (13%).

Llum verda per a la reforma dels jardins del Dr. Fleming i la plaça de la Gardunya

REDACCIÓ Barcelona

La comissió de govern de l'Ajuntament de Barcelona va aprovar inicialment divendres el projecte de remodelació dels jardins del Doctor Fleming, a més de millores a la plaça de la Gardunya, a Ciutat Vella. L'actuació inclou una superfície de 4.653 metres quadrats i requereix una inversió d'1,81 milions d'euros. Està previst que les obres es licitin al juliol per poder-les acabar el setembre del 2026, segons va informar ahir l'Ajuntament. L'objectiu que es pretén amb la reforma és fomentar noves dinàmiques d'ús d'aquestes cèntriques places del Raval.

El tinent d'alcaldia i regidor de Ciutat Vella, Albert Batlle, destaca que s'aborda aquesta actuació "per recuperar l'ús ciutadà, familiar i del veïnat, en un dels punts més sensibles del districte, amb un procés treballat i que forma part de la remodelació del cor del Raval i la recuperació dels jardins de l'antic hospital". El regidor explica que aquest espai és una peça clau d'un ambiciós projecte de transformació, que inclourà el recinte de l'antic hospital de la Santa Creu i Sant Pau i la connexió amb la plaça de la Gardunya i el mercat de la Boqueria. El principal desafiament és millorar les dinàmiques d'ús i de seguretat de l'espai públic del Raval.

El projecte preveu renovar el terra amb paviment tou, hi haurà una àrea amb sorra i més superfície per als escocells, es crearà una zona de jocs infantils, es plantaran nous arbres i s'instal·larà mobiliari urbà.

L'Ajuntament concreta que, en tot l'àmbit d'actuació, es construiran nous parterres amb plantes arbustives i amb les del tipus que formen una mena de tapís verd, es plantaran deu nous arbres i s'ampliaran els escocells per augmentar la superfície permeable. També es recuperaran dues fonts d'aigua i s'unificarà el tipus de mobiliari amb l'objectiu de recuperar la plaça pel veïnat i per fomentar l'ús de grans i petits de l'espai.●

XAVI JURIO

La remodelació dels bungalous i de diversos espais de l'allotjament turístic d'Alcanar (Montsià), premiada

El càmping Alfacs, distingit ara amb el FAD d'arquitectura, ha convertit en èxit una infinitat de vicissituds: de la tragèdia del 1978 a la crisi climàtica

Contra vent i marea

ESTEVE GIRALT
Alcanar

Poques històries de resiliència turística com la del càmping Alfacs i la família Gianni Masià, que el va fundar el 1956. Van patir els efectes de la tràgica explosió d'un camió cisterna sobrecarregat de propilè el trist estiu del 1978, amb 215 persones mortes. La majoria clients del càmping que van morir carbonitzats. Van ressorgir i van lluitar durant anys per esborrar la connexió entre el càmping Alfacs i el drama. Fins i tot van lluitar contra el gegant Google per deixar d'aparèixer sempre en les cerques lligats a la tragèdia. També ho van aconseguir.

L'emergència climàtica i els cada vegada més freqüents temporals han provocat l'última dècada greus inundacions a Alcanar i una àrea d'afectació de la comarca del Montsià, on desemboquen diversos barrancs fins a la seva sortida natural al mar. El càmping dels Gianni Masià s'ha refet de cada temporal i ha fet un pas ferm endavant.

La tercera generació ha remodelat amb gust i enginy les instal·lacions, "el premi ha estat un impuls d'energia i alegria"

Conscients que els virulents aiguats es repetiran, han remodelat l'establiment amb gust exquisit, mereixedor d'un dels prestigiosos premis FAD d'arquitectura, i s'han intentat adaptar millor al nou escenari. Han alliberat la zona que més ha patit les inundacions perquè l'aigua acumulada pugui evacuar millor fins a arribar al mar. L'espai ara l'ocupa en part una zona d'esbarjo per a gossos (*agility*) i dues pistes de petanca per als campistes.

"Sempre hem volgut aprendre de les situacions", destaca Mario Gianni, director del càmping Alfacs, net dels fundadors. La sortida de les aigües pluvials s'ha ampliat amb sis vegades més d'espai. L'espai alliberat és de setze metres d'amplada.

El premi FAD, molt disputat, ha caigut com una benedicció per als Gianni Masià. "Ha estat un impuls d'energia i alegria. Sempre hem tingut un lligam emocional amb el càmping, l'estimem. I ara hem volgut adaptar-lo i transformar-lo en una cosa extraordinària", explica Gianni.

El projecte, valent i atrevit, com aquesta família originària d'Itàlia, va començar fa vuit anys. Hi han invertit 3,5 milions d'euros.

En un tram de costa gairebé salvatge, enganxat al mar, amb vista al delta de l'Ebre, el càmping ha volgut fondre's amb el litoral gràcies a la remodelació. "En lloc de transformar ens hem adaptat al que hi ha, la piscina és per exemple en un lloc que aprofita el desnivell natural del terreny".

El client predominant és de l'àrea metropolitana de Barcelona. Hi ha també valencians i aragonesos. La fidelitat és extraordinària, amb famílies que venen des de fa més de cinquanta anys. També arriben del sud de França, Holanda o Alemanya. L'Eurocopa es viurà també aquests dies al càmping.

Quan la Federació Empresarial d'Hosteleria i Turisme de la Província de Tarragona (FEHT) va premiar el 2021 Maria Carme Masià, la mare d'en Mario, per la seva trajectòria, va destacar el càmping Alfacs com a "model de fortalesa, perseverança i constància". Llavors s'acabaven de produir les últimes grans inundacions a Alcanar.

La senyora Masià, que va mamar el càmping des de petita, va estudiar idiomes i va treballar com a professora de castellà a Alemanya. El seu marit, Alberto Gianni, es va enamorar de la costa ebrenca per casualitat, quan va arribar des d'Itàlia a Vinaròs (Baix Maestrat) per fer rescats submarins.

El seu fill Mario es va formar, primer estudiant Dret i Economia (UB) i més tard amb un màster a Harvard (Estats Units). Resiliència i coneixement. ●

Pioners, resistents i revolucionaris

■ El 1956, els avis de Mario Gianni van decidir provar sort en l'aleshores quasi inexistent sector turístic. Els càmpings eren una raresa. Van triar la preciosa costa d'Alcanar (Montsià), al costat del delta de l'Ebre. Les autoritats franquistes van atorgar primer una llicència de pàrquing. Res a veure, òbviament, amb la sofisticació de l'allotjament actual. El premi FAD d'arquitectura, en la categoria de Ciutat i Paisatge, ha valorat "la transformació d'un gran espai exterior natural que aconsegueix revaloritzar-lo". Un eix central organitza els equipaments com si fos una petita ciutat, "facilitant la interacció social i l'accessibilitat", destaca el jurat del FAD.

EL DIETARI D''EL MÓN'

Jordi Basté

Setmana 43
Els greus incidents de la nit de la revetlla de Sant Joan, l'ascens de l'Espanyol a Primera Divisió i el no-ascens del Nàstic de Tarragona a Segona, la curiosa samarreta de l'actor Alberto San Juan i, per descomptat, el depriment paper al cara a cara de Joe Biden amb Donald Trump a la CNN.

DILLUNS
Mayka/Carranco/Iñigo/Punsí

Escolto la tertúlia d'avui i Tian Riba té raó quan assegura que "no es pot dir com afirmen els encarregats de seguretat que ha estat una nit tranquil·la". Estem tota la setmana parlant del que ha passat a Girona, del mort degollat per defensar la seva germana a la Barceloneta i tenim la sort que periodistes com ara Mayka Navarro, Rebeca Carranco, Benet Iñigo i Anna Punsí ens donen les claus de què està passant. Un pòquer del gran *dream team* de periodistes de successos que tenim a Catalunya.

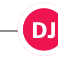
DIMARTS
Mao Ye

Dos dies després de l'ascens a Primera Divisió, ens visita el conseller delegat de l'Espanyol. Nascut a la Xina, fa trenta anys que va aprendre català a l'escola on va venir quan era molt petit. Els seus pares tenien un restaurant a l'Hospitalet, ja tancat. Van tenir un altre nen a qui van posar el nom de Jordi, el germà de Mao. Assegura Mao Ye que gaudir de menjar xinès a Catalunya és complicat. "N'hi ha pocs", assegura. Però no ens diu el seu preferit. "Un dia us hi convido", ens diu. Ho estem esperant.

DIMECRES
Alberto San Juan

Quan arriba a l'estudi l'actor Alberto San Juan, l'abraço i parlem de l'estrena de la pel·lícula *Casa en flames*. Li explico la meva admiració per Emma Vilarasau, companya de repartiment, i em prega que li pregunti per ella en antena. I quan s'obre la llum vermella del directe, em deixa anar: "Sens dubte és el descobriment més gran com a actriu dels últims anys". San Juan aprofita per fer un al·legat polític en defensa de l'esquerra. Em fixo en la seva samarreta escrita en català: "EVA" (Festival En Veu Alta).

DIJOUS
Josep Maria Andreu

Ahir vam entrevistar el president del Nàstic de Tarragona. Està com una moto contra la Federació Espanyola de Futbol (FEF) i contra l'arbitratge perpetrat dissabte al Nou Estadi que no va permetre l'ascens a Segona. Conec Andreu des de fa molts anys, de la seva primera etapa com a president del Nàstic. Porta una irritació notable, se li escapen els exabruptes per la boca en unes declaracions molt contundents. L'arbitratge va ser lamentable, tant com la decisió de l'FEF de pujar el col·legiat de categoria.

DIVENDRES
Joe Biden

Aquest matí debatem a *El món a RAC1*, no sobre el debat a la CNN entre Biden i Trump. Parlem de si Biden està preparat per ser candidat a la reelecció. El problema d'un president de la potència més important del món és que et faci llàstima o pena o que llegeixis o sentis que és una bona persona... Biden, al cara a cara, està afònic amb una veu tan fràgil com la de Woody Allen; excessivament maquillat, s'acosta, amb el seu poc moviment, a una mòmia. Arrasa Trump i el futur es dibuixa republicà.

Més tensió a Girona després de l'assalt de més cases de la família dels fugitius

Els Mossos defensen la seva decisió de no enfrontar-se als assaltants a Figueres

PERE DURAN/ NORD MEDIA

L'Arro de Girona ha desplegat controls als accessos i sortides de la Font de la Pólvora

MAYKA NAVARRO
Barcelona

L'intendent dels Mossos d'Esquadra, Xavier Domènech, segon al capdavant de la regió policial de Girona, va defensar ahir la decisió de divendres a la nit de no impedir mitjançant l'ús de la força policial que amics i parents de les víctimes del tiroteig de la nit de Sant Joan assaltessin tres habitatges més de la família del presumpte assassí, aquesta vegada a Figueres. El comandament va assegurar que, amb els mitjans de què disposaven, sí que haguessin pogut impedir els actes de vandalisme, però amb un balanç de danys personals no proporcionals amb el delicte que es volia evitar.

La decisió policial de no intervenir va provocar crítiques ahir, fins i tot entre alguns comandaments de la mateixa policia, que van advertir de les conseqüències de la pèrdua del principi d'autoritat.

Al Departament d'Interior ahir hi va regnar el silenci, així com en la direcció dels Mossos, que, fins ara i tret de la visita del comissari en cap Eduard Sallent al barri de la Font de la Pólvora després de la reobertura aquesta setmana de la sala policial de Girona, no ha transcendit que convoqués d'urgència cap reunió per valorar la situació.

La família de les víctimes del tiroteig ja havien advertit que anirien a Figueres a destrossar els pisos del pare de la dona del pistoler. De fet, aquests últims dies, el dispositiu d'ordre públic de la Font de la Pólvora es va dividir per donar cobertura als barris de Figueres Sant Joan i Culubret.

Cap a les nou de la nit de divendres, els Mossos ja van identificar una caravana de furgonetes carregades amb homes armats que abandonaven la Font de la Pólvora. Amb l'ajuda de la policia municipal de Figueres, es va aconseguir frenar-los l'entrada del barri, però van abandonar els vehicles i van prosseguir a peu fins als habitatges que pretenien vandalitzar.

Els Mossos disposaven en aquell moment de dos equips de l'Arro de Girona, patrulles de seguretat ciutadana i la policia municipal. Al primer centenar de persones se'ls van anar afegint més veïns de la Font de la Pólvora i fins i tot de Figueres per donar suport a l'assalt.

Domènech hi va anar mentre sol·licitava als dos equips de la Brimo que sortissin de la Font de la Pólvora per anar a reforçar Figueres. Van intentar mediar, però els assaltants van advertir que, si no les destrossaven aquella nit, hi

Els comandaments policials van valorar els danys personals que hi hauria si impedien l'acció

tornarien l'endemà.

Els comandaments de Girona, Domènech i la comissària en cap de la regió Silvia Catà, van decidir minimitzar danys en les persones i fer un pas al costat. La família de les víctimes va assegurar que amb aquests tres pisos finalitzen l'onada d'actes vandàlics mentre continuen buscant pel seu compte, com els Mossos, l'assassí.●

Una turba intenta linxar tres lladres a Bon Pastor

■ **Més d'un centenar de veïns de Bon Pastor es van concentrar divendres a la nit per linxar tres delinqüents habituals que s'havien instal·lat en una casa ocupada del barri i que presumptament havien protagonitzat robatoris en comerços i habitatges de la zona. Els sospitosos es van refugiar en un terrat on van accedir els assaltants i en van acabar tirant un al carrer. Diverses patrulles dels Mossos d'Esquadra i la Guàrdia Urbana de Barcelona van aconseguir aturar l'agressió i treure els tres individus de la zona.**

LV

Un fotograma de les escenes de divendres a Bon Pastor

Punt de Referència busca 100 mentors per a joves tutelats i extutelats

REDACCIÓ Barcelona

L'organització Punt de Referència fa una crida per trobar cent persones que vulguin exercir de mentores de joves tutelats o extutelats que comencen el procés cap a l'emancipació. L'entitat social recorda que al llarg del 2024 al voltant de 1.300 nois fan 18 anys i deixen d'estar sota la tutela de la Generalitat.

Per reforçar el seu camí cap a la plena autonomia, Punt de Referència convida la ciutadania que s'animi a ajudar aquest col·lectiu exercint de mentors. La majoria d'aquests joves són migrants sense vincles familiars a Catalunya. Les persones interessades han d'assumir un compromís de nou mesos amb trobades cada setmana. Abans han de passar una entrevista personal i seguir una formació de deu hores. Durant tot el procés es fa un seguiment de l'evolució de la mentoria per fomentar que sigui enriquidora per a les dues parts.

Rita Grané, directora de l'entitat, destaca que l'objectiu és que "cap jove que surti del sistema de protecció no s'emancipi en solitud. Més enllà de parlar d'inserció laboral o d'habitatge, cal vetllar per una xarxa de suport, oferint-los nous referents adults i experiències de confiança positives. La mentoria social és essencial per al creixement i l'èxit de la joventut que acompanyem".

Per informar de la iniciativa i respondre preguntes dels interessats, Punt de Referència ha organitzat la setmana que ve dues sessions informatives, la primera a la seu de l'entitat a Barcelona, dimarts 2 a les 18.30 hores, i la segona, al Cafè del Mar de Mataró, dimecres 3, també a dos quarts de set de la tarda.

Des de Punt de Referència insisteixen que no cal experiència prèvia. La mentoria social és una metodologia que millora la vida dels joves en risc d'exclusió facilitant-los una xarxa de suport que potencia les oportunitats i trenca estigmes.●

Mentre J.Lo és de viatge

Ben Affleck treu les seves coses de la mansió conjugal

L'actor (51) ha decidit fer les maletes i mudar-se de la mansió a Los Angeles que compartia amb Jennifer López (54) aprofitant que la cantant estava de viatge a Itàlia, segons han confirmat fonts pròximes a la revista *People*.

Fundació Aless Lequio

Ana Obregón dona 60.000 euros a Sant Joan de Déu

L'actriu ha donat 60.000 euros de la fundació que té el nom del seu fill, mort el 2020, al laboratori d'investigació del Sant Joan de Déu Pediatric Cancer Center Barcelona per avançar en la lluita contra el sarcoma d'Ewing.

Les noves cares de l'Ozempic

Alguns famosos canvien l'aspecte per l'ús de fàrmacs per aprimar-se

ENRIC TRIAS
Barcelona

Quan un famós reapareix després d'una evident pèrdua de pes les seves xarxes socials s'omplen d'un comentari repetit: "Ozempic". Aquest medicament abans fet servir per a la diabetis tipus 2 es recepta des de fa anys a adults per aprimar-se. El primer semaglutida que es va autoritzar a Espanya va ser Saxenda, després van arribar Ozempic i Wegovy i senyal que la febre per aquestes medicines que redueixen la gana només acaba de començar és que demà n'arriba a les farmàcies espanyoles una de nova, Mounjaro.

Des que es coneixen els efectes notables d'aquests fàrmacs supervendes, desenes de celebritats, des de Christina Aguilera i Kim Kardashian fins a Jonah Hill i Lana Del Rey, han estat víctimes del dit acusador

Oprah Winfrey, que abans els anomenava "la sortida fàcil", ara hi dona suport i demana d'eliminar-ne l'estigma

Demà arriba a les farmàcies Mounjaro, un nou fàrmac aprimador en la línia de Wegovy o Saxenda

dels que anomenen a xarxes socials els policies corporals o agents del *body shaming*, és a dir, internautes que es dediquen a opinar amb malícia del cos dels altres. Més enllà d'aquesta caça de bruixes convertida en mem recurrent, cada vegada són més les celebritats que reconeixen haver fet servir aquests fàrmacs per aprimar-se.

L'octubre del 2022, Elon Musk va ser un dels pioners que va confessar a la seva xarxa social X (abans Twitter) que el seu secret per baixar de pes consistia en "dejuni i Wegovy". El magnat havia estat fotografiat en banyador a bord d'un iot a Míkonos durant l'estiu i va respondre les burles a les xarxes socials així: "Per ser sincer, és una bona motivació per fer exercici, menjar més sa i potser treure's la camisa més d'una vegada a l'any". Els seus fans van notar els seus bons hàbits només uns quants mesos després gràcies, com va revelar, a Wegovy.

Una altra que va sucumbir al fàrmac per les crítiques al seu cos va ser Oprah Winfrey: "Durant 25 anys, burlar-se del meu pes va ser l'esport nacional". Retirada des del 2011 com a presentadora de matinals televisius, Winfrey va tornar a la pantalla amb un programa especial al març sobre l'obesitat i els fàrmacs.

La presentadora, que temps enrere havia qualificat Ozempic com "la sortida fàcil", va donar suport al seu ús i va cridar a desfer-se de l'"estigma" de fer servir fàrmacs per aprimar-se. "Al llarg de la meva vida mai no vaig somiar que parlaríem de medicines que donarien esperança a persones que, com jo, fa anys que lluiten contra el sobrepès o l'obesitat. Tinc l'esperança que puguem alliberar-nos de l'estigma, de la vergonya i dels judicis, que deixem d'avergonyir altres persones per tenir sobrepès o per com trien perdre o no perdre pes. I, el més important, que deixem d'avergonyir-nos a nosaltres mateixos", va defensar la presentadora.

Oprah Winfrey La presentadora de televisió va oferir un programa especial sobre l'obesitat i els fàrmacs

Elon Musk Mesos després d'unes fotos en banyador, el magnat va confessar que prenia Wegovy

Melissa McCarthy Barbra Streisand li va preguntar en públic si prenia Ozempic per aprimar-se

Kim Kardashian La van anomenar "reina de l'Ozempic" després d'una dieta per posar-se un vestit

Kelly Osbourne Ella i la seva mare van perdre més de 20 quilos cadascuna, tot i que amb resultats diferents

VARIETY / GETTY

POOL / GETTY

CBS PHOTO ARCHIVE / GETTY

ALBERTO E. RODRIGUEZ / GETTY

MATT WINKELMEYER / GETTY

Pel seu 8è aniversari

Alanis Morissette fa pujar la seva filla a l'escenari

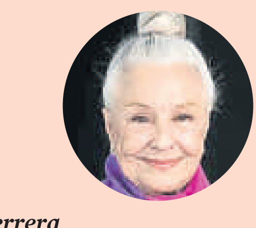
La cantant, mare de tres fills, Ever Imre, Onyx Solace i Winter Mercy, va voler celebrar el vuitè aniversari de la mitjana i única nena de la família fent-la pujar a l'escenari. Juntes van interpretar *Ironic*, un dels grans èxits de l'Alanis.

SANTORAL

Protomàrtirs de Roma, Marçal, Emiliana, Caius, Bertran, Llucina, Ostiano, Teobald, Alpinià de Llemotges, Lleó, Ladislau d'Hongria

ANIVERSARIS

89 ***Lola Herrera*** *actriu*

59 ***José Mota*** *humorista*

56 ***Manuel Díaz*** *extorero*

39 ***Michael Phelps*** *exnedador*

54 ***Leonardo Sbaraglia*** *actor*

Símptoma que aquests medicaments encara conserven alguna mena d'estigma o morbo és l'embolic que va muntar Barbra Streisand quan va preguntar a la seva amiga Melissa McCarthy si prenia Ozempic en un comentari obert d'Instagram al febrer. Quan va veure l'aspecte renovat de l'actriu, Streisand no va dubtar a felicitar la seva amiga d'aquesta manera peculiar, i després es va disculpar dient que no pensava que "el món ho estava llegint".

Sharon i Kelly Osbourne, dona i filla d'Ozzy Osbourne, han parlat en moltes ocasions del tema. La jove, que va perdre prop de 30 quilos, no ha reconegut mai que els prengués, però el mes passat els va qualificar com a "meravellosos" quan es fan servir amb finalitats estètiques. "Per alguna raó, la societat està provant de pintar-ho com una cosa dolenta. I no entenc per què", va afirmar.

"La gent l'odia perquè en vol prendre. Les persones que més l'odien són les que el prenen en secret o que estan enfadades perquè no s'ho poden permetre", va afegir sobre el fàrmac, que s'acosta als 250 euros mensuals per a un tractament mitjà a Espanya.

Per la seva part, Sharon Osbourne, que va perdre uns 20 quilos, va aconsellar "anar amb compte amb el que es desitja". Ozempic li va provocar una pèrdua de massa muscular severa . "Estic demacrada i no puc guanyar pes", va dir després del

Kim Kardashian va perdre set quilos en tres setmanes i per això se la va anomenar la "reina de l'Ozempic"

règim.

Kim Kardashian va ser la imatge de la revolució *curvy* des del 2007, però és evident que en els últims anys la seva silueta ha canviat. Cap de les Kardashian no ha reconegut l'ús d'aquests fàrmacs, però quan Kim va perdre set quilos en una dieta llampec de tres setmanes per entrar en un vestit de Marilyn Monroe per a la gala Met molts la van anomenar la reina de l'Ozempic. No es va aturar aquí, va continuar perdent volum i fins i tot es va treure els implants. Des d'aleshores els policies corporals de les xarxes retreuen que a Hollywood se li ha oblidat la frase de "tots els cossos són bonics" i ha tornat a la seva anterior obsessió per la primesa. Cada poc temps, una estètica.●

Luis Miguel comença gira per Espanya

L'artista omple a Còrdova, ciutat de la seva xicota, Paloma Cuevas; avui, Sevilla

SALAS / EFE

REDACCIÓ Barcelona

Que el seu primer concert a Espanya hagi estat a Còrdova no ha estat casual. Luis Miguel ha volgut començar la gira del seu disc *¡México por siempre!* a la ciutat que va veure néixer la seva parella, la dissenyadora Paloma Cuevas. La plaça de toros de Los Califas es va omplir –més de 8.000 assistents– divendres a la nit per veure actuar el Sol de México, que feia sis anys que no visitava Espanya. Les cançons melòdiques de Luis Miguel arribaran avui a Sevilla i a Barcelona el 17 i el 18 de juliol.

Hores abans de l'actuació va passar una vetllada romàntica amb la seva parella en un dels restaurants més exclusius del centre de la ciutat andalusa: l'Ermita de la Candelaria, segons detallava la revista *Lecturas*. La seva història d'amor es va fer pública l'estiu del 2022. Es coneixien des de la infantesa gràcies als seus pares i la seva amistat es va convertir en amor després del divorci de la dissenyadora del torero Enrique Ponce, amb qui havia estat casada més de 20 anys.

Entre el públic que va anar a la plaça de toros de Còrdova, hi havia nombroses cares conegudes. Pastora Soler, Luis Fonsi amb la seva dona, Águeda López –també cordovesa–, Lluís Alfons de Borbó i Margarita Vargas, el guitarrista Vicente Amigo, la dissenyadora Juana Martín, Remedios Cervantes i Rosa Clará amb el seu marit Josep Artigas. Tots van gaudir durant dues hores de temes com ara *Será que no me amas, Amor, amor, amor, Dame, Somos novios, La fiesta del mariachi* o *La incondicional*. Paloma no es va deixar veure i va gaudir del concert des de bambolines, on va gravar un vídeo a la seva parella cantant que va compartir a través de les històries temporals del seu Instagram.●

SALAS / EFE

El Sol de México Molts famosos van anar al primer concert a Còrdova; sobre aquestes línies, Luis Fonsi; a la dreta, Lluís Alfons de Borbó i Pastora Soler

SALAS / EFE

SALAS / EFE

Katherine Schwarzenegger i Chris Pratt esperen el tercer fill en comú

L'escriptora Katherine Schwarzenegger, de 34 anys, i l'actor Chris Pratt, de 45 anys, amplien la família. La filla d'Arnold Schwarzenegger i Maria Shriver està embarassada del tercer fill en comú amb l'intèrpret de pel·lícules com ara *Guardianes de la Galaxia* i *Jurassic World*, segons ha anunciat la revista *People*.

La parella, que es va casar el 2019, té dues filles, la Lyla Maria, de 3 anys, i l'Eloise Christina, de 2. Per la seva banda, l'actor també té un fill d'11 anys, en Jack, fruit del seu anterior matrimoni amb Anna Faris.

L'últim moviment de la parella va ser divendres, quan l'escriptora va compartir una foto d'ella sostenint la seva filla petita al llom d'un cavall mentre la Lyla era a peu dret al seu costat. A la imatge, portava un suèter negre ample que podia ocultar una panxeta en creixement.

Després del naixement de la seva segona filla, el 2022, la Katherine va assegurar en una entrevista que tindria més fills: "Vinc d'una família nombrosa; per tant, m'encanta la idea de tenir molts nens. Farem el que Déu tingui al seu pla per a nosaltres". / Redacció

INSTAGRAM

L'escriptora Katherine Schwarzenegger i l'actor Chris Pratt

EN OBERT

LIBERTAD

TV3 23.00 hores
Drama 104 minuts ★★★★

Direcció: Clara Roquet **Intèrprets:** María Morera, Nora Navas, Vicky Peña **Nacionalitat:** Espanya, 2021

La família Vidal passa a la seva casa d'estiu les últimes vacances de l'àvia Àngela, que pateix alzheimer avançat.

KONG: LA ISLA CALAVERA

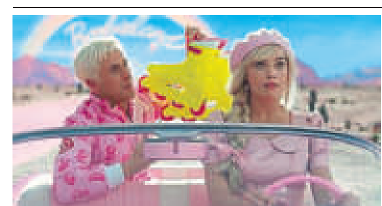
TV1 23.30 hores
Acció 120 minuts ★★★★

Direcció: Jordan Vogt-Roberts **Intèrprets:** Tom Hiddleston, Samuel L. Jackson **Nacionalitat:** Estats Units, 2017

Als anys setanta, un variat grup d'exploradors i soldats són reclutats per anar a una misteriosa illa del Pacífic.

PLATAFORMES

E: Estrena

BARBIE

Movistar Plus+ / Max Comèdia

La Barbie (Margot Robbie) té una vida ideal a Barbieland, on tot és perfecte i cada dia és el millor dia. Però la Barbie es fa unes quantes preguntes incòmodes que no encaixen amb el món idíl·lic en què viu. Quan la Barbie veu que és capaç de recolzar els talons a terra, decideix posar-se unes sabates sense talons i viatjar al món real.

UN ASUNTO FAMILIAR

Netflix Comèdia romàntica

Nicole Kidman, Zac Efron i Joey King són els protagonistes d'aquesta pel·lícula dirigida per Richard LaGravenese en què una sorprenent aventura desencadena conseqüències còmiques per a una jove, la seva mare i el seu cap, una estrella de cinema. Tots tres s'hauran d'enfrontar a les complicacions de l'amor, el sexe i la identitat.

EL ÚLTIMO LATE NIGHT

Filmin Terror

Els germans Cameron i Colin Cairnes dirigeixen aquest film que adopta l'estètica d'un programa nocturn de televisió dels setanta. Després de la mort de la seva dona, el presentador Jack Delroy ha viscut moments complicats i l'audiència l'ha acusat. Per recuperar l'interès, decideix muntar l'especial de Halloween més sonat de la televisió.

MI LADY JANE

Prime Video Temporada 1

Sèrie romàntica de capa i espasa ambientada en un món de fantasia alternatiu als Tudor. Inspirada en un èxit supervendes, la història és una versió radical de la història de la monarquia anglesa, en què Edward VI, el fill del rei Enric XVIII, no mor de tuberculosi i Jane Grey no és decapitada, ni tampoc ho és el brivall del seu marit Guildford.

RECOMANEM

DISNEY

DIANE VON FÜRSTENBERG: DEFINIENDO ESTILO

Disney+
Documental

Introductora de l'icònic 'wrap dress'

Filla d'un supervivent de l'Holocaust, la història i la influència de Diane von Fürstenberg han inspirat persones d'arreu del món. El 1974 no només va transformar el seu destí, sinó també el d'innombrables dones, amb la introducció de l'icònic *wrap dress*, una peça de roba única que atorgava instantàniament estil i confiança a qui la portava, independentment del físic, la procedència i l'estatus social. En les vigílies de l'exposició retrospectiva, que commemora 50 anys de carrera, la dissenyadora repassa la seva trajectòria.

GRAELLA ELABORADA PER ONEDATA. COMERCIAL@ONEDATA.ES

PROGRAMACIÓ TV

Consulteu aquí la programació d'avui i dels propers dos dies de tots els canals **http://parrilla-tv.lavanguardia.com**

ST SUBTITULAT / **R** REPETICIÓ

La 1

9.15 **El escarabajo verde.** (ST)
9.45 **La recepta perduda.**
10.20 **Saber vivir.** (ST)
11.00 **Españoles en el mundo.**
11.55 **Viaje al centro de la tele** (altres): Las canciones de la tele i Aplauso, la trilogía. (ST) (R)
13.55 **D Corazón** (actualitat social). (ST)
14.00 **L'informatiu.** (ST)
14.30 **D Corazón** (actualitat social). (ST)
15.00 **Telediario 1.** (ST)
16.00 **Sesión de tarde: Novia por contrato.** EUA, 2006. Dir.: Tom Dey. Int.: Matthew McConaughey i Sarah Jessica Parker. Amb 35 anys, el Tripp viu encara amb els pares. (ST)
17.30 **Camino a Berlín** (futbol). (ST)
17.40 **UEFA Euro 2024** (futbol): Inglaterra-Eslovaquia. Prèvia i partit (18.00 h). Malgrat la classificació a vuitens com a líder del seu grup, Anglaterra no ha deixat bones sensacions en aquesta primera fase.
20.00 **Camino a Berlín** (futbol). (ST)
20.30 **UEFA Euro 2024** (futbol): España-Georgia. Prèvia i partit (21.00 h). Des del Cologne Stadium. Inclou Telediario 2 (21.45h.)
23.00 **Camino a Berlín** (futbol). (ST)
23.30 **La película de la semana: Kong: La Isla Calavera.** EUA, Xina, 2017. Dir.: Jordan Vogt-Roberts. Int.: Tom Hiddleston i Samuel L. Jackson. Un variat equip de científics, soldats i aventurers s'uneixen per explorar una mítica i desconeguda illa del Pacífic, perillosa alhora que bonica.

La 2

9.45 **Buenas noticias TV.** (ST)
10.00 **Últimas preguntas.** (ST)
10.25 **Testimonio.** (ST)
10.30 **La missa en català.**
11.20 **Calidoscopi.**
11.30 **Pueblo de Dios.** (ST)
11.50 **El camino interior.** (ST)
12.45 **Página 2:** Especial verano. (ST)
13.05 **Flash moda.**
13.30 **RTVE responde.** (ST)
13.55 **Zoom tendencias.** (ST)
14.30 **De carrer** (docu-reality).
15.20 **Saber y ganar fin de semana.** (ST)
16.05 **Tour de France:** Cesenatico-Bolonia. Segona etapa, de 200 quilòmetres.
17.45 **De tapas por España:** Valencia, ciudad mítica. (ST)
18.30 **Atleta gourmet:** Montes de León. Íñigo Urrechu comença la seva ruta a Astorga. (ST)
18.55 **La 2 express.** (ST)
19.05 **Seguridad vital 5.0.** (ST)
19.35 **El cazador de cerebros:** NewSpace, España en la nueva conquista del espacio. (ST)
20.05 **Destino Antártida.** (ST)
20.40 **¿Preparados para el Tsunami?**
21.30 **Imprescindibles.** Yo, Ocaña. (ST)
22.30 **Versión española: De chica en chica.** Espanya, 2015. Dir.: Sonia Sebastián. Int.: Celia Freijeiro i Cristina Pons. La vida somriu a la Inés, a Miami, fins que descobreix quue la seva xicota, la Becky, li ha estat infidel amb la Kirsten, una editora americana que n'està enamorada i que és membre de l'Associació Nacional del Rifle. (ST)
0.15 **Versión española. Última sesión: Ciudad delirio.** Colòmbia, Espanya, 2014. (ST)

TV3

6.00 **Notícies 3/24.** (ST)
8.45 **Curses de Muntanya** (atletisme): Garmin Epic Trail Vall de Boí 24K. (ST)
12.50 **Plats bruts** (sèrie). Emissió de dos capítols. Tinc contraccions i Tinc baves. (ST)
13.45 **Alguna pregunta més?** (humor). (ST) (R)
14.30 **Telenotícies migdia.** Presentadors: Ramon Pellicer i Cristina Riba.
15.50 **Tarda de cine: Crims del Bàltic: La fabricant d'àngels.** Alemanya, 2016. Dir.: Jochen Alexander Freydank. Int.: Katrin Saß i Lisa Maria Potthoff. Sophie Thiel treballa en un cafè, on es fa amiga de la Jadwiga. (ST)
17.35 **Tarda de cine: Crims del Bàltic: Cortina de boira.** Alemanya, TVEP. Dir.: Andreas Herzog. Int.: Katrin Saß i Lisa Maria Potthoff. (ST)
19.20 **Assassinats al nord** (sèrie): Per la borda. Al port de Lübeck es viu una gran commoció. (ST)
20.10 **Atrapa'm si pots** (concurs): Els millors moments. (ST)
21.00 **Telenotícies vespre.** Presentadors: Ramon Pellicer i Cristina Riba. Esports: Artur Peguera.
22.15 **30 minuts** (reportatges). Preparant el terreny. (ST)
23.00 **Pel·lícula: Libertad.** Espanya, Bèlgica, 2021. Dir.: Clara Roquet. Int.: Maria Morera i Nicolle García. Després de molt de temps sense coincidir a la casa d'estiueig, la família Vidal passa les últimes vacances amb l'àvia Àngela. (ST)
1.00 **Marcians** (cultural): On són els nadons robats? Presentadors: Júlia Bertran i Jofre Font.

Cuatro

7.30 **¡Toma salami!** (zàping).
8.10 **Volando voy** (aventura): Comarca de Gorbeia, Álava.
9.30 **Iumiuky** (divulgatiu).
9.40 **Volando voy** (aventura): Sierra de las Nieves.
11.10 **Viajeros Cuatro** (reportatges): Alicante i Miami.
13.55 **Noticias Cuatro.** Presentadors: Marta Reyero i Roberto Arce. (ST)
14.55 **ElDesmarque Cuatro.**
15.25 **El tiempo.** (ST)
15.40 **Momiamanía: El regreso de la momia.** EUA, 2001. Dir.: Stephen Sommers. Int.: Brendan Fraser i Rachel Weisz. Després de 10 anys de pau al món, la temible mòmia torna a trepitjar la Terra.
18.05 **Home cinema: Cazadores de leyendas.** EUA, 2013. Dir.: Nisha Ganatra. Int.: Robbie Amell i Alexa Penavega. Una família d'arqueòlegs ha de localitzar els ginys i artefactes dels contes de fades que s'han ocultat arreu del món.
19.55 **Noticias Cuatro.** (ST)
20.55 **ElDesmarque Cuatro.** (ST)
21.10 **El tiempo.** (ST)
21.20 **First Dates** (entreteniment). Presentador: Carlos Sobera. (R)
22.50 **Cuarto milenio** (misteri). Presentadors: Iker Jiménez i Carmen Porter. En l'inventari de la biblioteca estatal i universitària de la ciutat alemanya d'Hamburg, dos experts en papirologia hi han descobert un fragment del còdex més antic que es coneix de l'Evangeli segons l'apòstol Tomàs, on es descriuen aspectes desconeguts sobre la vida de Jesús.

Telecinco

7.40 **Love Shopping TV** (promocional).
8.15 **Got Talent España. Momentazos** (talent show).
10.10 **Got Talent España** (talent show). Presentador: Santi Millán. Col·laboradors: Risto Mejide, Edurne, Florentino Fernández i Paula Echevarría.
13.15 **Socialité** (actualitat social).
15.00 **Informativos Telecinco.** Presentadors: José Ribagorda, Leticia Iglesias i David Cantero. (ST)
15.35 **ElDesmarque Telecinco.** Presentador: Luis García. (ST)
15.45 **El tiempo.** Informació meteorològica. (ST)
16.00 **¡Fiesta!** (magazín). Presentadora: Emma García. Espai en directe que aposta per l'entreteniment i la crònica social. Amb un gran equip de col·laboradors, ofereix reportatges, l'última hora dels realities de la cadena i entrevistes en el plató als protagonistes del món del cor.
21.00 **Informativos Telecinco.** Presentadors: José Ribagorda, Leticia Iglesias i David Cantero. (ST)
21.35 **El tiempo.** (ST)
21.45 **ElDesmarque Telecinco.** Presentador: Luis García.
22.00 **Supervivientes All Stars: Conexión Honduras** (reality show). Presentadora: Sandra Barneda. Col·laboradora: Laura Madrueño. Lliurament que acull una decisió important de l'audiència i també l'estrena de l'Odisea de Poseidón, amb tres jocs espectaculars i una recompensa com a premi per al guanyador.

laSexta

6.00 **Bestial** (sèrie documental). Emissió de dos capítols. (ST)
7.25 **Zapeando.** Presentador: Dani Mateo. (ST) (R)
10.30 **Equipo de investigación** (reportatges). El aceite de palma, El nuevo oro líquido i Aceite a precio de oro. (R)
14.00 **La Sexta noticias 1ª edición.** Presentadora: Cristina Villanueva. (ST)
15.00 **La Sexta deportes.** Presentadora: María Martínez. Espai dedicat a la informació esportiva. (ST)
15.15 **La Sexta meteo.** Presentadora: Marta Barbolla. Espaci d'informació meteològica.(ST)
15.30 **La Roca** (magazín). Presentadora: Nuria Roca. En la taula política, el programa aborda la renovació del poder judicial, una fita que moltes persones han celebrat, i altres han criticat. (ST)
20.00 **La Sexta noticias 2ª edición.** Presentadora: Cristina Villanueva. (ST)
20.45 **La Sexta meteo.** (ST)
20.55 **La Sexta deportes.** (ST)
21.30 **Anatomía de...** (sèrie documental). Presentadora: Mamen Mendizábal. (ST) (R)
22.30 **Anatomía de...** (sèrie documental): Ricky, el perro y la mermelada. Mamen Mendizábal reconstrueix la rocambolesca història de la primera gran mentida que es va estendre en poques hores a l'Espanya encara analògica. El 1999, Antena 3 emet el mític Sorpresa sorpresa, presentat llavors per Concha Velasco. (ST) (R)
23.30 **Anatomía de...** (sèrie documental). Anatomia de la estafa paralímpica.

Antena 3

7.00 **Pelopicopata.** (ST)
8.15 **Los más...** (zàping).
9.30 **La Voz Kids** (talent show): Asaltos. (ST) (R)
10.15 **Centímetros cúbicos** (magazín).
10.45 **La Voz Kids** (talent show): Asaltos. (ST) (R)
12.50 **Cocina abierta con Karlos Arguiñano** (gastronòmic). (ST) (R)
13.50 **La ruleta de la suerte** (concurs). (ST) (R)
15.00 **Antena 3 Noticias 1.** Presentadors: Matías Prats i Mónica Carrillo. (ST)
15.45 **Deportes.** Presentadors: Rocío Martínez, Javier Alba i Alba Dueñas. (ST)
15.55 **El tiempo.** Presentadora: Himar González. (ST)
16.00 **Multicine: El asesino de la luna de miel.** Austràlia, EUA, 2012. Dir.: Nadia Tass. Int.: Billy Miller i Amber Clayton.
17.45 **Multicine: La última dama de honor.** EUA, 2019. Dir.: Mark Jean. Int.: Rachel Boston. (ST)
19.30 **Multicine: ¿Quién mató a JonBenét?** EUA, 2016. Dir.: Jason Lapeyre. Int.: Eion Bailey. (ST)
21.00 **Antena 3 Noticias 2.** Presentadors: Matías Prats i Mónica Carrillo.
21.45 **Deportes.** Presentadors: Rocío Martínez, Javier Alba i Alba Dueñas. (ST)
21.55 **El tiempo.** Presentadora: Himar González. (ST)
22.10 **Secretos de familia** (sèrie). L'Osman i l'Aylin estan decidits a separar-se. La Parla exercirà com a advocada per gestionar el procés de divorci dels seus propis pares. D'altra banda, la nova fiscal fa tot el possible per eliminar el Yekta. El té al seu punt de mira i vol processar-lo. (ST)

Les millors sèries que arribaran al juliol i a l'agost

De Ciutat de Déu a Corea del Sud passant per l'antiga Roma

FRANCESC PUIG
Barcelona

Arriba el període de vacances, moment ideal per relaxar-se amb les històries de ficció que ens proposen les plataformes de streaming. Aquest estiu tindrem nous lliuraments de sèries com *Emily in Paris* (Netflix), *Pachinko* (Apple TV+), *El Senyor dels Anells: Els Anells de Poder* (Prime Video), *The bear* i *Sólo asesinatos en el edificio* (Disney+). També serà el moment d'acomiadar-se d'*El joven Sheldon* (Movistar Plus+) i *Cobra Kai* (Netflix). I entre les novetats que aterraran al juliol i l'agost, aquestes són algunes de les propostes més interessants.

BOILING POINT
Movistar Plus+ (3 juliol)
Seqüela en format sèrie de la pel·lícula del mateix nom. Vuit mesos després que el seu mentor, Andy Jones (Stephen Graham), patís un atac de cor, la xef Carly (Vinette Robinson) lluita a les cuines per fer-se un nom en un nou restaurant. Per aconseguir-ho rep l'ajuda del seu antic equip, a més d'algunes incorporacions que s'han de posar a l'altura. Marcats per l'estrès diari i la crisi del sector, la sèrie segueix l'equip en el seu frenètic ritme de feina a les cuines, que contrasta amb la cara amable i elitista del servei a les taules.

HASTA QUE TE MATE
Filmin (9 de juliol)
Shaun Evans, protagonista d'*Endeavour*, es posa ara a la pell del mal en aquest thriller britànic que narra l'aterridora història real de Delia Balmer, la infermera que va sobreviure a una relació gairebé mortal amb l'assassí John Sweeney. La Delia va iniciar una relació amb en John després de conèixe'l en un pub de Camden Town a Londres. Tres anys i mig després, amb una destral a la mà, en John estava disposat a convertir la Delia en la seva víctima següent.

BARGAIN (NEGOCIACIONES)
Sky Showtime (11 de juliol)
Guardonada sèrie sud-coreana de suspens i distòpica. Una sèrie d'homes són atrets fins a un remot hotel sota la premissa de mantenir trobades sexuals, però acaben atrapats en una xarxa de tràfic d'òrgans que els venen al millor postor. Després d'un catastròfic terratrèmol, víctimes, traficants i compradors queden atrapats a l'interior d'un edifici a punt d'enfonsar-se. Incomunicats, han de lluitar per sobreviure al desastre a qualsevol preu.

LA DAMA DEL LAGO
Apple TV+ (19 de juliol)
Natalie Portman protagonitza aquesta adaptació de la novel·la de Laura Lippma. Quan la desaparició d'una nena commociona la ciutat de Baltimore el dia d'Acció de Gràcies el 1966, les vides de dues dones xoquen fatalment. Elles són Maddie Schwartz (Portman), una mestressa de casa jueva que intenta desfer-se d'un passat ocult i reinventar-se com a periodista d'investigació, i Cleo Sherwood (Moses Ingram), una mare que navega pels baixos fons polítics de la ciutat mentre lluita per la seva família.

Protagonistes Anthony Hopkins, Shaun Evans i Natalie Portman estrenen sèries aquest estiu

PRIME VIDEO /FILMIN / APPLE TV+

ÁNGELA
(Atresplayer, juliol, sense data)
Verónica Sánchez i Daniel Grao encapçalen el repartiment d'aquesta adaptació del thriller britànic *Ángela Black*. La protagonista és una dona aparentment feliç amb el seu marit, en Gonzalo, amb qui té dues filles. Però sota aquesta idíl·lica façana, oculta un infern de maltractament. Sempre en tensió, el fràgil equilibri de l'Ángela acaba de trencar-se quan coneix l'Eduardo, un antic company d'institut pel qual se sent atreta. Però la seva amiga Esther li descobrirà que l'Eduardo no és qui diu que és.

THOSE ABOUT TO DIE
Prime Video (9 agost)
Drama històric de Roland Emmerich inspirat en un llibre de no-ficció de Daniel P. Mannix i que inclou Anthony Hopkins en el repartiment. La sèrie se submergeix en l'espectacular, complex i corrupte món de les curses de quadrigues i les baralles de gladiadors de l'antiga Roma. Les curses al Circus Maximus estan controlades per quatre autoritats, propietat de l'aristocràcia. Quan el gust del poble per l'entreteniment es torna més sanguinari, es dissenyarà un estadi especialment per als combats de gladiadors: el Colosseu.

CIUDAD DE DIOS: LA LUCHA SIGUE
Max (agost, sense data)
Producció brasilera que té lloc dues dècades després dels esdeveniments de la guardonada pel·lícula *Ciudad de Dios*. Dirigida per Fernando Meirelles i Kátia Lund el 2002, el film descrivia el món del crim organitzat a Cidade de Deus, un suburbi de Rio de Janeiro. La sèrie és una continuació de l'obra literària de Paulo Lins i segueix la història dels seus personatges. A més, inclou fragments de la pel·lícula a tall de flashbacks per reconstruir els records dels protagonistes.●

'Megamix Brutal'

Víctor-M. Amela

Tot s'hi val, per aconseguir l'èxit? Sí, gairebé tot s'hi val!", diu Ricard Campoy al documental *Megamix Brutal* (Play RTVE, tres capítols). David Lyme (Jordi Cubino), Miquel Degà, Ricard Campoy, Fèlix Buget, Narcís Rebollo, Chimo Bayo, Paco Pil, Mike Platinas, José María Castells, Toni Peret, Quique Tejada... són noms no tots molt populars, però que van marcar les nostres vides a ritme de xumba-xumba: des de Barcelona van propalar la música *dance* a Espanya, la música que tots vam ballar en pistes de discoteques als vuitanta, noranta i dos mil, creada per joves discjòqueis catalans, també anomenats punxadiscos: els Mix i Mega Mix i Bolero Mix..., des de les discogràfiques Max Music, Blanco&Negro i, després, Vale Music (la companyia que va debutar amb *Crónicas marcianas* i *Gran Hermano* i que va detonar milionàriament amb les gales d'*Operación Triunfo*).

"Prefereixo no dir res", argumenta un dels faedors de discos respecte als "regalets" que les companyies feien llavors als locutors i directors de ràdio perquè radiessin els seus discos. A un li van regalar un xalet; a d'altres, viatges a Disneylàndia; a alguns més, pernils, ens apunta el documental *Megamix Brutal*... "Tot s'hi val, per aconseguir l'èxit? Sí, gairebé tot s'hi val".

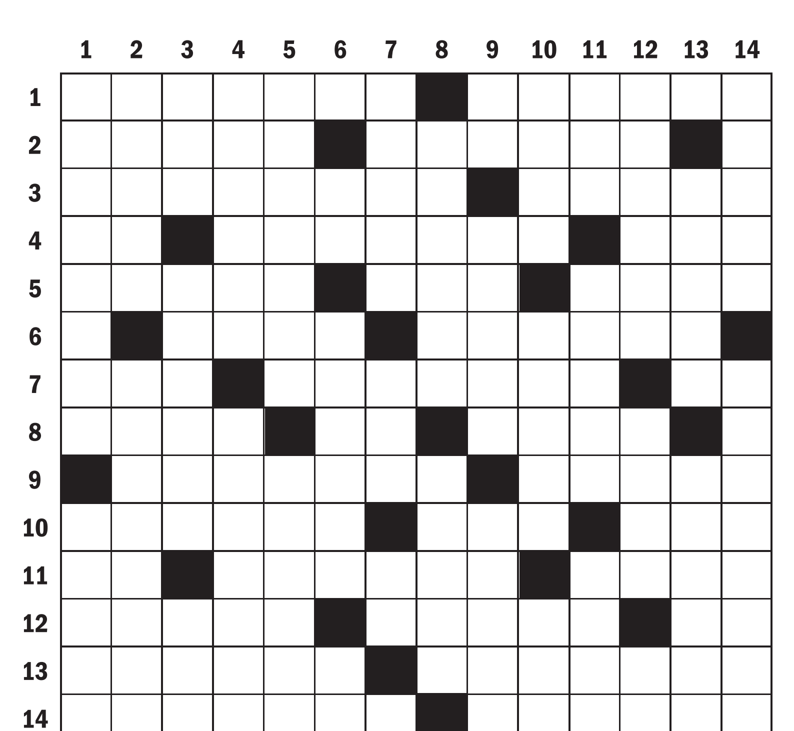
La realitat de la indústria discogràfica ha estat per aquí una novel·la negra amb torrents de diners i psicopaties

"Imagineu-vos que el vostre millor amic us traeix... Fins on estaríeu disposats a arribar per venjar-vos?", narra Fernandisco... I un dia, un soci va plantar l'altre, i l'altre va intentar segrestar el primer en un aparcament del carrer Numància, amenaçar de mort la seva família, potser assassinar-lo. Aquí *Megamix Brutal* transita la crònica negra: dos millors amics, Ricard Campoy i Miquel Degà, socis fundadors de Max Music, s'enfronten per discrepàncies comercials, parteixen peres, i Campoy fundarà Vale Music. I li funcionarà. Degà es va sentir saquejat i va prendre's la justícia per la seva mà. Però els seus sicaris van ser matussers i van fallar (feliçment) i van acabar tots als jutjats, Degà a la presó i donat a la fuga...

La realitat de la indústria discogràfica ha estat per aquí una novel·la negra amb torrents de diners frescos, derives psicopàtiques, rivalitats caïnites i radiografies sociològiques. *Brutal Megamix* (amb un passeig pel Miami del vici) és una obra que calia explicar, i agraeixo aquest clar i atractiu relat a la cooperació de Producciones del Barrio, TVE i 3cat. – @amelanovela

ELS MOTS ENCREUATS Màrius Serra

Núm. 12311

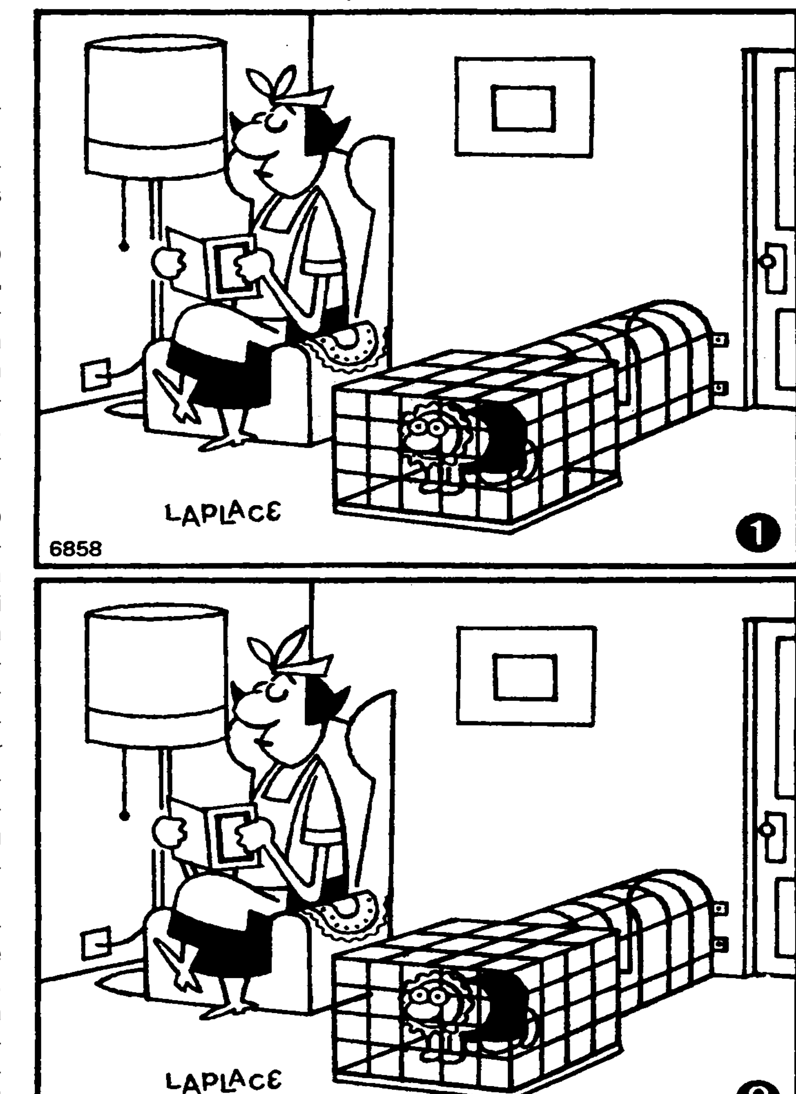
HORITZONTALS 1. Els darrers domicilis de la majoria de mortals urbans. Aportava tot el seu cabal a un riu. **2.** Que passa cada trenta de juny. Grinyolin com si fossin llops. Res no és. **3.** Tornar a fer viable una empresa. Suborn de joier. **4.** Doble obstacle a la francofonia. Composició dramàtica i musical que ara s'executa sense acció escènica. A l'entrada de l'abeurador. **5.** Agredeix algú amb tinta xinesa. La Vespa que mai no arriba. Tenies una identitat relacionada amb les ulleres fosques. **6.** La consonant que no està malament. Hi és, aquesta. Boscos o illes. **7.** Litre que et deixa sense paraules. Embrutada. En Capone. **8.** Camp d'eres que no veu el camperol. Ribes gens romàntiques. Bescambrilla per a tots els jugadors italians. Escaire. **9.** La primera paraula que va definir en Tísner als seus primers mots encreuats a La Vanguardia: "Com més s'enfila, més s'aprima". Aïlla una llatina. **10.** Mal d'oïda. En Cafú quan perdia el cap. Així comencen totes les digressions. **11.** Funciona. Flautí que aguditza un nom imperial. En un cert sentit, vasta immensitat. **12.** Proveeixi de priorat. Ja no és infantil, però encara no arriba a juvenil. Esperats finals dels combats. **13.** Destitueixo. El fill de la neboda. **14.** Afàsies caracteritzades per la incapacitat de reconèixer sons musicals. Solqui els camps.

VERTICALS 1. Explicable, encara que no sigui a la vora del foc. Esfera deformada. **2.** Immòbil com una pedra. Anàvem a pas lleuger. **3.** New York Folks. Que viu en presència de l'oxigen. El cor d'una ventada de simun en ple desert. **4.** Vents que bufen del sud-est. Veïnes de les lituanes i les estonianes. **5.** Ensumats. Aixequi el dit en plena subhasta. **6.** Escaire amb nom de sofà. La teva. Temps verbal grec que expressa una acció passada sense fer referència a la seva durada ni a la seva posició respecte a una altra acció. L'Edgar Allan quan perdia el cap i cantava. **7.** Xops després dels esforços. La flor que portava tatuada la Milady de Dumas. Principi actiu. Sofre. **8.** Practicant extrem de l'art de la vagància. Fer forats al terra i no acabar mai. **9.** Mamo sense ajuntar mai els llavis. Agrupació de moltons. Parroquià, encara que no sigui cubà. **10.** La relació es desenvolupà sense sotracs. Traieu una cosa d'una altra. Comencem a enllitarnos. **11.** No cal que callin. Antiguitats vitals. Descreguda militant. **12.** Fregaré el tomàquet sobre el pa torrat. L'element químic de la i llatina. No cal fer una exploració bucal. **13.** Còpula. Grassa patològica. A l'antiga Roma, el qui portava el feix i atenia els magistrats quan apareixien en públic. **14.** Paga-i-senyal en una compra d'immoble. El cosí gran de la gamba, a can Crustaci.

ELS 8 ERRORS

Original publicat a La Vanguardia entre 1982 i 1999

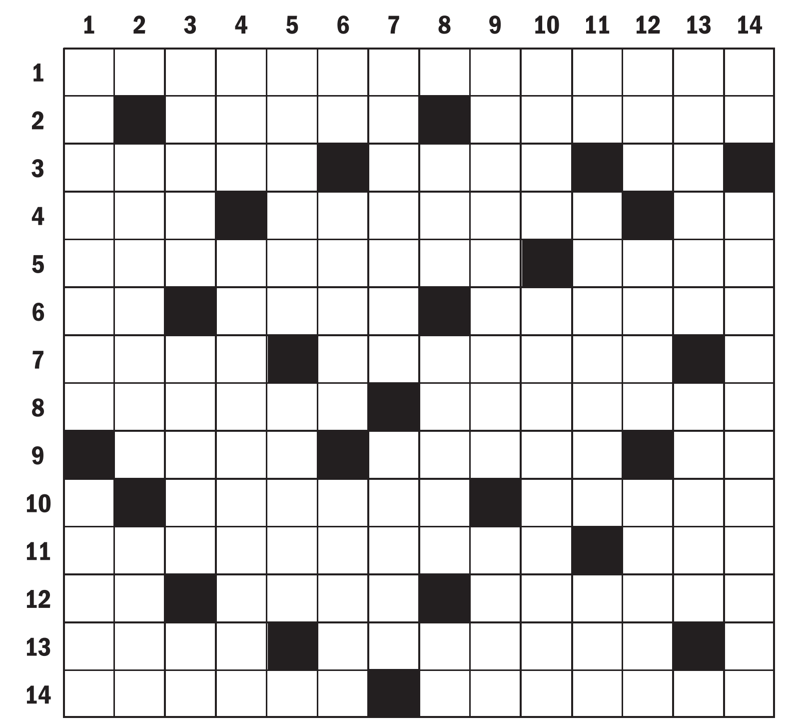
En el dibuix de dalt hi ha vuit diferències respecte al dibuix de baix

CRUCIGRAMA Fortuny

Núm. 13766

HORIZONTALES 1. Prescindir del sentido del tacto al usar el olfato (varias palabras que terminan en la última columna). **2.** Hace sol. Resulta improductivo en pleno imperialismo. El dios de los sirios revolucionarios. **3.** Las sociales suelen ser las más enredosas. Ciudad portuaria que capitaliza Apulia. Simboliza un elemento gris. **4.** Su inteligencia trata de pasar desapercibida. Tontear al mismo tiempo con la Marcela y la Carmela es una buena manera de ganarse antipatías (dos palabras). Separadas por un pique. **5.** Tratamiento divino. Estado teocrático. **6.** Loro que no vocaliza. Por detrás es una pega. Palmera canaria que crece en medio de la retama rastrera. **7.** Raíz de madera romana. Dispara sin ton ni son y sólo suelta chorradas. Entra en el cine. **8.** Ayer, después de cenar. Ya sabe lo que le espera. **9.** El tiburón de la poligamia. Dio una embestida a la pata coja. Pareja de dos. **10.** Acaba perdido. Su redondez nos ayuda a correr la cortina. Hacía la cama a los espartanos. **11.** El tiempo pasa, pero dándole la vuelta se puede solucionar. Memoria muy fiable. **12.** Centradas en el tema. Pone una barrera en Rusia. Su aceite tiene muy buena fama para las mujeres. **13.** Raíz del bosque de Sherwood. Ambas jambas, sin olvidar el travesaño. Corazón de melón. **14.** Es fácil pillar a sus trabajadores con las manos en la masa. Gachas que se sirven en plato raramente.

VERTICALES 1. Si tiene la sangre caliente, está como para comérsela. La vida breve o Romeo y Julieta. **2.** Le trae sin cuidado. Parece una ciruela, peró es mucho más salvaje. Salta por la ventana cuando la miseria entra por la puerta. **3.** Tenaz aburrimiento. Son muy elásticas para adaptarse a los caprichos de los magos. Están en el bote. **4.** Expediente para Resarcir la Empresa. Un buen adjetivo para un mal dolor. **5.** Marqués de buenos caldos. Años antes de ser uno de los países más pobres era una de las colonias más ricas. Cierra el compás. **6.** Artículo de palacio. Para muchos representa el no va más (dos palabras). Ha sido sucesivamente francesa, holandesa y belga. **7.** Continente de contenido líquido. Brazo de mar. **8.** Abre la sesión. El meollo del cesarismo. Producir una obra dramática mirando al cielo. Mapa de asfalto. **9.** Es más fácil transgredirla que seguirla. Álamo blanco. **10.** Empieza donde termina Europa. En un principio no estaba previsto. **11.** Volver. Chipriota de clima soleado. Sufijo que nos permite contemplar el paisaje. **12.** Nos hace gastar la pólvora en salvas. Hasta el borde, pero sin colmo. Mercado que está en alza, en alza. **13.** Nos tiene hasta las cejas con su horrible lírica. Asignar una cierta cantidad de dinero. Está en todo. **14.** Es y no será. Que una masa loca se desmande es algo muy grande (tres palabras).

SOLUCIONS

MOTS ENCREUATS ANTERIORS

F	O	R	M	E	R	A	■	X	I	L	I	N	G
E	X	A	U	D	E	I	X	■	A	L	T	I	U
R	I	M	S	■	E	X	I	G	U	A	■	A	A
I	D	O	L	S	■	E	N	R	■	C	I	T	I
N	A	■	I	C	A	C	■	A	D	I	A	■	A
T	R	A	M	■	B	A	S	T	A	■	C	P	C
■	A	P	I	L	A	R	A	■	T	P	■	I	S
A	■	U	C	A	S	■	C	O	S	I	E	U	■
M	B	G	■	I	T	R	I	S	■	U	S	I	N
O	L	E	I	C	■	I	A	M	B	I	C	■	E
R	E	U	N	I	N	T	■	O	R	■	O	M	U
R	I	■	E	S	M	U	S	S	A	R	■	A	L
A	D	O	R	M	I	■	B	I	O	T	I	C	A
T	A	C	T	E	■	D	E	S	L	A	V	A	R

CRUCIGRAMA ANTERIOR

N	A	T	U	R	A	L	I	S	M	O	■	C	A
O	■	I	N	G	L	E	S	■	I	L	I	O	N
D	E	M	I	■	I	C	T	E	R	I	C	I	A
E	T	A	P	A	■	H	A	L	A	G	O	■	L
J	E	R	A	R	C	A	■	I	D	O	N	E	O
A	R	■	R	I	O	L	A	D	A	■	O	S	G
R	E	C	A	E	R	■	T	I	S	U	■	P	A
T	O	A	■	S	T	A	N	D	■	R	I	O	S
I	S	M	A	■	A	L	E	A	C	I	O	N	■
T	■	A	N	U	D	A	R	■	A	C	U	D	E
E	N	R	O	L	A	R	■	A	N	O	■	E	Q
R	E	A	R	T	■	G	R	I	S	■	B	O	U
E	X	■	A	R	R	U	I	N	A	D	O	■	I
C	O	N	C	A	B	E	Z	A	■	P	L	U	S

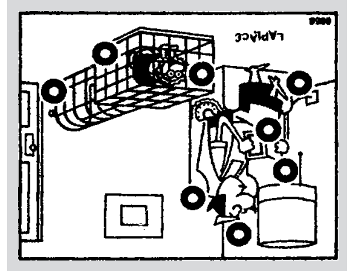
PROBLEMA D'ESCACS ANTERIOR

1...♛xa2+!! [1...♜a8? 2.a3; 1...♘b3? 2.axb3 ♛xb3 3.♖xg6] **2.♔xa2 ♖a8+ 3.♔b1 ♘b3 4.♖xg6 ♖a1# 0–1** Twitter: @illescasmiguel YouTube: ChessFM

JEROGLÍFIC ANTERIOR

LA MARE DEL TANO!
LA / MA / RE / DELTA / NO

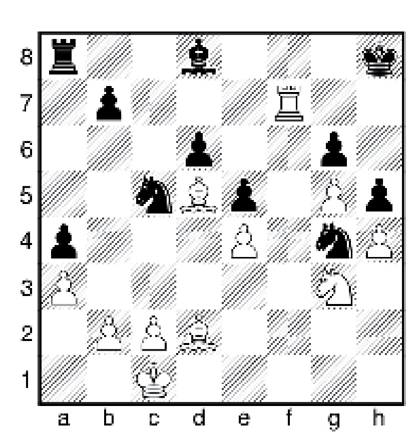
ELS 8 ERRORS

ESCACS Miguel Illescas

Núm 6767

DIFICULTAT MITJANA, DE 4 A 20 MINUTS

BLANQUES JUGUEN I GUANYEN

Rasidovic – Prohorov (Iugoslàvia, 1982). L'avantatge de les blanques és molt evident en la posició del diagrama, malgrat la igualtat material, ja que les seves peces despleguen molta més activitat que les de l'oponent. Qualsevol jugada tranquil·la mantindria un avantatge decisiu, però les blanques van saber trobar un procediment expeditiu, que els va reportar com a premi una ràpida victòria.

Informació proporcionada per www.ajedrez21.com

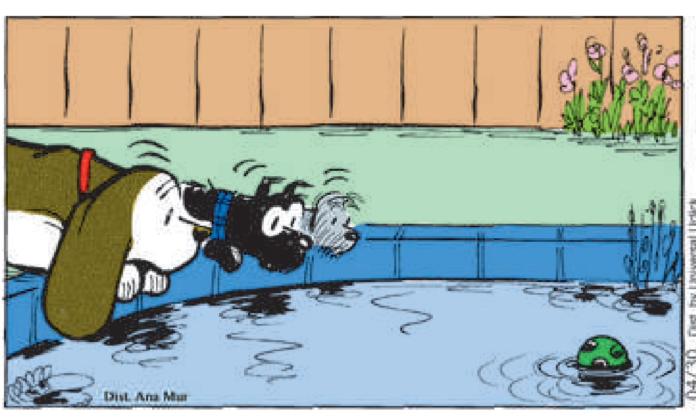
JEROGLÍFIC

Síndrome bastant masoquista

PASSATEMPS

FRED BASSET Alex Graham

SUDOKU

FÀCIL

9								1
	1		5	6	2		4	
		4				5		
	6		7		3		5	
	8			9			2	
	3		8		1		9	
		1				6		
	2		1	5	8		7	
8								2

INTERMEDI

6								9
	2		6	1			4	
		1				7		
			4		5		7	
	3			6			8	
	9		1		3			
		9				4		
	1			7	8		5	
7								6

DIFÍCIL

5	9				6	3		8
								4
8			4		1			
6		8				9		
				6				
		2				4		1
			1		5			2
9								
1		5	7				3	9

COM S'HI JUGA: Completeu el tauler (subdividit en nou quadrats) de 81 caselles (disposades en 9 fileres i 9 columnes) omplint les cel·les buides amb un número de l'1 al 9, sense repetir cap número en la mateixa filera, ni en la mateixa columna ni en cada quadrat

SOLUCIONS D'AHIR

FÀCIL

3	4	5	6	8	7	9	2	1
9	6	8	1	5	2	4	3	7
1	2	7	4	3	9	8	5	6
6	1	4	3	7	8	2	9	5
7	5	3	2	9	6	1	4	8
2	8	9	5	1	4	6	7	3
8	9	6	7	2	3	5	1	4
5	7	2	8	4	1	3	6	9
4	3	1	9	6	5	7	8	2

INTERMEDI

1	7	4	9	3	6	8	2	5
3	9	8	2	4	5	1	6	7
6	5	2	8	1	7	4	3	9
5	2	1	3	7	9	6	4	8
4	3	7	6	8	2	9	5	1
9	8	6	1	5	4	2	7	3
2	1	9	7	6	3	5	8	4
7	6	5	4	9	8	3	1	2
8	4	3	5	2	1	7	9	6

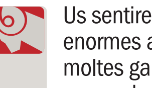
DIFÍCIL

4	3	8	2	5	7	6	1	9
2	7	6	9	4	1	8	5	3
9	1	5	8	6	3	7	2	4
7	5	1	4	9	8	2	3	6
3	9	4	6	7	2	5	8	1
8	6	2	1	3	5	9	4	7
1	2	7	3	8	6	4	9	5
6	8	9	5	1	4	3	7	2
5	4	3	7	2	9	1	6	8

ASTROLOGIA

Blanca Herrero

Àries 21 de març al 19 d'abril — Us sentireu amb unes energies enormes avui, així que tindreu moltes ganes de fer coses: no us en quedeu amb ganes.

Taure 20 d'abril al 20 de maig — Avui podríeu sentir certa angoixa a causa dels afectes; també la malenconia podria portar-vos a voler ser el centre de l'escena.

Bessons 21 de maig al 20 de juny — Podreu utilitzar el vostre poder de concentració i força de voluntat d'una forma intel·ligent; exercireu influència sobre els altres.

Cranc 21 de juny al 22 de juliol — Us espera un diumenge tens, en què les relacions familiars i de parella podrien crear-vos alguns conflictes.

Lleó 23 de juliol al 22 d'agost — Avui hi haurà una elevada tendència a pensar més en vós mateix que en els altres, és a dir, sereu bastant egoista.

Verge 23 d'agost al 22 de setembre — Podria ser un dia tens i decisiu en les vostres relacions; si no feu res per equilibrar les emocions, hi haurà tendència a les ruptures.

Balança 23 de setembre al 22 d'octubre — És possible que avui sentiu certa angoixa a causa dels afectes, a més, en general, sentireu frustració en el terreny de les relacions.

Escorpió 23 d'octubre al 21 de novembre — Compte, aquest serà un dia massa tens en les relacions emocionals i de parella, amb tendència a les ruptures.

Sagitari 22 de novembre al 21 de desembre — Els problemes avui es presentaran en el terreny emocional, familiar i de les relacions, tot i que amb prudència podreu resoldre'ls.

Capricorn 22 de desembre al 20 de gener — Podria ser un dia extremadament tens en el pla emocional, potser els problemes familiars i amb la parella us facin passar un mal dia.

Aquari 21 de gener al 19 de febrer — Avui, en el sector relacions, serà important la forma com us comuniqueu; podria haver-hi malentesos que hauran de ser aclarits.

Peixos 20 de febrer al 20 de març — Serà un dia de massa tensió en el terreny emocional, amb tendència als problemes amb la família i amb la parella.

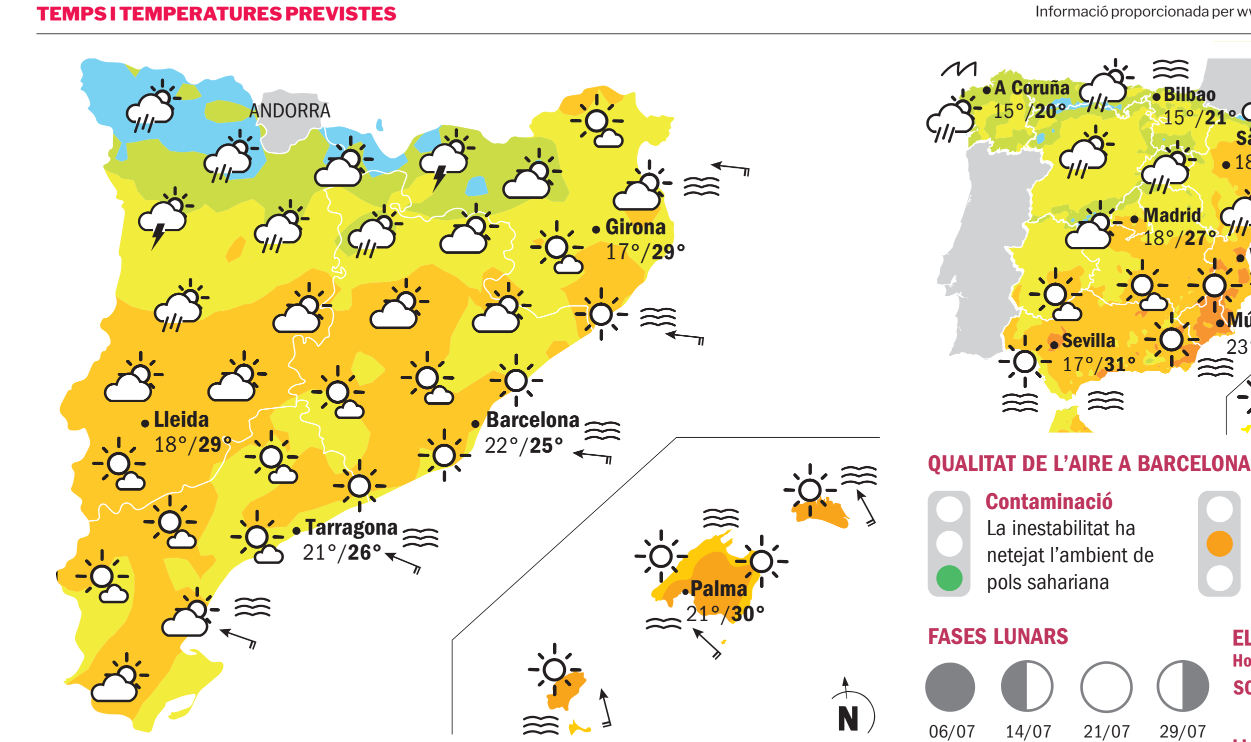
blanca.herrero@astro.virtualmedia.es

EL TEMPS

MÉS INFORMACIÓ A: http://eltiempo.es

TEMPS I TEMPERATURES PREVISTES

Informació proporcionada per www.taikometeorologia.com

°C <-5° -5-0° 0-5° 5-10° 10-15° 15-20° 20-25° 25-30° 30-35° 35-40° 40°<

QUALITAT DE L'AIRE A BARCELONA

Contaminació La inestabilitat ha netejat l'ambient de pols sahariana

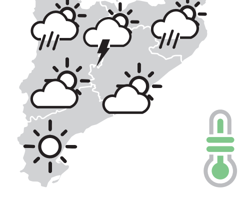
Pol·len Nivells moderats de gramínies i alts d'urticàcies

FASES LUNARS

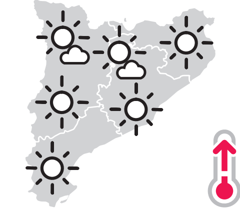
06/07	14/07	21/07	29/07
Lluna nova	Quart creixent	Lluna plena	Quart minvant

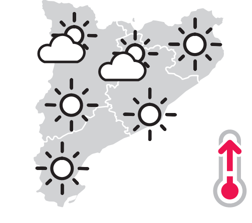
ELS ASTRES
Hora de demà

SOL	Sortida	06 h 21 min
	Posta	21 h 29 min
LLUNA	Sortida	02 h 32 min
	Posta	17 h 12 min

DILLUNS Pas d'un tàlveg. Reactivació dels ruixats a moltes comarques

DIMARTS Millora del temps. Clarianes en conjunt amb algun ruixat al nord-est. Calor a ratlla

DIMECRES Sol al terç sud i variable entre Barcelona i Girona amb algun ruixat local

DIJOUS El sol s'imposarà en més zones, amb un ambient una mica més càlid

DIVENDRES Domini del sol amb el permís d'alguns núvols al nord

Alfred Rodríguez Picó

Adeu a un juny atípic

Avui acaba el mes de juny, el primer de l'estiu meteorològic, i ho fa després d'un dissabte de tempestes disperses i amb la possibilitat que avui torni a ploure en algunes comarques. Aquest podria ser el resum perfecte d'un mes que ens ha deixat una temperatura bastant frenada i episodis de pluja abundant en moltes zones, que han permès que els embassaments de les conques internes catalanes respirin amb una mica de tranquil·litat després de molt de temps de descens sense aturador. El juliol començarà amb més inestabilitat i sense onades de calor a la vista, però caldrà veure com acaba.

Catalunya. Els ruixats i les tempestes es concentraran a la meitat oest i nord, amb més estones de sol i intervals de núvols a la resta del territori. La temperatura no experimentarà gaires canvis, a l'espera d'un inici de setmana amb pluges més generals i un marcat descens tèrmic.

Espanya i Europa. Tempestes intenses a Alemanya i Bèlgica, arribant al sud de Suècia a partir del migdia. A Espanya els ruixats de tarda es tornaran a fer més extensos durant la tarda, especialment intensos a La Rioja i Osca. Assolellat a la meitat sud, on la calor intensa encara es resisteix a instal·lar-se.

@AlfredRPico

Una oferta estival allunyada de la capital

Estiu musical entre muralles, jardins i monestirs

Del Camp de Mart de Tarragona a la canònica de Vilabertran, una guia de festivals de clàssica i òpera de Catalunya

MARICEL CHAVARRÍA
Barcelona

L'estiu musical de la clàssica va trobant a Catalunya els seus equilibris estilístics i geogràfics i ocupa el calendari de manera que a tota hora apareixen propostes de qualitat pel territori, fora de la capital: els festivals de Peralada, Torroella i Vilabertran s'encadenen a l'Empordà de mitjans de juliol a finals d'agost, i fins i tot Porta Ferrada instaura aquest any un cicle de Bach (recitals de Pierre Hantaï, Fabio Biondi i Miklós Perényi). Mentrestant, en terres tarragonines el Festival Camp de Mart ha inaugurat l'estiu líric amb òpera sota les muralles de Tarragona, i al Vendrell escalfa motors el Pau Casals, seguit al calendari pel de Jordi Savall (Montblanc, Poblet i Santes Creus). I, en fi, al Pirineu es desplega el FeMAP, "un gran festival d'estiu sense platja", com el defineix el director, Josep Maria Dutrèn, que ha descartat que Ripoll en continuï sent una de les seus: "Tenen una política clarament xenòfoba i no ens sentiríem còmodes", va dir, arran de l'arribada de Sílvia Orriols (Aliança Catalana) a l'alcaldia.

LÍRICA-T A CAMP DE MART

Una 'Traviata' avui, sota les muralles romanes de Tarragona

El baríton Àngel Òdena impulsa l'òpera a la seva terra a través de l'Associació d'Amics del Teatre Líric de Tarragona, que, en el marc del Festival Camp de Mart, proposa espectacles com ara la *Traviata* que es va estrenar divendres i es repeteix avui (22 h), en les veus amb el mateix Òdena, la navarresa Sofía Esparza, Celso Albelo o Mireia Pintó. Óliver Díaz dirigeix la Camerata XXI Ciutat de Reus i un cor amateur notable, mentre que Emilio López (autor també del muntatge de la *Carmen* de la Quinzena Musical de Sant Sebastià) torna a ser el *regista* en aquest marc incomparable. "Som petits, estem començant, però esperem tenir continuïtat, cosa necessària al sud de Catalunya", afirma Òdena. Ser una associació els facilita trobar espònsors, si bé els segueix donant suport l'Ajuntament, com també la Diputació "i esperem que la Generalitat". L'espai és "fantàstic" i l'acústica sense microfonar és "excel·lent" des que pels Jocs de la Mediterrània van canviar el terra. El 7 de juliol hi toca la Franz Schubert Philharmonia sota la batuta de Christoph Schlüren.

FESTIVAL PAU CASALS

El mític duo Martha Argerich i Mischa Maisky, al Vendrell

Bernard Meillat, director artístic del Festival Pau Casals (del 12 al 20 de juliol), centra la 43a edició en el romanticisme i el seu vincle amb Pau Casals, cosa no tan senzilla, ja que sempre ha generat molta discussió. "A començaments de segle XX, Casals no semblava un romàntic, sinó més aviat un modern, per la manera de respectar el compositor i no abandonar-se a l'emoció. Se'n van fer moltes bromes, però ell va aclarir la diatriba: va rebutjar l'academicisme, va prendre alguna cosa del modernisme i també va confiar en el seu instint i sensibilitat fins al punt que tots van pensar que realment parlava amb el cor", apunta el musicòleg francès, que aquest any dona la campanada portant el mític duo Mischa Maisky-Martha Argerich. El violoncel·lista israelià i la pianista argentina tocant sonates de Beethoven, Brahms i Franck, amb alguna peça que no fan sovint, només per a les 400 persones que caben a l'auditori Pau Casals (dia 16)! Un altre duo interessant el formaran el pianista Gabriele Carcano i la violinista Carolin Widmann (germana del compositor Jörg Widmann), que s'ha prestat a aprendre's la *Sonata per a violí núm. 1* de Fauré per commemorar el centenari de la mort. També tocaran juntes Anne Gastinel i Claire Désert i, a més, Benjamin Alard s'asseurà a l'orgue de l'església parroquial.

Tot i això, el que porta realment el segell del festival, explica Meillat, és la carta blanca que li ha donat a Benjamin Appl perquè dediqui un programa a l'amor de Casals pel lied. El baríton alemany forma un itinerari amb el pianista mexicà Jorge Viladoms en què Schubert va apareixent i hi ha un homenatge a Victòria dels Àngels, amb qui Casals va col·laborar al Festival de Puerto Rico el 1958. D'altra banda, el festival manté el projecte de perfeccionament que s'inspira en Marlboro tot convidant joves intèrprets d'arreu, acollits per la violinista Antje Weithaas, el viola Jonathan Brown i la violoncel·lista Erica Wise.

FeMAP

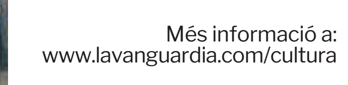
Música antiga a 40 municipis del Pirineu

El 5 de juliol comença a la Seu d'Urgell la 13a edició del Festival

AVUI RECOMANEM
FESTIVAL GREC
SALA BECKETT

‘Malamort’ explora les pors d’un poble petit
Daniela Feixas estrena a la sala Beckett la peça *Malamort,* “un thriller teatral”, que retrata les pors que es viuen en les comunitats petites. A l’escenari, Abril Julien, Josep Julien, Marta Marco i Marc Soler Rull. / **Magí Camps**

Més informació a:
www.lavanguardia.com/cultura

MIGUEL ÁNGEL MOLINA / EFE

Klaus Mäkelä dirigeix aquest cap de setmana a Granada

Una ruta pels principals festivals ibèrics de clàssica i de la resta d’Europa

L’abundància de Granada i les dones de Bayreuth

M. CHAVARRÍA Barcelona

Granada viu una edició de màxima abundància del seu Festival de Música i Dansa, el 73è ja, i l’últim amb Antonio Moral al capdavant, artífex d’aquesta revolució musical que ha experimentat la capital lorquiana des de la pandèmia. La va inaugurar tot un Kirill Petrenko i fa uns dies va ser la Filharmònica de Viena la que va deixar empremta al palau Carles V amb la seva precisió, matisos i empastament. Aquest cap de setmana és el torn de Klaus Mäkelä, que avui ofereix un segon concert amb l’Orquestra de París de què és titular: *Petrushka, Prélude à l’après-midi d’un faune* i la Simfonia *París* de Mozart. Però ull a aquest altre finès, més jove encara, que es diu Tarmo Peltokoski i que clausura l’edició el dia 14, amb l’Orchestre National du Capitole de Toulouse. Més imperdibles? La Suisse Romande amb Martha Argerich al piano i el Quartet Staatskapelle Berlin amb Elisabeth Leonskaja, un concert que gravarà Mezzo.

La Quinzena Musical de Sant Sebastià parla a l’agost de *Viatges i exotisme*, amb el *Concert egipci* de Saint-Saëns o amb la *Carmen* de Bizet (8 i 10/VIII), en què l’Euskadiko Orkestra estarà dirigida pel nou director musical del Teatro de la Zarzuela, José Miguel Pérez-Sierra. Hi ha presència coral pròpia i estrangera –Bach Collegium Japan o la txeca Cappella Mariana– i hi van estrelles com Riccardo Chailly, Ivan Fischer i Gustavo Gimeno amb les seves respectives orquestres, i solistes com Sol Gabetta, Patricia Kopatchinskaja o la jove prodigi Alexandra Dovgan.

El FIS (del 3 al 31/VIII) estrena director a Santander, Cosme Marina, que duu també Chailly (Filharmònica de la Scala) i Ivan Fischer (orquestra del festival de Budapest), i ofereix a més una gala Puccini en la veu de Sondra Radvanovsky i recitals de piano de Yuja Wang i de Maria João Pires amb Ignasi Cambra.

En el marc internacional, Bayreuth proposa una nova producció de *Tristan und Isolde* amb Semión Bychkov a la batuta, tot i que la novetat és que la *Tetralogia* wagneriana la dirigirà una dona!, Simone Young. I és notícia (a Bayreuth o a qualsevol festival) que sigui un estiu amb més

Per primera vegada a Bayreuth (i els festivals de clàssica) hi haurà més batutes dones que homes

dones que homes batutes: a més de Young, hi ha Oksana Lynny (*L’holandès errant*) i Nathalie Stutzmann (*Tannhäuser*). I ull al granadí Pablo Heras-Casado: repeteix el seu *Parsifal,* cosa que pot ratificar la seva consagració.

A Salzburg es recupera *L’idiota* de Dostoievski pel compositor Mieczyslaw Weinberg (autor de *La passatgera* que es va veure al Real), sota la batuta de Mirga Gražinytė-Tyla i amb muntatge de Krzysztof Warlikowski. I a Ais de Provença hi ha un *Pélleas et Mélisande* amb Susanna Mälkki al fossat i la *regia* de Katie Michell.●

XAVI JURIO

de Música Antiga dels Pirineus (fins al 25 d’agost), amb Arianna Savall i Petter Udland Johansen al capdavant del conjunt Hirundo Maris, i el cor de cambra Noctes, dirigit per Maria Mauri. Seran cants místics i evanescents..., això és, dues variants del *Cant de la Sibil·la* i la balada medieval noruega basada en el *Draumkvedet* (*El poema del somni*), que representa un viatge a través d’un somni durant les dotze nits màgiques entre la de Nadal i la de Reis. El concert el repetiran a Puigcerdà (6 de juliol) i a Riner (7). En total hi ha 54 concerts en 40 municipis del Pirineu, Andorra, el Vallespir i el Rosselló, amb algunes baixes i incorporacions: Planoles, Campdevànol, el Pont de Suert i Peramola. Ripoll, que era una de les seus des del 2014, ja no és un dels municipis d’aquest festival que dona protagonisme a la música de catalans i interpretada per catalans: la soprano Marta Mathéu cantarà obres de Domènec Terradellas o Joan Rossell a Organyà, Berga i Riner (del 2 al 4 d’agost). I Vespres d’Arnadí, el conjunt barroc que lidera Dani Espasa, brindarà un diàleg entre Vivaldi i Terradellas a Escalarre i Sant Pere de Camprodon (25 i 26 d’agost). També sonarà el conjunt vocal Cantoria, Thaleia Ensemble, Dichos Diabolos o Vetereum Musicae.

‘La traviata’ a la muralla
Divendres es va estrenar a Camp de Mart una nova producció operística d’Amics del Teatre Líric de Tarragona, associació impulsada pel barítón Àngel Òdena; avui hi ha la segona i darrera funció

CASTELL DE PERALADA
Beczala, Prégardien, Iontxeva..., entre l’església i els jardins

Tal com ja va anunciar aquest diari, el Festival de Peralada se celebra un estiu més sense l’auditori, en espera de posar en marxa les obres d’una flamant instal·lació. Així doncs, en l’àmbit musical dedica l’edició a recitals de grans veus a l’església del Carme: Piotr Beczala (inaugura el 19/VII), Sònia Iontxeva (ja que no va cantar l’*Adriana Lecouvreur* del Liceu), Anna Pirozzi, Sara Blanch amb Ismael Jordi... I Julien Prégardien promet una *Bella Molinera* de Schubert que transcorre pels jardins. Sense oblidar el conjunt de violes de gamba que durà Jordi Savall ni l’estrena absoluta de *Don Juan no existe*, d’Helena Cánovas. A més dels magnes recitals de piano de Yuyan Lim i, tot clausurant, Yuja Wang (11 d’agost).

TORROELLA DE MONTGRÍ
De Dani Espasa a William Christie, el ‘must’ de conjunts barrocs

A l’esperada tornada de l’OBC al festival empordanès (inaugura el 2 d’agost), la seguirà un generós carrusel de formacions barroques que ja va avançar *La Vanguardia*: de Vespres d’Arnadí, amb l’oratori *Il Trionfo del Tempo e del Disinganno* de Händel, a Amandine Beyer & Gli Incogniti. Les Arts Florissants i Le Jardin des Voix interpretaran *The Fairy Queen,* la semiòpera de Purcell; el Bach Collegium Japan farà cantates, i la Freiburger Barockorchester tocarà Mozart. Pel que fa a conjunts vocals, a l’església de Sant Genís els Graindelavoix cantaran els *Laments of David for Jonathan and Absalom*, i els infal·libles O Vos Omnes estrenaran la *Missa Custoditus ab ira mundi* de Ramon Humet a la clausura, el 22 d’agost.

FESTIVAL JORDI SAVALL
Una oració per la convivència..., amb la violinista Alfia Bakieva

Savall s’inspira en la pau i la diversitat cultural per organitzar la 4a edició del festival del 12 al 18 d’agost: tretze concerts a Montblanc i als Reials Monestirs de Poblet i Santes Creus amb una convidada especial, la violinista d’origen tàrtar Alfia Bakieva. El 14 interpretarà músiques tàrtares amb la seva germana Aliya i l’Ensemble Ekiyat, i l’endemà farà de concertino del Concert des Nations (a Santes Creus). Homenatjarà Marco Polo 700 anys després de la mort amb intèrprets d’orient i occident i connectarà Cuba, Haití, els EUA o Mali amb cantants cubanes i l’ensemble de Mèxic i Colòmbia Tembembe.

SCHUBERTÍADA
Veus veteranes i joves talents internacionals del lied

Ho va advertir Víctor Medem, director del festival a Vilabertran: l’aposta pel talent jove és seriosa, fins al punt que inaugura el 16 d’agost amb la soprano Katja Maderer dins del *Lied the Future*. Té perles com la unió de Katharina Konradi i el Cosmos Quartet, la visita de Julia Kleiter (descobrint obres de Britten o Previn), el debut espanyol del barítón Gabriel Rollinson o la tornada de Matthias Goerne i la seva versió jove, Andrè Schuen. Tanca el luxós Quartet Casals (31 d’agost).●

“L’aplaudiment és el meu vici”

Ricky Martin
Cantant i actor

ENTREVISTA

ALEX JOVER
Barcelona

No és cada dia que una pot parlar amb un referent del pop hispà com Ricky Martin. Convertit en un *sex symbol* de fama internacional que va fer ballar el món al so d’èxits com ara *Livin’ la vida loca* o *Bella*, sorprèn la seva modèstia i la proximitat que transmet rere la pantalla. “Disculpa la tardança, visc en un domicili de lloguer, aquí a Los Angeles, mentre remodelen casa meva, i just quan començava l’entrevista s’ha disparat l’alarma i no sabia com apagar-la, el *timing* no ha pogut ser millor”, es justifica. I això que només té deu minuts –ja només n’hi queden nou– per parlar sobre la nova gira. Un recorregut que el portarà a 13 localitats espanyoles al llarg del juliol i amb què traslladarà el públic a la festa boja i contínua a què va posar ritme la dècada dels noranta i els dos mil.

Comença la seva gira per Espanya al juliol, com estan sent els preparatius?
L’espectacle ha requerit sis setmanes d’assajos i no pot ser de cap altra manera, perquè el moviment escènic és bastant complex, té molts detalls: hi ha molta coreografia i ballarins els moviments dels quals es coordinen amb la il·luminació. Tenim almenys setanta persones treballant perquè l’espectacle surti bé, entre músics, enginyers d’il·luminació i de so. Actualment faig dos espectacles, el simfònic, que són els que duc a terme amb la simfònica de cada ciutat, i el format pop. El segon és una mica més acolorit, més fresc, i és el concepte que presento aquest mes a Espanya.

Com encara aquesta gira, té algun objectiu o repte diferent pel que fa a les anteriors?
Jo tinc un vici molt fort, que és l’escenari. Em van preguntar si volia fer una gira a Espanya i no m’ho vaig pensar dues vegades, perquè qualsevol excusa és bona per passar per aquí. A més, fa molts anys que treballo en això i molta gent em diu: “Ricky, però tu ja no li has de provar res a ningú, per què no et quedes a casa teva tranquil un estiu?”, però la meva resposta sempre és la mateixa: a mi el que m’agrada és l’escenari i l’aplaudiment és el meu vici.

Troba a faltar la seva família?
Tinc dos fills que són, com jo, uns bojos d’anar de lloc en lloc. Quan som al mateix lloc molt de temps em diuen: “Bé, pare, i ara, quina és la pròxima ciutat?”. Ens desplacem tots junts, de manera que serem tots a Espanya passant-ho bé. Fins i tot la meva mare s’hi ha apuntat.

Aquesta és una gira dels seus grans èxits, ho aprofitarà per llançar algun material nou?
Hi ha alguna cosa per aquí que sortirà les pròximes setmanes.

Ve d’una més que elogiada gira en què ha compartit escenari amb Pitbull i Enrique Iglesias, com ha estat treballar amb ells?
Doncs la veritat és que gairebé ni ens vam veure. Anàvem de ciutat en ciutat i quan jo era a l’escenari, l’altre es preparava, i quan aquest sortia, jo ja pujava en un avió cap a la següent ciutat. Òbviament ens estimem moltíssim i ens respectem, hem treballat junts durant tres anys. Ens admirem, i això el públic ho nota i agraeix.

En paral·lel a la seva carrera musical ha participat en la sèrie *Palm Royale*, com va viure l’experiència?
Em va encantar. Jo sempre dic que a mi el que m’agrada és explicar històries a través de la música o de l’actuació i, en aquest cas, al costat d’actors d’Oscar, llegendes de la pantalla gran, com Carol Burnett, Bruce Dern, Laura Dern, Alison Jennings... No m’acabo de creure que tingui la sort de treballar amb aquests monstres de l’actuació.

Li van donar algun consell?
Sí, Carol Burnett, Tate Taylor i Abe Sylvia em van explicar que el més important era deixar el llibret, perquè el que passa entre quan escoltes “acció” i diuen “talleu” és pur art. El llibret simplement és un bon punt de referència per saber com ho has d’explicar. Al final ells són els reis i les reines de la improvisació, de manera que va ser molt maco treballar amb ells.

I, al llarg de la seva carrera, quin és el millor consell que ha rebut i qui l’hi va donar?
M’he trobat amb gent meravellosa que m’han ensenyat coses molt maques, però el consell més important me’l va donar la meva àvia, que en pau descansi. Ella va ser una dona que es va graduar de l’escola superior als 13 anys. Parlo d’una dona que va néixer el 1923, que es va fer catedràtica de la Universitat de Puerto Rico i que va estudiar farmàcia en una escola de Boston. Una dona no anglosaxona, hispanoparlant, que va aconseguir estudiar a Boston als anys trenta. Lluitant amb el racisme, en aquella època, que es diu aviat. A més, va escriure un llibre sobre la importància de la legalització de la marihuana. I l’únic que em deia era: “Fill, has de tenir passió per tot el que facis. Si no tens passió pel que fas, és millor que et quedis a casa teva”.

Després de tants anys, pensa, com li diu la gent al seu voltant, que ja no té res a demostrar-se, o té algun repte o meta per conquerir?
Cinema. No estaré tranquil fins que faci una bona producció cinematogràfica.

Li agradaria treballar amb algú en particular?
M’agradaria treballar amb Meryl Streep i seria interessant interpretar un paper antagonista, fer d’un paio fosc.●

LEANDROVCO
El cantant porto-riqueny Ricky Martin en una de les seves actuacions el 2024

> **El consell d’or**
> La meva àvia em deia: ‘Fill, si no tens passió pel que fas, és millor que et quedis a casa’”

> **Un repte per conquerir**
> “M’agradaria treballar amb Meryl Streep i interpretar el paper d’un paio fosc”

Ricky Martin torna a Espanya amb tretze concerts

■ El públic va demanar al cantant porto-riqueny a través de les xarxes socials que tornés als escenaris espanyols i ell hi va accedir sense pensar-s’ho dues vegades. Ricky Martin actua durant el mes de juliol en tretze localitats espanyoles. Una gira que arriba al Wizink Center de Madrid el 17 de juliol i, tres dies després, al Palau Sant Jordi de Barcelona i en què interpretarà els grans èxits, com *Livin’ la vida loca* o *María*, d’una carrera de més de tres dècades.

Angélica Liddell inaugura un Festival d’Avinyó sota una alta tensió política

AVINYÓ Afp

La directora Angélica Liddell, amb la seva “dramatúrgia radical”, va inaugurar ahir a la nit el 78è Festival d’Avinyó, un gran esdeveniment festiu que celebra el teatre, però que aquest any té lloc en el context inèdit i “pertorbat” de les eleccions legislatives franceses. Aquesta edició (del 29 de juny al 21 de juliol) es va avançar a causa dels Jocs Olímpics de París, que requeriran una mobilització massiva de la policia, cosa que fa témer menys assistència als “off” els primers dies.

Pel seu director Tiago Rodrigues, el festival, afectat també pel calendari de les dues voltes de les eleccions legislatives (diumenge 30 de juny i 7 de juliol), “és més necessari que mai”, “en el context convuls de la política francesa” després de la dissolució de l’Assemblea Nacional pel president Emmanuel Macron.

Va destacar que es tractava d’un esdeveniment “democràtic, popular, republicà, ambientalista, feminista i antiracista” i va cridar a bloquejar l’extrema dreta a les urnes.

> **L’esdeveniment és una proposta “democràtica, popular, republicana, feminista ambientalista i antiracista”**

El d’Avinyó és el festival de teatre més famós del món, juntament amb el d’Edimburg. Fundat el 1947 per Jean Vilar, transforma cada any la cara de la ciutat amb els seus cartells i els seus espectadors inundant els carrers i aquest estiu ret homenatge a la llengua espanyola.

L’espanyola Angélica Liddell, coneguda pels seus espectacles inquietants, va obrir els festejos a la Cort d’Honor del Palau dels Papes amb la peça *El funeral de Bergman*, la segona part d’una trilogia dedicada a la mort. És una immersió al món del cineasta suec Ingmar Bergman, que va imaginar i va escriure acuradament el seu propi funeral, després d’haver vist el del papa Joan Pau II a la televisió.●

Cent anys de la sinceritat dels miralls

ANÀLISI

PEDRO VALLÍN

Un dia els miralls van començar a mentir per explicar-nos la veritat. Va ser fa cent anys, un 30 de juny del 1924, quan es va publicar l'obra teatral *Luces de bohemia*, de Ramón María del Valle-Inclán, i naixia l'esperpent, un moviment artístic, ètic i estètic que podem sostenir que no va tenir cap prosèlit posterior o bé, al contrari, que tots ho som amb més o menys intensitat des d'aleshores. I potser des d'abans.

En sentit estricte, aquesta efemèride és una mica coixa, perquè *Luces de bohemia* es va publicar per lliuraments entre el 31 de juliol i el 23 d'octubre del 1920 a la revista setmanal *España*, fundada per Ortega y Gasset i que en aquell moment dirigia el socialista Luis Araquistáin. Però Valle-Inclán va afegir tres escenes i la va publicar corregida i augmentada en un volum l'últim dia de juny del 1924. Tampoc aquest centenari no celebra la data de l'estrena teatral, perquè no va arribar –així és el segle XX espanyol– fins a l'any 1970.

Luces de bohemia, que narra l'últim dia de la vida d'un poeta fracassat de nom Max Estrella –inspirat en el mort Alejandro Sawa, amic de Valle-Inclán que va morir sumit en la indigència i la bogeria el 1909– per un Madrid convuls, més miserable que pobre, travessat de conflictes polítics i socials, i trencat pel que Estrella considera una fallida moral i intel·lectual. Però l'empremta descomunal de l'obra ve per la manera en què Valle-Inclán hi fon l'esperpent. Un nou artefacte literari per retratar aquest declivi, la mirada mortuòria i desencisada, una fórmula estilística que ja l'acompanyaria en totes les seves obres a partir de llavors.

L'esperpent, que en el patrimoni comú –la paraula era estranya i de poc ús abans de *Luces de bohemia*– ha quedat com una caricaturització grotesca de la realitat, un mecanisme que desborda el naturalisme per intentar accedir a veritats últimes sobre el real, més enllà de l'evident.

La troballa és notable i duradora i, per descomptat, encara que no tingui militants expressos, ha amarat tota la producció cultural dins i fora de les nostres fronteres i el seu mecanisme, inquietant i eloqüent, pot rastrejar-se tant a la literatura –*Una confabulació d'imbècils*, de John Kennedy Toole, per esmentar un relat de fama mundial– com al cinema –de la fundacional *Delicatessen*, de Jeunet i Caro, a l'aclaparadora *El rei pescador*, de Terry Gilliam, entre altres desenes de títols–, de manera que el trop de la distorsió grotesca va quedar fixat per sempre. En tot cas, potser la raó principal per la qual aquest viatge al·lucinat de Max Estrella continua sent tan pertinent avui i aquí és perquè s'alça com el poderós pilar ancorat al centre del riu de la modernitat en què es recolza el pont de discurs moral, polític, cultural i estètic que arrenca al barroc de la Contrareforma i desemboca en l'hiperbòlic present espanyol, tan pròxim en els seus trets a aquell moment de declivi d'un món davant els furors de la transformació. El barroc, reacció cultural i política de gran gest formal al cisma protestant, conté l'abraçada a l'hiperbòlic –tant a l'arabesc literari com a les recargolades columnes de pa d'or dels altars– després de la qual batega el pessimisme d'un acabament en què conviuen el sublim i l'horrorós (de Velázquez a Caravaggio), el celestial i el míser, enredats en complexos jocs formals i sintàctics que van convertir Luis de Góngora en un orfebre de la sintaxi i un consumat duelista de la paraula, amb Francisco de Quevedo com avesat adversari.

'Luces de bohemia' va ser publicada en la seva versió íntegra el 1924 però no es va estrenar fins al 1970

Ramón María del Valle-Inclán fotografiat davant d'una llibreria

Tota aquesta exageració bigarrada va tenir el mèrit de ser cim i alhora jaló del començament d'una llarga decadència que va marcar no només el tenor de la creació cultural sinó també l'humor social d'un país que havia deixat de mirar el venidor amb optimisme.

En Max Estrella, aquesta intuïció de declivi és vessada sobre l'època, però està tan o més residenciada en el mateix protagonista, literat desenganyat, lúcid i mediocre al temps, i en el seu cínic company d'aventures, Don Latino de Hispalis, amb qui recorre les últimes hores de la seva vida, pressionat per l'Espanya en ebullició de la belle époque en què convivien el sorrut *atrasismo* carlí –fill plusquamperfet de la Contrareforma– i la fam urbana de modernitat, un conflicte que acabaria provocant un bany de sang dècada i mitja després.

Aquella Espanya barroca, desconfiada, grotesca, enamorada dels escarafalls sentimentals i del gest tremebund, va estar gairebé desapareguda des de finals dels seixanta fins a la crisi del 2008, silenciada per la velocitat del futur, però va tornar alineant-se amb el malestar del món, i es fa patent en l'humor de rialla desenquadernada tant com a la centralitat de vells preparatius com les llàgrimes populars de la Setmana Santa. Barroques s'han tornat la convivència de carrer i la conversa pública, i esperpèntica, la pugna política asfixiada per bigarrats ornaments d'adjectius que emboliquen el real sota volutes d'escaiola i els protagonistes dels quals es tornen grotescos com tornats per miralls aberrants.

És sabut que l'escena fundadora de l'esperpent és la que presenta en Max i Don Latino davant uns miralls corbs situats al carreró del Gato –el carrer Álvarez del Gato–, als carrerons situats a l'esquena del palau de Correus de la Puerta del Sol. Allà continuen exposats aquells miralls, a la façana d'un establiment especialitzat en patates braves, aliment popular i trempat que també aquesta setmana estava d'aniversari, ja que les va inventar el càntabre Joaquín Villegas Riancho a pocs centenars de metres del carreró del Gato, al restaurant La Casona del carrer d'Echegaray, ara fa 75 anys. Aquesta és l'oferta que hi ha disponible per als contemporanis: un mirall que opera com el retrat de Dorian Gray o un modest piscolabis de patent faç roig-i-groga que abrasa la llengua i escalfa l'estómac.●

L'esperpent, de fecunda influència, proposa la distorsió com a artefacte per desentranyar el real

VIDEOJOC

Ombres sublims

Elden Ring: Shadow of the Erdtree
★★★★★
Plataformes: PC, PlayStation i Xbox
Direcció: Hidetaka Miyazaki

ALBERT GARCÍA Barcelona

No s'entra així com així al regne de les ombres. Per accedir a un dels mons de fantasia més impressionants que ha donat mai el mitjà interactiu no només cal disposar d'una còpia del videojoc *Elden Ring*, també és requisit imprescindible haver superat amb èxit les batalles contra Radahn, el flagell de les estrelles, i contra Mohg, el senyor de la sang. Tot això pot sonar molt críptic per a les persones no avesades en el desè art, però és necessari aclarir-ho, ja que *Shadow of the Erdtree* no és un joc com a tal, sinó el que es coneix com a una expansió.

Tradicionalment, les expansions han estat una manera d'ampliar l'experiència de videojocs ja existents. És com si a una novel·la s'afegissin capítols extra al cap d'un temps. S'aprofita una base de ficció creada abans per expandir-la sense necessitat de començar de zero. És el que l'estudi japonès FromSoftware ha fet amb l'aclamadíssim *Elden Ring*, el millor joc del 2022 als The Game Awards (els Oscars del sector) i una de les aventures més apassionants en què submergir-se amb un comandament a les mans.

Accedir a *Shadow of the Erdtree* no és gens fàcil, però l'esforç –i les desenes d'hores– que costa d'aconseguir-ho, sens dubte, valen la pena. L'acció té lloc a l'esmentat regne de les ombres, un escenari inèdit la inspiració del qual en l'obra pictòrica de l'alemany Caspar David Friedrich torna a ser evident. Els paisatges que el jugador recorre a cavall del seu corser espectral corresponen al sublim, com també la sensació de sentir-se diminut en una terra tan grandiosa, tan bonica i alhora tan desoladora. Els combats contra abominacions que són un autèntic malson continuen sense tenir pietat del jugador i són apassionants; però, sobretot, destaca l'exploració, la sensació d'estar perdut en un món de misteris arcaics i construccions impossibles.

FROMSOFTWARE

Escena d'aquest videojoc per a jugadors avantatjats

Sorprèn que un producte cultural amb uns requisits d'entrada tan elevats pugui tenir èxit, però en menys d'una setmana l'expansió ja ha venut més de cinc milions de còpies a tot el món. El motiu és fàcil, el joc original va ser una obra mestra, i aquesta expansió, el complement perfecte.●

Lolita Flores: “Interpreto la Poncia que a ma mare li hauria agradat fer”

L’actriu és la criada de Bernarda Alba en el monòleg de Luis Luque

MAGÍ CAMPS
Barcelona

PAULA SAMA

L’actriu i cantant Lolita Flores al teatre Goya, on interpreta *Poncia*, de Luis Luque

“Jo interpreto una Poncia lliure, la que ha escrit Luis Luque, que diu paraules de Lorca però també d’ell”. Amb aquesta definició, Lolita Flores presenta l’obra *Poncia,* un monòleg de la criada de Bernarda Alba, que ha presentat a Barcelona, i que interpretarà tot el mes de juliol al teatre Goya, dins del festival Grec.

“Tinc el llibre que tenia ma mare a la tauleta de nit –continua la filla de Lola Flores–. La meva mare me’l va donar a llegir quan no es podia llegir Lorca”. Lolita considera que en aquesta peça “Poncia fa justícia pel maltractament psicològic a què Bernarda sotmet les seves filles”.

“A l’obra també tinc una conversa amb la mare de Bernarda –afegeix–. Quan Federico va escriure l’obra, encara hi havia moltes coses que no es podien dir”. Amb 92 funcions al damunt, la popular actriu i cantant arribarà al centenar a Barcelona, però per celebrar-ho no vol un pastís: “Pernilet i un bon vi”, li demana a Jordi González, el director artístic de Focus, que l’acompanya en la presentació.

“Tot i que la meva mare va fer algunes pel·lícules, va ser una actriu frustrada. Li van proposar d’interpretar Poncia en un muntatge de *La casa de Bernarda Alba,* però va haver de dir que no pels seus compromisos laborals, per això crec que ella em porta per aquest camí”, manifesta. “Interpreto la Poncia que a la meva mare li hauria agradat fer”.

Lolita considera que l’obra que ha escrit Luque va més enllà: “Suposa reivindicar un munt de coses: les meves àvies i les meves besàvies. Als fills cal donar-los amor i no respondre’ls perquè sí o perquè no, sinó raonar. A diferència de *La plaza del Diamante,* aquí soc una dona lliure. Poncia té totes les claus, també les dels cors dels personatges”.

Per això l’actriu considera que quan va interpretar el paper de Colometa, allò va ser un punt d’inflexió en la seva carrera d’actriu: “Jo crec que si no hagués existit la Natàlia, no hi hauria hagut gaires altres obres, com *Fedra* o aquesta. Abans havia fet algunes comèdies, com *Sofocos, Ana en el trópico*... Però *La plaza del Diamante* va canviar un xip en el meu cap”.

Luis Luque, autor i director de *Poncia,* subratlla que en cap moment la seva obra no és una continuació de *La casa de Bernarda Alba.* I explica com va començar tot: “El 2021 un amic em va enviar un vídeo de *La clave,* un programa de televisió de debat. En aquella emissió, Lola Flores es lamentava perquè Miguel Narros li havia ofert interpretar Poncia al Teatro Español, però per una sèrie de compromisos no ho va poder fer. Lola va ser una gran actriu tràgica, tot i que no va poder desenvolupar aquella carrera al teatre”.

Luque va fer un nou pas: “Li vaig enviar el vídeo a Lolita, perquè se’m va ocórrer tancar aquell cercle, i l’hi vaig proposar el novembre del 2021. Però no em venia de gust muntar *La casa de Bernarda Alba* i vaig pensar donar-li veu a Poncia, a la classe popular, perquè ajustés comptes amb la família”.

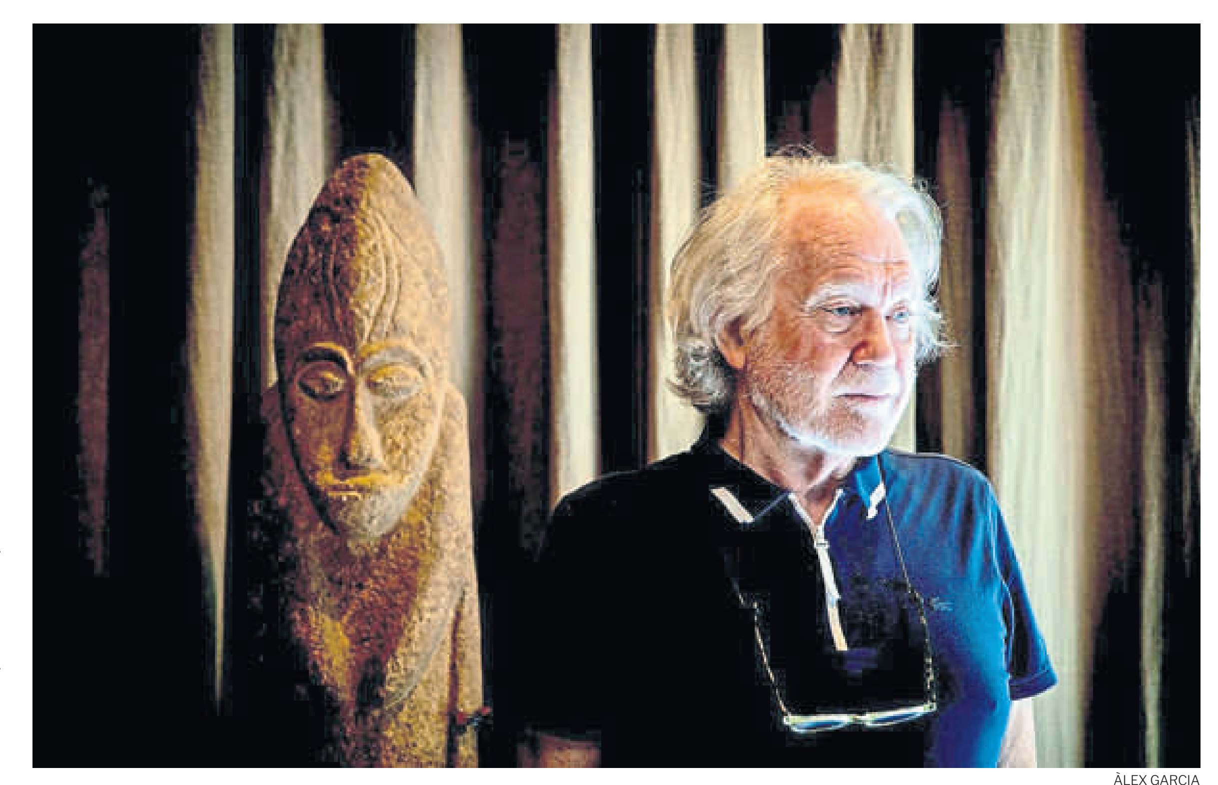
> **“Tinc el llibre que tenia ma mare a la tauleta de nit, me’l va donar a llegir quan no es podia llegir Lorca”**

“Poncia comença a parlar quan Adela ha mort. No és una continuació de l’obra, sinó una recreació a partir del xoc, del dolor per la mort d’Adela. Vaig escriure un final com el de la Nora d’Ibsen, que fa les maletes i se’n va, i Josep Maria Miró, un gran dramaturg amb qui he col·laborat, em va dir: ‘Aquestes dones no se’n van mai’”, conclou.●

Terry Hayes publica 'L'any de la llagosta', un thriller que no dona respir al lector

"La IA revolucionarà l'espionatge"

LEONOR MAYOR ORTEGA
Barcelona

ÀLEX GARCIA

Terry Hayes en una imatge recent a Barcelona

Quan Terry Hayes era periodista d'investigació es va enfrontar a qüestions "fosques i difícils". També va entrevistar "persones que treballaven en agències d'intel·ligència o a les forces especials".

Després, quan Hayes es va posar a escriure, tot el que havia après durant aquella època li va ser molt útil. També li va anar molt bé el coneixement adquirit durant els temps de guionista de Hollywood. I no va menysprear la informació que corre per internet. Tot això ho va amanir amb molta, molta imaginació.

Amb aquests ingredients ha escrit *L'any de la llagosta* (Columna Edicions i, en castellà, Planeta), un thriller d'espionatge que no dona respir al lector. Més de 800 pàgines que es llegeixen d'una tirada, perquè al seu protagonista, en Ridley, li passa de tot i a tot arreu, des de l'Iran fins a Rússia passant per Turquia i altres llocs tan exòtics com perillosos.

"En Ridley no tenia vocació d'espia. La CIA el va fitxar per les seves habilitats lingüístiques. Sabia parlar rus, turc, àrab del Golf i anglès. A més, tenia una formació científica i anava en camí de ser capità d'un submarí nuclear. De manera que la CIA el va reclutar amb certs artificis, el va portar a la granja, el lloc on es formen els espies, i allà el va convertir en un agent d'àrea d'accés restringit, un espia de camp, un dels que arrisquen la vida a cada missió, a cada pas que fan", explica Hayes en una entrevista amb *La Vanguardia*.

En Ridley és ara un dels membres més valuosos de l'agència i ha d'enfrontar-se a un enemic molt perillós, Abu Muslim Al-Tundra, fundador de l'Exèrcit dels Purs, una organització islamista radical que organitza un cop molt més salvatge que el de l'11-S.

"Més enllà del risc físic, la vida d'un espia és difícil", explica el novel·lista: "En un món on tothom vol ser famós, ells han de passar desapercebuts, amagar la seva veritable natura i adoptar altres identitats. Tenir parella és complex, perquè tot i que l'Agència permet dir a la dona o al marit el lloc on es treballa, prohibeix donar detalls sobre les missions encomanades".

"La CIA va fitxar en Ridley per les seves habilitats lingüístiques: parlava rus, turc, àrab del Golf i anglès"

Les d'en Ridley són tan sorprenents que és millor que la seva dona, la Rebecca, embarassada de bessons, no en sàpiga gran cosa. Tot i això, molts altres agents fan treball de despatx i es dediquen a recopilar informació. "La tasca d'intel·ligència és en realitat avorrida. Consisteix a trobar dades per separat i tractar de connectar-les, per això, la intel·ligència artificial [IA] suposarà una revolució al món de l'espionatge, ja que és l'eina perfecta per reunir i gestionar quantitats massives d'informació", explica Hayes.

Tot i això, els avenços tècnics, en contra del que pot semblar a primera vista, moltes vegades estan renyits amb el món dels espies: "Molts terroristes i espies fumen cigarrets de cargolar, al paper escriuen informació i, si els agafen, simplement es fumen el cigarret. És una estratègia que van inventar a la resistència francesa per burlar-se dels nazis, però que encara es fa servir, perquè fer servir telèfons, per encriptada que estigui la comunicació, és molt perillós, l'NSA als Estats Units pot escoltar qualsevol cosa i el mateix passa amb els serveis secrets d'altres països", afegeix Hayes, que ja es planteja posar-se a fer volar coloms missatgers al seu pròxim llibre, "perquè hi haurà un nou lliurament de les aventures d'en Ridley".●

Una exposició a Ceret celebra la vida del poeta i pintor amic de Picasso i figura clau en l'art del segle XX

El misticisme cubista de Max Jacob

PAULA SAMA

CAMILA BERALDI
Ceret

Als carrers empedrats de Ceret, petita joia dels Pirineus Orientals, se senten murmuris que transporten els seus transeünts als estius de començament del segle XX, època en què artistes d'avantguarda van trobar inspiració en els paisatges de la localitat francesa. Els esperits de Picasso, Braque i Gris han tornat; caminen pels senders que culminen al Museu d'Art Contemporani de Ceret.

Cortines vellutades en tons daurats i un ambient que evoca l'atmosfera dels circs i teatres del 1900 els reben al seu interior. Tots són allà per a una celebració. Darrere del teló, més de 120 obres honren la vida del seu estimat amic Max Jacob (1876-1944), el polifacètic artista francès la ploma i el pinzell del qual van teixir màgia entre els mons del cubisme i la poesia. Documents inèdits, retrats que dialoguen amb complicitat en les seves mirades i dibuixos esotèrics ofereixen una nova perspectiva sobre el paper de Jacob en l'entorn cubista el 80è aniversari de la seva mort.

L'exposició *Max Jacob, el cubismo poético*, la mostra més important dedicada a l'artista durant els últims trenta anys, "explora la relació de Jacob amb el món de l'espectacle, l'esoterisme i la religió", explica Jean-Roch Dumont Saint Priest, director del Museu d'Art Modern de Ceret i comissari de l'exposició amb Gwendoline Corthier-Hardoin.

La mostra reuneix obres de Jacob i els seus contemporanis, des de Picasso fins a Manolo i Jean Metzinger. Un cubisme "molt variat i diferent del que acostumem a veure, amb peces d'artistes dones amb què també va mantenir una relació molt pròxima", com Marie Laurencin, que va capturar els intensos ulls verds de Jacob al retrat que vigila l'entrada de l'exposició, i Alice Halicka, amb la seva interpretació cubista de la natura morta, que va destacar en un moviment dominat principalment per homes.

L'exposició estarà oberta al museu de Ceret fins a l'1 de desembre

"Vaig conèixer Picasso, em va dir que era poeta; és la revelació més important de la meva vida", va escriure Max Jacob el juny del 1901. Aquest moment va marcar el començament d'una llarga amistat que testifiquen diversos retrats presentats a l'exposició. El 1915, Picasso va ser el padrí de baptisme de Jacob quan aquest es va convertir al catolicisme. La seva convicció religiosa, tot i així, contrasta amb el seu interès per les arts esotèriques com la càbala, que va arrossegar des dels seus orígens jueus, o l'astrologia i la quiromància.

"Presentem una peça quiromàntica molt important: les mans de Picasso, dibuixades per ell mateix i amb anotacions de les prediccions que li va fer Max Jacob. Li deia a Picasso que tenia 'una personalitat molt forta' i 'estava destinat a aconseguir grans coses', i això amb prou feines el 1902", esmenta el comissari de l'exposició.

La conversió al catolicisme no va protegir Jacob de la brutalitat de l'època. Va ser arrestat per la Gestapo a causa de la seva ascendència jueva i traslladat a Drancy, des d'on els presoners eren enviats a camps d'extermini a Europa de l'Est. Allà va perdre la vida el 5 de març del 1944, víctima de les condicions inhumanes imposades pel règim nazi.

La conversió al catolicisme no va protegir Jacob, que va morir a mans de la brutalitat nazi

A través de la seva poesia i escrits, Max Jacob va contribuir a l'atmosfera intel·lectual que envoltava el cubisme. Els seus experiments literaris ressonaven amb els esforços dels pintors cubistes per descompondre i reconstruir la realitat a les seves obres. El cubisme literari "fa servir la realitat com un mitjà i no com una finalitat", va anotar Jacob el 1917. Escrits originals de Jacob amb les il·lustracions dels seus amics Picasso, Derain i Gris s'exhibeixen al museu de Ceret. Entre aquests, *Saint Matorel*, considerat avui com un dels primers exemples de literatura cubista.

"Al llarg de tota la vida de Max Jacob, s'observa una tensió constant entre allò burlesc i allò tràgic, una gran fascinació per les arts escèniques". Ell i Picasso freqüentaven el món de l'espectacle i, després d'anar una nit al circ Medrano, l'espanyol va immortalitzar la cara més teatral de Jacob a *Le fou*, "una obra mestra de l'escultura del segle XX". La peça mostra un rostre suau però expressiu, amb un somriure irònic, i captura l'essència del personatge que Jacob solia interpretar en la seva vida quotidiana.

L'exposició *Max Jacob, el cubisme poètic* estarà oberta al públic fins l'1 de desembre. El Museu d'Art Contemporani de Ceret es converteix en el primer institut francès que celebra la vida i obra del poeta, pintor, crític d'art, novel·lista i epistolari. Adorat pels seus contemporanis tant pel seu geni artístic com per la seva profunda influència en els moviments avantguardistes del segle XX.●

Restauració

Can Lampazas Paral·lel: un viatge a Galícia a través del paladar

CAN LAMPAZAS

Al menjador de Pulperia Can Lampazas Paral·lel es pot gaudir de la millor carn de rossa suprema gallega

A més del pop tradicional, Can Lampazas Paral·lel té a disposició dels clients carn d'autèntica raça rossa gallega, servida setmanalment des de Lugo per Santa Engracia, i feta a la graella amb carbó d'alzina

Els amants de la cuina segur que saben que el pop es pot cuinar de múltiples maneres, a la graella, fregit, a la planxa, guisat... tot i que la manera més tradicional d'elaborar-lo és *à feira*, que també es coneix com *a la gallega*, amb què es converteix en un dels nombrosos reclams gastronòmics de Galícia.

A Can Lampazas coneixen bé aquest menjar i les seves peculiaritats, i treballen dia a dia per oferir les delícies de la cuina gallega als clients. Oberta als comensals, evoca la terra de les *meigas* i del pop *á feira*, tot i

Can Lampazas Paral·lel té milers de seguidors a les xarxes socials i és un dels restaurants més seguits a Barcelona

que estigui a uns quants quilòmetres de les Rías Baixas, a Barcelona. Al seu establiment, preparen diàriament plats com les empanades gallegues, seguint la recepta al forn de llenya, o

CAN LAMPAZAS

autèntic caldo gallec amb *grelos* que porten des de Lugo. La carn de rossa suprema gallega fa les delícies dels qui la tasten; feta amb brasa de carbó d'alzina, en una graella de 4 metres. I no hi pot faltar el pa, de massa mare de sègol i blat, seleccionat de manera acurada i servit diàriament des d'un llogaret de Galícia.

Pel que fa al pop que ofereixen als clients, és de la millor qualitat del mercat, servit setmanalment des de Lugo. I del nord a la taula... presentat directament del *caldeiro* al plat, com en qualsevol fira de Galícia. Sorprèn que la ració no la ser-

A la carta no hi falta carn a la brasa, peix salvatge a la graella ni postres totalment casolanes

veixin barrejada amb *cachelos*, sinó que se serveix només en plat de fusta, amb la qual cosa és una ració molt més generosa.

Un viatge a Galícia

Com s'aconsegueix que els comensals viatgin a Galícia a través del paladar? Al fet de ser la *pulpería* més gran de Catalunya, cal sumar-hi el disseny de la cuina: la vesteixen calders de coure enormes i parets de fusta de pi i ferro. Un espai únic a la ciutat i on es respira cuina tradicional, gràcies a un mestre *pulpeiro*, amb 25 anys d'experiència, que aconsegueix delectar el paladar dels clients a foc lent.

La clau de l'èxit no només rau en el producte de gran qualitat, sinó que hi té un gran pes l'excel·lència en el tracte. Can Lampazas ofereix un servei excepcional, que es respira només entrar al local, on et trobes personal amb molts anys d'experiència. A més, la relació qualitat-preu és molt bona, tenint en compte els preus de la restauració de la ciutat de Barcelona. Preus raonables amb estovalles, servei i professionalitat sense pagar sumes desorbitades, i trobant-te al plat una gran quantitat de racions dobles.

Tarifes raonables, bon servei i professionalitat. El seu objectiu: que els clients puguin menjar un pop excel·lent i una bona carn o peix per uns 50€. Si sou amants de la cuina gallega, Can Lampazas bé mereix una parada en el camí.

MÉS INFORMACIÓ

Pulpería Can Lampazas

pulperiacanlampazas.com
Av. del Paral·lel, 159,
Sants-Montjuïc,
08004 Barcelona
Tel.: 938 538 979

CRÍTICA DE MÚSICA

ESTEBAN LINÉS

★★★★★ obra mestra / ★★★★ molt bona / ★★★ bona / ★★ regular / ★ dolenta

S'ha de continuar intentant

Una de les veus sens dubte més dotades de l'actual elenc de cantants-estrelles que copen les altures dels ritmes populars, Camila Cabello, dona forma a un disc que no compleix ni de lluny amb les expectatives despertades. La vocalista ja té un recorregut i dona forma a un quart àlbum on el principal argument al seu favor és que la música hi ha pogut desenvolupar lliurement tot el que li venia de gust i sentia. En aquest sentit sens dubte es tracta del seu disc més personal, on les seves idees manen com no ho havien fet mai abans.

La mexicana-cubana sorgida dels Fifth Harmony cerca maridar en aquest *C,Xoxo* el seu arrasador latin pop amb un variat mostrari de sonoritats, fins al punt que el resultat poc té a veure amb el *bum-bum* sonor i fins i tot conceptual –amb la reivindicació de noia dolenta a tall de refrefons– que és subjacent als seus tres àlbums anteriors. Una prova ben clara l'ofereix el single *I luv it*, d'un hyperpop que compta amb la bastant insòlita col·laboració de Playboi Carti, que aporta ben poc. O la també exitosa *Chanel No.5*, on cohabiten piano amb la seva veu autotunejada sense gaire sentit, mentre que a *Twentysomethings'* opta per combinar la guitarra acústica amb la rítmica trap. Exemples d'un esforç que pateix d'una clara direcció en favor del seu anhelat objectiu –arribar a l'estatus d'una Charli XCX, sense anar més lluny–, tot i que té moments aconseguits com *Hot uptown* amb la complicitat de Drake.

CAMILA CABELLO
★★☆☆☆
C,XOXO
POP
INTERSCOPE

NEIL YOUNG & CRAZY HORSE
★★★☆☆
EARLY DAZE
ROCK
REPRISE

Els arxius de Young són inesgotables i aquesta vegada delecten amb una sèrie d'enregistraments d'estudi (la majoria inèdits) realitzats el 1969, com les primeres versions de *Down by the river* o de *Come on baby let's go downtown*. La guitarra de Danny Whitten ja sonava fonamental perquè Young donés curs al seu rock eixut.

MADELEINE PEYROUX
★★★★☆
LET'S WALK
POP
THIRTY TIGERS

La sanguínia i exquisida vocalista i compositora es capbussa en el conflictiu present dels Estats Units amb alguns temes com *How I wish*. Aquest és una referència d'un disc que conté material compost amb Jon Herington, i que dona forma sens dubte a la seva obra més eclèctica, on salta amb la seva magnífica veu del jazz al pop, passant per aromes llatines o el blues.

ESPERIT!
★★★☆☆
CANÇONS
POP-ROCK
BANKROBBER

El referencial Mau Boada (fa unes setmanes era al Sónar amb el projecte col·lectiu C.O.U.) torna a l'arena discogràfica de la mà d'Esperit!, el seu vehicle més personal. L'heterodox compositor i multiinstrumentista salta com és habitual de gènere en gènere, des de la pop *Sèpia negra* a una guitarrera *Chacarera* o la viatgera *Estrelles mishu*.

"Les dones madures duem una motxilla que és millor per a determinats papers"

Àgata Roca

Actriu, premi Margarida Xirgu

ENTREVISTA

MAGÍ CAMPS
Barcelona

Acabada d'aterrar de Buenos Aires, on amb les T de Teatre ha representat *La mujer fantasma*, de Mariano Tenconi, l'actriu Àgata Roca (Barcelona, 1968) atén *La Vanguardia* sense problemes de jet lag, potser per l'èxit de la sèrie homònima, que va disparar la popularitat de la companyia ara fa vint anys. Avui l'actriu és notícia perquè ha estat reconeguda amb el premi Margarida Xirgu, pel paper d'una precària professora universitària a *L'imperatiu categòric*, de Victoria Szpunberg. El 22 de juliol rebrà el premi al Romea, el teatre de la Xirgu, acompanyada d'actrius premiades en anys anteriors per celebrar els 50 anys del premi, que convoca *Núvol* i la Federació de Grups de Teatre Amateur de Catalunya, amb l'Ajuntament de Molins de Rei, la Fundació Romea i el suport de Lexus.

Quan vau començar a estudiar teatre, us imaginàveu que algun dia rebríeu aquest premi?
No ho havia pensat mai i això supera tots els somnis. No cal dir que n'estic molt agraïda. Era a Buenos Aires quan em van trucar, i vaig sentir una mena de tremolor interna que no havia sentit mai. I vaig pensar: és veritat que darrere hi ha molta feina, molts anys de professió, però hi ha hagut una conjunció de moltes coses.

El paper que ha escrit Szpunberg és un caramel.
És meravellós. Aquesta professora d'universitat que no es pot pagar un pis de lloguer a Barcelona m'ha permès entrar en el seu món, en les seves foscúries i en la seva llum, perquè és una obra que també té humor.

Un paper per a una dona madura, que n'hi ha pocs.
N'hem parlat tant que crec que ara comença a haver-n'hi més. Potser sempre n'hi ha hagut, però s'acaben donant a dones més joves. Jo reivindico que les dones d'aquesta edat portem una motxilla. Vull dir que no sé si aquest paper l'hauria pogut fer algú molt jove, oi?

Aquest és un paper dramàtic, però potser el públic us identifica més amb papers còmics.
És veritat que sempre se m'identifica com a actriu de comèdia, cosa que m'encanta i reivindico, perquè hi ha una mica de prejudici i a mi m'ha donat l'oportunitat de fer papers meravellosos.

El de *L'imperatiu categòric* també té algun toc de comèdia.
La Victoria em deia que li donava el punt just de comèdia i de drama; tot des de la foscúria hauria tingut un pes que ella tampoc volia.

Teniu un humor contingut.
Aparentment, soc una persona tímida, seriosa, però la gent que em coneix sap que tinc molt sentit de l'humor. M'hi recolzo sovint, perquè m'ha permès sortir de situacions difícils. Poc abans de morir el meu pare, em va dir: "De qualsevol cosa en saps treure l'humor, i no saps com m'ajuda això".

ÀLEX GARCIA

Àgata Roca a la platea del Romea, on s'aplegaran algunes de les premiades amb el Margarida Xirgu

> "*L'imperatiu categòric*' Szpunberg m'ha donat el paper meravellós d'una professora que viu en precarietat"

Era un home seriós?
No, no; precisament tenia un humor molt fi i potser jo l'he tret d'ell. Com a fotògraf de professió que era, però filòsof insaciable de pensament, *L'imperatiu categòric* li hauria agradat molt. Per això he pensat que tot això ha estat gràcies a ell i al pare de la Victoria, Alberto Szpunberg, poeta argentí que va morir amb molts pocs dies de diferència del meu i hem compartit el dol. El dia abans d'estrenar li vaig dir a la Victoria: "No tinguis cap dubte que tot això ho han muntat tots dos".

Sembla que amb Xavi Sáez hi ha bona química a l'escenari.
He tingut molta sort de treballar amb ell, un dels companys més generosos que et pots trobar.

Amb les T de Teatre heu aconseguit combinar els projectes comuns amb els individuals?
És vital per a nosaltres, per a les nostres carreres, per a la nostra vida personal i també per a la companyia. Ens alimenta i ens alegrem molt cada vegada que a alguna li surt un projecte.

Com va començar l'afició al teatre? Hi havia cap referent?
No soc gens mitòmana, però m'agradava molt comunicar. De petita jugava molt a imitar, muntava escenes. Era la petita de cinc germanes i suposo que volia cridar l'atenció, ser el bufó de la cort. Però la meva passió era el periodisme, era el meu somni: poder fer entrevistes, presentar les notícies. Vaig sentir el cop d'Estat del 23-F per la ràdio i vaig trucar als meus pares a la feina per dir-los-ho.

Quina edat teníeu?
Onze anys. Ja em diràs què feia escoltant la investidura de Calvo Sotelo. Però no vaig poder entrar a la facultat, i vaig provar d'actriu, que també m'agradava molt. Agraeixo la confiança que em van fer els meus pares, tot i que també em van suggerir de tenir un pla B, que jo no el tinc, però és necessari.●

El club de lectura de Nico Williams

JORGE CARRIÓN
Barcelona

L'Athletic Club va estrenar fa vint anys un club de lectura que l'ha convertit en un referent en el món del futbol, esport en què és gairebé impossible veure un llibre en mans dels ídols de la pilota

No és estrany que Dani Vivian, defensa central de l'Athletic de Bilbao i de la selecció espanyola, s'hagi emportat a Alemanya la novel·la *El Mestre i Margarida*, de Mikhaïl Bulgàkov. Perquè l'Athletic és molt més que un club: és un gran club de lectura. En un simpàtic pòster publicat per la seva fundació com a homenatge al pintor Norman Rockwell es veu Vivian llegint un exemplar de *Historias de fútbol*, mentre que Nico Williams, que juga amb ell, s'acosta al llibre. És així, amb models a imitar, com fa vint anys que encomanen el virus de la literatura.

L'Athletic Club de Lectura rep periòdicament desenes de suggeriments de llibres per comentar amb certs jugadors, jugadores i tècnics de l'entitat. Aquests trien un títol i participen en trobades de discussió amb figures com Carlos Gurpegui, Ainhoa Tirapu, Ernesto Valverde, Mikel Balenziaga o el mateix Vivian. Entre les obres que van proposar al jugador de la Roja, va escollir

La iniciativa serveix al club bilbaí per convidar els seguidors més joves a implicar-se en la cultura

El peón (Pepitas de Calabaza), de Paco Cerdà. Però com que l'autor valencià no podia assistir al club de lectura, Galder Reguera –responsable de Projecte de la institució– li va suggerir *La metamorfosi*, un llibre que el va fer sentir incòmode (tal com probablement volia Franz Kafka).

En la conversa de Vivian amb els alumnes de l'institut que havia impulsat l'activitat, un noi li va dir que un jugador de Primera Divisió podia ser Gregor Samsa, algú que, si comet una errada colossal a la vista de tothom, es pot despertar l'endemà com un insecte que tothom odia. "Vivian li va respondre que el professional ha d'estar entrenat per no escoltar els càntics d'èxit ni de fracàs, quan els elogis són desmesurats, aquest soroll et pot fer fallar", m'explica Reguera per videotrucada de WhatsApp. I afegeix: "Jo vaig pensar que el mateix passa en la literatura".

La fundació va néixer l'any 2002 amb voluntat social, però no va ser fins al 2008 quan va començar a centrar-se seriosament en la cultura. Aleshores ja feia tres anys que el periodista, crític d'art, comissari i editor del volum col·lectiu *La cultura del fútbol* –una antologia amb autors com Juan Villoro o Enric González–, treballava de costat amb la plantilla i els directius en la dimensió cultural de l'esport.

El 2005 Reguera es va presentar a la seu de l'Athletic amb un projecte sota el braç que havia d'assolir molt d'èxit: "Era un territori verge per als clubs, hi havia una gran producció cultural sobre el futbol, però tot i això el món del futbol estava tancat a interactuar amb els intel·lectuals i creadors; jo em vaig proposar estimular els ponts, reflexionar sobre la figura del seguidor i aprofitar tot aquest material perquè el club creixés". Els clubs de lectura, el festival Letras y Fútbol i el Thinking Football Film Festival són alhora iniciatives de foment del pensament crític i una mena d'original fàbrica d'idees, de la qual l'Athletic se'n beneficia. Un club "que es caracteritza per la tensió entre la tradició i la modernitat, que s'encarna en la figura de cada aficionat", afegeix l'autor de *Hijos del fútbol* i *Libro de familia* (tots dos a Seix Barral). I que la mirada de periodistes, escriptores o artistes pot il·luminar des de perspectives inesperades.

En les gairebé dues dècades que han passat des de la creació d'aquesta línia de treball, l'Athletic s'ha convertit en una "referència a escala internacional, ens han clonat accions a tot arreu, des del Betis fins al Chivas de Guadalajara, amb clubs de lectura amb jugadors del primer equip". La primera setmana de juny va tenir lloc la setena edició del Festival Córner, de la Reial Societat, que segueix l'empremta del Letras y Fútbol, però inspirant-se ni més ni menys que en Eduardo Chillida, que va ser porter del primer equip.

"Els vestidors femení i masculí tenen assumits que treballen en un club implicat amb la cultura, hem creat uns prescriptors inesperats i amb molta influència", comenta Reguera. Però el compromís de la fundació amb la cultura del futbol va més enllà de la lectura o el cinema. Impulsa un campionat de *walking football*, una variant pensada per a persones grans en què no només està prohibit córrer, sinó també el contacte físic. I la pràctica de l'esport entre nenes de tot el País Basc. I la protecció del medi ambient i de l'eusquera.

Com que qui signa aquesta peça va créixer a Rocafonda, el barri de Mataró del qual prové Lamine Yamal, i a més és del Barça, li agradaria que la fundació del F.C. Barcelona també impulsés la lectura i la cultura. Però la veritat és que el premi Vázquez Montalbán de periodisme esportiu no s'atorga des del 2019 (quan el va guanyar Jorge Valdano). Com la del Reial Madrid, se centra en el treball social i oblida el cultural. És una llàstima per moltes raons, entre les quals que aquests clubs disposen dels dos únics comptes espanyols a Instagram que figuren entre els quaranta més seguits del món.

És una llàstima que Barcelona i Madrid no segueixin aquest exemple perquè la seva influència seria global

La influència dels seus hipotètics programes de lectura podria ser global.

El Cadis FC va organitzar a començaments d'aquest mes un club de lectura per a nens dedicat al benestar emocional; al maig el tema va ser l'assetjament. El Granada també està potenciant la lectura entre els seus jugadors més joves. Però l'Athletic de Bilbao, a més de pioner, continua sent el gran model de com un club de futbol pot influir culturalment en la seva comunitat. Tant de bo sigui imitat per més entitats, perquè com diu Reguera: "Hi ha una escola que comença amb Andoni Zubizarreta, que és un gran lector, i es va anar encomanant de generació en generació: la idea que llegir molt et fa millor jugador, et treu pressió, perquè ets en un altre món, genera empatia, tot són avantatges i virtuts".

També la Reial Federació Espanyola de Futbol pot aprofitar l'oportunitat que l'Eurocopa sigui a Alemanya per aprendre de la seva homòloga. La DFB és molt activa en activitats literàries. I va invertir els guanys de la Copa del Món del 2006 en la construcció d'un museu nacional del futbol alemany, el Deutsches Fußballmuseum, que és a Dortmund. Tant de bo que el visiti la junta directiva espanyola. Pot ser un lloc inspirador i de regeneració.●

ASIER GÓMEZ PER A LATAPADERA.

Kafkià? No, pot ser. Vivian deixa que Nico Williams s'afegeixi a la lectura del llibre 'Historias de fútbol' en una foto exemplar que homenatja el mestre cartellista Norman Rockwell

CARTELLERA

NOVETATS

Cartellera elaborada per OneData. comercial@onedata.es

★★★★★ OBRA MESTRA / ★★★★☆ MOLT BONA / ★★★☆☆ BONA / ★★☆☆☆ REGULAR / ★☆☆☆☆ DOLENTA

	Direcció
Kinds of kindness ★★☆☆☆	Iorgos Lanthimos
Un lugar tranquilo: día 1 ★★☆☆☆	Michael Samoski
Casa en flames ★★★☆☆	Dani de la Orden
Horizon: an american saga. Cap 1 ★★★☆☆	Kevin Costner
Shayda ★★★☆☆	Noora Niasari
Third week ★★★☆☆	Jordi Torrent
Rehana ★★★☆☆	Abdul-lah Mohammed Saad
Invasión ★☆☆☆☆	David Martín Porras
Detectiu Conan: The million dollar... ★★☆☆☆	Tomoka Nagaoka

PEL·LÍCULES

●: v.o. subtitulada en castellà / ■: v.o. subtitulada en català / **C**: parlada en català / ▲: en 3D

Alumbramiento 16 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: P. TEIXIDOR. INT.: S. MILÁN.

Drama: Espanya, 1982. La Lucía, de setze anys, es queda embarassada i la seva mare decideix traslladar-la a Madrid per donar fi a aquesta situació no desitjada. 101 min.

Amigos imaginarios APTA

EUA. 2024. DIR.: J. KRASINSKI. INT.: R. REYNOLDS.

Comèdia dramàtica: Una nena descobreix que pot veure els amics imaginaris de totes les persones. Amb aquest superpoder a les mans, s'embarca en una aventura màgica. 104 min.

Arthur 7 A

EUA. 2024. DIR.: S. C. JONES. INT.: M. WAHLBERG.

Aventura: Mikael Lindnord és el capità d'un equip que participa a una cursa de 700 km durant 10 dies per les selves equatorianes. 107 min.

Back to Black 16 A

DIVERSOS. 2024. DIR.: S. TAYLOR-JOHNSON. INT.: M. ABELA.

Biopic: L'extraordinària història del ràpid ascens a la fama d'Amy Winehouse i la creació del seu reeixit àlbum Back to Black. 122 min.

Bad Boys: Ride or Die 16 A

EUA. 2024. DIR.: A. EL ARBI. INT.: W. SMITH.

Acció: Els carismàtics policies Mike i Marcus afronten un nou cas després d'escoltar falses acusacions sobre el seu excapità i mentor. 115 min.

Bec d'or i els seus amics 7 A

XINA. 2023. DIR.: N. W. TIERNEY.

Animació: Bec d'Or és un aguiló que s'ha criat entre gallines. Un bon dia emprèn un viatge cap a Ciutat Aviar, decidit a descobrir la seva veritable identitat. 94 min.

Big Boys 12 A

EUA. 2023. DIR.: C. SHERMAN. INT.: I. KRASNER.

Comèdia dramàtica: Créixer mai no és fàcil, i per a Jamie, pot ser més complicat. Durant les vacances, Jamie passa temps amb la seva cosina Allie i el seu nou nòvio, Dan. 88 min.

Casa en flames 16 A

ESPANYA. 2024. DIR.: D. . DE LA ORDEN. INT.: E. VILARASAU.

Drama: Montse es troba ansiosa de passar un cap de setmana amb tota la família a casa seva a Cadaqués, a la Costa Brava. 110 min.

Civil War 18 A

DIVERSOS. 2024. DIR.: A. GARLAND. INT.: K. DUNST.

Acció: En un futur proper en què Amèrica està sumida en una guerra civil cruenta, un equip de periodistes i fotògrafs de guerra emprèn un viatge trepidant. 109 min.

D

Del revés 2 APTA

DIVERSOS. 2024. DIR.: K. MANN.

Animació: Torna la ment d'una Riley recentment incorporada a l'adolescència, just en el moment en què la Caserna General està patint una sobtada reforma. 96 min.

Descansa en paz 16 A

DIVERSOS. 2024. DIR.: T. HVISTENDAHL. INT.: R. REINSVE.

Drama: En un calorós dia d'estiu a Oslo, els morts desperten misteriosament, i tres famílies es veuen ensotades en el caos. 98 min.

Detectiu Conan: The Million Dollar Pentagram 12 A

JAPÓ. 2024. DIR.: C. NAGAOKA.

Animació: Ha arribat un missatge de Kaito Kid, anunciant que robarà una espasa japonesa que pertany a la rica família Onoe a Hakodate, Hokkaido. 90 min.

El reino del... 12 A

EUA. 2024. DIR.: W. BALL. INT.: O. TEAGUE.

Aventura: Diverses generacions després del regnat de Cèsar, els simis són l'espècie dominant que viu en harmonia i els humans han quedat apartats. 145 min.

El último late night 16 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: C. CAIRNES. INT.: D. DASTMALCHIAN.

Terror: Night Owls és un programa nocturn de televisió d'entrevistes que presenta el popular Jack Delroy. Però les audiències del programa han baixat. 93 min.

Eureka 16 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: L. ALONSO. INT.: V. MORTENSEN.

Drama: Un cowboy solitari amb set de venjança s'endinsa en un poble sense llei. A la reserva de Pine Ridge, una dona s'ha cansat de fer de policia. 147 min.

Ex Maridos 12 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: N. PRITZKER. INT.: G. DUNNE.

Comèdia dramàtica: Els pares de Peter es divorcien després de 65 anys junts; la seva dona l'abandona després de 35 anys de matrimoni. 98 min.

Furiosa... 16 A

AUSTRÀLIA. 2024. DIR.: G. MILLER. INT.: A. TAYLOR-JOY.

Ciència ficció: En caure el món, la jove Furiosa és arrabassada de l'Indret Verd de Moltes Mares i cau en mans d'una gran horda de motoristes. 148 min.

Garfield: la pel·lícula APTA

DIVERSOS. 2024. DIR.: M. DINDAL.

Animació: En Garfield, un gat casolà mandrós i sarcàstic que odia els dilluns i adora la lasanya, es retroba inesperadament amb el seu pare. 101 min.

Green Border 16 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: A. HOLLAND. INT.: B. DJANATI ATAI.

Drama: Als boscos traïdors i pantanosos que conformen l'anomenada frontera verda entre Bielorússia i Polònia, els refugiats estan atrapats. 153 min.

Haikyu!!... APTA

JAPÓ. 2024. DIR.: S. MITSUNAKA.

Animació: Shoyo Hinata s'uneix al club de vòlei Karasuno High per ser com el seu ídol, un antic jugador dels Karasuno conegut com el Petit Gegant. 85 min.

Hasta el fin del mundo 12 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: V. MORTENSEN. INT.: V. MORTENSEN.

Drama: Estats Units, 1860. Vivienne Le Coudy és una dona ferotgment independent que s'embarca en una relació amb l'immigrant danès Holger Olsen. 129 min.

Hit Man... 16 A

EUA. 2023. DIR.: R. LINKLATER. INT.: G. POWELL.

Acció: Gary Johnson és l'assassí professional més buscat de Nova Orleans. Per als seus clients és com un personatge sortit d'una pel·lícula. 113 min.

Horizon: An American Saga - Capítulo 1 SC

EUA. 2024. DIR.: K. COSTNER. INT.: K. COSTNER.

Western: Una crònica polifacètica que abasta l'expansió i la colonització de l'Oest americà durant la Guerra Civil, explorant l'atractiu del Vell Oest. 181 min.

In Restless Dreams: la música de Paul Simon APTA

EUA. 2023. DIR.: A. GIBNEY.

Documental: Paul Simon prepara la gravació del seu nou àlbum Seven Psalms i repassa les seves sis dècades de carrera amb incomptables cims musicals. 209 min.

Invasión 16 A

ESPANYA. 2023. DIR.: D. MARTÍN PORRAS. INT.: F. BERENGUER.

Ciència ficció: Una irrupció extraterrestre té sotmès el planeta Terra. Dos presoners, tres soldat i un matrimoni de científics han d'aprendre a confiar en l'enemic. 91 min.

K

Kinds of Kindness SC

DIVERSOS. 2024. DIR.: Y. LANTHIMOS. INT.: E. STONE.

Comèdia negra: Faula en forma de tríptic que narra tres històries: la d'un home que intenta agafar les regnes de vida; la d'un policia i la d'una dona. 165 min.

Kung Fu Panda 4 APTA

DIVERSOS. 2024. DIR.: M. MITCHELL.

Animació: Després de tres perilloses aventures desafiant la mort i derrotant supervillans, Po, el Guerrer Drac, es troba que el destí li crida a prendre's un respir. 94 min.

L

La bandera 12 A

ESPANYA. 2024. DIR.: M. CUERVO. INT.: A. LUNA.

Comèdia dramàtica: Un pare, dos fills i un sopar. La història transcorre durant una vetllada familiar, on Tomàs convoca els seus dos fills, Jesús i Antonio. 88 min.

La casa 7 A

ESPANYA. 2024. DIR.: Á. MONTOYA. INT.: D. VERDAGUER.

Drama: Després de la mort del seu pare, tres germans es reuneixen a la casa en la qual van passar els estius de la seva infància. 81 min.

La patria perdida 16 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: V. PERISIC. INT.: J. DJURICIC.

Drama: Sèrbia,1996. El jove Stefan, de 15 anys, s'ha d'enfrontar a la seva mare, portaveu i còmplice del govern corrupte contra el que s'aixequen els amics. 98 min.

La promesa de Irene 16 A

DIVERSOS. 2022. DIR.: L. ARCHAMBAULT. INT.: S. NÉLISSE.

Drama històric : Quan els nazis envaeixen Polònia en 1939, la infermera Irene Gut és traslladada i obligada a treballar per a l'exèrcit alemany. 121 min.

La última sesión... 12 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: M. BROWN. INT.: A. HOPKINS.

Drama històric : El cèlebre pare de la psicoanàlisi Sigmund Freud convida a l'icònic autor C.S. Lewis a un debat sobre l'existència de Déu. 110 min.

Lassie (Una nova aventura) APTA

ALEMANYA. 2023. DIR.: H. OLDERDISSEN. INT.: N. MARISCHKA.

Infantil: La gossa Lassie es troba en una missió de rescat juntament amb el seu amic Flo i els seus companys Henri, Kleo i la petita Pippa. 92 min.

Los indeseables 12 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: L. LY. INT.: A. MANENTI.

Drama: Haby viu amb la família en un bloc deteriorat. Després de la sobtada mort de l'alcalde de la ciutat, Pierre, un metge idealista, pren el comandament. 105 min.

Los vigilantes 16 A

EUA. 2024. DIR.: I. SHYAMALAN. INT.: D. FANNING.

Fantàstica: Mina, una artista de 28 anys, es perd a un bosc verge immens de l'oest d'Irlanda. Quan Mina troba refugi, queda atrapada sense saber-ho. 102 min.

Mamífera 7 A

ESPANYA. 2024. DIR.: L. TORRES. INT.: M. RODRÍGUEZ SOTO.

Drama romàntic: Lola gaudeix d'una vida feliç amb la seva parella, Bruno, fins que un embaràs inesperat revoluciona els seus plans. 93 min.

Maria Montessori 7 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: L. TODOROV. INT.: J. TRINCA.

Biopic: París, any 1900. Lili d'Alency és una popular cortesana que amaga un secret. La seva filla Tina va néixer amb una discapacitat i la manté confinada. 99 min.

N

Nausicaä del Valle del Viento 7 A

JAPÓ. 1984. DIR.: H. MIYAZAKI.

Animació: La princesa Nausicaä viu en un món futur on la terra ha estat coberta per uns boscos de fongs verinosos i gegantins. 106 min.

Ooh la la! 7 A

FRANÇA. 2023. DIR.: J. HERVÉ. INT.: C. CLAVIER.

Comèdia: Alice i François estan a punt de casar-se i decideixen reunir les dues famílies. Per a l'ocasió, han preparat un regal molt especial per als pares. 91 min.

Paradise is Burning 12 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: M. GUSTAFSON. INT.: B. DELBRAVO.

Drama: Tres germanes viuen soles després de la desaparició de la seva mare. La germana gran, la Laura, planeja trobar algú que substitueixi la seva mare. 108 min.

Respira 16 A

EUA. 2024. DIR.: S. BRISTOL. INT.: J. HUDSON.

Acció: La manca d'oxigen ha convertit la Terra en un planeta inhabitable. Per sobreviure, Maya i la seva filla Zora es veuen obligades a confinar-se en un búnquer. 93 min.

Rivales 12 A

EUA. 2023. DIR.: L. GUADAGNINO. INT.: ZENDAYA.

Drama romàntic: Tashi Duncan és una antiga prodigi del tennis convertida en entrenadora i una força de la natura que mai no demana disculpes. 131 min.

S

Shayda 12 A

AUSTRÀLIA. 2023. DIR.: N. NIASARI. INT.: Z. AMIR-EBRAHIMI.

Drama: Shayda, una dona iraniana que viu a Austràlia amb la seva filla, Mona, de 6 anys, troba refugi en un centre d'acollida per a dones maltractades. 117 min.

al Campionat Mundial de Judo amb la intenció de portar a casa la primera medalla d'or per a l'Iran. 103 min.

The Arctic Convoy 12 A

NORUEGA. 2023. DIR.: H. MARTIN DAHLSBAKKEN. INT.: T. SANTELMANN.

Bèl·lica: El 1942, els alemanys envaeixen la Unió Soviètica i la situació sembla imparable. Per subministrar material, es reuneixen vaixells mercants. 108 min.

Third Week 12 A

DIVERSOS. 2023. DIR.: J. TORRENT. INT.: R. BARBA.

Drama: Alvin, en llibertat provisional, treballa en un taller metal·lúrgic a Staten Island. Tracta de passar desapercebut, evitant la gent del seu passat. 90 min.

CINEMES

BADALONA

OCINE MÀGIC 902510500. AVENIDA SALVADOR ESPRIU, 2

Amigos imaginarios	12.00 16.00
Back to Black	22.20
Bad Boys: Ride or Die	16.45 18.00 20.20 22.30
Casa en flames **C**	12.15 15.50 18.10 20.20 22.30
Del revés 2	12.15 16.00 16.30 17.00 17.30
Del revés 2	18.00 18.30 19.00 19.30 20.00
Del revés 2	20.30 21.00 21.30 22.00 22.30
Descansa en paz	22.45
Detective Conan:	12.15 20.10
El reino del planeta...	16.00
Garfield: La película	12.15 18.10
Haikyu!! ●	12.15
Horizon: An American Saga	15.50 19.15 21.30
Kinds of Kindness	12.15 16.00 19.00 21.50
Los vigilantes	12.15
Nausicaä del Valle del Viento	12.00
Sombras del pasado	16.00
Tarot	15.50
Un lugar tranquilo	12.15 16.30 18.30 19.15 20.30
Un lugar tranquilo	21.15 22.30
Vidas perfectas	12.15 18.45

BARBERÀ DEL VALLÈS

YELMO BARICENTRO 3D 902220922. CARRETERA N-152, KM 6,700

Bad Boys: Ride or Die	16.45 19.25 22.15
Del revés 2	16.00 17.00 17.30 18.10 18.40
Del revés 2	19.10 19.40 20.20 20.50 21.20
Del revés 2	21.50 22.30
Del revés 2 ▲	16.30
Detectiu Conan **C**	17.45
El reino del planeta...	22.05
Garfield: La película	15.45
Horizon: An American Saga	18.00 21.35
Tarot	15.45 20.05
Un lugar tranquilo	15.45 17.50 20.00 22.25

BARCELONA

CINEMA MALDÀ 933019350. PI 5

El último late night ●	20.45
Sangre en los labios ●	17.00
Shayda ●	18.45
Tatami ●	15.00

CINEMES GIRONA 902332211. GIRONA 175

Casa en flames **C**	16.00 18.00 20.00
Detectiu Conan **C**	16.00
Ex Maridos ●	20.00
Kinds of Kindness ●	16.15 19.15
Third Week ●	18.15

CINEMES TEXAS 933487748. CARRER BAILÈN, 205

Bec d'or i els seus amics **C**	16.30
Civil War ■	20.45
Detectiu Conan **C**	16.30 18.45
Mamífera **C**	21.00
Siempre nos quedará mañana ■	18.30

CINESA DIAGONAL 3D 902333231. SANTA FE DE NOU MÈXIC, S/N

Bad Boys: Ride or Die	19.45 21.45
Casa en flames	12.10 15.40 19.10 22.30
Del revés 2	12.15 12.25 15.45 16.00 16.20
Del revés 2	16.45 17.30 18.15 18.25 18.45
Del revés 2	19.15 20.00 20.40 21.10 21.45
Del revés 2	22.25
Detective Conan:	12.20 16.30
El horizonte	12.05 17.15 21.15
Kinds of Kindness	12.05 16.15 18.10 21.40
Un lugar tranquilo	11.50 12.30 17.00 19.30 20.45
Un lugar tranquilo	22.00

CINESA DIAGONAL MAR 3D 902333231. AVDA. DIAGONAL 3

Bad Boys: Ride or Die	12.10 19.45 22.25
Casa en flames	18.30 22.35
Del revés 2	12.00 12.15 12.30 15.45 16.00
Del revés 2	16.15 16.30 16.45 17.30 18.15
Del revés 2	18.45 19.00 19.15 20.00 20.35
Del revés 2	21.15 21.45 22.30 22.45
Detective Conan:	12.25 17.05
El horizonte	12.00 16.50 20.45
Hit Man. Asesino por casualidad	12.20
Kinds of Kindness	12.05 15.45 19.10 21.10
Los vigilantes	22.45
Un lugar tranquilo	12.15 17.00 18.00 19.30 20.25
Un lugar tranquilo	21.30 22.00

CINESA SOM MULTIESPAI 902333231. RÍO DE JANEIRO, 42.

Bad Boys: Ride or Die	16.40 19.45 22.25
Casa en flames	12.05 15.45 19.20 22.00
Del revés 2	12.00 12.15 12.25 12.30 12.35
Del revés 2	15.45 16.00 16.15 16.20 16.45
Del revés 2	17.45 18.15 18.30 18.45 19.15
Del revés 2	20.15 20.40 21.00 21.45 22.35
Detective Conan:	12.30 16.30
El horizonte	12.20 17.20 21.20
Kinds of Kindness	12.10 15.45 18.40 21.35
Memory	22.20
Un lugar tranquilo	12.10 17.00 18.20 19.10 19.30
Un lugar tranquilo	20.45 21.15 22.00

FILMOTECA DE CATALUNYA 933162780. PLAÇA SALVADOR SEGUÍ 1-9

Trenque Lauquen	18.00

MOOBY ARENAS 902424243. CC ARENAS PLAÇA D'ESPAÑA

Amigos imaginarios	15.30
Bad Boys: Ride or Die	21.25
Del revés 2	15.30 15.40 16.00 17.35 17.50
Del revés 2	18.50 19.20 19.45 20.00 21.25
Del revés 2	21.50 22.00
Del revés 2 ●	15.40 17.50 20.00 22.00
Del revés 2 **C**	16.00 19.00
Descansa en paz	21.50
Detectiu Conan **C**	16.00 18.45
El horizonte	16.00 18.05 20.55
Furiosa ●	21.35
Haikyu!! ●	19.45
Kinds of Kindness	16.00 18.35
Kinds of Kindness ●	20.55
Un lugar tranquilo	15.30 17.35 19.45 21.50
Un lugar tranquilo ●	21.25
Vidas perfectas	17.35

MOOBY ARIBAU 902424243. ARIBAU 5 Y 8-10

Casa en flames	18.05
Del revés 2	16.00
Del revés 2 ●	22.20

CINEMES

El cielo rojo ● 20.05
El horizonte 17.00
El horizonte ● 20.30
Kinds of Kindness 17.00
Kinds of Kindness ● 20.15
Un lugar tranquilo 16.00
Un lugar tranquilo ● 20.15 22.20
Vidas perfectas 18.05

MOOBY ARIBAU CINEMA 902424243. CARRER ARIBAU, 5
Del revés 2 17.50
Del revés 2 ● 20.00

MOOBY BALMES 902424243. CARRER BALMES, 422-424
Amigos imaginarios ● 16.30
Bad Boys: Ride or Die ● 19.15 22.10
Casa en flames 16.00 19.00 22.00
Civil War ● 22.05
Del revés 2 ● 15.50 16.20 16.40 18.00 18.30
Del revés 2 ● 18.50 20.10 20.40 21.00 22.20
El cielo rojo ● 19.35
El especialista ● 21.30
El horizonte ● 16.00 18.20 20.30
El reino del planeta... ● 18.00
Eureka ● 16.10
Furiosa ● 19.10
Garfield: La película ● 15.50
Kinds of Kindness ● 16.00 18.45 20.55
Los indeseables ● 16.30
Rivales ● 21.40
Un lugar tranquilo ● 15.50 18.00 20.10 22.20
Vidas perfectas ● 16.15 18.20 21.50

MOOBY BOSQUE 902424243. RAMBLA DE PRAT 16
Alumbramiento 16.00
Bad Boys: Ride or Die 21.50
Casa en flames 16.10 17.45 20.00 22.10
Del revés 2 15.45 16.40 17.55 18.50 20.05
Del revés 2 21.00 22.15
Del revés 2 ● 15.55 18.05 20.15 22.20
El horizonte 18.15 20.50
Garfield: La película 15.45
Kinds of Kindness 15.50 18.30
Kinds of Kindness ● 21.00
Siempre nos... 18.20
Un lugar tranquilo 16.00 18.05 20.10 22.15
Vidas perfectas 16.00 19.00 22.00

MOOBY GLÒRIES 902424243. CC GLÒRIES (AV. DIAGONAL 208)
Amigos imaginarios 15.45
Bad Boys: Ride or Die 16.00 21.55
Del revés 2 15.40 16.00 16.40 17.45 18.05
Del revés 2 18.50 19.50 20.10 21.00 22.15
Del revés 2 ● 15.50 17.55 20.00 22.05
Detectiu Conan **C** 18.40
El horizonte 17.00
El horizonte ● 20.30
Kinds of Kindness 17.50
Kinds of Kindness ● 21.00
Un lugar tranquilo 15.45 17.50 19.55 22.00
Un lugar tranquilo ● 21.15

MOOBY GRAN SARRIÀ 902424243. RONDA GENERAL MITRE 38-44
Casa en flames 16.00 18.35 21.00
Del revés 2 16.00 18.00
Del revés 2 ● 20.00 22.00
El horizonte ● 20.30
Ex Maridos 16.00
Ex Maridos ● 22.00
Hasta el fin del mundo ● 21.20
Horizon: An American Saga 18.05
Kinds of Kindness 18.10
Kinds of Kindness ● 20.30
La promesa de Irene 16.00
La última sesión de Freud 16.00 18.30
La última sesión de Freud ● 21.00
Maria Montessori 20.00
Memory 16.00 18.00
Memory ● 21.30
Ooh la la! 18.30
Siempre nos... 16.00
Vidas perfectas 16.15 18.30

PHENOMENA 932527743. SANT ANTONI MARIA CLARET 168
Kinds of Kindness ● 15.30 18.45
Un lugar tranquilo ● 13.15 22.00

RENOIR FLORIDABLANCA 934263337. FLORIDABLANCA 135
Alumbramiento 22.10
Casa en flames 16.00 18.10 20.20
Del revés 2 ● 16.05 18.00 20.00 22.00
Kinds of Kindness ● 16.00 19.00 22.00
La última sesión de Freud ● 18.00
Los indeseables ● 16.05 18.10 20.15 22.20
Nausicaä del Valle del Viento ● 22.30
Segundo premio 20.30 22.40
Shayda ● 16.00 18.15 20.30 22.45
Siempre nos... ● 16.00 18.15
Vidas perfectas ● 16.00 20.10

VERDI HD 932387990. VERDI 32
Back to Black ● 16.00
Casa en flames **C** 16.00 20.00
Del revés 2 ● 18.05 20.00 22.00
Furiosa ● 22.05
Hit Man. Asesino por casualidad ● 17.35 22.15
La casa 16.00
La quimera ● 19.50
Memory ● 16.00 18.20 20.00 22.00
Un lugar tranquilo ● 18.05 20.20 22.15

VERDI KIDS HD BARCELONA 932387990. TORRIJOS 49
Del revés 2 18.05
Del revés 2 **C** 16.10

VERDI PARK HD 932387990. TORRIJOS 49
Calladita 16.05
El horizonte ● 16.00 19.15 21.50
Invasión 20.05
Kinds of Kindness ● 16.00 19.00 22.05
La última sesión de Freud ● 18.15
Rivales ● 22.35
Segundo premio 20.30
Siempre nos... ● 17.55
Un año difícil ● 16.00

YELMO WESTFIELD LA MAQUINISTA 902333231. POTOSÍ S/N
Amigos imaginarios 15.45
Back to Black 12.10
Bad Boys: Ride or Die 16.45 19.30 22.10
Del revés 2 12.00 12.30 12.45 13.30 14.45
Del revés 2 14.50 16.00 17.00 17.30 18.10
Del revés 2 19.10 20.10 20.20 21.30 22.30
Del revés 2 ▲ 14.15 16.30 18.45 21.00
Del revés 2 **C** 13.00
Detective Conan: 18.15
El reino del planeta... 20.45
Furiosa 22.00
Garfield: La película 15.30
Kinds of Kindness 15.15 18.30 21.45
Los vigilantes 17.55
Tarot 20.00
Un lugar tranquilo 12.20 13.45 15.55 16.45 18.05
Un lugar tranquilo 19.15 20.15 21.45 22.25
Vidas perfectas 13.15

ZUMZEIG CINEMA 932509140. CARRER BÉJAR, 53
Descansa en paz ● 21.15
Eureka ● 18.15
Sirocco i el regne dels vents **C** 16.30

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

KINÉPOLIS FULL . AVINGUDA BAIX LLOBREGAT
Alumbramiento 16.00
Amigos imaginarios 17.00 19.30
Arthur 11.35 19.40
Back to Black 21.45
Bad Boys: Ride or Die 11.10 17.15 18.00 20.15 22.30
Casa en flames 17.00 20.00
Del revés 2 11.00 11.15 11.25 11.30 11.45
Del revés 2 11.50 12.00 12.15 12.30 13.00
Del revés 2 13.30 15.30 15.40 16.00 16.10
Del revés 2 16.15 16.30 17.00 17.15 17.30
Del revés 2 18.00 18.30 18.45 19.00 19.15
Del revés 2 19.30 20.00 20.15 20.20 20.30
Del revés 2 20.45 21.00 21.30 22.00
Descansa en paz 22.30
Detective Conan: 11.00 18.00
El reino del planeta... 19.00 21.00
Furiosa 15.45 19.00 22.10
Garfield: La película 11.45 15.30 18.20
Horizon: An American Saga 16.45 18.30 19.45 21.00
Invasión 16.20 18.35
Kinds of Kindness 12.30 15.45 16.45 18.00 20.45
Kinds of Kindness 21.35
Kung Fu Panda 4 15.45
La bandera 15.45
Los vigilantes 22.30
Memory 22.35
Nausicaä del Valle del Viento 20.30
Sombras del pasado 22.00
Sylvanian Families La Película: El regalo de Freya 13.00 13.20
Tarot 15.45 20.00 22.10
Un lugar tranquilo 11.30 12.30 16.15 17.15 17.40
Un lugar tranquilo 18.45 19.45 20.00 21.15 22.15
Vidas perfectas 20.35 22.00

GAVÀ

CINESA BARNASUD 902333231. PROGRÉS 69
Bad Boys: Ride or Die 19.00 21.40
Del revés 2 12.00 12.15 12.25 12.30 15.45
Del revés 2 16.20 16.45 17.15 17.30 18.15
Del revés 2 18.45 19.15 19.45 20.00 20.45
Del revés 2 21.45 22.30
Detective Conan: 12.10 16.30
Un lugar tranquilo 12.20 12.35 17.00 19.30 21.10
Un lugar tranquilo 22.00 22.30

GIRONA

CINEMA TRUFFAUT 972225044. NOU DEL TEATRE, 16
Casa en flames **C** 16.15 18.30 20.45

OCINE GIRONA 3D 902170831. PONT DE LA BARCA 12-14
Amigos imaginarios 16.10
Bad Boys: Ride or Die 17.45 20.10 22.30
Casa en flames **C** 16.00 18.10 20.20 22.30
Del revés 2 16.00 16.30 17.00 17.30 18.00
Del revés 2 18.20 18.30 19.00 19.30 20.00
Del revés 2 21.00 22.00
Del revés 2 ● 20.30
Descansa en paz 22.30
Detective Conan: 20.10
El reino del planeta... 22.15
Horizon: An American Saga 18.00 21.30
Kinds of Kindness 17.00 21.30
Kinds of Kindness ● 19.15
Los vigilantes 22.20
Memory 22.20
Un lugar tranquilo 16.30 18.30 20.30 22.30
Vidas perfectas 20.20

GRANOLLERS

CINEMA EDISON . CARRER JOAN DE CAMPS, 1
Ex Maridos ● 19.00

OCINE GRANOLLERS 3D 938401590. POL. EL RAMASSAR
Amigos imaginarios 15.50
Back to Black 22.00
Bad Boys: Ride or Die 17.00 18.00 20.20 22.40
Casa en flames **C** 18.20 20.30 22.40
Del revés 2 15.45 16.00 16.15 16.30 17.00
Del revés 2 17.30 17.45 18.00 18.10 18.15
Del revés 2 18.30 19.00 19.30 20.00 20.10
Del revés 2 20.30 21.00 21.45 22.30
Del revés 2 **C** 19.45
Descansa en paz 16.00
Detective Conan: 20.15
El reino del planeta... 21.15
Garfield: La película 16.00
Horizon: An American Saga 15.45 19.15 21.30
Kinds of Kindness 16.00 19.00 22.00
Los vigilantes 22.40
Sombras del pasado 22.20
Tarot 22.40
Un lugar tranquilo 16.30 18.30 19.15 20.30 22.30

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

CINESA LA FARGA 3D 902333231. AV. JOSEP TARRADELLAS 145
Bad Boys: Ride or Die 19.00 21.40
Del revés 2 15.45 16.15 16.45 17.15 17.30
Del revés 2 18.15 18.45 19.15 19.45 20.00
Del revés 2 20.45 21.45 22.30
Detective Conan: 16.30
Un lugar tranquilo 17.00 19.30 21.05 22.00

FILMAX GRAN VIA ACEC 4DX 902180193. CC GRAN VIA 2 (AV. GRAN VIA 75)
Amigos imaginarios 12.30 16.00
Bad Boys: Ride or Die 19.30 22.30
Casa en flames **C** 12.30 16.45 20.00 22.15
Del revés 2 12.30 16.00 17.00 18.15 19.15
Del revés 2 20.30 21.30
Del revés 2 ▲ 12.00 16.30 17.30 18.45
Del revés 2 **C** 12.30
Descansa en paz 22.30
Detectiu Conan **C** 16.45 19.30
El reino del planeta... 21.45
Garfield: La película 12.30 18.00
Horizon: An American Saga 16.30 19.00 21.15
Kinds of Kindness 12.30 16.15 18.45 21.45
Un lugar tranquilo 12.30 16.15 16.45 17.00 18.30
Un lugar tranquilo 20.00 20.45 22.00 22.15

LLEIDA

SCREENBOX FUNATIC 902125902. PI I MARGALL, 26
Alumbramiento 16.30 20.30
Big Boys ● 16.30
Casa en flames **C** 16.15 18.00 19.45
Del revés 2 ● 21.30
Del revés 2 **C** 16.30 18.00 19.50
Hit Man. Asesino por casualidad 21.45
In Restless Dreams: la música de Paul Simon ● 21.30
Kinds of Kindness 19.45
La bandera 15.00
La casa 15.05
La última sesión de Freud 22.00
Los indeseables 18.45
Los indeseables ● 20.30
Maria Montessori 17.05
Memory 18.15
Nausicaä del Valle del Viento ● 20.00
Paradise is Burning 15.15
Segundo premio 22.15
Shayda 18.00
Un lugar tranquilo 18.10 19.50 22.30
Un lugar tranquilo ● 16.20

MANRESA

BAGES CENTRE 938731532. POL. ELS TRULLOLS
Bad Boys: Ride or Die 11.50 17.00 19.30 22.00
Casa en flames **C** 12.00 16.10 18.15 20.20 22.25
Del revés 2 10.40 12.10 16.00 17.00 18.00
Del revés 2 19.00 20.00 21.00 22.00
Del revés 2 **C** 11.50 16.30 18.30 20.30
Detectiu Conan **C** 11.50 16.00 18.15
El reino del planeta... 19.00
Furiosa 22.00
Garfield: La película 12.00 17.00
Hit Man. Asesino por casualidad 22.20
Horizon: An American Saga 17.30 19.00 21.00
Kinds of Kindness 16.00 19.00 20.00
Los vigilantes 20.20 22.20
Memory 12.00 20.30 22.30
Vidas perfectas 12.00 17.00 22.20

MONTCADA I REIXAC

CINES MONTCADA 935753929. CC EL PUNT DE MONTCADA (VERDI 2-4)
Amigos imaginarios 12.30 16.15
Back to Black 16.15
Bad Boys: Ride or Die 12.30 18.40 20.45
Del revés 2 12.40 16.15 17.15 18.15 19.15
Del revés 2 20.15
El reino del planeta... 12.30 16.15
Furiosa 12.30 19.00
Garfield: La película 12.30 16.30
Horizon: An American Saga 18.15
Los vigilantes 20.15
Un lugar tranquilo 16.30 18.30 20.30
Vidas perfectas 12.30 18.30

EL PRAT DE LLOBREGAT

CINE CAPRI 933795943. AV. VERGE MONTSERRAT 109-111
Del revés 2 17.15 19.30

SABADELL

EIX MACIÀ 3D ACEC 937239800. FRANCESC MACIÀ 39
Bad Boys: Ride or Die 16.00 19.00 22.00
Casa en flames 16.00 18.15 20.30 22.45
Del revés 2 16.00 17.00 18.15 19.00 20.30
Del revés 2 22.45
Detectiu Conan **C** 16.00 18.15 20.30 22.45
El reino del planeta... 22.00
Horizon: An American Saga 16.00 18.00 20.15
Los vigilantes 16.00 18.15 20.30 22.45
Nausicaä del Valle del Viento 22.00
Un lugar tranquilo 16.00 18.00 20.15 22.30

IMPERIAL ACEC 3D 937263233. PL. IMPERIAL 4
Bad Boys: Ride or Die 16.00 19.00 22.00
Casa en flames 16.15 19.15 22.15
Del revés 2 16.00 18.10 20.20 22.30
Del revés 2 **C** 17.00 19.15 22.00
Hit Man. Asesino por casualidad 16.00 19.00
Horizon: An American Saga 16.00 18.15 20.00
Kinds of Kindness 16.00 19.00 22.00
La última sesión de Freud 22.00
Los vigilantes 16.00 18.10 20.20 22.30
Memory 16.00 18.10 20.20 22.30
Un lugar tranquilo 16.00 18.10 20.20 22.30
Vidas perfectas 16.00 22.00

SALT

ODEÓN GIRONA 972439201. CC ESPAI GIRONÈS, CAMÍ DELS CARLINS 10
Bad Boys: Ride or Die 17.00 18.30 19.30 21.00 22.00
Del revés 2 16.00 17.00 17.30 18.00 19.00
Del revés 2 19.30 20.00 21.00 21.30 22.00
Del revés 2 **C** 16.30 18.30 20.30
Detectiu Conan **C** 16.00
Detective Conan: ● 18.00
El reino del planeta... 19.10 22.00
Furiosa 22.00
Garfield: La película 16.00
Horizon: An American Saga 18.00 21.30
Los vigilantes 20.00
Sombras del pasado 17.00
Un lugar tranquilo 16.00 18.00 20.00 22.00

SANT BOI DE LLOBREGAT

CAN CASTELLET 936616114. JAUME I, 32
Bad Boys: Ride or Die 18.10 22.00
Del revés 2 16.00 17.00 18.00 19.00 20.00
Del revés 2 21.00
Detectiu Conan **C** 16.15 18.20
Los indeseables 20.20 22.15
Sirocco i el regne dels vents **C** 16.25
Un lugar tranquilo 16.30 18.30 20.30
Un lugar tranquilo ● 22.25
Vidas perfectas 20.25

SANT CUGAT DEL VALLÈS

CINEMES SANT CUGAT . AV. PLA DE VINYET, 50
Casa en flames **C** 16.00
Del revés 2 16.00 17.55 19.50
Del revés 2 ● 18.15 20.00
Kinds of Kindness 18.00
Kinds of Kindness ● 16.00 19.00
Los indeseables 16.00

SANT FELIU DE LLOBREGAT

CINEBAIX 936661859. JOAN BATLLORI 21
Alumbramiento 18.45
Casa en flames **C** 16.15 21.15
Descansa en paz 21.15
Detectiu Conan **C** 19.15
Green Border 20.45
Horizon: An American Saga 18.15
Los indeseables ● 21.30
Memory 16.45
Nausicaä del Valle del Viento ● 17.00
Shayda 16.45

SITGES

PRADO-CINE CLUB 938943110. CARRER FRANCESC GUMÀ, 6-14
Casa en flames **C** 20.30
Del revés 2 18.15
Del revés 2 ● 16.00

TARRAGONA

OCINE LES GAVARRES 3D 902170831. (AUTOVÍA TARRAGONA-REUS)
Alumbramiento 12.15
Amigos imaginarios 12.00 17.50
Arthur 12.15 15.50
Back to Black 20.20
Bad Boys: Ride or Die 12.15 16.00 18.00 19.20 20.20
Bad Boys: Ride or Die 21.45 22.30
Casa en flames **C** 16.00 18.10 20.20 22.30
Del revés 2 12.15 16.00 16.30 17.00 17.30
Del revés 2 18.10 18.30 19.00 19.30 20.20
Del revés 2 20.30 21.00 21.30 22.30
Del revés 2 ● 20.00
Descansa en paz 22.40
Detective Conan: 19.30
El reino del planeta... 16.30 21.30
Furiosa 21.40
Garfield: La película 12.15 16.20
Haikyu!! ● 15.50
Horizon: An American Saga 16.00 18.00 21.30
Kinds of Kindness 16.00 17.30 19.00 22.00
La última sesión de Freud 22.40
Los vigilantes 18.20 22.45
Memory 16.00 18.20
Nausicaä del Valle del Viento 20.20
Respira 12.15
Sombras del pasado 20.30 22.40
Tarot 22.00
The Arctic Convoy 12.00
Un lugar tranquilo 12.00 16.30 17.20 18.30 19.30
Un lugar tranquilo 20.30 22.30
Vidas perfectas 16.00

YELMO PARC CENTRAL 902220922. AV. VIDAL I BARRAQUER, 15-17
Bad Boys: Ride or Die 19.30 22.00
Casa en flames **C** 17.15
Del revés 2 16.00 17.00 18.15 18.40 19.15
Del revés 2 20.25 20.50 22.30
Del revés 2 ▲ 16.30
Del revés 2 ● 21.30
Kinds of Kindness 15.45 21.45
Kinds of Kindness ● 18.45
Un lugar tranquilo 15.55 18.05 20.10 22.25

TERRASSA

CINE CATALUNYA 937885376. SANT PERE 9
Alumbramiento 19.15
Casa en flames **C** 16.45 19.10
Vidas perfectas 17.00

CINESA PARC VALLÈS 3D 902333231. AV. CAN JOFRESA 85
Amigos imaginarios 12.10 15.30
Back to Black 21.50
Bad Boys: Ride or Die 12.25 16.20 19.00 21.40
Casa en flames 12.05 16.40 19.15 21.50
Del revés 2 11.50 12.00 12.10 12.20 12.30
Del revés 2 15.45 16.00 16.15 16.20 16.45
Del revés 2 17.00 17.30 18.00 18.15 18.30
Del revés 2 18.40 18.45 19.15 19.30 20.00
Del revés 2 20.30 20.45 21.00 21.45 22.30
Descansa en paz 19.50 22.10
Detective Conan: 12.10 17.15 19.20
El especialista 12.25 22.25
El horizonte 11.45 16.50 20.45
El reino del planeta... 12.00 16.00 18.20
Furiosa 12.05 19.10 21.20
Garfield: La película 12.20 17.45
Hit Man. Asesino por casualidad 16.10
Kinds of Kindness 11.55 15.50 18.50 21.00 21.30
Los vigilantes 22.20
Memory 12.20 15.55
Nausicaä del Valle del Viento 21.55
Tarot 22.30
Un lugar tranquilo 12.15 12.35 15.40 16.30 17.00
Un lugar tranquilo 18.10 18.50 19.30 20.35 21.15
Un lugar tranquilo 22.00
Vidas perfectas 20.15

VIC

MULTICINES SUCRE 938832108. RECINTE FIRAL EL SUCRE (LLOTJA 9)
Back to Black 20.00
Bad Boys: Ride or Die 11.50 18.20 22.35
Casa en flames **C** 18.15 20.10 22.00
Del revés 2 11.45 12.00 15.20 16.20 18.20
Del revés 2 20.20 22.20
Del revés 2 ▲ 12.20 14.50 16.45
Del revés 2 ● 22.30
Del revés 2 **C** 11.30 13.25 16.05 18.05
Detectiu Conan **C** 11.50 17.20 19.25
Garfield: la pel·lícula **C** 11.30 16.15
Horizon: An American Saga 18.45 21.30
Kinds of Kindness 16.30 19.30
Kinds of Kindness ● 22.00
Los vigilantes 16.20
Un lugar tranquilo 12.00 15.45 17.50 20.00 22.10
Vidas perfectas 20.30 22.30

Lotto 6/49

29 de juny
Combinació guanyadora:
15-20-24-34-35-37
Complemen: **17** Reint: **9**
Número Plus: **–**
Joker: **478584**

GUANYADORS		EUROS
6+P	–	–
6	–	–
5+C	–	–
5	–	–
4	–	–
3	–	–

Trio

29 de juny
MIGDIA **786**
VESPRE **444**

El Gordo

23 de juny
Combinació guanyadora:
6-14-19-30-48
Número clau (reint): **3**

GUANYADORS		EUROS
5+1	–	–
5+0	–	–
4+1	35	5.286,14
4+0	181	183,47
3+1	1.139	33,32
3+0	9.120	13,52
2+1	16.972	5,59
2+0	139.659	3,00
0+1	285.405	1,50

La Grossa

28 de juny
55577
Sèrie: 15

Primitiva

29 de juny
Combinació guanyadora:
2-5-8-13-29-48
Complemen: **38** Reint: **2**
Joker: **8621213**

GUANYADORS		EUROS
6+R	–	–
6	–	–
5+C	7	28.739,43
5	287	1.285,10
4	14.465	37,09
3	247.255	8,00
R.	1.116.961	1,00

Bonoloto

29 de juny
Combinació guanyadora:
5-14-30-31-35-48
Complementari: **7**
Reintegrament: **5**

GUANYADORS		EUROS
6	–	–
5+C	2	68.495,45
5	65	1.053,78
4	3.371	30,48
3	68.670	4,00
R.	427.859	0,50

Once

29 de juny
74873
Sèrie: **013**

Cuponazo

28 de juny
6.000.000 €
57633
Sèrie: **017**

Euro Dreams

27 de juny
Combinació guanyadora:
9-13-15-18-27-37
Somni: **2**

GUANYADORS		EUROS
6+1	–	–
6	1	120.000,00
5	141	96,27
4	6.801	32,08
3	90.550	4,48
2	501.955	2,50

Pot acumulat per al següent sorteig:
El Gordo, 16.900.000 euros. **La Primitiva,** 54.000.000 euros.
Bonoloto, 600.000 euros. **6/49,** 1.000.000 euros. **Eurojackpot,** 72.000.000 euros.
Euromillones, 26.000.000 euros.

Eurojackpot

28 de juny
Combinació guanyadora:
1-8-30-43-45
Sols: **10-12**

GUANYADORS		EUROS
5+2	–	–
5+1	2	1.103.751,90
5	9	138.325,50
4+2	26	7.898,00
4+1	625	410,60
3+2	1.168	241,70
4	1.533	133,90
2+2	17.769	36,80
3+1	27.089	27,00
3	72.610	19,00
1+2	97.018	17,80
2+1	417.420	12,40

Euromillones

28 de juny
Combinació guanyadora:
10-16-18-22-35
Estrelles: **1-10**
Codi 'El milió': **DQW76274**

GUANYADORS		EUROS
5+2	–	–
5+1	1	653.225,31
5+0	5	30.533,90
4+2	25	1.902,11
4+1	617	141,97
3+2	1.401	66,10
4+0	1.847	35,23
2+2	19.080	17,05
3+1	31.109	11,67
3+0	82.728	8,17
1+2	96.503	8,48
2+1	436.567	5,90
2+0	1.139.040	3,65

El país del ‘77’

Kvaratskhelia personifica l’èxit de Geòrgia, un país abocat al futbol

LUIS BUXERES
Colònia
Enviat especial

A l’última classificació publicada per la FIFA, Geòrgia apareixia al lloc número 74. Cap de les altres quinze seleccions classificades per a vuitens de final d’aquesta Eurocopa no és més a baix. A la seva primera fase final d’un gran torneig, el combinat georgià, dirigit pel mític lateral francès Willy Sagnol, ha obrat el miracle i s’ha colat entre les millors seleccions. “Classificar-se per a l’Eurocopa ja era un regal per a tothom. Ara, amb el pas a vuitens, s’accelerarà encara més el creixement del futbol a Geòrgia, és una gran notícia”, celebra Andrés Carrasco, que després de passar més d’una dècada a la Masia va ser un dels arquitectes del reeixit planter del Dinamo Tbilissi, l’equip més important de Geòrgia, va ser fundador de la seva acadèmia el 2011, d’on han sortit 18 dels 26 futbolistes convocats per a aquesta Eurocopa, i després entrenador del primer equip.

Independitzada de la Unió Soviètica el 1991, la burocràcia per ser admesa com a membre de la UEFA i la FIFA va endarrerir el debut oficial de Geòrgia com a selecció fins al 7 de setembre del 1994, quan va caure contra Moldàvia (0-1) al primer partit de classificació per a l’Eurocopa del 1996. Des d’aleshores, ha participat en totes les fases classificatòries de Mundials i Eurocopes sense èxit fins a la cita d’Alemanya, per a què va segellar un passaport històric a través del playoff de la Nations després de batre el Luxemburg i Grècia. “Som en un moment en què el país només viu per al futbol. Estem vivint un somni”, diu exaltat Shota Arveladze, màxim golejador de la història de la selecció georgiana –26 dianes en 61 partits–, que despenja el telèfon des de Tbilissi hores abans de pujar a un avió amb rumb a Colònia per presenciar el matx contra Espanya en directe.

A Geòrgia, la cara de l’èxit té nom i cognoms: Khvicha Kvaratskhelia (Tbilissi, 2001). És el millor ambaixador del país, ara instal·lat a Nàpols. “És una cosa semblant al que suposa Cristiano Ronaldo per a Portugal”, afirma André Marques, entrenador assistent del Dinamo Tbilissi. L’ídol georgià se’n va anar molt jove a Rússia però va tornar un any a Batumi abans de fer el salt a la Serie A. “Allò va ser una cosa increïble, els estadis, sempre molt buits, s’omplien només per veure’l a ell”, recorda Marques. Ara, fins i tot les begudes energètiques porten la seva cara. I, a les escoles, quan cal escollir dorsal, les baralles per portar el 77, el que porta al Nàpols, es multipliquen. “A l’acadèmia del Dinamo Tbilissi passa el mateix, tots els nens volen el 77 per Kvaradona”, accentua.

La Recopa del Dinamo Tbilissi (1981), encara sota bandera soviètica, era el gran èxit georgià fins ara

Fins ara, l’èxit més gran (únic) al futbol georgià, encara avui motiu d’orgull al país, havia arribat amb el triomf a la Recopa de 1981 del Dinamo de Tbilissi, tot i que llavors encara jugava sota la bandera de l’URSS, amb la falç i el martell sobre un fons vermell. “Ja no només es parla dels anys vuitanta, aquesta Eurocopa és ara l’únic tema de conversa, és impressionant el que s’ha aconseguit”, agraeix Arveladze. “Durant aquells anys, els futbolistes georgians copaven la selecció soviètica i l’èxit del Dinamo va ser només el resultat de la millor generació georgiana que hi havia hagut fins ara”, afegeix Carrasco.

El planter del Dinamo és el més prolífic del país i es fixa en el Barça, però la Federació va per una altra banda

Geòrgia va segellar la seva classificació per a vuitens guanyant Portugal (2-0), resultat que va desencadenar la bogeria als carrers del país. “Tothom va estar fins a les sis o les set de festa, ningú no va anar a treballar l’endemà –fa broma Marques–. Els jugadors que van venir l’endemà a entrenar van admetre que amb prou feines havien adormit una hora, però vam entendre la situació perquè els entrenadors tampoc no havien dormit”. Més de debò, Carrasco destaca que “és una societat acostumada a patir, financerament i socialment, però estan molt orgullosos de la seva cultura i de la seva llengua, i aquest èxit els projecta no només a Europa, sinó a tot el món”.

La fundació de l’acadèmia del Dinamo el 2011 va ser la primera pedra per intentar que el futbol georgià s’encaminés cap a una idea concreta de joc i fer un pas endavant, però les dificultats són màximes. “No és un projecte unificat, no anem tots plegats en la mateixa direcció. L’acadèmia ha tingut molt de pes en l’èxit aconseguit, i aquí s’intenten res-

ALBERTO ESTEVEZ / EFE

L’estrella. Khvicha Kvaratskhelia és l’estrella de la selecció de Geòrgia, artífex del seu èxit en l’Eurocopa i tot un ídol al país

Eduardo Camavinga Migcampista de França

“Courtois és un gran porter que ho atura tot, per a nosaltres és bo que no estigui amb Bèlgica”

Luciano Spalletti Tècnic italià

Itàlia no podrà defensar el títol i s'acomiada a vuitens. El seleccionador va assumir ahir la responsabilitat: “Jo vaig prendre les decisions”.

Murat Yakin Tècnic suís

Ha convertit Suïssa en una selecció molt competitiva, com es va demostrar contra Itàlia, que va superar folgadament.

pectar uns fonaments com ara la qualitat al joc, la possessió de la pilota... molt semblant al que és el Barça. Però la federació prioritza els resultats i projectar els seus jugadors a l'estranger. Tot i això, és evident que hi ha una progressió”, exposa Carrasco. “A la Lliga georgiana hi ha una gran barreja. La meitat d'entrenadors són estrangers i els que són georgians són clarament de penjar pilotes ràpidament a la frontal i que els davanters es busquin la vida, no volen problemes. D'altres, intenten construir des de darrere. Però no hi ha una idea única”, aclareix Marques.

A Geòrgia, el futbol competeix amb el rugbi i ara amb l'UFC –efecte Topuria– per ser l'esport més seguit. “El rugbi ha guanyat adeptes, però el futbol, quan juga la selecció, és l'únic que omple estadis”, convé Carrasco. “La Lliga no atreu gaires aficionats als estadis, tot just quatre mil o cinc mil a tot estirar, fins i tot el Dinamo, que té un estadi per a 54.000 persones. Gaudeixen potser més quan lluita Topuria, però quan juga la selecció es tornen bojos”, indica Marques.

Si en alguna cosa coincideixen els que coneixen en profunditat el futbol georgià, és que Espanya toparà amb un rival indissimuladament defensiu. “Sagnol s'ha passat diversos mesos buscant la millor tàctica per a la selecció, sacrificant alguns partits en què van jugar molt malament, però ho ha trobat. Juga amb cinc defenses i un bloc defensiu molt fort. Tots els futbolistes fan una feina de desgast increïble i són molt disciplinats”, avisa Arveladze, que, com els seus compatriotes, “compta els minuts” perquè comenci el partit. El país del *77* està paralitzat.●

> **Estem vivint un somni, als carrers de Geòrgia aquests dies només es parla de futbol”**
>
> **Shota Arveladze**
> Màxim golejador de Geòrgia

> **“És un poble molt orgullós de la seva cultura, aquest èxit els projecta al món”**
>
> **Andrés Carrasco**
> Fundador Acadèmia Dinamo

> **Ningú no va anar a treballar l'endemà de passar a vuitens, la festa va durar fins a les set”**
>
> **André Marques**
> Assistent del Dinamo Tbilissi

La prèvia Per citar-se amb Alemanya a quarts, Espanya ha de superar el tràngol de la debutant i sorprenent Geòrgia, contra la qual assegura que no es confia

Territori desconegut

LLUÍS GENÉ / AFP

El bon ambient encara presideix els entrenaments d'Espanya a la Selva Negra durant l'Eurocopa

VUITENS DE FINAL

ESPANYA - GEÒRGIA

21 hores La 1

ALINEACIONS PROBABLES

Espanya: Unai Simón; Carvajal, Le Normand, Laporte, Cucurella; Rodri, Pedri, Fabián; Lamine Yamal, Morata i Nico Williams. **S:** Luis de la Fuente.

Últims partits:

G G G G G

Geòrgia: Mamardashvili; Kakabadze, Gvelesiani, Kashia, Lochoshvili, Dvali; Chakvetadze, Kochorashvili, Kiteishvili; Mikautadze i Kvaratskhelia. **Seleccionador:** Willy Sagnol.

Últims partits:

E G P E G

Àrbitres: François Letexier (França).
Estadi: RheinEnergieStadion (Colònia).

L. BUXERES
Colònia (enviat especial)

Croàcia (2021), Itàlia (2016), França (2012) i Itàlia (2008) un altre cop. El debut d'Espanya als enfrontaments de les últimes quatre Eurocopes –el 2004 no va superar la fase de grups– ha estat de categoria. Res a veure amb el que l'espera aquesta nit a l'Sportpark de Müngersdorf de Colònia, on hi ha el RheinEnergieStadion. Geòrgia, debutant en una fase final d'un gran torneig, ha anat esquivant crisis fins que s'ha plantat a vuitens de final triturant qualsevol pronòstic. Si algú els diu que va apostar per l'èxit georgià, no se'n fiïn, menteix.

Reposada l'exrepública soviètica de la monumental festa després de la victòria a Portugal que els va donar el passi a vuitens, de les que fan història, s'aboca ara al futbol de cara a un partit crucial. En contra, hi haurà de lluitar l'Espanya de Luis de la Fuente, que deixa tan bones sensacions allà on s'atura en terres alemanyes. *La roja* està davant una d'aquelles situacions en què val el tòpic que l'únic rival és una mateixa. “Ara comença una Eurocopa nova”, avisava ahir Luis de la Fuente en un missatge que havia traslladat als jugadors a l'entrenament matinal.

Contra una bona versió de la selecció, Geòrgia quedaria desarmada. “No tenim res a perdre, per mi ja hem guanyat l'Eurocopa”, avisava Willy Sagnol, seleccionador georgià, confirmant el gran perill per a Espanya, un rival que ja no té por de res.

L'estadística no sol enganyar. Sis partits oficials entre tots dos i sis triomfs espanyols, els dos últims, cap a aquesta mateixa Eurocopa, incloent-hi un contundent 1-7 a Tbilissi. “Vam arribar a aquell partit amb una mica de tensió, va ser molt important pel grup. Es va demostrar que som un equip fort i compromès, allà es va començar a encunyar el terme *família*”, rememorava De la Fuente.

Aquella tarda va quedar per a la història amb el primer gol de Lamine Yamal com a internacional. “Sabem com són Nico i Lamine, m'encanta veure aquests jugadors joves que arriben al primer nivell. Sobretot Lamine, que en té 16. Si intento recordar on era jo a la seva edat...”, feia broma ahir Sagnol. Luis de la Fuente també va parlar de la jove estrella blaugrana: “És un cas especial per la seva joventut, li estem molt a sobre en el dia a dia, especialment López Vallejo (el psicòleg). La seva maduresa és impròpia de la seva edat i ens sentim responsables de la seva formació, no només la futbolística, també la personal, que és la més important”.

El bon funcionament de la selecció espanyola des del principi del torneig fins ara, segellats tots els compromisos amb victòria, com el 2008 (s'admeten comparacions), convertiria qualsevol canvi de l'onze de tirada de De la Fuente en una enorme sorpresa. Entre els escollits no sembla que d'inici hi hagi Dani Olmo, el bon partit del qual contra Albània el situa com l'únic amb una mínima capacitat de trucar a la porta de la titularitat. “Tots els jugadors estan bé, si hi hagués canvis seria per seguir el pla de joc, res més”, es limitava a contestar el seleccionador, que se'n desentenia.●

> **Ara comença una Eurocopa nova i Geòrgia ha millorat molt des de l'1-7”**
>
> **Luis de la Fuente**
> Seleccionador d'Espanya

> **No hi tenim res a perdre, per mi ja hem guanyat l'Eurocopa”**
>
> **Willy Sagnol**
> Seleccionador de Geòrgia

Vuitens de final Els amfitrions ja esperen a quarts el vencedor de l'Espanya-Geòrgia després d'imposar-se a Dinamarca amb gols de Havertz i Musiala

Alemanya, entre llamps

SHAUN BOTTERILL / GETTY

El davanter Kai Havertz, en primer pla, celebrant el gol que va obrir el marcador a Dortmund

JUAN BAUTISTA MARTÍNEZ
Barcelona

Alemanya serà el rival d'Espanya divendres si *la roja* bat aquesta nit Geòrgia. El que s'esperava però podria haver estat diferent. Perquè l'amfitriona va ser molt superior al principi i al final i es va plantar a quarts de final després de batre Dinamarca, però va passar els seus conflictes. El matx va ser intens i viscut amb passió a les grades de Dortmund. Els alemanys van tenir trams de domini aclaparador però també fases en què els danesos els van buscar les pessigolles. En un partit marcat per una aturada de 25 minuts per culpa d'una tempesta, la *Mannschaft* es va avançar amb un gol de Havertz, de penal, i després va sentenciar Musiala.

Alemanya va entrar al partit exaltada. Amb un ritme vertiginós, els alemanys van tancar Dinamarca, que només feia que treure aigua del vaixell. El quart d'hora inicial va ser un monòleg dels homes de Nagelsmann, que es van llançar a la jugular del rival a la recerca d'un començament demolidor, com el dia del matx inaugural contra Escòcia. Fins i tot van fer un gol, del central Schlotterbeck, a la sortida d'un córner servit per Kroos. Però el gol va ser ben anul·lat per un bloqueig il·legal de Kimmich.

Celebrava esperançat el públic a l'estadi del Borussia Dortmund, un dels recintes esportius on els decibels pugen més del món. Perquè Alemanya atacava i atacava. Si no es va avançar en aquest tram inicial, va ser perquè el porter Kasper Schmeichel es va lluir en fins a tres ocasions. Primer després d'un cacau llunyà de Kimmich. Després, amb una altra rematada de Schlotterbeck. I més tard amb una volea preciosa de Havertz. Alemanya l'havia tingut, però no havia aprofitat aquest *momentum*.

Dinamarca va aconseguir més pilota, la va començar a domar i adormir i va bressolar una mica el matx, el va posar en repòs, li va baixar la cadència i va trobar les seves oportunitats. Com en un control bel·líssim d'Eriksen, a qui li va avortar el xut posterior Rüdiger de manera providencial. O en un xut de Maehle que va marxar fora. Hojbjerg havia agafat el mànec i Dinamarca havia igualat el partit.

Així estava quan es va desencadenar la tempesta. Eren les 21.35 hores i el cel es va trencar. Pluja a bots i barrals, trons, calamarsa i llamps perillosos. L'àrbitre va prendre la prudent determinació de parar el matx. Els futbolistes van marxar als vestidors i el partit va estar aturat gairebé mitja hora.

Alemanya va tornar al partit amb el mateix ímpetu que al principi, disposada a un assetjament sistemàtic de l'adversari.

Va haver de tornar a aparèixer Schmeichel amb la capa de salvador. Però Hojlund també va tenir la seva en una contra en què va intervenir Neuer per evitar el 0-1. Tot i que, per a ensurt per a Alemanya, el que es va emportar al començament de la segona meitat. Andersen va marcar després d'un córner, però el gol va ser anul·lat per fora de joc.

El partit va estar aturat durant 25 minuts per culpa d'una tempesta amb trons i calamarsa

Del possible gol danès al gol alemany... instants després, quan Havertz va transformar un penal per mans del mateix Andersen. El col·legiat va anar al monitor i el va decretar quan l'acció havia passat poc menys que inadvertida.

El mateix Havertz va vorejar la sentència per enviar fora un mà a mà contra Schmeichel. Qui no va perdonar va ser el talentós Musiala. Dinamarca havia fet un pas endavant a la recerca de l'empat i en una contra fulgurant la perla del Bayern es va plantar davant del porter i el va batre amb un xut creuat. Els danesos tenien preparats els canvis, però ja van entrar quan el partit s'havia transformat en un Rubicó per als seus interessos. Alemanya havia posat massa terra pel mig.●

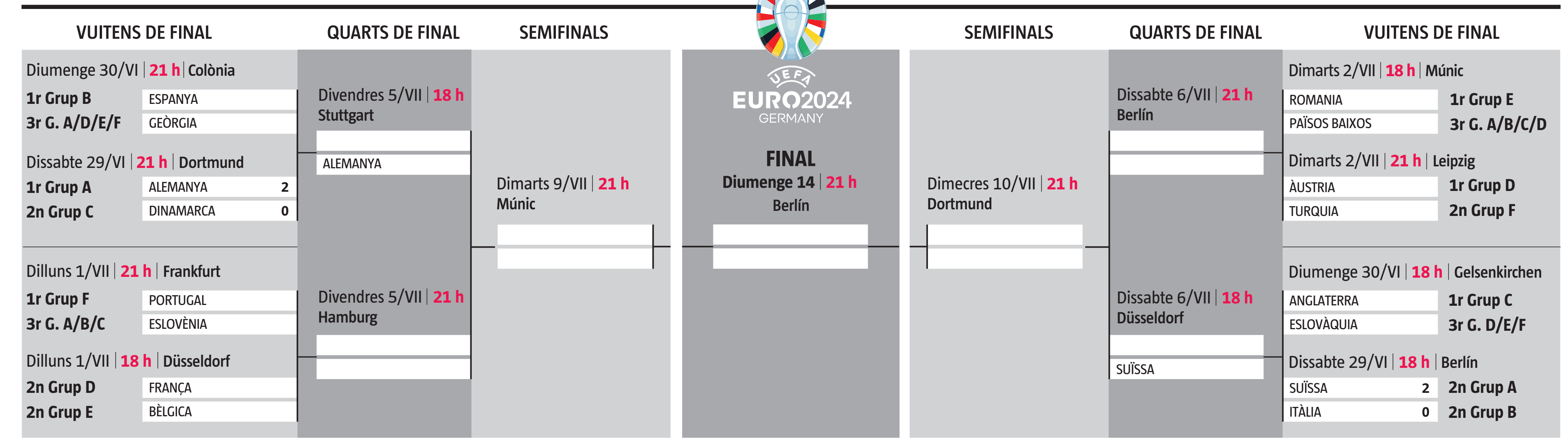

Alemanya: Neuer, Kimmich, Rüdiger, Schlotterbeck, Raum (Henrichs 80), Kroos, Andrich (Emre Can 64), Sané (Anton 87), Gündogan (Füllkrug 64), Musiala (Wirtz 80), Havertz
Seleccionador: Julian Nagelsmann

Dinamarca: Schmeichel, Christensen (Larsen 82), Andersen, Vestergaard, Bah, Delaney (Norgaard 70), Hojbjerg, Maehle, Hojlund (Wind 82), Eriksen (Kristiansen 82), Olsen (Poulsen 70)
Seleccionador: Kasper Hjulmand
Àrbitre: Michael Oliver (Anglaterra)
Targetes: Hjulmand (seleccionador danès), Bah, Maehle, Nagelsmann (seleccionador alemany), Andersen

Estadi: BVB Stadion Dortmund
Gols: **1-0** Havertz (53) (p); **2-0** Musiala (68)

LA FASE FINAL. Del 30 de juny al 14 de juliol

Eurocopa 2024

Vuitens de final El combinat helvètic dona la sorpresa enviant a casa Itàlia, defensora del títol, i convertint-se en la primera finalista de quarts de l'Eurocopa

Suïssa tomba la campiona

Suïssa: Sommer, Rodriguez, Akanji, Schär, Aebischer (Steffen 92), Freuler, Xhaka, Rieder (Stergiou 71), Ndoye (Sierro 77), Embolo (Duah 77) i Vargas (Zuber 71)
Seleccionador: Murat Yakin

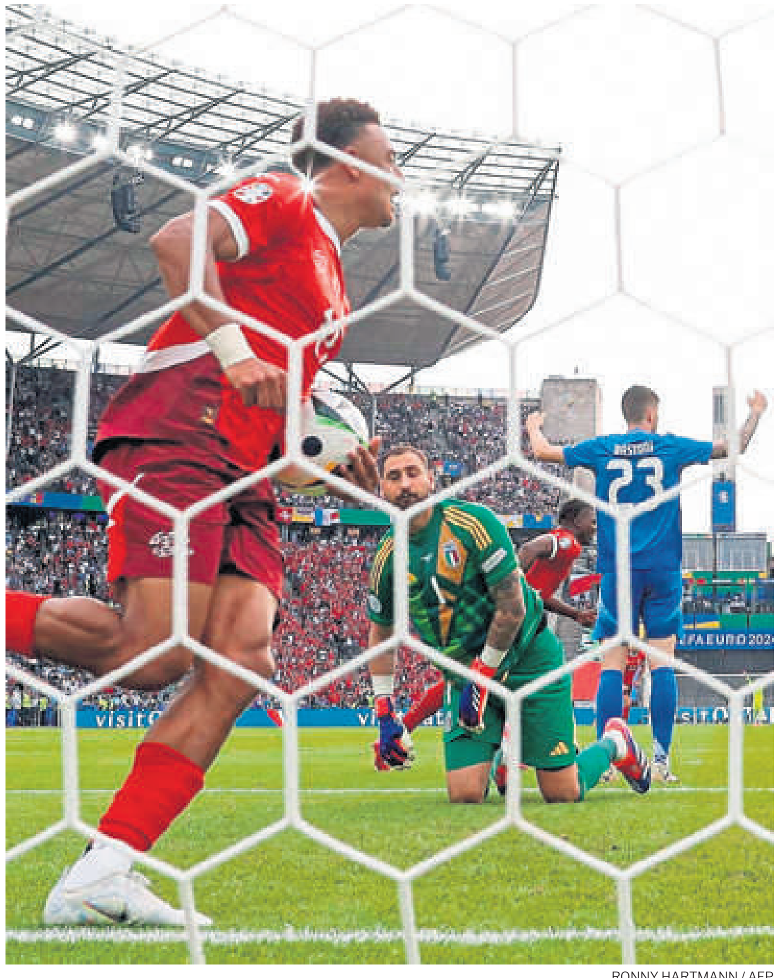
Itàlia: Donnarumma, Di Lorenzo, Bastoni, Mancini, Darmian (Cambiaso 75), Barella (Retegui 64), Fagioli (Frattesi 86), Cristante (Pellegrini 75), Chiesa, Scamacca i El Shaarawy (Zaccagni 46)
Seleccionador: Luciano Spalletti

Àrbitre: Szymon Marciniak (Polònia).
Targetes: Barella, El Shaarawy, Mancini
Estadi: Olímpic de Berlín. 70.000 espectadors.
Gols: **1-0** Freuler (37); **2-0** Vargas (46);

EDURNE CONCEJO
Barcelona

Suïssa s'està guanyant a pols el sobrenom de *matagegants*. Si a l'última Eurocopa va fer fora del torneig la gran favorita, França, a vuitens de final, aquesta vegada la seva víctima ha estat Itàlia, la defensora de la corona. El combinat helvètic es va convertir en el primer finalista de quarts del torneig sorprenent Itàlia a l'Olímpic de Berlín, el mateix escenari on els *azzurri* es van proclamar campions del món el 2006.

Aquesta vegada no van córrer la mateixa sort. Spalletti va sorprendre amb un onze amb fins a sis canvis respecte a l'últim partit, però el pla no va sortir. Suïssa va ser millor, va aconseguir el control del matx i va posar contra les cordes la campiona. Els gols de Freuler i Vargas van confirmar la superioritat helvètica contra una Itàlia enfonsada i incapaç de reaccionar.

RONNY HARTMANN / AFP

Vargas, amb un gol i una assistència, va ser un dels més destacats

Suïssa va saltar a l'Estadi Olímpic de Berlín amb ganes de protagonisme. Va aconseguir la possessió de la pilota i el domini del partit contra una Itàlia còmoda esperant enrere i va deixar clar que necessitava molt poc per generar perill. A l'equador de la primera part, el partit es va animar amb arribades a les dues porteries. Suïssa i Itàlia intercanviaven contraatacs, però sense ocasions clares de gol. Fins que va aparèixer Embolo. El suís va encarar Donnarumma en un un contra un que va salvar magistralment el porter italià per mantenir amb vida els seus. La resposta de Chiesa, la va frustrar Akanji posant la punta de la bota. I a prop del descans va arribar el merescut gol de Suïssa. Una jugada per banda esquerra que va acabar amb una centrada de Vargas a l'interior de l'àrea, on esperava Freuler per enviar-la al fons de la xarxa amb un cop amb l'esquerra que va fregar Mancini i no va poder aturar Donnarumma. El porter del PSG sí que seria decisiu poc després per evitar el segon, aquesta vegada als peus de Rieder.

Spalletti havia de fer reaccionar els seus a la segona part si volien tenir opcions, però quan s'havien disputat 30 segons Vargas va enterrar les esperances dels *azzurri* amb un golàs al segon pal que ni Donnarumma va poder evitar.

Els 'azzurri' van caure al mateix escenari que els va veure proclamar-se campions del món l'any 2006

El 2-0 va caure com una autèntica garrotada sobre els de Spalletti. Itàlia es va quedar completament estabornida, incapaç de reaccionar. Als jugadors els cremava la pilota i no apareixia ningú capaç d'empènyer l'equip. Les seves opcions tan sols van arribar quan Suïssa li va cedir la pilota: va ser quan Scamacca va estavellar un xut al pal en l'ocasió més clara del partit per als italians.

Però poc més va poder fer el conjunt transalpí, totalment rendit a una Suïssa que va gestionar molt bé el partit per convertir-se en la primera finalista de quarts de l'Eurocopa.●

Vuitens

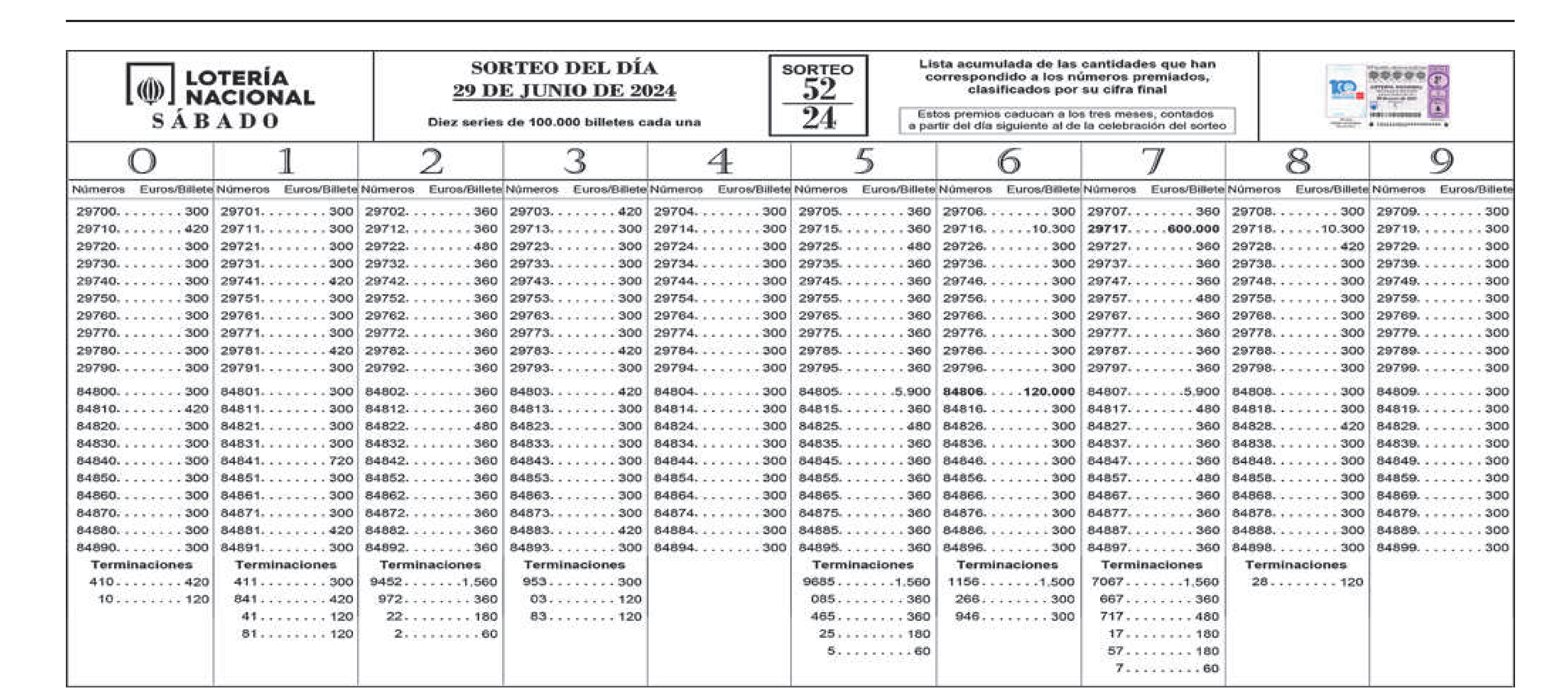
Anglaterra espera dissipar ombres per avançar

REDACCIÓ Barcelona

Anglaterra no està tenint una Eurocopa còmoda. El conjunt de Gareth Southgate està assaonat amb un bon grapat de cromos, d'aquells que donen brillantor a qualsevol àlbum, però el seu futbol està deixant moltes més ombres que no pas llums. Victòria mínima el primer dia contra Sèrbia (1-0) i dos empats contra Dinamarca (1-1) i Eslovènia (0-0). Aquest és el discret paper dels anglesos fins al moment. Aquesta tarda s'enfronten a una il·lusionada Eslovàquia.

Les alarmes han saltat en l'entorn mediàtic d'Anglaterra, el que formen il·lustres exjugadors que, si han de fer servir la daga dialèctica, la fan servir. Crítiques que han arribat a la concentració anglesa. Però els futbolistes esperen rebatre-les amb fets. Entre ells un Jude Bellingham que va ser decisiu amb el seu gol de cap contra els serbis però que després s'ha diluït. Problemes que esperen aprofitar els eslovacs. Allà hi ha homes com ara Lobotka, Schranz o Kucka per intentar treure partit de qualsevol escletxa.●

LOTERÍA NACIONAL
SÁBADO

SORTEO DEL DÍA
29 DE JUNIO DE 2024
Diez series de 100.000 billetes cada una

SORTEO 52 / 24

Lista acumulada de las cantidades que han correspondido a los números premiados, clasificados por su cifra final

Estos premios caducan a los tres meses, contados a partir del día siguiente al de la celebración del sorteo

0 Números	Euros/Billete	1 Números	Euros/Billete	2 Números	Euros/Billete	3 Números	Euros/Billete	4 Números	Euros/Billete
29700	300	29701	300	29702	360	29703	420	29704	300
29710	420	29711	300	29712	360	29713	300	29714	300
29720	300	29721	300	29722	480	29723	300	29724	300
29730	300	29731	300	29732	360	29733	300	29734	300
29740	300	29741	420	29742	360	29743	300	29744	300
29750	300	29751	300	29752	360	29753	300	29754	300
29760	300	29761	300	29762	360	29763	300	29764	300
29770	300	29771	300	29772	360	29773	300	29774	300
29780	300	29781	420	29782	360	29783	420	29784	300
29790	300	29791	300	29792	360	29793	300	29794	300
84800	300	84801	300	84802	360	84803	420	84804	300
84810	420	84811	300	84812	360	84813	300	84814	300
84820	300	84821	300	84822	480	84823	300	84824	300
84830	300	84831	300	84832	360	84833	300	84834	300
84840	300	84841	720	84842	360	84843	300	84844	300
84850	300	84851	300	84852	360	84853	300	84854	300
84860	300	84861	300	84862	360	84863	300	84864	300
84870	300	84871	300	84872	360	84873	300	84874	300
84880	300	84881	420	84882	360	84883	420	84884	300
84890	300	84891	300	84892	360	84893	300	84894	300
Terminaciones		Terminaciones		Terminaciones		Terminaciones			
410	420	411	300	9452	1.560	953	300		
10	120	841	420	972	360	03	120		
		41	120	22	180	83	120		
		81	120	2	60				

5 Números	Euros/Billete	6 Números	Euros/Billete	7 Números	Euros/Billete	8 Números	Euros/Billete	9 Números	Euros/Billete
29705	360	29706	300	29707	360	29708	300	29709	300
29715	360	29716	10.300	**29717**	**600.000**	29718	10.300	29719	300
29725	480	29726	300	29727	360	29728	420	29729	300
29735	360	29736	300	29737	360	29738	300	29739	300
29745	360	29746	300	29747	360	29748	300	29749	300
29755	360	29756	300	29757	480	29758	300	29759	300
29765	360	29766	300	29767	360	29768	300	29769	300
29775	360	29776	300	29777	360	29778	300	29779	300
29785	360	29786	300	29787	360	29788	300	29789	300
29795	360	29796	300	29797	360	29798	300	29799	300
84805	5.900	**84806**	**120.000**	84807	5.900	84808	300	84809	300
84815	360	84816	300	84817	480	84818	300	84819	300
84825	480	84826	300	84827	360	84828	420	84829	300
84835	360	84836	300	84837	360	84838	300	84839	300
84845	360	84846	300	84847	360	84848	300	84849	300
84855	360	84856	300	84857	480	84858	300	84859	300
84865	360	84866	300	84867	360	84868	300	84869	300
84875	360	84876	300	84877	360	84878	300	84879	300
84885	360	84886	300	84887	360	84888	300	84889	300
84895	360	84896	300	84897	360	84898	300	84899	300
Terminaciones		Terminaciones		Terminaciones		Terminaciones			
9685	1.560	1156	1.500	7067	1.560	28	120		
085	360	266	300	667	360				
465	360	946	300	717	480				
25	180			17	180				
5	60			57	180				
				7	60				

Eurocopa 2024

PER L'ESCAIRE

Santiago Segurola

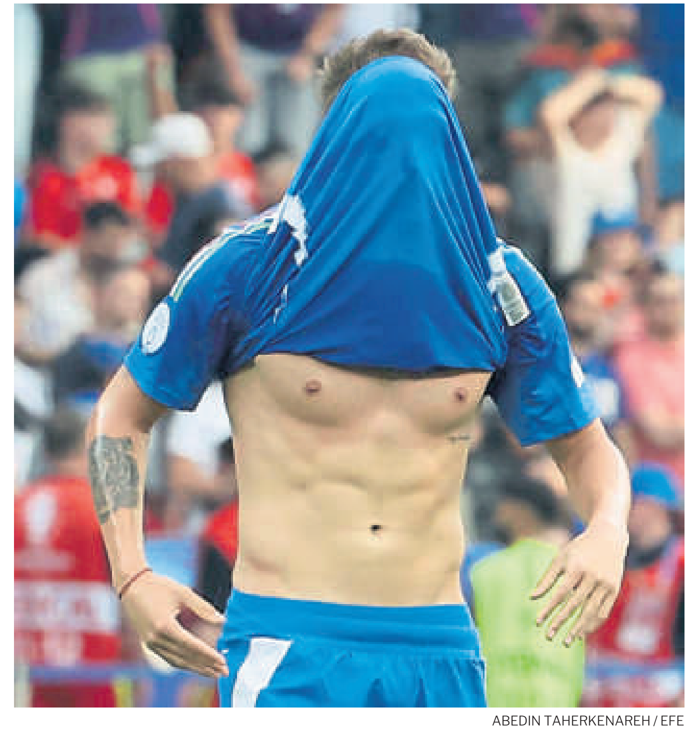
Alemanya vola, Itàlia s'estavella

Dos partits ben diferents van obrir el torn als vuitens de final de l'Eurocopa, que continuarà amb Alemanya, previsible rival d'Espanya en la següent ronda, però sense la selecció italiana, enderrocada sense el menor problema per Suïssa i sotmesa a un desprestigi ferotge. No li queda ni la seva vella identitat, el suport de l'astúcia i l'eficàcia defensiva que sostenia Itàlia en les grans competicions. És un cas brutal d'enfonsament.

Alemanya va superar Dinamarca en un partit elèctric, definit pel vigor dels dos equips, la tempesta que es va desencadenar sobre Dortmund i la plantada del VAR als danesos. La tecnologia causa estralls en un joc transportat a la dictadura del mil·límetre. L'ull vigilant va detectar mitja ungla avançada en el gol que es va anul·lar a Andersen i, un minut després, va observar el frec de la pilota a la mà del mateix jugador danès, aquesta vegada en la seva àrea. És la microscòpica versió que s'ha imposat en el futbol. Persistirà en el seu desvari fins que no hi hagi cap record de la naturalesa original del joc.

Dinamarca va col·locar Alemanya a punt del col·lapse en diversos moments del partit, però es va tractar d'una evidència reversible. Alemanya va abrasar el seu rival els primers 15 minuts i els últims 30 minuts. Partit, en fi, de gran dinamisme, protagonitzat per dos equips ambiciosos, una cosa molt infreqüent en aquesta Eurocopa d'especulació i vol curt. Es va agrair el missatge alliberador després de tanta llauna.

S'endevina un Alemanya-Espanya en tota regla. Són els dos equips més creatius i vistosos, tot i que els alemanys no acaben de resoldre els seus problemes defensius. Permeten massa ocasions als rivals. Nagelsmann vol trobar l'equip pel camí. Raum i Sané van ser titulars per primera vegada. Wirtz, el jove fenomen del Bayer Leverkusen, va figurar entre els suplents. Ara per ara, barreja malament amb Musiala. Juguen en la mateixa posició i un sembla que sobra.

ABEDIN TAHERKENAREH / EFE

L'italià Mateo Retegui es tapa la cara

A Itàlia no li queda ni la vella identitat, el suport de l'astúcia i l'eficàcia defensiva

Itàlia sap molt bé què significa l'Olímpic de Berlín per al seu prestigi en el futbol. Allà hi va guanyar el Mundial del 2006, contra França, en una final resolta en la tanda de penals, però definida per l'expulsió de Zidane. Es va considerar que era una prova de la fiabilitat italiana, d'una manera d'entendre el futbol que resistia el pas del temps i les modes. Com a tesi, no funciona. Han passat 18 anys i s'han prodigat les decepcions: Itàlia va ser eliminada en la primera ronda dels dos següents Mundials (Sud-Àfrica, Brasil) i no es va classificar per als dos últims (Rússia, Qatar). La victòria en l'última Eurocopa, disputada amb un any de retard durant les turbulències de la pandèmia, va funcionar com a alleujament, però no ha rescatat els *azzurri* de la seva sorprenent irrellevància.

Suïssa, un bon equip sense més ni més, va triturar Itàlia amb una facilitat escandalosa, pròpia dels desequilibrats partits que enfronten a les velles potències amb països sense tradició, ni recursos. En aquest cas, els suïssos semblaven una potència de tota la vida i els italians es van resignar al paper de nouvinguts al futbol, primerencs espantats, fluixos, destinats a una derrota segura. Va ser el final lògic d'una seqüència que va començar amb la lamentable actuació contra Espanya i el miraculós empat amb Croàcia. Temps enrere, es temia Itàlia per la seva capacitat per créixer durant els grans tornejos. Aquell temps ha passat. La lògica es va imposar en l'Olímpic de Berlín. Tots els senyals indicaven que la selecció italiana es dirigia al desastre. Ho va confirmar amb una actuació infame.

El Brasil elimina el Paraguai amb doblet de Vinícius

FUTBOL El Brasil va golejar el Paraguai (1-4), que s'acomiada de la Copa Amèrica, i espera segellar el seu pas com a primer de grup dimarts, contra Colòmbia. El madridista Vinícius Júnior va ser el més destacat del partit, amb dos gols, i es va mostrar molt crític amb els àrbitres "que estan sempre en contra" i amb la Conmebol, "que diu que parlem massa". / Redacció

Óscar Husillos fa història a la final dels 400 metres

ATLETISME Óscar Husillos es va proclamar campió d'Espanya de 400 m, convertint-se en l'atleta amb més títols de la història en aquesta prova (7). La plusmarquista Marta García també brillantor als 5.000 m penjant-se el seu tercer or consecutiu a la segona jornada del Campionat d'Espanya. Als 3.000 m obstacles la primera plaça va ser per a Daniel Arce, que va revalidar el títol aconseguit l'any passat. / Redacció

El Barça tanca amb el PSV el traspàs de Dest

FUTBOL El FC Barcelona ha acordat amb el PSV el traspàs de Sergiño Dest, que ha jugat aquest últim any en qualitat de cedit al club neerlandès. L'internacional nord-americà tanca la seva etapa al club blaugrana, al qual va arribar el 2020 i després de dues temporades sortint cedit, al Milan i l'última al PSV. El Barça no cobra res ara i es guarda un percentatge d'una futura venda del jugador. / Redacció

Futbol La situació barcelonista

El Barça fa marxa enrere i s'acomiada de la sortida a la borsa de Barça Media

MANEL PÉREZ
Barcelona

El Barça ha fet marxa enrere en la sortida a borsa de la societat Barça Studios, rebatejada com a Barça Media, centrada en els futurs negocis digitals del club, en una operació en què havia arribat a valorar la societat en gairebé 1.000 milions de dòlars. Divendres a la nit, el soci per a aquesta col·locació, la societat Mountain, va comunicar al regulador borsari (SEC) que s'abandonava definitivament.

Ja hi havia hagut un primer senyal el 29 de maig, quan Mountain va informar el regulador que l'operació podria no dur-se a terme en vista de les dificultats del Barça per aconseguir que els socis compromesos en el capital de Barça Vision aportessin els diners pendents. Fins a 100 milions d'euros, tenint en compte les obligacions vençudes de la societat Libero, 40 milions, i els 60 milions que Socios.com i l'opaca societat xipriota Nipa havien de desemborsar el 15 de juny. Finalment, s'ha cancel·lat.

ENRIC FONTCUBERTA / EFE

El president del Barcelona, Joan Laporta

Es tractava d'una operació altament especulativa de sortida a borsa per la via ràpida i gairebé sense controls. La mateixa triada per Donald Trump, l'expresident dels EUA, per col·locar la seva empresa de xarxes socials. Una firma gairebé sense ingressos que ja cotitza per la meitat del que cotitzava el dia de l'estrena a la borsa. El club de Laporta volia emular Trump, ja que va començar amb una societat com Barça Vision, que tot just factura 1 milió d'euros i la va valorar en més de 400 milions i així l'ha inclòs als seus comptes de l'any passat, per somiar després a col·locar-la a la borsa per aquests 1.000 milions. Ara toca tornar a la realitat. Aquests dies, el Barça ha estat anunciant que ja tenia nous socis per substituir el morós Libero, però tot i els mesos transcorreguts no ha anunciat res concret. I així fins que ha arribat el dia de tancament dels comptes d'aquesta última temporada, avui mateix.

El club ha facilitat diferents versions sobre els nous inversors, apuntant a Austràlia, el golf Pèrsic, Europa o els EUA i ara al·lega que l'operació té alguns serrells pendents. El principal problema és que al seu dia va valorar Barça Studios, amb pocs ingressos, en més de 400 milions i qualsevol nou inversor hauria d'acceptar aquesta xifra per entrar al seu capital. Una cosa que sembla difícil. La junta de Laporta ha donat a entendre que els pròxims dies hi haurà novetats.●

VINCENT JANNINK / EFE

Pecco Bagnaia va dominar a la classificació i a la cursa Sprint a Assen

MotoGP Quarta victòria seguida de Bagnaia i caiguda de Márquez

Bagnaia ja bufa al clatell de Martín

TONI LÓPEZ JORDÀ
Barcelona

El seu caràcter afable, el seu tracte cordial, la seva veu melosa i el seu discurs educat poden confondre. Però que ningú no s'enganyi: Pecco Bagnaia és un depredador. El bicampió de MotoGP decididament s'ha activat en mode remuntada a la caça de la corona a què aspira amb mèrits Jorge Martín. Líder des de la victòria a la segona cita del calendari de Portugal, al madrileny ja l'estalona l'inefable italià: en les últimes quatre curses, curtes i llargues –des de la dominical de Montmeló–, Bagnaia ha acaparat els triomfs i ha retallat el desavantatge de 44 a només 15 punts.

L'última urpada que ha clavat Bagnaia al liderat de Martín es veia venir a Assen, on abans de sortir a la Sprint havia dominat totes i cadascuna de les sessions, incloent-hi la classificatòria per endurse la *pole*, la primera de l'any.

Així, a la cursa curta de la *Catedral*, modalitat no gaire apreciada per Bagnaia, al contrari que Martín, el *senyor dels dissabtes* (3 triomfs en 7 partides ràpides), l'italià va tornar a passar el corró vermell de la seva Ducati oficial, continuant la dinàmica encetada el diumenge de Catalunya i certificada amb el doblet d'Itàlia. De manera que Bagnaia en aquestes quatre curses últimes ha fet ple: 74 de 74 punts possibles; 29 més que Martín, que prou va fer conservant el segon lloc per minimitzar la pèrdua de punts.

La veritat és que Martín, que va vorejar la perfecció i va arribar a acumular 44 punts sobre Bagnaia, es veu ara desbordat per la regularitat de l'italià. Ha de pilotar a un molt alt nivell per escurçar el desavantatge. A Assen, el de San Sebastián de los Reyes admetia que fallava en un punt del traçat, al revolt 6, prou perquè Bagnaia li fugís un parell de dècimes per volta.

"Avui m'havia acostat molt a Pecco, sobretot a la *qualy*, pensava fer-ho en cursa, però no he tingut confiança amb el pneumàtic dur davanter, al revolt 6, a 310 km/h, se m'tancava la direcció i al final he perdut una o dues dècimes que no he pogut recuperar a la resta de la pista; és el meu punt feble", reconeixia Martín, que, tot i així, era el pilot que més s'acostava a un Bagnaia tan superior que va dominar la cursa curta de cap a cap, sense que Martín arribés a neguitejar-lo mai.

L'italià ha guanyat les quatre últimes curses, curtes i llargues, i ha esgarrapat 29 punts al líder, ara a només 15

El contratemps d'última hora per al madrileny a la cursa dominical serà una sanció de tres posicions a la graella de sortida per rodar lent durant la sessió classificatòria. De manera que Martín haurà d'arrencar cinquè, des de la segona fila, una posició de més risc en l'embut del primer revolt. Una petita ajuda per a Bagnaia per poder distanciar-se a la sortida.

Va fallar en aquesta ocasió Marc Márquez, i per partida doble. El català va caure dues vegades, en dues ensopegades que van afectar el seu rendiment: en la sessió classificatòria se n'anava a terra en l'últim minut, quan era 5è, passant Aleix Espargaró per buscar la seva millor volta; una caiguda que el va fer sortir 7è. I a la Sprint se'n va tornar anar a terra a la segona volta quan va perdre l'adherència del tren davanter de la seva Ducati Gresini al revolt 2 per haver trepitjat el piano interior. Era el primer zero de Márquez en dissabte, de manera que es despenja a 44 punts del liderat de Martín.

"El que ha passat és un error humà, sobretot el de la Sprint. L'hauria d'haver evitat, perquè ja a la primera volta he tocat aquell piano i he notat el sotrac, però a la segona volta n'he perdut la referència; un error de què només pots aprendre", admetia el 93 al micròfon de DAZN. "L'error a la *qualy* es pot arribar a entendre perquè tothom empeny al màxim", es justificava Márquez, que sortirà 7è a la cursa llarga, necessitat de podi per no perdre més terreny amb Jorge Martín i Pecco Bagnaia si de debò vol optar al títol.●

CURSA SPRINT

GP dels Països Baixos (13 voltes)	
1 Pecco Bagnaia (Ducati)	19m58s090
2 Jorge Martín (Ducati)	a 2s355
3 Maverick Viñales (Aprilia)	a 4s103
4 Enea Bastianini (Ducati)	a 6s377
5 F. di Giannantonio (Ducati)	a 8s869
6 Brad Binder (KTM)	a 9s727
7 Fabio Quartararo (Yamaha)	a 10s828
8 Àlex Márquez (Ducati)	a 13s196
9 Franco Morbidelli (Ducati)	a 13s560

GRAELLA DE SORTIDA

GP dels Països Baixos (14 h, 26 voltes)	
1 Pecco Bagnaia (Ducati)	1m30s540
2 Maverick Viñales (Aprilia)	1m30s951
3 Àlex Márquez (Ducati)	1m30s979
4 Aleix Espargaró (Aprilia)	1m31s077
5 Jorge Martín (Ducati)	1m30s621*
7 Marc Márquez (Ducati)	1m31s378

Fórmula 1 Amb la 'pole' i el triomf a l'Sprint d'Àustria, el campió es reforça

Verstappen recupera el domini al seu jardí

T. LÓPEZ JORDÀ Barcelona

Max Verstappen "és en un altre planeta", s'inclinava davant l'evidència Carlos Sainz quan li preguntaven si podria discutir-li la victòria avui al Red Bull Ring (15.00 h). No cal dir gaire cosa més. Els fets parlen per si sols: al tricampió no hi ha qui li tussi a Spielberg, el jardí de jocs de la seva escuderia energètica, on corre a casa, amb l'escalf d'una grada totalment *oranje*.

El neerlandès va certificar amb la victòria a la tercera cursa Sprint de l'any i amb la *pole* –vuitena del curs– que ha recuperat el seu domini absolutista al GP d'Àustria, després de caps de setmana en què li havien discutit l'autoritat. Al Red Bull Ring, Verstappen està fent un cap de setmana perfecte, ha estat el primer a cada sessió: a l'entrenament lliure de divendres, a la classificació per a la Sprint, a la cursa curta i a la sessió classificatòria per a la cursa dominical.

Si ja a la Sprint Qualifying de divendres va posar a ratlla els dos McLaren, a la cursa curta, a 23 voltes, el neerlandès va sortir airós de l'assetjament de Norris i car cap a la seva tercera victòria a Sprint, sumar 8 punts i allunyar-se'n 2 més de Norris, ara a 71 a la general.

Per completar la recuperació del domini, Verstappen va trepitjar fort a la sessió classificatòria deixant Norris a 4 dècimes, i Russell, Sainz (4t) i Hamilton a més de mig segon. Reprèn així l'hegemonia dels dissabtes després de tres derrotes seguides (a Mònaco, Canadà i Barcelona).

A Àustria també va destacar Pepe Martí amb el seu segon lloc a la cursa Sprint de l'F-2. És el tercer podi de l'any del català a la categoria prèvia a l'F-1.●

CURSA SPRINT

GP Àustria (23 voltes)		
1 **Max Verstappen** (Red Bull)		26m41s389
2 **Oscar Piastri** (McLaren)		a 4s616
3 **Lando Norris** (McLaren)		a 5s348
4 **George Russell**	Mercedes	a 8s354
5 **Carlos Sainz**	Ferrari	a 9s989
6 **Lewis Hamilton**	Mercedes	a 11s207
7 **Charles Leclerc**	Ferrari	a 13s424
8 **Sergio Pérez**	Red Bull	a 17s409
9 **K. Magnussen**	Haas	a 24s067
16 **F. Alonso**	Aston M.	a 43s155

CHRIS GRAYTHEN / GETTY

Verstappen, invicte en quatre sessions al Red Bull Ring

de Piastri, que el van collar de valent a la sortida. L'Sprint va oferir el duel esperat entre l'anglès i el tricampió, com si fos una prolongació de la lluita de Barcelona. Però aquest cop va durar poc.

Verstappen va haver de patir des de la quarta volta l'atac aclaparador dels dos McLaren, primer de Norris, que li va ficar el morro a la frenada del revolt 4 i a punt va estar de superar-lo, però se'n va anar llarg i va perdre la posició amb el seu company (v. 5). Piastri, a l'aguait, va aprofitar-se de la lluita i va recollir el testimoni de l'atac al neerlandès.

Però la realitat és que l'australià encara no està a l'altura del seu veí, de manera que, amb Piastri com a perseguidor, Verstappen va poder agafar aire i allunyar-se del perill per caval-

GRAELLA DE SORTIDA

GP Àustria (15.00 h)	
1 Max Verstappen (R. Bull)	1m04s314
2 Lando Norris (McLaren)	1m04s718
3 G. Russell (Mercedes)	1m04s840
4 Carlos Sainz (Ferrari)	1m04s851
5 L. Hamilton (Mercedes)	1m04s903
6 Charles Leclerc (Ferrari)	1m05s044
7 Oscar Piastri (McLaren)	1m05s048
8 Sergio Pérez (Red Bull)	1m05s202
9 Nico Hülkenberg (Haas)	1m05s385
10 Esteban Ocon (Alpine)	1m05s883
11 Daniel Ricciardo (RB)	1m05s289
12 K. Magnussen (Haas)	1m05s347
13 Pierre Gasly (Alpine)	1m05s359
14 Yuki Tsunoda (RB)	1m05s412
15 F. Alonso (Aston Martin)	1m05s639
16 Alex Albon (Williams)	1m05s736
17 Lance Stroll (Aston Mar.)	1m05s819
18 Valtteri Bottas (Sauber)	1m05s847
19 L. Sargeant (Williams)	1m05s856
20 Guanyu Zhou (Sauber)	1m06s061

111è Tour de França Bardet aconsegueix el seu primer mallot groc just l'any que s'acomiada de la cursa

Dotze Tours i un liderat

STEPHANE MAHE / REUTERS

Bardet, a la dreta, amb les mans al cap en guanyar l'etapa i ser per fi líder del Tour mentre el seu company Van den Broek també celebra

CARLES RUIPÉREZ
Florència
Enviat especial

El Tour de França parteix del cor de Florència, passejant-se pel Duomo, per la Signoria, pel Ponte Vecchio, impregnat de l'emoció de Jonas Vingegaard, a qui se li neguen els ulls quan li pregunten per la sensació de tornar a posar-se un dorsal. L'1, ni més ni menys, perquè és el defensor del groc. El danès, doble campió, recorda els 12 dies que va ser a l'hospital de Vitòria, tot el que ha patit per ser a la sortida després del seu accident a la Itzulia a l'abril. Per fi torna a competir, tot i que sap que la seva preparació no ha estat la idònia, i ni tan sols ell no sap com rendirà en el moment de la veritat. "És bonic ser aquí. És quelcom veritablement emotiu per a mi", diu pensant en el que ha hagut de lluitar.

I la primera etapa s'acaba amb l'emoció de Romain Bardet, que aconsegueix un liderat que significa el colofó a la seva carrera i a la seva història d'amor amb el Tour.

Al francès del DSM, als 33 anys, l'honor del groc li arriba en la seva última participació a la cursa que li ha donat tot, que el 2016 el va catapultar després de ser segon. L'any que ve Bardet només vol competir al Giro, per intentar la trilogia d'etapes en totes les grans voltes. Però el destí li tenia preparada una sorpresa. Al seu dotzè Tour l'esperava, per fi, el seu primer groc a Rímini. En la darrera dècada, Alaphilippe i ell són els dos únics ciclistes francesos que han portat la preuada peça de roba.

"No m'imaginava que això arribaria mai", diu l'escalador a la meta, commogut, després de guanyar la primera etapa avalat per la grandíssima feina del seu company Frank van den Broek, que ho va donar tot perquè ell aixequés les mans, tot just uns segons al davant del pilot. Potser no serà ell l'home que posi fi a la sequera de gairebé 40 anys i succeeixi, tal com molts somiaven, Hinault. Però també pot afegir aquest liderat inicial com a cirereta al seu pastís de quatre etapes, l'anterior el 2017.

Davant de l'hotel Diplomat de Rímini, els dos escapats victoriosos s'abracen amb Onley i Barguil, els altres dos membres del DSM que entren al grup principal, de 50 unitats, reduït, perquè la calor i la duresa ha fet estralls, que arriba trepitjant els talons dels escapats. I es fotografien tots quatre. "No hi ha paraules. Frank s'ho ha merescut tant com jo. Ha fet una gran feina", reconeix el líder al gregari, sense l'ajuda i el sacrifici del qual no hagués estat possible. A 50 km el va posar a l'escapada i als últims 50 metres es va apartar, es va deixar passar.

Bardet, que s'acomiadava, es va deixar veure des del principi i va donar sentit al seu adeu. Va ser dels pocs que va prioritzar el dia i l'ara. Altres que tenien al cap l'etapa eren Bettiol, el campió italià, a qui li hagués encantat guanyar al seu país vestit amb el mallot *tricolore*, i Mads Pedersen, que ho veia clar després d'haver despenjat la majoria de velocistes purs. Però els preferits, tots, pensen a llarg termini, en el futur, en plans, en estratègies, en la tercera setmana.

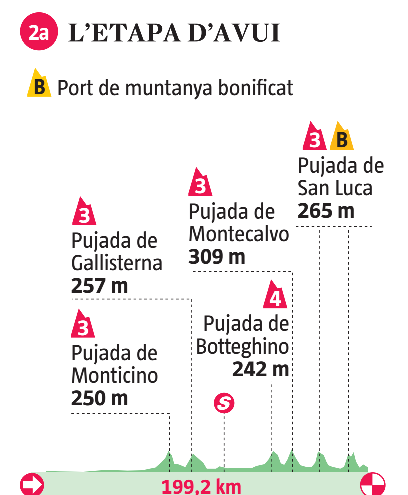
Només al Barbotto hi va haver focs d'artifici. Allà hi havia reunits els amics de Pantani, entre altres excliclistes com Gianni Bugno o Francesco Casagrande. Aquest, el port més dur dels set del dia inicial, era el punt que la UEA i Pogacar havien marcat per fer l'experiment.

A les seves rampes es posen a tirar Marc Soler i Sivakov amb un ritme que anuncia batalla. I fan mal, molt. Perquè despengen Gaudu, Lenny Martinez, Oier Lazkano, Laporte i fins i tot Mathieu van der Poel, el campió del món que, sent un xaval, el 2013 va guanyar el Mundial júnior a Florència. Tot i això, allà aguanta bé Vingegaard, a qui, si li fan mal les cames, no ho sembla, hieràtic, com sempre. I també resisteix Van Aert. Així que els col·legues de Pogacar s'aparten.

"Crec que no és el dia, potser demà (per avui) o a la quarta etapa", havia dit l'eslovè a la sortida. I la realitat li dona la raó. El recorregut era dur però no prou per posar en un compromís el danès, que després de més de 80 dies d'inactivitat, aclareix la primera equació, com la incògnita que és després de la seva caiguda a l'abril a Olaeta. No només això. Després el Visma-Lease a Bike es permet el luxe que Van Aert, un altre caigut a la primavera i recuperat per a la causa, esprinti, quedi tercer i deixi Pogacar, quart, sense la bonificació que buscava.●

CLASSIFICACIÓ

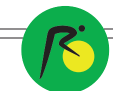
1a ETAPA		
Florència - Rímini, 206 km		
1	R. Bardet (FRA/DSM)	**5h07m22s**
2	Van den Broek (PB/DSM)	**m.t.**
3	W. Van Aert (BEL/Visma)	**a 5s**
4	Tadej Pogacar (SLO/UAE)	**m.t.**
5	M. Van Gils (BEL/Lotto)	**m.t.**
6	A. Aranburu (ESP/Movis.)	**m.t.**
7	M. Pedersen (DIN/Lidl)	**m.t.**
8	Evenepoel (BEL/Soudal)	**m.t.**
9	P. Bilbao (ESP/Bahrain)	**m.t.**
10	A. Bettiol (ITA/E. First)	**m.t.**
GENERAL		
1	R. Bardet (FRA/DSM)	**5h07m12s**
2	Van den Broek (PB/DSM)	**a 4s**
3	W. Van Aert (BEL/Visma)	**a 11s**
4	Tadej Pogacar (SLO/UAE)	**a 15s**
8	Evenepoel (BEL/Soudal)	**m.t.**
16	J.Vingegaard (DIN/Visma)	**m.t.**
26	Enric Mas (ESP/Movistar)	**m.t.**
28	C. Rodríguez (ESP/Ineos)	**m.t.**
32	M. Landa (ESP/Soudal)	**m.t.**
37	Juan Ayuso (ESP/UAE)	**m.t.**

El viacrucis de Cavendish, penúltim

■ El Tour és una mica cruel amb Mark Cavendish, que des del 2021 pretén trencar el rècord de victòries d'Eddy Merckx. Des que va igualar a Carcassona els 34 triomfs del mític ciclista belga, l'infortuni persegueix l'esprínter britànic. El 2021 va ser tercer als Camps Elisis i després, el 2022, el Quick-Step no el va portar a la ronda francesa. L'edició passada, ja amb nou equip, va haver d'abandonar amb collar ortopèdic i en ambulància cap a Llemotges a la vuitena etapa. A causa de la caiguda va rectificar i va continuar una temporada més en actiu, però ahir va patir de valent per poder acabar la primera de les tres jornades italianes. El ciclista de l'Astanà va fregar el fora de control, que era de 49 minuts. Va entrar penúltim a la meta de Rímini, a 39m 22s del guanyador. Cavendish, de 39 anys, va començar el viacrucis particular a 160 quilòmetres de l'arribada quan es va despenjar de l'escamot al Valico Tre Faggi, el primer port de l'edició. En quedaven sis més.

L'Astanà va frenar quatre ciclistes per protegir-lo i acompanyar-lo i després a dos més, coincidint que Gazzoli va haver de posar peu a terra, afligit d'un cop de calor. L'abandonament faria pensar que Cavendish també podria estar malalt.

111è Tour de França

A la terra de Pantani

CARLES RUIPÉREZ
Florència. Enviat especial

R

EL REPORTATGE

Visita al museu, l'estàtua i la tomba de l'enyorat escalador a Cesenatico, inici de l'etapa del Tour d'avui

GABRIEL BOUYS / AFP

Imatge icònica Un aficionat passa per davant de l'estàtua a la seva població natal. L'escultura el recorda en un dels seus icònics atacs

Marco Pantani tindria 54 anys. En condicions normals, el grandíssim escalador seria avui a la sortida de la segona etapa del Tour i viuria un bany de masses. Tots voldrien abraçar-s'hi. Segur que tindria un paper destacat al tall de cinta de les autoritats. Faria declaracions sobre si prefereix Vingegaard o Pogacar. Ells li professarien la seva admiració. I ell els citaria a parlar al Galibier, que es puja demà passat, on va deixar Ullrich per apoderar-se del groc. Però la normalitat i la vida de pirata no sempre van de la mà. "Hauria estat una festa amb en Marco viu", declara la Tonina, la seva mare. Però Pantani no hi és. Va morir el 14 de febrer del 2004, amb 34 anys acabats de complir, víctima d'una sobredosi –la família continua insistint a reobrir el cas– en un hotel de la veïna Rímini, només sis després de ser l'últim a guanyar el mateix any el Giro i el Tour, l'un darrere l'altre.

El Tour surt avui de Cesenatico. Christian Prudhomme, director general del Tour, va explicar que les tres primeres etapes volien servir d'homenatge als grans vencedors italians de la cursa francesa. La primera, ahir, per la Toscana de Bartali. La tercera, demà, pel Piemont de Coppi. Tots dos van conquerir dues vegades el maillot groc. Pantani només va guanyar un Tour. Però tot i així la segona etapa, la d'avui, és en el seu honor.

"Aquest Tour també és gràcies a ell. Cesenatico no oblida mai el seu campió més destacat", proclama Matteo Gozzoli, l'alcalde, que era un nen de 12 anys, el moment més impressionable per a un infant, quan tots els carrers es van tenyir de groc el juliol del 1998 per celebrar el gran èxit del seu veí més il·lustre.

És paradoxal que l'enyorat escalador, el ciclista modern que més va dominar a la muntanya, el més temut quan atacava en les pujades, el més imitat també, nasqués a nivell del mar. Cesenatico és una localitat de platja. Amb la seva sorra, amb els seus xiringuitos i fins i tot amb els seus petits vaixells, que naveguen pel Porto Canale que recorre i articula la població.

A uns 100 metres del mar, de la sorra i de les gandules, travessant l'avinguda Carducci, hi ha la plaça Marconi, on s'aixeca l'estàtua de Marco Pantani. És casa seva. Quan l'Ajuntament va voler dedicar un record a Pantani va haver d'afegir-li una gran peanya de pedra inclinada per fer sensació de rampa costeruda. L'escultura d'un escalador no podia ser plana. I el ciclista, de bronze, es posa a peu dret sobre la bicicleta, s'agafa de baix del manillar, mira endavant i sembla arrencar cap a l'infinit. "Gran campió de ciclisme que amb les seves inoblidables gestes al Giro d'Itàlia i al Tour de França va fer somiar milions d'aficionats", s'hi llegeix.

Però aquest no va ser el primer text que va tenir la composició. L'original, que criticava la justícia italiana, va ser modificat als 10 anys de la seva mort. Als seus peus sempre apareixen flors grogues o mallots que els cicloturistes que passen hi deixen. De vegades, el Consistori il·lumina el conjunt escultòric amb llums grocs per commemorar el seu triomf a París. I, com no perd l'oportunitat d'indicar l'alcalde Gozzoli, la intenció és rebatejar la plaça amb el seu nom en substitució de l'inventor de la ràdio.

Com no podia ser de cap altra forma també el panteó de la família Pantani al cementiri de Cesenatico simula una ascensió. Les pedres de les parets s'apugen en espiral com ho fan les carreteres dels ports de muntanya. I a dalt, coronant la construcció, una roda de bicicleta remata la creu. La forma del panteó del campió no deixa indiferent. A dins, un bust del ciclista amb bandana i les ulleres al cap. Una inscripció defineix el lloc que per a ells, i molts *tifosi*, ocupa el Pirata. "Al calaix més alt del podi... per sempre", diu l'epitafi. A un costat, hi ha un llibre de records perquè els visitants escriguin els seus sentiments, que és del que al final estan fets els ídols.

L'epitafi Al mausoleu de la família, la tomba del Pirata és molt visitada. "A l'esglaó més alt del podi... per sempre", diu la inscripció. Va morir amb 34 anys

GABRIEL BOUYS / AFP

Els veïns cuiden la memòria del seu paisà i els cicloturistes deixen mallots i flors en record seu

El Spazio Pantani és el tercer punt de pelegrinatge obligat. Tornant cap al centre, cap al canal, al costat de l'estació de tren, es van obrir unes quantes sales en honor a l'escalador. És un museu atapeït d'objectes que repassen la seva vida. No poden faltar la maglia rosa i el mallot groc que va guanyar el 1998 amb 55 dies de diferència, però també es troben trofeus, la seva primera bicicleta, que data del 1982, portades, retalls de diari, el testament escrit a mà a les pàgines del seu passaport i fins i tot els ferros que van utilitzar els doctors per a l'operació de tíbia i peroné després de ser atropellat per un totterreny a la Milà-Torí del 1995. Ja havia estat segon en un Giro, tercer en un Tour, havia guanyat dues etapes a la ronda francesa i havia fet medalla de bronze al Mundial.

Va estar un any sencer sense córrer. Però va tornar per ser gran. A Cesenatico, Pantani es va fer immortal. Era la seva casa i encara se'l pot tocar, gairebé. El seu record és molt viu perquè ningú no l'oblida ni ho vol . Va ser, és i serà un dels seus. El ciclisme, com es veu aquests dies, també el té molt present.●

moveo

NOVETAT

L'acabat Premiere Edition s'ofereix amb una nova i exclusiva pintura Urban Khaki

Toyota
Yaris Cross Hybrid 2024

Amb més potència i aïllament

El model més venut de la marca a Europa estrena millores centrades en el rendiment i l'experiència digital

DANIEL BALCELLS

Dissenyat i fabricat a Europa pensant en els mercats del Vell Continent, best-seller europeu l'any passat amb 200.000 unitats comercialitzades, i número 1 en la categoria B-SUV. El Toyota Yaris Cross té un palmarès comercial envejable, tant en xifres absolutes com en les relatives al nostre país, on en poc més de tres anys –es va llançar a mitjans del 2021– ja acumula 30.000 unitats venudes i una quota de mercat del 9%.

Canviar-lo era, per tant, del tot innecessari. Però millorar-lo era factible i això és el que ha fet Toyota amb la seva actualització del 2024, focalitzada a potenciar els aspectes que els mateixos clients suggerien; això és: dotar-lo de més potència, d'una insonorització més gran i aïllament per incrementar el confort acústic, i millorar l'experiència digital amb les últimes evolucions tecnològiques disponibles.

Basat en la plataforma TNGA-B i amb tot l'ADN del Yaris en què es basa la seva arquitectura, la variant Cross de tipus SUV resulta notablement més voluminosa i pesada que el seu germà petit urbà (més de 1.200 kg), amb la resultant més gran resistència aerodinàmica i més altura lliure a terra. Per contrarestar els efectes en la conducció de tenir una superfície més gran, la firma nipona ha implementat diverses mesures de *correcció*.

Yaris Cross Hybrid 130 Style
Toyota.es

Motor	Gasolina 3 cilindres + elèctric
Cilindrada	1.490 cc
Potència màxima	130 CV a 5.500 rpm
Velocitat màxima	170 km/h
De 0 a 100 km/h	10,7 segons
Consum mitjà	4,8 l/100 km
Llarg/ample/alt	418/176/159
Pes	1.200 kg
Maleter	397 litres
Garantia	3 anys o 100.000 km
Preu	**27.450 €**

Punts clau reforçats

El primer és un rendiment superior gràcies a la nova motorització 130 CV més potent, que serà present en tots els acabats Style (des de 27.450 euros), GR Sport i Premiere Edition (tret de l'Active Plus, que manté l'anterior de 120). Això s'ha aconseguit a l'actualitzar el transeix híbrid sobre la mecànica actual 1.5 HEV, que compta amb un més gran i més potent motor elèctric MG2. Això, sumat a una actualització en la unitat de control de potència, permet un increment en l'entrega de potència d'un 12%, i en el parell, d'un 30%, fins a assolir els 130 CV.

El resultat és una acceleració més ràpida, amb mig segon menys de 0 a 100 km/h, ara 10,7 segons, i 0,4 segons menys a l'avançar de 80 a 120 km/h, fins als 8,9 segons. Malgrat l'increment prestacional, els registres d'eficiència són iguals als de la versió de 116 CV (120H) amb unes emissions de CO_2 *best in class* de 101 a 116 g/km. Les altres mesures encaminades a aconseguir un confort de conducció superior són les nombroses i exhaustives millores en l'aïllament del vehicle, que redueixen el soroll de motor, l'aerodinàmic i de rodolament.●

L'actualització suposa també millores en els sistemes de seguretat i assistència Toyota Assist

El Toyota Smart Connect s'equipa de sèrie en tota la gamma amb un evolucionat sistema multimèdia

El display de 10,5" s'ha millorat i la instrumentació de 12,3" (abans 7") ofereix 12 tipologies de disseny

LA GUANTERA

El nou QJ MTX 125 és un escúter compacte que ofereix un gran confort de marxa

Compta amb un dels motors més avançats del mercat gràcies a un sistema d'hibridació

Inclou sistema ABS, clau tipus keyless, il·luminació full led i connexió USB tipus C

Escúter amb hibridació

En el segment de l'escúter compacte, QJ presenta el model MTX 125 amb tecnologia híbrida

JORDI BOTELLA

No és fàcil entrar en el món de l'escúter més venut i enfrontar-se a marques conegudes. Però QJ no s'ho ha pensat dues vegades i amb el seu MTX 125 ofereix un disseny atractiu, un complet equipament –que inclou bagul– i un motor que supera el dels seus rivals en potència. A més, va assistit per un curiós sistema de microhibridació que aporta, si es desitja, un extra d'empenta en l'arrencada, guanyant una mica més de potència durant uns vuit segons. I així es redueix el consum i també les emissions. El nou MTX 125 disposa de sistema start-stop, control de tracció, il·luminació full led, clau intel·ligent, indicació de pressió de pneumàtics i pantalla TFT de cinc polzades amb àmplia connectivitat a través d'una app de QJ.

El motor monocilíndric rendeix 15 CV i es mostra molt àgil en la resposta. La frenada es confia a un disc davanter i un altre posterior, assistits per ABS als dos eixos, un detall tècnic que no abunda entre els seus rivals més directes. A més, disposa de fre d'estacionament que bloqueja la maneta del fre esquerre. Les manetes, una altra particularitat, són regulables en cinc posicions, un detall que s'agraeix.

QJ no ha deixat cap detall a l'atzar i el bagul allotjat a la part posterior, de la firma Shad amb 33 litres de capacitat, s'inclou de sèrie. I ve en el mateix color de la carrosseria que triem i s'obre amb la mateixa clau de la moto. Sota el seient podrem guardar un casc de tipus Jet. Però, sobretot, el nou QJ MTX 125 destaca pels seus acabaments, encara que també convenç per les seves prestacions dinàmiques i, en particular, la seva manejabilitat, tant a la carretera com en entorns urbans en els quals permet moure's amb facilitat entre el dens trànsit. Alhora, la posició del pilot és molt còmoda gràcies a l'altura del seient i als dos nivells que el formen.

Tot això fa que aquest escúter compacte es mostri tan vàlid i eficaç com els seus principals competidors. El preu d'aquest nou producte de la firma QJ Motor és de 2.999 euros, que inclou una garantia de sis anys i una assegurança de franc durant el primer any.●

Moveo
Flaixos

Ja s'admeten comandes del nou Tavascan

ELECTRIFICACIÓ El nou Tavascan, el primer SUV 100% elèctric de Cupra, ja està disponible als concessionaris de la marca des de 52.010 euros. El preu no inclou descomptes, per la qual cosa cal comptar amb els ajuts oficials i les promocions i finançament de Cupra, que pot suposar una rebaixa d'uns 10.000 euros. Amb una autonomia de fins a 568 km, les versions de llançament First Edition estan disponibles en els acabaments Endurance (286 CV) i VZ (340 CV). Hi destaca el seu nou i vistós llenguatge de disseny de proporcions atlètiques i interior trencador, combinant prestacions i electrificació.

Hibridació amb classe per al DS 4

COL·LECCIÓ HOMENATGE La tecnologia Hybrid s'estén a tota la gamma DS 4. Ja es poden fa comandes de la col·lecció Antoine de Saint Exupéry equipades amb el motor Hybrid 136. La tecnologia Hybrid ofereix menys emissions de CO_2 i una reducció del consum de fins a gairebé el 20% (WLTP) en comparació amb el motor PureTech 130 Automatic. Aquesta tecnologia garanteix comoditat i versatilitat amb una bateria que es carrega en frenades i desacceleracions, la qual cosa obre la possibilitat de fer més del 50% d'un viatge a la ciutat sense emissions. El nou DS 4 Antoine de Saint Exupéry està disponible des de 46.450 € o 275 € al mes.

Ràfegues
Pere Prat
Jurat del Cotxe de l'Any a Europa

Anarquia normativa

Comparats amb els habitants d'altres països, els espanyols que solem moure'ns amb cotxe o amb moto fa poc temps que compartim calçades i voreres amb bicicletes i patinets. Davant la nostra falta d'experiència en el tema, resulta lògic que abundin els dubtes quan conflueixen vehicles de diferent naturalesa. I per rematar la problemàtica de trànsit generada pels nous sistemes urbans de mobilitat, resulta que els organismes encarregats de regular la matèria sembla que no siguin capaços d'imposar unes normes clares de compliment general.

Davant la falta de normativa que serviria per unificar l'ordre de funcionament a tots els racons del país, les autoritats de cada municipi intenten regular la convivència dels vehicles que formen part de la nova mobilitat. Sovint impera més la bona voluntat que els coneixements, i s'arriben a impulsar solucions absurdes. Traçar un carril bici a Barcelona en sentit ascendent, per qualsevol carrer que va del mar cap a la muntanya, serà sinònim de fracàs, perquè ja és sabut per endavant que el faran servir una minoria de valents.

Invasió ciclista
Falta coherència en la definició de la prioritat als passos de vianants

Si existís un reglament estatal, es podrien uniformitzar els senyals de la calçada i evitar la badada que poden ocasionar entre els ciclistes les diferents icones triades per cada ciutat. Pel que fa als semàfors afegits per regular el trànsit de bicicletes i patinets, abunden els llocs en els quals, per excés d'indicació, confonen en comptes d'ajudar. I que existeixin alguns passos de vianants que atorguen també prioritat als ciclistes, mentre que la resta continua sense dona'ls-hi, és el súmmum de la falta de coherència.

Economia

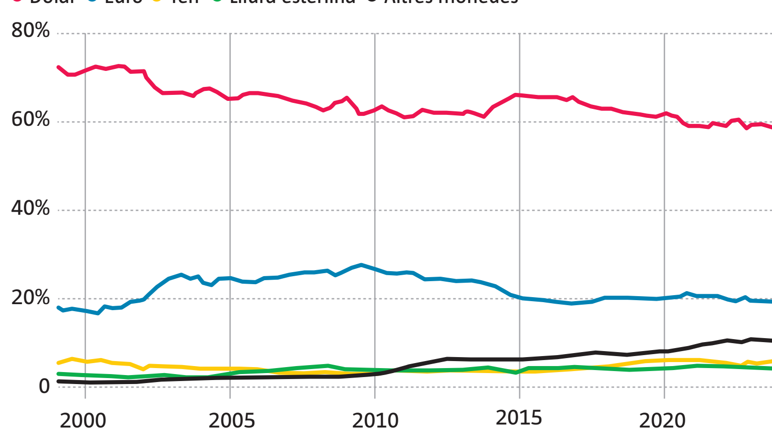
Tensions en el mercat de divises internacionals

El lent declivi del dòlar

Les altres monedes rivals eleven la seva participació en les reserves internacionals

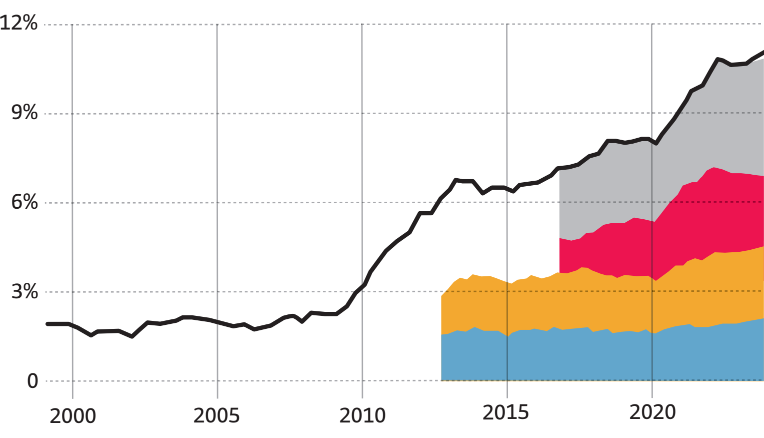
Participació monetària en les reserves de divises

● Dòlar ● Euro ● Yen ● Lliura esterlina ● Altres monedes

L'auge de les divises emergents

● Dòlar australià ● Dòlar canadenc ● Iuan ● Altres

FONT: FMI

Anna Monell / LA VANGUARDIA

El dòlar és la divisa més present en el comerç internacional i en les reserves dels bancs

DÒLAR

El regnat del bitllet verd trontolla?

El pes de la divisa dels EUA en les reserves mundials cau del 70% al 55% aquest segle

PIERGIORGIO M. SANDRI
Barcelona

"Cada dia em pregunto per què tots els països del món han de basar el seu comerç en el dòlar". Aquesta frase, atribuïda l'any passat al president del Brasil, Lula da Silva, demostra un fet inqüestionable. El dòlar és el rei. Des que el 1944, en els cèlebres acords de Bretton Woods, es va consagrar la divisa dels Estats Units com "la moneda del món", el bitllet verd ha consolidat el seu lideratge. Avui més de la meitat del comerç mundial es factura en dòlars i la meitat dels préstecs transfronterers s'emeten en bitllets amb l'efígie de George Washington.

Però alguna cosa està passant. A final dels anys setanta, el 85% de les reserves mundials de divises estaven denominades en dòlars. Després de diversos alts i baixos, l'arribada de l'euro a començament d'aquest segle ha capturat una part del mercat mundial. En aquest segle, el dòlar ha anat perdent gradualment el seu pes en reserves globals des del 70% l'any 2000 fins a situar-se ara en un nivell del 55%, segons les últimes dades proporcionades pel Fons Monetari Internacional fa tan sols uns dies. El seu regnat trontolla?

Hi ha una erosió "invisible" (en paraules de l'FMI), però no hi ha (encara) un candidat preparat per substituir-lo. Ni l'euro, ni el ien, ni la lliura esterlina. Ni, sobretot, el iuan xinès. El Ministeri d'Afers Exteriors de Pequín va publicar el febrer del 2023 un estudi en què acusava Washington de "coercionar mitjançant el dòlar altres països per servir els interessos econòmics i polítics dels Estats Units".

Al llarg d'aquests darrers mesos, després de l'esclat de la guerra d'Ucraïna, hi ha hagut diversos intents de substituir el dòlar. Un procés que ha estat anomenat desdolarització. Per exemple, l'Aràbia Saudita ha acceptat pagaments en iuans per vendre el seu petroli. Vladímir Putin –fora dels circuits monetaris occidentals per les sancions– ha obligat a pagar el seu gas en rubles, malgrat que els contractes estaven redactats majoritàriament en euros o dòlars. Són petits moviments, però la realitat és que avui, a diferència del passat, el país més gran del món (Rússia) i la segona economia del món (Xina) comercien majoritàriament (o en la seva totalitat) en altres divises que no són el dòlar.

HULTON ARCHIVE / GETTY

Les delegacions en els acords de Bretton Woods el 1944

De fet, en el panorama internacional estan pujant de manera notable les divises emergents. Com reconeix el mateix FMI, "aquestes monedes de reserva no tradicionals són atractives per als gestors perquè brinden diversificació i rendiments atractius, i perquè s'han tornat cada vegada més fàcils de comprar, vendre i mantenir amb el desenvolupament de noves tecnologies financeres digitals".

Els inversors globals consideren les divises un refugi segur per protegir les seves economies. Fins ara, els Estats Units han atret amb el seu elevat creixement fluxos de capitals al llarg dels anys, fins i tot en períodes de tipus d'interès baixos. De fet, el valor del dòlar no para de créixer respecte a la cistella d'altres divises no només aquest any, sinó que en els últims cinc anys s'ha apreciat un 10%. S'ha generat així una certa inèrcia, de què s'ha beneficiat sobretot l'economia dels Estats Units, que ha pogut col·locar els seus bons sense massa cost i finançar així els seus dèficits.

Fins i tot després del final del patró or el 1971, el dòlar ha aconseguit posar en marxa un sistema i una infraestructura de pagaments que s'ha convertit en estàndard perquè garanteix una seguretat jurídica en què basa la seva força.

Però la menor popularitat del dòlar s'ha accentuat durant els úl-

YURIKO NAKAO / REUTERS

tims anys més per qüestions geopolítiques que tècniques o econòmiques. Així, la congelació dels actius del banc central rus per part d'Occident ha obert una bretxa. Perquè ja no sembla tan segur mantenir reserves en dòlars. Com a reacció, per primera vegada en anys els bancs centrals d'arreu del món estan obligats a preparar-se davant la possibilitat de veure els seus actius congelats.

Això significa tenir menys monedes dels països sancionadors, és a dir, dòlars (i possiblement euros). I més altres actius, com per

Les sancions a Rússia han perjudicat la moneda dels EUA i les futures divises digitals seran una amenaça

exemple l'or. El 2022 i el 2023 els bancs centrals han incrementat les seves arques en gairebé 1.000 tones del metall groc, segons el World Gold Council, el ritme més alt des de la dècada dels anys cinquanta.

Una altra amenaça per al dòlar podria venir a llarg termini de la tecnologia. Les monedes digitals dels bancs centrals (CBDC), actualment en alguna fase de desenvolupament en 114 països, poden facilitar aquesta transició lluny del dòlar, perquè en teoria dos bancs centrals qualssevol podran liquidar pagaments entre si en les seves pròpies monedes, sense haver de dependre del sistema de liquidació del dòlar. Un exemple recent d'aquesta potencial desdolarització és el projecte mBridge, que explora una plataforma de moneda digital entre diversos bancs centrals. Va començar el 2021 sota l'impuls del Banc de Pagaments Internacionals i el suport de les institucions monetàries de la Xina, Turquia i l'Aràbia Saudita. La Reserva Federal no és present en les entitats observadores, només hi ha una filial. Per alguna cosa serà.

En tot cas, cal distingir. Maria Demertzis, investigadora del centre d'estudis europeus Bruegel, creu que tant el dòlar com l'euro continuaran sent populars com a monedes de reserva. "Són estables i operen dins d'un sistema de controls i contrapesos que són de confiança. Però és veritat que les sancions a Rússia i la Xina són alhora la causa i la conseqüència d'aquest declivi del dòlar", reconeix a aquest diari.

Però una divisa no només és actiu de reserves. Com s'ha dit, ofereix una plataforma financera per operar. "Ha començat un viatge que a llarg termini és incert. El perill més gran per al bitllet verd prové de les monedes digitals, que seran accessibles en molts països. I si la Xina aconsegueix desenvolupar un sistema de pagament interbancari creïble, encara que el iuan no es converteixi en moneda de reserva, aquesta fragmentació sí que podria oferir alternatives al circuit del dòlar".

Entre els més optimistes, els analistes de Goldman Sachs: "Creiem que els informes sobre la desaparició del dòlar han estat molt exagerats". Jared Cohen afirma que encara no hi ha una divisa rival que pugui fer-li ombra. "Per fer el iuan més atractiu Pequín hauria de relaxar els seus controls de capitals i posar fi al capitalisme de vigilància. Per impulsar l'euro, la UE hauria de posar en marxa un autèntic mercat de capitals". I no estem en aquestes tessitures.

La realitat és que no hi ha un rival clar i la seguretat jurídica dels sistemes de l'àrea dòlar és un avantatge

Més pessimista es mostrava l'economista James Hickman, de Schiff Sovereign. "El dòlar era l'opció clara i obvia com a moneda de reserva global quan els EUA eren la superpotència indiscutible. Però avui ja no és així. Que les nacions estrangeres continuïn depenent del dòlar significa que els governs i els bancs centrals comprin bons dels Estats Units. I per què haurien de córrer aquest risc quan el deute nacional ja representa el 120% del PIB? I per què la Xina, l'Aràbia Saudita o qualsevol altre país haurien de fer-ho quan aquests actius poden ser confiscats en un tres i no res?"●

L'euro digital aspira a soscavar el lideratge dels circuits nord-americans de pagament

A l'atac de Visa i Mastercard

LLIBERT TEIXIDÓ

La icònica escultura de l'euro a la torre de l'Autoritat de Supervisió Bancària a Frankfurt

PIERGIORGIO M. SANDRI
Barcelona

Vostès a Espanya tenen sort. Perquè poden enviar diners via instantània mitjançant el mòbil. Però en diversos països europeus no hi ha aquesta possibilitat. Vostès es pregunten per a què serveix un euro digital. Doncs servirà també per a això".

Així parlaven fa uns dies a la torre vidrada del Banc Central Europeu (BCE) els banquers quan se'ls preguntava sobre per a què serveix un euro digital, quan ja en tenim un de físic, que funciona d'allò més bé, des del 2001.

La necessitat d'uniformar els sistemes de pagaments a Europa a l'hora de crear-ne un altre de nou és un dels motius d'aquest projecte, que alguns han definit, amb caires polítics, com una via per arribar "al sobiranisme financer europeu".

En quin sentit? Fonts financeres a Frankfurt ho admeten en veu baixa sense embuts. Un dels objectius és atacar des dels fonaments el lideratge inqüestionable de les plataformes de pagament dels Estats Units Visa i Mastercard.

D'alguna manera, ho explicava fa unes setmanes en una entrevista el responsable dins del BCE de l'euro digital, Piero Cipollone. "En un avió des de Frankfurt en una aerolínia italiana he comprat un entrepà europeu, però he hagut de pagar amb un instrument de pagament no europeu". Segons la seva opinió, per corregir aquesta anomalia, gràcies a l'euro digital "tindrem una infraestructura europea que serà utilitzada per europeus".

Per veure fins a quin punt l'estratègia del BCE s'està carregant d'ideologies "sobiranistes", l'entitat ha decidit que obrirà només a empreses de la Unió Europea

Cipollone (BCE): "Per què he de passar per un mitjà de pagament no europeu si compro a Europa?"

les licitacions públiques per triar els proveïdors que proporcionaran la plataforma per al futur euro digital. Una decisió que parteix, entre altres coses, de la seguretat, per evitar que altres estats posin un peu al cor financer i tecnològic d'aquesta nova moneda que encara ha de néixer. "Es tracta de reforçar la nostra autonomia, resiliència i seguretat".

És un canvi de marxa respecte al 2022, quan l'oferta per desenvolupar un prototip de l'euro digital va recaure en mans de la nord-americana Amazon, fet que va desencadenar les protestes de l'Eurocambra. "Ara estem anant molt amb compte amb això", va dir el banquer italià.

Segons Cipollone, els diners en efectiu ja no funcionen bé en un món cada vegada més digital. I l'euro digital tindria per objectiu últim preservar la llibertat dels ciutadans europeus, que ara per ara no tenen de facto gaire capacitat per triar. "Avui dia el 64% de les transaccions amb targeta a Europa transiten en circuits internacionals. En certs països fins i tot per comprar la llet has de fer servir una targeta de crèdit dels Estats Units", va explicar Cipollone, que no esmenta mai pel nom Visa o Mastercard. Segons les dades oficials, només set països europeus tenen uns circuits de pagament nacionals que s'allunyen del duopoli nord-americà. "Som en una gàbia".

El Fons Monetari Internacional (FMI) creu que l'arribada de les divises digitals canviarà el panorama no només a Europa, sinó especialment als països emergents, que no acostumen a tenir un circuit financer i bancari desenvolupat. Gairebé dues terceres parts dels països de l'Orient Mitjà i Àsia Central estan explorant l'adopció d'una moneda digital dels seus bancs centrals com una manera de promoure la inclusió financera i millorar l'eficiència dels pagaments transfronterers. El Marroc, Bahrain, Geòrgia, els Emirats, el Kazakhstan... L'euro digital marca el camí.●

“Som el gran soci tecnològic per a la defensa”

Marc Murtra

President executiu d’Indra

DANI DUCH

Marc Murtra, president executiu d’Indra, durant l’entrevista al seu despatx de la companyia a Alcobendas (Madrid)

ENTREVISTA

J. MASDEU / F. H. VALLS
Madrid

Marc Murtra acaba de guanyar poders executius a Indra, l’empresa central de l’ecosistema de defensa a Espanya, en un moment en què preveu un augment de la despesa militar de fins al 8% interanual. En aquesta entrevista amb *La Vanguardia* aborda el futur del grup, l’interès per Hispasat i les opcions sobre la divisió Minsait. Diu que la societat, participada en un 28% per l’Estat, va saber anticipar-se a la inestabilitat geopolítica.

Quin rol ha de tenir Indra en l’ecosistema de la defensa?

El rol que nosaltres veiem és el de gran soci tecnològic per al desenvolupament de programes industrials i tecnològics del sector de la defensa. Això significa liderar com a contractista principal o com a gran coordinador l’execució dels grans programes tecnològics i assegurar que la implementació es fa de manera eficient dins de l’ecosistema de defensa espanyol. Suposa que hi ha un rol per a les grans empreses, per a les mitjanes i per a les petites. La nostra experiència industrial ens indica que la manera més eficient d’executar grans, llargs i complexos programes industrials és amb una empresa que serveix de tractora. Tenim algun exemple, com l’FCAS, el futur avió de combat, del qual Indra és coordinador nacional.

Quina és la situació d’aquest gran projecte?

El programa avança segons el que estava previst. Hi participen grans companyies com Airbus, Dassault, Thales o Safran, i cadascuna té el seu rol. Hi haurà dues grans fites. Per al 2030 començaran a funcionar els primers prototips. I el 2040 hi haurà un procés d’industrialització.

En el context d’augment de despesa en defensa per guanyar autonomia estratègica Indra pot aprofitar aquest impuls?

No ens agrada pensar en el terme aprofitar perquè creiem que dona peu a confusió. El rol d’Indra és anticipar-nos al futur i assegurar un futur més segur amb la tecnologia. El Ministeri de Defensa determina la política de seguretat i traça grans programes amb objectius de desenvolupament tecnològic i industrial. En aquest panorama, Indra ha adaptat la seva estratègia per ser el soci que ajuda a desenvolupar aquests grans programes de defensa. Estem molt ben posicionats.

Està vivint un abans i un després la indústria de defensa?

Al món occidental, sí. Particularment a Europa. Les diagnosis geopolítiques de l’àmbit de la defensa que existien abans del 2014, abans de la invasió russa de Crimea, eren unes i les que existeixen el 2024 són molt diferents. Hi ha hagut canvis en la política de defensa i la política industrial i tecnològica als Estats

> **Minsait**
> Hi tindrem una participació rellevant, el soci donarà suport al pla de negoci”

> **Ambició per l’espai**
> “El nostre objectiu és compatible amb Hispasat, però la visió és més àmplia”

Units, canvis que han estat més dràstics a Europa per tenir la capacitat tecnològica i industrial de poder determinar la seva pròpia política de defensa. Nosaltres detectem i entenem aquestes reflexions i comencem a fer el gir estratègic a Indra abans de la segona invasió russa d’Ucraïna. Aquesta segona invasió fa que sigui tot molt més visible.

Acaba d’adquirir poders executius per relacionar-se amb governs i empreses. En quins mercats es mourà?

Tenim una grandíssima vocació europea en termes de desenvolupament de productes i tecnologia, i estem acostumats a treballar constantment amb els nostres socis. Amb GDELS, Rheinmetall, Leonardo o Thales. El nostre mercat més natural és Europa, però també hem anunciat una aliança amb Edge, dels Emirats, i tenim vocació de treballar amb països aliats i amics per desenvolupar processos conjunts.

Com funciona la relació amb el conseller delegat, José Vicente de los Mozos, un perfil bastant diferent del seu?

Molt bé. No sé si som perfils diferents, però som persones diferents. I és veritat, amb trajectòries diferents, amb elements en comú i amb elements separats. Però, precisament per això, ens resulta fàcil treballar. Treballem junts despatx amb despatx. Crec que es pot veure per la feina dels últims dotze mesos. Hem llançat una estratègia, propostes de reorganització, treballant plegats.

Quins condicionants té la participació del 28% de l’Estat en la companyia?

Totes les empreses europees involucrades en defensa tenen una participació de l’Estat d’entre el 25 i el 30%. Són matèries i espais molt relacionats amb monopolis que només exerceixen els estats. La SEPI participa en les votacions en la junta general d’accionistes i nomenant consellers de dominicals.

Què faran amb Minsait? Indra pot perdre el control de la companyia?

Hem anunciat uns objectius molt específics i ambiciosos per a Minsait que tenen a veure amb el creixement de la facturació, de la rendibilitat i a continuar la pivotació cap a serveis de més valor afegit. Això significa que són serveis més complexos, en què el coneixement és més escàs i, per tant, el mercat els paga més. També hem anunciat que creiem que el pla podria ser més ambiciós i que podria tenir una inversió més important dins d’aquesta companyia. Per tant, buscarem socis que ajudin a fer que això passi. Nosaltres sempre tindríem una participació molt rellevant. El soci sempre serà per invertir en Minsait i potenciar-ne el pla de negoci, no per a altres escenaris.

> **El paper de la SEPI**
> Totes les empreses europees en defensa tenen una participació del 25% o 30% de l’Estat”

> **Tensió geopolítica**
> “Adaptem l’estratègia per desenvolupar els grans programes de defensa”

Una altra operació prevista és adquirir Hispasat o Hisdesat.

Vam anunciar la nostra ambició per a l’espai, que té molt a veure amb els ritmes dels grans programes tecnològics. L’estratègia que vam anunciar és compatible amb actius empresarials molt valuosos, com poden ser les empreses que comenta, però serem ambigus i discrets.

L’objectiu és comprar Hispasat?

El nostre objectiu és compatible amb Hispasat, però no necessàriament. La nostra visió és més àmplia.

Indra incompleix les recomanacions de bon govern en diversos aspectes. Què canviaran?

Les recomanacions de bon govern són això, recomanacions, i ens les prenem molt seriosament. Hem tingut la circumstància que ha vingut un nou inversor, Escribano (8%). Amb molt de gust i per unanimitat hem donat cabuda a aquest conseller i hem arribat a la conclusió que podem tenir una composició millor del consell. Hi treballarem.

Acaben de presentar la nova marca. Què hi ha al darrere?

És una evolució del que volem ser, representar i comunicar. Hem pensat que era un bon moment per fer una renovació de la marca perquè ajudés a comunicar amb més claredat quina és la nostra estratègia, el nostre propòsit i la nostra visió.●

El comerç fia a les rebaixes la recuperació d'unes vendes al ralentí

La climatologia no ha acompanyat l'inici de la temporada d'estiu

MAITE GUTIÉRREZ
Barcelona

"El temps és boig?", es pregunta el catedràtic de Física Josep Enric Llebot en un llibre en què analitza els fenòmens climàtics. És probablement la mateixa qüestió que es fan els comerciants, especialment els de moda. La temporada d'hivern ja va arrencar pitjor del que s'esperava per una calor atípica la tardor passada, i ara, un maig i juny relativament frescos i plujosos han tornat a frenar el començament de la campanya d'estiu, confirmen des del sector.

L'aigua que tant ha ajudat a recuperar l'estat dels embassaments a Catalunya no ha convidat la compra de roba o calçat estival. "No hi ha hagut tanta alegria en el consum com al 2022 i el 2023, la inflació i el clima han impactat en les vendes", comenta David García, director general de Modacc, el clúster que agrupa 150 empreses del sector de la moda a Catalunya.

L'associació empresarial calcula que el primer trimestre de l'any les vendes de roba en valor van tenir un creixement pla, de tot just el 0,4%, mentre que van avançar un 2,2% en unitats. "Per al segon trimestre s'espera una cosa semblant", continua García, que augura una "bona campanya de rebaixes" tant per als comerciants com per als consumidors. "Hi ha molt d'estoc acumulat perquè s'ha venut menys i els descomptes tendiran a ser importants per donar sortida al gènere", expliquen fonts del sector. Seran, per tant, unes rebaixes amb capacitat per presentar producte a un preu competitiu, estimen al comerç.

"La calor ha trigat a arribar i ha costat de començar la temporada, esperem impulsar les vendes a partir d'ara", hi coincideix Laura García, de l'associació de comerciants Comertia. Els primers compassos dels descomptes així ho indiquen. Des de Modacc observen com els establiments que han aplicat abans les promocions han millorat la seva activitat.

Les rebaixes podrien accelerar així la recuperació del consum al comerç minorista físic després d'un primer trimestre a la baixa, destaca Josep Mestres, economista de CaixaBank Research especialitzat en consum. L'última anàlisi de l'entitat indica una lenta reanimació de la venda al detall, que ha acumulat caigudes fins a l'abril, segons l'anàlisi de la despesa i reintegraments amb targetes emeses per CaixaBank. Al maig va començar un lleu creixement, de l'1,2%, que ha perdut velocitat les tres primeres setmanes del juny, amb un avanç de tot just el 0,4%.

Això, pel que fa al comerç al detall físic. Mestres subratlla que el conjunt del consum va en tendència positiva, amb augments considerables del comerç electrònic i de les compres fetes per estrangers.

Des de la patronal PimeComerç identifiquen així mateix una nova tendència que pot beneficiar el petit comerç i les companyies especialistes. "Hem detectat un auge de les vendes a turistes que busquen productes singulars, fora de les grans cadenes de distribució o marques globals que es poden trobar al centre de totes les ciutats", afirma Antoni Torres, president de PimeComerç. "Quan viatgem ens agrada adquirir productes especials, autòctons, únics dels llocs que visitem, i això només ho pot oferir cert tipus de comerç; és un fenomen que creix de mica en mica i que pot ser positiu per a la venda al detall", considera. Espera, com la resta de consultats, una bona campanya de rebaixes.

Una gran quantitat d'estoc i descomptes importants fan preveure un impuls del consum

Grans companyies com ara Inditex (Zara, Massimo Dutti...) o El Corte Inglés ja han començat la temporada de promocions, que aquest any s'ha avançat uns dies a tot el sector per respondre a la situació del consum. "Al sector hi havia pressió per iniciar abans els descomptes perquè la calor no arribava i això ha alentit les vendes", expliquen fonts del ram. Els comerços, com els agricultors, estan cada vegada més pendents del clima.●

ÀLEX GARCIA
Ambient de rebaixes al centre de Barcelona aquest cap de setmana

Preus continguts tot l'any

■ L'evolució dels preus de les peces de vestir i del calçat coincideixen amb la valoració del sector sobre el ritme de vendes. L'IPC d'aquests articles ha estat per sota de la taxa d'inflació general tot l'any, amb alguns mesos en què fins i tot ha tingut lloc una deflació (IPC negatiu). És el cas de les peces de vestir per a homes, amb un IPC del -0,4% al març i un IPC del -0,1% a l'abril, indiquen les dades de l'INE. Al maig es va situar en el 0% interanual. En el cas de la roba per a dona, l'IPC dels últims tres mesos registrats ha estat per sota del 2%. La inflació ha estat encara més baixa al calçat. Des del sector expliquen que han intentat contenir al màxim els preus per intentar animar les vendes, això a costa de reduir encara més els marges.

E-rebaixant

Pedro Nueno

L'economia s'ha recuperat i el nombre de viatgers va pujant. Es viatja per feina o per turisme i, amb les vacances, més turisme que feina. Hi ha companyies que van abaixar els preus dels vols i ara els porten sense un sol seient buit. També n'hi ha que han eliminat els seients separats o els seients millors que es feien servir a les classes de primera o el que anomenen *business* i ara des de la primera fila fins a l'última van al màxim amb els seients més simples i enganxats l'un a l'altre.

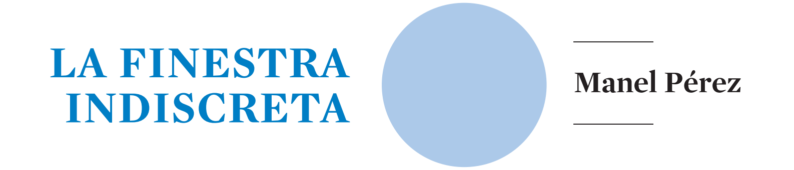
Abans, en gairebé totes les aerolínies, es podia treballar pràcticament durant tot el vol si s'anava a classe *business*. Això era més car, però si tens lloc i no has de tenir el telèfon o visites o reunions, podies pensar tranquil i avançar preparant alguns e-mails importants o fins i tot escriure un article o un tros d'un llibre. Per descomptat, si anaves a una reunió empresarial per tractar de temes comercials, financers o tecnològics, tenies una estona per preparar-te-la sense que ningú t'interrompés perquè estaves separat d'altres passatgers.

Si ara et toca estar entre dos passatgers en un espai estret entre el teu seient i el de davant, és complicat poder pensar i anotar coses rellevants fruit de bones reflexions. Molts dels bastants llibres que he publicat han estat escrits en viatges d'avió. Per la meva feina, he hagut d'anar moltes vegades a Boston (per Harvard), a Shanghai (per la meva escola de la Xina), però també a Madrid o a altres llocs d'Espanya (aquest article, anant a Santiago de Compostel·la) o del món. Els vols m'han facilitat escriure, però cada vegada és més difícil.

Als avions es veuen cada cop més sovint grups de nois i noies joves que tenen tot l'aspecte d'estar en algun curs universitari que ha inclòs per a la seva especialitat una visita a alguna empresa o alguna reunió d'universitaris en una conferència rellevant per a ells.

No hi ha dubte que les empreses han entès que avancem a gran velocitat cap a una economia global. L'anomenada intel·ligència artificial, que no és cap altra cosa que tenir ordinadors que ens ajuden a prendre decisions partint de processar un munt d'informació sobre el nostre sector, l'empresa, els competidors i els mercats, és un altre tema de crucial importància. Els joves viuen enganxats al telèfon, que és també el seu ordinador. Amb tanta comunicació, incloent-hi la seva educació, que també inclou molta comunicació, queda poc temps per reflexionar. A poc a poc anirem veient com va canviant la nostra societat, molt més internacional i molt més connectada. Les connexions digitals pot ser que portin algun dia a les connexions personals i tornem a valorar parlar i reflexionar conjuntament, durant el temps necessari, amb els nostres familiars i bons amics. Fa anys veies aquest ambient de relacions personals en un restaurant on un grup familiar estava dinant. Avui pots veure que hi ha silenci i alguns miren i teclegen el mòbil. Tornarem a les relacions humanes aviat en el futur.

Amb tanta comunicació, queda poc temps per reflexionar

Moment Milei a França

La societat francesa sembla que ha arribat al punt de desesperació que li fa acceptable fer el salt al buit d'optar per una política de revenja social i pèrdua de llibertats. Le Pen, col·lega de Milei, podria assaltar al final el poder

Moment **Javier Milei** a França? Podria ser, d'acord amb el que auguren les enquestes, un ampli avantatge, proper a la majoria absoluta, per al Rassemblement National (RN) de **Marine Le Pen** i **Jordan Bardella**. No és una exageració; la francesa va participar somrient al míting organitzat a Madrid pel president de Vox, **Santiago Abascal**, en què l'argentí es va esplaiar a gust amb el president **Pedro Sánchez**.

França ofereix un exemple com n'hi ha pocs d'economia desenvolupada fulminada per la globalització. El país europeu més pròxim als EUA que van votar i poden tornar a votar a **Donald Trump**. Declivi econòmic sostingut durant les últimes dècades: destrucció industrial, caiguda de la qualitat de l'ocupació, centralització de la riquesa al voltant de la capital (París) i progressiva desertització de la resta del territori; degradació de serveis públics bàsics com l'ensenyament i la sanitat pública. Per a la majoria, aquesta realitat es resumeix ara en angoixa per la pèrdua de posicions en l'escala social i la polvorització del seu poder adquisitiu. Advertències urgents per a la resta de països europeus, incloent-hi Espanya.

Com a l'Argentina, la pauperització de les classes mitjanes i amplis sectors de treballadors s'ha traduït en una disposició majoritària a fer el salt al buit, una espècie de descens conscient als inferns. La ruïna econòmica s'ha transformat, gràcies al discurs de l'extrema dreta i un poderós univers mediàtic, en odi als immigrants, els receptors d'ajuts i subvencions de l'Estat del benestar i els funcionaris. El verí de la revenja social.

El dramatisme aparentment menys acusat a França respecte a l'Argentina s'explica perquè la primera és més rica i forma part de la UE. La semblança rau en el fet que els francesos han experimentat, com els argentins, el fracàs de les principals forces polítiques. Les presidències socialistes, les de **François Hollande** i les liberals burgeses, les d'**Emmanuel Macron**.

Aquest, en la seva temerària aspiració de fer front a la seva crisi de legitimitat, somiava transformar-se en Bonaparte –àrbitre entre els extrems– i anticipa eleccions, maniobra que li pot haver donat a l'extrema dreta l'oportunitat de la seva vida per culminar l'assalt al poder. La malifeta de Macron pot acabar mereixent

MATTEO COLOMBO / GETTY

Vista de la Défense de París, on hi ha moltes de les grans empreses

l'ampliació de la cèlebre frase de **Karl Marx** sobre la tragèdia esdevinguda farsa per incloure-hi la paròdia. Ha perdut ja gran part del suport dels petits empresaris i la burgesia mitjana, que es passen en massa al lepenisme.

La gran burgesia, les finances, els grans empresaris, les multinacionals, els contractistes públics i la indústria de l'armament li donen suport encara, no els agrada l'aïllacionisme lepenista i la seva aroma euroescèptica, però se n'allunyen amb rapidesa. L'esperança de Macron requereix que en un context de bloqueig pugui obtenir un nombre mínim de diputats al voltant dels quals agrupar els moderats dels dos bàndols. Amb aquesta base, recorrent a una legislació que no surti del Parlament i apuntalat per la Unió Europea, intentaria imposar la seva pròpia opció. Aposta amb poques possibilitats.

França és un exemple com n'hi ha pocs d'economia fulminada per la globalització financera

Fa dies que el lepenisme, per la seva banda, desplega els seus encants davant el poder econòmic, un clàssic de l'extrema dreta. Recreat per **Éric Vuillard** a *L'ordre del dia*, obra en què evoca la primera trobada el 1933 entre l'acabat d'estrenar canceller **Adolf Hitler** i els grans empresaris alemanys. "Vosaltres deixeu-me governar a la meva manera i amb el meu programa, que jo amb la meva mà dura us asseguro els beneficis", podria ser-ne el resum.

Le Pen deixa les promeses econòmiques; haurà de radicalitzar el discurs maniqueu i divisori

Bardella explicava l'aparellament al *Financial Times*: "la política econòmica consisteix en un grapat de conviccions i molt pragmatisme per assegurar la confiança i estabilitat a la comunitat de negocis". Primera lliçó del manual del populisme extrem.

El lepenisme és sensible a l'opinió dels poders econòmics i els mercats, però aquests no estan convençuts que siguin una aposta segura. Recels i interès s'entremesclen. Els missatges de llei i ordre són sempre ben rebuts en àmbits tan conservadors, però intueixen darrere dels discursos de Le Pen una perillosa crisi política –la guerra civil de què parla Macron– i s'alenteixen les adhesions. Ara, creuen que l'extrema dreta és molt més procliu a mantenir-se en l'ortodòxia econòmica que el bloc del Nou Front Popular. Per això dubten només entre Macron i Le Pen.

El RN té també clar que necessiten continuar sota el paraigua monetari del Banc Central Europeu (BCE), un salvavides quan venen mal dades i sense el qual els resultarà molt difícil provar d'acontentar el seu electorat sense desfermar una tempesta. Una cosa sobre la qual, per cert, podrien rebre consells dels catalans, que ja van experimentar una cosa semblant, en un context polític totalment diferent, esclar, amb el pànic bancari durant la crisi d'octubre del 2017.

Els líders del RN confessen a la llum del dia que el final de les seves propostes populistes ja és a tocar, per més que això no excloguí xocs puntuals amb el corpus econòmic dominant a Brussel·les. Si obtenen majoria absoluta i governen, Bardella i Le Pen defraudaran els votants. Per compensar enduriran i radicalitzaran les seves polítiques més maniquees i divisòries. Contra la immigració, l'Estat del benestar i els drets civils i democràtics. La guia la tenen en la italiana **Giorgia Meloni**. Concilia amb la UE i a canvi aconsegueix que faci els ulls grossos a les seves polítiques domèstiques: guerra cultural, seguretat, immigració, control dels mitjans de comunicació, avortament, homosexualitat.

L'extensió de l'extrema dreta –primer Hongria, després Itàlia, ara potser França, ja veurem que passa a Alemanya– amenaça amb dibuixar una Europa amb una doble cara poc encoratjadora. La que en l'àmbit econòmic manté el dogma que frena el creixement, mentre que en el polític s'adapta a un retrocés nacional de la vida democràtica i de respecte als drets i els immigrants.

DARRERE DE L'EMPRESA

Una economista amb energia

LORENA FARRÀS PÉREZ
Tremp

In extremis, perquè acaba de fer els 40 anys, Mar Reguant ha estat guardonada amb el premi Nacional de Recerca al Talent Jove 2023. Es tracta d'una distinció que concedeixen anualment la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació i la Generalitat de Catalunya a investigadors de menys de 40 anys que han contribuït significativament i internacionalment a l'avenç d'una disciplina científica. El seu mèrit: ser una de les principals expertes del món en anàlisi econòmica del sector elèctric i de la contaminació associada a la generació d'electricitat, dos àmbits d'investigació de gran importància per fer front al canvi climàtic.

Reguant explica que la sensibilitat cap als temes ambientals la deu a la seva família, mentre que la dedicació a l'economia li ve d'un professor que a l'institut els feia llegir la secció d'Economia dels diaris. "Com que em costava molt d'entendre les notícies, vaig decidir estudiar economia per poder comprendre-les", explica la mateixa protagonista. La investigadora s'ho va prendre amb tanta energia que no només es va llicenciar en Economia a la Universitat Autònoma de Barcelona, sinó que va acabar doctorant-se en Economia al Massachusetts Institute of Technology (MIT).

Al MIT, Reguant va tenir de professors el premi Nobel d'Economia Jean Tirole i l'excap del Fons Monetari Internacional Olivier Jean Blanchard, amb qui va tornar a coincidir en un grup assessor del Govern francès d'Emmanuel Macron sobre el canvi climàtic. De fet, van ser ells que van proposar que la catalana formés part d'aquest panel d'experts. També va ser al MIT quan l'experta es va especialitzar en temes energètics. "Just quan vaig començar el doctorat, s'instaurava el mercat dels crèdits de carboni a la Unió Europea i es començava a subvencionar la generació d'energia amb fonts renovables", recorda la protagonista.

Ara és Reguant qui exerceix de professora de les noves generacions d'economistes i ho fa a cavall de Catalunya i els Estats Units, on va viure de manera fixa fins a la irrupció de la pandèmia de la covid. És professora d'investigació a l'Institut d'Anàlisi Econòmica (IAE-CSIC) per la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (Icrea), professora a la Northwestern University dels EUA i professora associada de la Barcelona School of Economics (BSE). Reconeix que el món de l'energia continua estant molt masculinitzat, motiu pel qual fa de mentora per ajudar més dones a triomfar en aquest camp.

És una convençuda de la necessitat d'electrificar l'economia i de l'ús d'energies renovables, sense oblidar la importància de l'eficiència energètica. "Hem de canviar el model de consum per no malgastar tanta energia", adverteix la investigadora. Predica amb l'exemple: "A la família no vam tenir cotxe fins a l'any passat, ni als Estats Units, on no és gens habitual no tenir-ne. Ens desplaçàvem únicament amb bicicleta, però les elevades temperatures de l'estiu passat ens van portar a comprar un cotxe. Això sí, elèctric", explica Reguant.

Reconeix que no té gaire sentit aquest anar d'aquí cap allà amb avió entre els Estats Units i Catalunya. "No és pràctic ni sostenible", indica per videotrucada des d'un congrés a l'altre costat de l'Atlàntic. Uns desplaçaments, a més, que fa amb els seus dos fills de cinc i set anys, nascuts als Estats Units. "M'acabaré instal·lant a Catalunya, però de moment estic gaudint molt d'aquesta etapa laboral de la meva vida", assenyala. També està gaudint molt de la nova dècada dels quaranta. "Estic encantada de la vida d'haver fet els quaranta; no com la meva germana bessona, que s'ho ha pres molt malament", diu fent broma la premiada, una persona que transmet alegria i energia positiva amb cada frase.●

MAR REGUANT

Premi Nacional de Recerca al Talent Jove 2023

■ Mar Reguant (Súria, 1984) és doctora en Economia pel MIT i exerceix de professora a l'Institut d'Anàlisi Econòmica, a la Northwestern University dels EUA i a la Barcelona School of Economics.

GUSI BEJER

És experta en anàlisi econòmica del sector elèctric i el seu impacte climàtic

MGC MUTUA

Eleva els seus ingressos un 3,9%, fins als 93 milions

■ MGC Mutua va tancar el 2023 amb una facturació de 93 milions d'euros, que va créixer un 3,9% respecte a l'any passat. L'antiga Mútua General de Catalunya, especialitzada en l'assegurança de salut, ha celebrat aquesta setmana l'assemblea general. El director general, Xavier Plana, va explicar que els fons propis van arribar als 70 milions d'euros, un 5% més, mentre que el marge de solvència va arribar al 303%. / Redacció

PRONOVIAS

Protesta contra l'ERO que afecta el 25% de la plantilla

■ Un grup de treballadors de Pronovias convocats per CC.OO. es van manifestar ahir davant de la botiga de l'empresa de vestits de núvia al centre de Barcelona per exigir la retirada de l'expedient de regulació d'ocupació (ERO) que afecta 85 empleats, el 25% de la plantilla. Pronovias, controlada pels fons Bain Capital i MV Credit, va declarar unes pèrdues de 98,1 milions d'euros el 2023. / Efe

LLEIDA.NET

Multa de la CNMV per "manipulació del mercat"

■ La CNMV ha multat Lleida.net amb 200.000 euros i el seu president, Cisco Sapena, amb 75.000 euros per "una pràctica de manipulació del mercat". L'abril del 2022 va publicar "senyals falsos i enganyosos pel que fa a l'oferta, demanda o el preu de les accions de la societat i fixant el preu en un nivell artificial", segons ha publicat el BOE. La companyia ha anunciat un recurs. / Europa Press